

ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
Academy of Athens

15

|

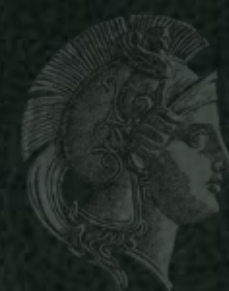
1968

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΑΡΙΘ. ΕΙΣΑΓ. 8921
ΣΙΑ. ΑΡΙΘ. 288.47

ΕΠΕΤΗΡΙΣ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1972

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελίς
Μ. Α. ΤΟΥΡΤΟΓΛΟΥ : Περὶ τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ μετ' αὐ- τὴν μέχρι καὶ τοῦ Καποδιστρίου	1
Γ. Δ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Β'....	39

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

2022

Εκδόσεις του Γραμματείου της Ακαδημίας Αθηνών - Επιστολή του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών
Εκδόσεις του Γραμματείου της Ακαδημίας Αθηνών - Επιστολή του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών
Εκδόσεις του Γραμματείου της Ακαδημίας Αθηνών - Επιστολή του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤ' ΑΥΤΗΝ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΘΕΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΥΠΟ
ΜΕΝΕΛΑΟΥ Α. ΤΟΥΡΤΟΓΛΟΥ

Τουρκοκρατία

Μετά τὴν κατάλυσιν τοῦ βυζαντινοῦ Κράτους, ὑπὸ τῶν Τούρκων ἴσχυεν ἐπὶ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων τὸ ποινικὸν δίκαιον τῶν κατακτητῶν. Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν δὲ τῶν τουρκικῶν δικαστηρίων ὑπήγατο ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐγκλημάτων, εἰς ἃ ὡς ἐνόχοι ἐφέροντο Ἕλληνας¹. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καταγνωσθεισῶν ποινῶν ἐνέπιπτεν ὡσαύτως ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξουσίαν τοῦ κυριάρχου. Τοῦτο ἦτο ἄλλως τε ἐπόμενονον, διότι λόγῳ κρατικῆς κυριαρχίας ἐπέβαλλον, ὅπως ἡ ἀπονομὴ τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης καὶ γενικώτερον ὁ κολασμὸς τοῦ ἐγκλήματος ἀποτελῇ ἔργον τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν.

Τὸ ὡς ἀνωτέρω ὅμως ἐπιβληθὲν ὑπὸ τοῦ κυριάρχου μουσουλμανικὸν ποινικὸν δίκαιον οὐδαμῶς ἐξένισε τοὺς βιώσαντας ὑπὸ τὸ κράτος τῶν βυζαντινῶν ποινικῶν διατάξεων Ἕλληνας. Καὶ τοῦτο, διότι τὸ δίκαιον τοῦτο δὲν εἰσήγαγε καινοφανεῖς θεσμοὺς ἢ ποινικὰς ἀντιλήψεις διαφερούσας τῶν βυζαντινῶν τόσοις ριζικῶς, ὥστε ἡ ἐπιβολὴ τῶν νὰ προσβάλλῃ καιρίως τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων.

Ἀντιθέτως πλείστας ὁμοιότητας δύναται τις νὰ ἀνεύρῃ μεταξὺ βυζαντινοῦ ποινικοῦ δικαίου καὶ τοῦ μουσουλμανικοῦ ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν ἐννοιῶν ἀναφερομένων τόσοις εἰς τὸ γενικὸν μέρος τοῦ ποινικοῦ δικαίου ὅσον καὶ εἰς τὰς εἰδικωτέρας διατά-

1. Βλ. Γ. Α. Μάουρερ, 'Ο Ἑλληνικὸς λαός, τ. Α' (μετ. Εὐστ. Καραστάθη), Ἀθῆναι 1943, § 227, σ. 446. Gustav Geib, Darstellung des Rechtszustandes in Griechenland während der türkischen Herrschaft und zur Ankunft des Königs Otto I, Heidelberg 1835, σ. 122. Πρβλ. καὶ N. de Tonnauw, Μουσουλμανικὸν δίκαιον κατὰ τὰς πηγὰς του, μεταγλωττισθὲν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ N. Σακοπούλου, ἐν Σμύρνῃ 1871, τ. Α', σ. 72.

ξεις τὰς ἀντιμετωπιζούσας τὰς καθ' ἑκάστον ἀξιοποίνους πράξεις. Οὕτως αἱ εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον τῶν βυζαντινῶν ἀπαντῶσαι ἐννοιαὶ τοῦ δόλου, τῆς ἀμελείας, ὡς καὶ γενικώτερον τοῦ καταλογισμοῦ τῆς πράξεως, ἔτι δὲ καὶ τοῦ «τυχηροῦ»¹, αἵτινες ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ποινικῆς εὐθύνης τοῦ δράστου ἐγκληματικῆς τινος πράξεως, δὲν ἦσαν ἄγνωστοι καὶ ἐν τῷ μουσουλμανικῷ ποινικῷ δικαίῳ². Ὁμοίως ἡ ὑπὸ τοῦ μουσουλμανικοῦ δικαίου ποινικὴ ἀντιμετώπισις βαρέων ἐγκλημάτων, ὡς π.χ. τῆς ἀνθρωποκτονίας, ἐπουσιώδεις μόνον παρουσιάζει διαφορὰς ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀντιστοίχους βυζαντινὰς ποινικὰς διατάξεις. Τοῦτο δὲ παρατηρεῖται προκειμένου οὐχὶ μόνον περὶ τῆς ἀπειλουμένης κατὰ τῶν φονέων ποινῆς ὡς καὶ τοῦ δικαιώματος τῶν κληρονόμων τοῦ φονευθέντος, ὅπως συμβιβασθῶσι χρηματικῶς μετὰ τοῦ φονέως, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτῆς ἔτι τῆς ἐπιβολῆς παρανόμων, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ φόνου, εἰσπράξεων παρὰ τῶν ἰσχυρῶν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἀρχῶν συλλογικῆς εὐθύνης. Ἄξιον ὅμως ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι καὶ ἕτερον σημεῖον ὁμοιότητος τῶν ποινικῶν τούτων δικαίων· τὸ ἀναφερόμενον τουτέστι εἰς τὰς ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐγκλημάτων ἀπειλουμένας ποινάς. Ἡ ἀπαντῶσα εἰς τὰς βυζαντινὰς ποινικὰς διατάξεις σκληρότης τῶν κυρώσεων κατὰ τῶν ὑποπιπτόντων εἰς ἀξιοποίνους πράξεις, ὡς π.χ. οἱ ἀκρωτηριασμοὶ μελῶν³,

1. Διαφωτιστικαὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι αἱ ἀναφερόμεναι ὑπὸ τῆς Νεαράς 10 τοῦ Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου διακρίσεις. «ἐπεὶ δὲ πολυσχιδῆς καθίσταται τις ὁ τῆς μαιιοφονίας τρόπος (ἢ γὰρ ἐκουσίως καὶ ἀπὸ προνοίας καὶ παρασκευῆς ἀμαρτάνει τις, ὡς ὁ εὐτρεπίζων ξίφος εἰς τὸ φονεῦσαι ἄνθρωπον. ἢ ἀπὸ θυμοῦ ὡς ἐν ἐφόδῳ, ὅτε σκοπεῖται καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπιφερόμενον ὄπλον καὶ ἡ ἐγχείρησις. ἢ κατὰ τύχην, ὡς ἐν κυνηγεσίῳ ρίψας μὲν κατὰ θηρὸς τὸ βέλος, ἄνθρωπον δὲ ἀναιρήσας ἐξ ἀγνοίας, ἢ ἐν μάχῃ μετὰ χειρὸς πλήξας, ἢ ἀπὸ μέθης τινὰ φονεύσας, ὅστις καὶ ἐπὶ πενταετίαν ἐξορίζεται), πρὸς τὰς τοιαύτας διαιρέσεις καὶ τὰς κατὰ μέρος αἰτίας ἔχομεν σαφῶς καὶ κατὰ τὸ προσήκον καὶ τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἀπόφασιν». (Ζέπων J. G - R, τ. 1, σ. 230 - 231).

2. Βλ. Emilio Bussi, Principi di diritto Musulmano, Studi Giuridici Internazionali, 1943, σ. 183. Πρβλ. ὁμοίως διακρίσεις ἀνθρωποκτονίας ἐν τῷ ἱερονομικῷ δικαίῳ, ἐν Δ. Ν. Δημητριάδου (Δηρμήτογλου), Ἱερονομικὸν Κληρονομικὸν τῶν Μωαμεθανῶν Δίκαιον Φεραΐζ, ἐν Ἀθήναις 1915, σ. 14 - 16 καὶ Παύλου Βικεντίου Νικολαΐδη, Μουσουλμανικὸν Κληρονομικὸν Δίκαιον Φεραΐζ, ἐν Ἀθήναις 1904, σ. 18 ἐπ. Ὡσαύτως βλ. Ἱστορικὰ Ἀρχεῖα Μακεδονίας, τ. Α', σ. 160 - 161, ἀριθ. 123 καὶ σ. 248 - 249, ἀριθ. 184.

3. Βασ. 60.60.1. Πρόχειρος Νόμος 39.14. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 217. Ἀρμεν. 6.14.3. Βασ. 60.48.20. Πρόχειρος Νόμος 39.5 καὶ 22. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 216 - 217 καὶ σ. 218. Ἀρμεν. 6.13.4. Βασ. 60.58.1. Πρόχειρος Νόμος 39.40. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 220. Ἀρμεν. 6.7.1. Βασ. 60.15.6. Πρόχειρος Νόμος 39.53. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 223. Ἀρμεν. 6.5.9. Ἐκλογή Νόμων XVII, ι', Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 54. Βασ. 60.15.2. Βασ. 60.25.4. Πρόχειρος Νόμος 39.56. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 223.

ή τύφλωσις κλπ. τῶν ἐνόχων¹, δὲν ἀποτελεῖ ἀσύνηθες φαινόμενον καὶ ἐν τῷ μουσουλμανικῷ ποινικῷ δικαίῳ.

Αἱ ποινικαὶ κυρώσεις τοῦ μουσουλμανικοῦ δικαίου οὐδαμῶς ὑπελείποντο τοῦ

Ἀρμεν. 6.5.13. Ἐκλογή Νόμων XVII, ιγ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 55. Βασ. 60.25.1. Βασ. 60.37.72. Πρόχειρος Νόμος 39.45. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 222. Ἀρμεν. 6.2.19. Ἐκλογή Νόμων XVII, κζ' καὶ κη'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 56 - 57. Βασ. 60.37.73. Πρόχειρος Νόμος 39.43. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 221. Ἀρμεν. 6.2.24. Βασ. 60.37.75. Πρόχειρος Νόμος 39.69. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 225. Ἀρμεν. 6.4.1. Ἐκλογή Νόμων XVII, λγ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 58. Βασ. 60.37.77. Πρόχειρος Νόμος 39.62. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 224. Ἀρμεν. 6.3.3. Βασ. 60.37.78. Πρόχειρος Νόμος 39.63. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 224. Ἀρμεν. 6.3.4. Ἐκλογή Νόμων XVII, κε' καὶ κστ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 56. Βασ. 60.37.80. Πρόχειρος Νόμος 39.66. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 224. Ἀρμεν. 6.3.6. Ἐκλογή Νόμων XVII, λ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 57. Βασ. 60.37.81. Πρόχειρος Νόμος 39.67. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 224 - 225. Ἀρμεν. 6.3.9. Ἐκλογή Νόμων XVII, λα'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 58. Βασ. 60.37.82. Πρόχειρος Νόμος 39.68. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 225. Ἐκλογή Νόμων XVII, λβ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 58. Βασ. 60.37.85. Πρόχειρος Νόμος 39.74. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 226. Ἀρμεν. 6.4.4. Ἐκλογή Νόμων XVII, λθ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 59. Βασ. 60.39.6. Βασ. 60.39.12. Πρόχειρος Νόμος 39.82 καὶ 83. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 226 - 227. Ἀρμεν. 6.6.8. Ἐκλογή Νόμων XVII, μζ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 60. Βασ. 60.41.8. Ἐκλογή Νόμων XVII, ια'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 54. Πρβλ. ὁμοίως καὶ Νεαράν 35 Λέοντος τοῦ Σοφοῦ (Ζέπων J. G - R, τ. 1, σ. 102. P. Noailles - A. Dain, Les Nouvelles de Léon VI le Sage, Paris 1944, σ. 140 ἐπ. C. A. Spulber, Les Nouvelles de Léon le Sage, Cernauti 1934, σ. 197 ἐπ.). Ἐκλογή Νόμων XVII, β'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 53. Ἐκλογή Νόμων XVII, ια'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 54 - 55. Ἐκλογή Νόμων XVII, ιστ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 55. Ἐκλογή Νόμων XVII, κδ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 56. Ἐκλογή Νόμων XVII, λδ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 58. Ἐκλογή Νόμων XVII, μστ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 60.

Εἰρήσθω, ὅτι οἱ ἀκρωτηριασμοὶ μελῶν τῶν ἐνόχων προεβλέποντο καὶ ὑπὸ τῆς Ἰουστινιανείου νομοθεσίας παρὰ τὸ ὅτι ἐν αὐτῇ δὲν μνημονεύονται συνήθως εἰδικῶς. Ὅτε εἰς τὰς Ἰουστινιανείους διατάξεις ἠπειλοῦντο ποινὰι «εἰς σῶμα», εἰς ταύτας περιλαμβάνοντο καὶ οἱ ἀκρωτηριασμοί. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ δεκάτου τρίτου κεφαλαίου τῆς Νεαράς 134 τοῦ Ἰουστινιανοῦ, δι' οὗ ἐπέρχονται ἐπιεικεῖς μεταρρυθμίσεις ἐπὶ τῶν σωματικῶν ποινῶν. Πρβλ. καὶ B. Sinogowitz, Studien zum Strafrecht der Ekloge, *Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν*, τ. 21, ἐν Ἀθήναις 1956, σ. 20 - 21.

1. Βλ. Νεαρά 92 τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ ἐν Ζέπων J. G - R, τ. 1, σ. 158 καὶ P. Noailles et A. Dain, ἐνθ. ἀν., σ. 301. Ὅμοίως ἐν Epanagoge Aucta τ. LII, 112. Ζέπων J. G - R, τ. 6, σ. 211. Prochiron Auctum XXXIX, 223. Ζέπων J. G - R, τ. 7, σ. 305. Synopsis Minor. Ζέπων J. G - R, τ. 6, σ. 409, γ'. Ἀρμεν. 6.1.6 καὶ M. Ψέλλου Σύνοψις τῶν Νόμων. Ζέπων J. G - R, τ. 7, σ. 396. Ποινὴν τυφλώσεως ἀπειλοῦσι καὶ ἔτε-

βυζαντινοῦ εἰς ἀγριότητα, ἀφοῦ π.χ. ὁ ἔνοχος κλοπῆς ἐτιμωρεῖτο καὶ διὰ τῆς ἀποκοπῆς εἴτε τῶν τεσσάρων αὐτοῦ δακτύλων, εἴτε τοῦ ποδός, ἢ διὰ τῆς ἐκριζώσεως τῶν ὀδόντων τοῦ¹.

Ἡ ὥς ἀνωτέρω ὁμῶς ἐκτεθεῖσα ἐφαρμογὴ τοῦ μουσουλμανικοῦ ποινικοῦ δικαίου ἐπὶ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων δὲν ἴσχυσεν ἀπαρασαλεύτως καθ' ὅλην τὴν Τουρκοκρατίαν. Ὑπῆρξαν περιοχαὶ τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες εἰς ὀρισμένους χρονικὰς περιόδους εὐρέθησαν ὑπὸ εὐνοϊκωτάτας συνθήκας. Εὐρύταται προνομίαι² ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ κυριάρχου εἰς πόλεις καὶ νήσους. Οὕτω δι' ἐκδοθέντων ἰδίᾳ προνομιακῶν ὀρισμῶν τῶν σουλτάνων ἡ νῆσος Χίος³ καὶ αἱ Κυκλάδες⁴ ἔτυχον σημαντικῶν οἰκονομικῶν εὐεργετημάτων καὶ ἐλευθεριῶν⁵. Εἰς τὴν Μάνην, τὴν Ὑδραν, τὰς Σπέτσας καὶ τὰ Ψαρὰ ἀνεπτύχθη ποιά τις αὐτονομία, ἐνῶ ἐξ ἄλλου πλεῖσται ἄλλαι περιοχαὶ ἀπέλαυον εἰδικῶν προνομίων⁶.

Ἡ χορήγησις αὕτη τῶν προνομίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιβληθέν-

ραι διατάξεις τῆς βυζαντινῆς νομοθεσίας. Περὶ τούτου βλ. Ἐκλογὴ Νόμων XVII, 15. Ζέ-
π-ων J. G-R, τ. 2, σ. 55. Πρόχειρος Νόμος XXXIX, 38. Ζέπ-ων J. G-R, τ. 2, σ.
223. Ἀρμενόπουλος, Νόμοι Γεωργικοί, II, 7 καὶ 12.

1. N. de Tornaauw, ἐνθ' ἀν., τ. B, ἐν Σπύρνη 1872, σ. 90. Πρβλ. ὁμοίως Th. Juynboll, Manuale di diritto Musulmano (trad. Giovanni Baviera), Milano 1916, σ. 191 ἐπ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐγίνοντο οἱ ἀκρωτηριασμοί, πρβλ. καὶ N. Smochina, Le Procheiros Nomos de l'empereur Basil (867 - 879) et son application chez les Roumains au XIVe siècle, ἐν «Balkan Studies» 9, Θεσσαλονίκη 1968, σ. 190, σημ. 81. Ὡς πρὸς δὲ τὴν εὐρέως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐφαρμοσθεῖσαν φρικτοτάτην ποινὴν τοῦ ἀνασκολοπισμοῦ, βλ. ἐκτενῶς ἐν τῇ μελέτῃ τοῦ Δ η μ. Π ε τ ρ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἡ θανάτωσις δι' ἀνασκολοπισμοῦ κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ΚΓ', Ἀθῆναι 1953, σ. 531 ἐπ., ἐνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία. Ἀξίον μνείας ἐνταῦθα εἶναι ὅτι ἀκρωτηριασμοὶ μελῶν τῶν ἐνόχων ἀξιοποίνων πράξεων ἦσαν λίαν συνήθεις καὶ ἐν τῇ βενετοκρατουμένῃ Κρήτῃ. Περὶ αὐτοῦ βλ. Elisabeth Santschi, Procès criminels en Grèce vénitienne (1354 - 1389), ἐν «Θησαυρίσματα», τ. 7 (1970), Βενετία, σ. 82 ἐπ.

2. Περὶ τῶν χορηγηθέντων εἰς τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν προνομίων βλ. Ἀ ν δ ρ. Μ ά μ ο υ κ α, Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τ. 11, Ἀθήνησιν 1852, σ. 323 - 324.

3. Ἀ ν δ ρ. Μ ά μ ο υ κ α, ἐνθ' ἀν., σ. 321.

4. Πρβλ. Τ ρ. Εὐ α γ γ ε λ ί δ ο υ, Ἡ Μύκονος, ἐν Ἀθήναις 1912, σ. 107.

5. Γ. Α. Μ ά ο υ ρ ε ρ, Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, τ. Α' (μετ. Εὐστ. Καραστάθη), Ἀθῆναι 1943, παρ. 25, σ. 70 ἐπ.

6. Βλ. Δ ι ο ν. Ζ α κ υ θ η ν ο ὕ, Ἡ Τουρκοκρατία, Ἀθῆναι 1957, σ. 30.

τος ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν διανεμητικοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἀπορρεύσασα ἀνάγκη¹ ἀφ' ἐτέρου συνετέλεσαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν θεσμῶν αὐτοδιοικήσεως, ὧν κυριώτατος πυρὴν ἀπέβη ἡ κοινότης.

Αἱ αὐτοδιοικούμεναι κοινότητες ἀπετέλουν νομικὰ πρόσωπα ἔχοντα πλήρη αὐτοτέλειαν ἔναντι τοῦ κυριάρχου, καὶ ἀρμοδιότητας, αἵτινες ἦσαν σημαντικώταται. Διωκοῦντο δὲ ὑπὸ ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν κατοίκων ἀρχόντων, τῶν ὁποίων ἡ θητεία ἦτο κατὰ κανόνα ἐνιαύσιος, καὶ οἵτινες ὠνομάζοντο ἐπίτροποι, προεστοί, γέροντες, δημογέροντες, ἐπιστάται, κοτζαμπάσηδες².

Μεταξὺ τῶν ποικίλων καθηκόντων τῶν κοινοτικῶν τούτων ἀρχόντων, ἅτινα ἦσαν ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις, ἡ δι' ἀκριβοδικαίας κατανομῆς συλλογὴ τῶν φόρων τοῦ κυριάρχου, ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν κλπ., περιλαμβάνετο καὶ ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης³ ἀφορῶσα κυρίως εἰς τὴν λύσιν τῶν πολιτικῶν διαφορῶν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ προνομίων εἶχε παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ κυριάρχου περιορισμένη δικαστικὴ δικαιοδοσία εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια. Ἡ δικαιοδοσία δὲ αὕτη ἀνεφέρετο ἰδίᾳ εἰς ὑποθέσεις οἰκογενειακοῦ δικαίου. Ἡδύναντο ἔτι αἱ αὐταὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐπιλαμβάνωνται καὶ τῆς λύσεως τῶν ἀναφυομένων ἐπὶ κληρονομικῆς ἐκ διαθήκης διαδοχῆς διαφορῶν. Περὶ τῶν λοιπῶν πολιτικῶν διαφορῶν οἱ προνομιακοὶ ἄριστοι τῶν σουλτάνων ἐπέτατον, ὅπως αὐταὶ ἐπιλύωνται ἐλευθέρως διὰ διαιτησίας ὑπὸ Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιτοπίων των ἐθίμων⁴.

1. Νικ. Μοσχοβάκη, Τὸ ἐν Ἑλλάδι δημόσιον δίκαιον ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἐν Ἀθήναις 1882, σ. 78 ἐπ. Διον. Ζακυθηνοῦ, ἐνθ' ἀν., σ. 35. Π. Ἀργυροπούλου, Δημοτικὴ διοίκησις ἐν Ἑλλάδι, ἐν Ἀθήναις 1859, σ. 39.

2. Γ. Α. Μάουρερ, ἐνθ' ἀν., σ. 71. Ἰακ. Βισβίτζη, Ἡ κοινοτικὴ διοίκησις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, *L'Hellénisme Contemporain*, τόμος ἐπὶ τῇ πεντακοσιοστῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (29 Μαΐου 1953), σ. 189. Διον. Ζακυθηνοῦ, *La Commune grecque*: Ἡ Ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ Τουρκοκρατία, Ἀθήναι 1954, σ. 97. Ἀλεξ. Βλαστοῦ, Χιακά, τ. Β', ἐν Ἑρμουπόλει 1840, σ. 154. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. 11, σ. 314. Τρ. Εὐαγγελίδου, Ἡ νῆσος Σκίαθος, ἐν Ἀθήναις 1913, σ. 64. Ἰω. Ψύλλα, Ἱστορία τῆς νήσου Κέας, ἐν Ἀθήναις 1920, σ. 154. Δρόσου Ν. Δρόσου, Ἱστορία τῆς νήσου Τήνου, ἐν Ἀθήναις 1870, σ. 47. Καρόλου Ι. Γκιών, Ἱστορία τῆς νήσου Σίφνου, ἐν Σύρῳ 1876, σ. 139. Ἰωσήφ Χατζιδάκη, Ἡ ἱστορία τῆς νήσου Μήλου, ἐν Ἀθήναις 1927, σ. 163. Ἀντωνίου Ν. Βάλληνδα, Ἱστορία τῆς νήσου Κύθου, ἐν Ἀθήναις 1896, σ. 74 ἐπ.

3. Νικ. Μοσχοβάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 85. Σ. Ἀντωνιάδου, Δημοτικά, σ. 127 - 128.

4. Ἰακ. Βισβίτζη, ἐνθ' ἀν., σ. 196 - 197.

Τὰς παραχωρηθείσας ταύτας δικαστικὰς προνομίας κατώρθωσαν οἱ ὑπόδουλοι νὰ διευρύνωσι σημαντικώτατα. Οὕτω διασωθέντα ἔγγραφα ὡς καὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου περιέχουν ἀψευδῇ μαρτύρια τῆς εὐρυτάτης δικαιοδοσίας τῶν κοινοτικῶν ἀρχόντων, ὅπως ἐκδικάζωσι πάσας τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τὰς μὴ ἐμπίπτουσας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

Ἰδιαιτέρως ὅμως δέον νὰ ἐξαρθῇ ἐνταῦθα ὅτι οἱ ὑπόδουλοι ἐπεξέτεινον τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην καὶ ἐπὶ τῶν ποινικῶν δικῶν¹. Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι ὅλως ἰδιαιτέρας σημασίας δεδομένου ὅτι ὁ κατακτητὴς εἶχεν ἐπιφυλάξει εἰς ἑαυτὸν καὶ μόνον τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων. Οὐδαμοῦ δὲ μεταξὺ τῶν χορηγηθέντων μεταγενεστέρως εὐρυτάτων εἰς τοὺς ὑποδούλους προνομίων ἀπαντᾷ παραχώρησις εἰς τούτους καὶ ποινικῆς δικαιοδοσίας². Οἱ λόγοι, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, τῆς στάσεως ταύτης τοῦ κατακτητοῦ ἦσαν εὐνόητοι. Ἡ εἰς τοὺς ὑποδούλους παροχὴ τῆς ἐξουσίας, ὅπως δικάζωσι τὰς τελουμένας μεταξὺ Ἑλλήνων ἀξιοποίνους πράξεις, ἔθιγεν εὐθέως τὴν κρατικὴν αὐτοῦ κυριαρχίαν. Παρὰ ταῦτα, ὡς θέλει ἐκτεθῇ εὐθὺς κατωτέρω, ὁ κατακτητὴς ἠνέχθη οὐχὶ μόνον τὴν ὑπὸ τῶν ὑποδούλων ἀσκήσιν ποινικῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' εἰς τινὰς περιπτώσεις καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐπιβολὴν ποινῶν κατὰ τῶν ἀδικοπραγούντων³.

Ἡ ἀνεχὴ αὕτη τοῦ κατακτητοῦ ὅπως οἱ ὑπόδουλοι ἐπὶ λαμβάνονται τῆς ἐκδικάσεως ἔστω καὶ περιπτώσεων μὴ βαρέως ἀξιοποίνων πράξεων⁴, ἀποτελεῖ γεγονός σημαντικόν, ὅπερ ἀναμφισβητήτως καθιστᾷ αἰσθητὴν τὴν διάβρωσιν τῆς κυριαρχίας του.

Ἑ λ λ η ν ε ς π ο ι ν ι κ ο ἰ κ ρ ι τ α ἰ. — Ποινικὴν δικαιοσύνην κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, ἐκτὸς βεβαίως τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ἀπένεμον οἱ ἐπίτροποι τῶν κοινοτήτων. Αἱ μαρτυρίαι περὶ τῆς ποινικῆς ταύτης ἐξουσίας τῶν ἐπιτρόπων - κριτῶν προέρχονται κυρίως ἐκ τῶν διασωθεισῶν ἐγγράφων πηγῶν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, ὅπου ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος κατ' ἐξοχὴν ἦνθησεν ἡ αὐτοδιοίκησις⁵. Αὗται δὲ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

α) Πράξεις ἐκλογῆς ἐπιτρόπων, εἰς τὰς ὁποίας μεταξὺ τῶν ἀναλυτικῶς ἐν αὐταῖς

1. Δ ρ ό σ ο υ Ν. Δ ρ ό σ ο υ, ἐνθ' ἀν., σ. 51 ἐπ.

2. Περιορισμένη μόνον ποινικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ εἶχε χορηγηθῇ διὰ βερατίου εἰς τὸν πατριάρχην (Νικ. Μοσχοβάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 53 ἐπ.).

3. Εἰς τὴν Ὑδραν, ὅτε διοικητὴς τῆς νήσου ἦτο ὁ Γεώργιος Βούλγαρης, ἡ ἐκτέλεσις πλείστων ποινῶν ἐγένετο ὑπὸ Ἑλλήνων. Ὑπῆρχε δὲ ἐν τῇ νήσῳ καὶ δημοσία φυλακὴ. (Ἀντ. Λιγνοῦ, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας, τ. Α', Ἀθῆναι 1946, σ. 49). Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὴν νήσον Τήνον ποινῶν βλ. Δ ρ ό σ ο υ Ν. Δ ρ ό σ ο υ, ἐνθ' ἀν., σ. 54 - 55.

4. Ἀ λ ε ξ. Β λ α σ τ ο ῦ, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 156.

5. Δ ι ο ν. Ζ α κ υ θ η ν ο ῦ, Ἡ Τουρκοκρατία, ἐνθ' ἀν., σ. 31.

μνημονευομένων ἐξουσιῶν καὶ καθηκόντων τῶν ἐπιτρόπων κατὰ τὸ διάστημα τῆς θητείας των, ἀπαντᾷ καὶ ἡ χαρακτηριστικὴ φράσις: «νὰ παιδεύουν τοὺς ἀτάκτους», ἣτις οὐδὲν ἄλλο ἐσήμαινεν ἢ τὴν παροχὴν ὑπὸ τῆς Κοινότητος ποινικῆς δικαιοδοσίας εἰς τοὺς ἐκλεγέντας ἐπιτρόπους τοῦ Κοινοῦ.

Οὕτως εἰς τὴν ἀπὸ 10 Αὐγούστου 1701 ἀνέκδοτον πρᾶξιν ἐκλογῆς «ἐπιτρόπων καὶ πρεκουρατόρων» τῆς νήσου Μυκόνου μεταξὺ ἄλλων παρέχεται εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ ἐξουσία «νὰ παιδεύουν τοὺς ἀτάκτους ἵνα μὴ ὑπεραίρωνται»¹. Ὡσαύτως εἰς παρομοίαν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1 Ἀπριλίου 1731 πρᾶξιν ἐκ τῆς αὐτῆς νήσου παρέχεται εἰς τοὺς ἐκλεγέντας ἐπιτρόπους «παντοία καὶ γεμάτη ἐξουσία νὰ παιδεύουν καὶ τοὺς ἀτάκτους ἵνα μὴ ὑπεραίρωνται»². Εἰς δὲ τὰ ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1667 καὶ 1 Ἀπριλίου 1667 ἐγγραφα τῆς Κοινότητος Μυκόνου οἱ διοριζόμενοι ἐπίτροποι ἀποκαλοῦνται «καθολικοὶ καπετάνιοι καὶ κριτάδες καὶ ἐπίτροποι»³. Τὴν ἰδίαν ποινικὴν ἐξουσίαν παρέχουν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους πρακτικὰ ἐκλογῆς προερχόμενα καὶ ἐξ ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἅτινα χρησιμοποιοῦν μάλιστα τὴν αὐτὴν περίπου φρασιολογίαν. Εἰς τὴν ἐκ Τήνου π.χ. ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1806 ἐκλογὴν προεστώτων δίδεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἐξουσία, ὅπως τιμωρῶσι «τοὺς ἀτάκτους καὶ ἀνυποτάκτους μὲ ὅλην τὴν ἐλευθερίαν κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον, καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν ἕκαστον τῶν τυχόντων τοιούτων κατὰ τὸ σφάλμα του, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀταξίας των καὶ σωφρονισμόν τῶν ὁμοίων»⁴. Σημαντικὴν ποινικὴν ἐξουσίαν χορηγεῖ καὶ ἡ κοινότης τῆς νήσου Κιμῶλου εἰς τοὺς διοριζομένους ὑπ' αὐτῆς καθ' ἕκαστον ἔτος «ἐπιστάτας». Οὕτω διὰ τῆς ἀπὸ 1 Μαρτίου 1795 ἀνεκδότου⁵ ἀποφάσεως τοῦ κοινοῦ τῆς Κιμῶλου παρέχεται εἰς τοὺς διοριζομένους ἐπιστάτας Οἰκονόμον Σάρδην⁶ καὶ Γεώργιον Ροῦσον καὶ ἡ ἐξουσία «νὰ χαψιώνουν⁷, νὰ παιδεύουν, νὰ ζερεμετίζουν τοὺς ἀτάκτους, διὰ νὰ ἔχουν τὴν ἀνά-

1. Γ.Α.Κ., Μυκόνου φ. 20, 1. (Παρ/μα ἀρ. 1).

2. Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐν Ἑρμουπόλει 1924, σ. 72 - 73.

3. Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 24 - 25.

4. Δρόσου Ν. Δρόσου, ἐνθ' ἀν. σ. 343. Διὰ τῆς φράσεως «καὶ σωφρονισμόν τῶν ὁμοίων» διατυποῦται σαφῶς ἔννοια γενικῆς προλήψεως. Ἐκ πλείστων ἄλλως τε ἐγγράφων τῆς τουρκοκρατίας προκύπτει ὅτι διάχυτος εἶναι ἡ ἀντίληψις κατὰ τὴν περίοδον ταύτην περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς ὡς μέσου γενικῆς προλήψεως.

5. Βλ. Παρ/μα ἀρ. 7. Τὸ ἐγγραφον τοῦτο ὡς καὶ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ ἔτους (Παρ/μα, ἀρ. 8) εὐγενῶς μοι παρεχώρησε πρὸς δημοσίευσιν ὁ αἰδεσιμολογιώτατος πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἰωάννης Ράμφος, πρὸς ὃν ἐκφράζονται ἐνταῦθα θερμαὶ εὐχαριστίαι.

6. Πρόκειται περὶ τοῦ Οἰκονόμου Δημητρίου Σάρδη. (Βλ. Κ. Ι. Δυοβουνιώτου, Ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Κιμῶλου, ἐν Ἀθήναις 1935, σ. 3 καὶ 8).

7. Φυλακίζουν. Βλ. Hubert Pernot, Études de Linguistique Néo - Hellé-

παυσίν τως οί καλοί». Εἰς δὲ τὴν νῆσον Ὑδραν ἡ κοινότης ἀποφασίσασα τὴν 18 Δεκεμβρίου 1803, ἵνα χορηγήσῃ εἰς τὸν «μπὰς κοτζάμπαση καὶ ζαμπίτην» τῆς νήσου Γεώργιον Βούλγαρην παράτασιν τῆς θητείας αὐτοῦ ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος, παρέχει εἰς τοῦτον ἅμα καὶ τὴν ἐξουσίαν «νὰ παιδεύῃ ἐξ ἴσου ὅλους τοὺς πταίσαντας κατοίκους τοῦ νησίου διὰ νὰ σώζεται ἡ καλὴ εὐταξία καὶ ὁμόνοια»¹. Ὁμοίαν ποινικὴν ἐξουσίαν εἶχον οἱ ἐπίτροποι εἰς τὰς νήσους Σύρον², Μῆλον³, Κέα⁴ καὶ ἄλλαχοῦ.

β) Δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐν αἷς φαίνονται ἀπονέμοντες ποινικὴν δικαιοσύνην οἱ ἐπίτροποι. Οὕτω π.χ. εἰς τὴν ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1691 δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐκ τῆς νήσου Μυκόνου, ὁ Ἀλέξανδρος Καλαμαράς, ἀναφερόμενος εἰς τὸ κείμενον τῆς ἀποφάσεως ὡς ἐπίτροπος καὶ κριτῆς Μυκόνου, ἐκδικάζει ὑπόθεσιν κλοπῆς καὶ ἐπιβάλλει ποινικὴν κύρωσιν κατὰ τοῦ ἐνόχου τῆς πράξεως⁵.

γ) Ἐγγράφως διατυπωθεῖσαι κωδικοποιήσεις ἐπιτοπίων ἐθίμων περιλαμβάνουσαι διατάξεις προβλεπούσας ἀξιοποίνους πράξεις, ἅς καὶ τιμωροῦσι δι' ὠρισμένης ποινῆς. Τοιαῦται ποινικαὶ διατάξεις ἀπαντῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκοκρατίας γενομένας κωδικοποιήσεις ἐθνικοῦ δικαίου τῶν νήσων Μυκόνου⁶, Σύρου⁷, Νάξου⁸, Ὑδρας⁹, καὶ Κύθνου¹⁰.

nique. Collection de l'Institut Néo-Hellénique, t. VI, Paris 1946, σ. 576 καὶ Ν. Π. Ἀνδριώτη, Ἑτυμολογικὸ Λεξικὸν τῆς Κοινῆς Νεοελληνικῆς, ἐκδ. Β', Θεσσαλονίκη 1967, σ. 423.

1. Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας 1778-1882, τ. 2, ἐν Πειραιεῖ 1921, σ. 82-83.

2. Βλ. Ἀνδρ. Δρακάκη, Ἡ Σύρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας, τ. Α', ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1948, σ. 192-193. Ὁμοίως καὶ Κώδικα δικαιωμάτων καὶ ἀπολαυῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἔτους 1700 (Ἀνδρ. Δρακάκη, αὐτόθι, σ. 206).

3. Ἰωσήφ Χατζιδάκη, Ἡ ἱστορία τῆς νήσου Μήλου, ἐν Ἀθήναις 1927, σ. 163.

4. Ἰω. Ψύλλα, Ἱστορία τῆς νήσου Κέας, ἐνθ' ἄν., σ. 163.

5. Ἰακ. Βισβίτζη, Δικαστικαὶ ἀποφάσεις τοῦ 17ου αἰῶνος ἐκ τῆς νήσου Μυκόνου, Ἐπετηρὶς Ἀρχείου Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου, τευχ. 7, ἐν Ἀθήναις 1957, σ. 123, ἀρ. 38.

6. Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἄν., σ. 19 ἐπ.

7. Λ. Χρυσανθοπούλου, Συλλογὴ τοπικῶν τῆς Ἑλλάδος συνηθειῶν, Ἀθήνησι 1853, σ. 76 ἐπ. Ζέπων J. G-R, τ. 8, σ. 499 ἐπ. Ἀνδρ. Δρακάκη, Ἡ Σύρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ δίκαιον, ἐν «Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν», τ. ΣΤ', ἐν Ἀθήναις 1967, σ. 302 ἐπ.

8. Ζέπων J. G-R, τ. 8, σ. 524 ἐπ.

9. Ἀντωνίου Λιγνοῦ, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας, τ. Α', Ἀθήναι 1946, σ. 257 ἐπ. Πρβλ. ὁμοίως Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, τ. 6, σ. 39 ἐπ. καὶ Ἰωάννου Μανιατοπούλου, Τὸ Ναυτικὸν δίκαιον τῆς Ὑδρας, Ἀθήναι 1939, σ. 101 ἐπ.

10. Ἀντ. Βάλληνδα, Κυθνιακὰ ἥτοι τῆς νήσου Κύθνου χωρογραφία καὶ ἱστορία μετὰ τοῦ βίου τῶν συγχρόνων Κυθνίων ἐν ᾧ ἦθη καὶ ἔθη καὶ γλῶσσα καὶ γέννη κλπ., ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1882, σ. 85. Ἀντ. Γούναρη, Ἡ Κύθνος, Ἀθήναι 1938, σ. 145 ἐπ.

Ἡ ὑπὸ τῶν ὑποδούλων θέσπισις τοιούτων ποινικῶν διατάξεων ἄγει ἀνενδοιάστως εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οὗτοι εἶχον συγχρόνως καὶ τὴν ἐξουσίαν νὰ δικάζωσι τοὺς ἐνόχους τῶν προβλεπομένων ἀξιοποίνων πράξεων διὰ τῶν ἐκλεγομένων ὑπ' αὐτῶν ἀρχόντων, τῶν ἐπιτρόπων. Τοιαύτη ἄλλως τε ἐξουσία προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν γραπτῶν ἐθιμικῶν διατάξεων τῶν νήσων Ὑδρας¹ καὶ Νάξου².

Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι, εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ εἰσπραξίς τῶν φόρων καὶ τῶν γενικωτέρων προσόδων τῆς κοινότητος ἀνετίθετο ὑπὸ τοῦ κυριάρχου εἰς βοεβόδαν³, ὁ τελευταῖος οὗτος πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν εἶχεν ἐν ταύτῃ καὶ ποινικὴν δικαιοδοσίαν. Βοεβόδας ἠδύνατο νὰ ὀρισθῇ Ὁθωμανός. Οὐδαμῶς ὅμως ἦσαν σπάνια αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ὡς βοεβόδαι ὠρίζοντο ἐκ τῶν ὑποδούλων⁴, ὅτε πάλιν ἡ ποινικὴ ἐξουσία εὐρίσκετο οὐσιαστικῶς εἰς Ἑλληνικὰς χεῖρας⁵.

Δικαιοδοσία κριτῶν. — Ποία ἦτο ἡ ἑκτασίς τῆς ποινικῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπιτρόπων - κριτῶν, δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς. Αὕτη ἐποίκιλλεν εἰς διαφόρους χρονικὰς περιόδους ἀναλόγως τῶν εὐνοικῶν ἢ μὴ συνθηκῶν, ὑφ' ἃς εὐρίσκοντο αἱ Ἑλληνικαὶ κοινότητες. Ἐκεῖνο πάντως τὸ ὅποιον δύναται νὰ λεχθῇ εἶναι ὅτι, αἱ κοινότητες, ὡσάκις ἐπετύγγανον νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων⁶, ὅτε καὶ ἀπεφεύγετο ἡ ἐλευσίς Τουρκοῦ βοεβόδα, ἔχαιρον εὐρυπέ-

1. Βλ. σχετικῶς τὰ ἄρθρα 5, 11, 12, 16, 21 καὶ 22 τοῦ ἐν ἔτει 1818 συνταχθέντος νόμου τῆς Ὑδρας.

2. Πρβλ. τὴν διάταξιν ἡ' τῆς ἐν ἔτει 1810 κωδικοποιήσεως τῶν ἐθίμων τῆς Νάξου.

3. Εἰς τοῦτον ἐξεχωρεῖτο παρὰ τοῦ κυριάρχου δι' ἐν ἔτος τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, μετὰ προηγουμένην ὑπ' αὐτοῦ καταβολὴν ὠρισμένου κατ' ἀποκοπὴν ποσοῦ. Βλ. σχετικῶς Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. 11, σ. 313. Τρύφωνος Εὐαγγελεῖδου, Ἡ νήσος Σκίαθος, ἐν Ἀθήναις 1913, σ. 59. Τοῦ Αὐτοῦ, Ἡ Μύκονος, ἐν Ἀθήναις 1912, σ. 107. Ἰω. Ψύλλα, Ἱστορία τῆς νήσου Κέας, ἐν Ἀθήναις 1920, σ. 154. Κρόλου Ι. Γκιών, ἐνθ' ἀν., σ. 143.

4. Ἰωσήφ Χατζιδάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 163 - 166.

5. Ἀξίον μνείας εἶναι, ὅτι, προκειμένου περὶ ποινικῶν ὑποθέσεων τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, ταύτας ἐνίοτε ἐδίκαζον καὶ οἱ Διερμηνεῖς τοῦ Στόλου εἰς δεύτερον βαθμὸν (Νικ. Μοσχόβακη, ἐνθ' ἀν., σ. 150).

6. Τοῦτο ἐχαρακτηρίζετο διὰ τοῦ ὅρου «μακτοῦ». Βλ. Περ. Ζερλέντου, Παναγιώτης Νικούσιος καὶ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἄρχοντες Μυκονίων, *Νησιωτικὴ Ἐπετηρίς*, ἔτος Α', ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1918, σ. 215. Περὶ τοῦ φόρου «μακτοῦ» ὅστις ἀπετέλει πρόσδοτον εἰς χρῆμα, τῆς ὁποίας τὸ μέγεθος δὲν ἦτο μεταβλητόν, ἀλλ' ἐφ' ἅπαξ καθωρισμένον ἐναντι τῆς δεκάτης καὶ τῶν λοιπῶν φορολογικῶν καταβολῶν, βλ. Vera Mutaftchieva, Περὶ τοῦ ζητήματος τῶν τσιφλικίων εἰς τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν κατὰ τὸν ΙΔ' - ΙΖ' αἰῶνα (μετάφρ. Ι. Θ. Λαμπίδη), ἐν *Δελτίῳ Σλαβικῆς Βιβλιογραφίας* (ἐκδ. Ἑταιρείας Μακεδο-

ρας αὐτοδιοικήσεως, τοῦτο δὲ εἶχεν ὡς ἐπακόλουθον τὴν πλέον ἐκτεταμένην δικαιοδοσίαν τῶν ἐπιτρόπων ἐπὶ τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων.

Ἐγγραφοὶ πηγαί τῆς Τουρκοκρατίας ἐμφανίζουν τὰς Ἑλληνικὰς κοινοτικὰς ἀρχὰς ὡς ἐχούσας πλήρη δικαιοδοσίαν ἐπὶ ἀγρονομικῶν ἀδικημάτων, ἀφοῦ μάλιστα κατὰ καιροῦς νομοθετοῦσιν αὗται καὶ κυρώσεις¹ κατὰ τῶν ποιμένων ἢ καὶ κτηνοτρόφων, τῶν ὁποίων τὰ ζῶα προξενοῦσι ζημίας εἰς τὰς ἀγροτικὰς καλλιεργείας. Αἱ διατυπωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Μυκονίων γραπτὰ διατάξεις αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν «ταρίφαν» τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1649 ὡς καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς κοινότητος τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1710 καὶ 29 Δεκεμβρίου 1766² ἐπιβάλλουσι ποινὰς προστίμου καὶ δαρμοῦ κατὰ τῶν ὑποπιπτόντων εἰς ἀγρονομικὰς παραβάσεις ποιμένων, συγχρόνως δὲ κηρύσσουν «ἀφεντικὰ» τὰ ζῶα, ἅτινα ἐπέφερον τὰς ζημίας.

Ποινικὰς διατάξεις ἐπὶ ἀγροζημιῶν νομοθετεῖ ὁμοίως καὶ ἡ κοινότης Σύρου κατὰ τὰ ἔτη 1700, 1729, 1761 καὶ 1777, τὴν δὲ 29ην Ἀπριλίου 1797 ψηφίζεται καὶ εἰδικὸς νόμος ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὑπὸ τὸν τίτλον «Νόμος διὰ τὶς βοσκές»³. Διὰ

νικῶν Σπουδῶν), ἔτος Ζ', τευχ. 29, Θεσσαλονίκη 1970, σ. 96. Μαχτοῦ = ἀποκοπὴ ἀποδεκατώσεως (Γεωργίου Δ. Κρεζζή, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας, ἐν Πάτραις 1860, σ. 161). Πρβλ. ὁμοίως Ἀντ. Λιγνίου, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας, τ. Α', Ἀθήναι 1946, σ. 73 καὶ ἀνεκδότον ἀπόφασιν τοῦ κοινοῦ τῆς νήσου Κιμῶλου τῆς 21 Ἀπριλίου 1795 δημοσιευομένην κατωτέρω (Παρ/μα, ἀρ. 8). Ὅμοιος Ἐπαμ. Γεωργαντοπούλου, Τηνιακὰ ἦτοι ἀρχαία καὶ νεωτέρα γεωγραφία καὶ ἱστορία τῆς νήσου Τήνου, ἐν Ἀθήναις 1889, σ. 117 (Μαχτοῦ = φόρος προσδιορισθεὶς ἅπασι ἐπὶ τῇ βάσει ἀποκοπῆς). Ἀντωνίου Ν. Βάλληνα, Ἱστορία τῆς νήσου Κύθου, ἐν Ἀθήναις 1896, σ. 63. Χρ. Μαυροπούλου, Τουρκικὰ ἔγγραφα ἀφορῶντα τὴν ἱστορίαν τῆς Χίου, Ἀθήναι 1920, σ. 305. Μιχ. Μαλανδράκη, Νησιωτικὰ Χρονικά, ἐν «Ἑλληνικά», τ. 10 (1937 - 1938), ἐν Ἀθήναις, σ. 73. Β. Σφυρόερα, Ἐγγραφα τῆς νήσου Σίφνου (1785 - 1820) ἐκ τῆς συλλογῆς Γεωργ. Σ. Μαριδάκη, Ἐπετηρὶς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου, 17 (1967), σ. 19.

1. Ἀξίον μνείας εἶναι καὶ τοῦτο, ὅτι αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ τῶν νήσων νομοθετοῦσι κυρώσεις καὶ δι' ἀγορανομικὰς παραβάσεις. Αὗται ὑπαγορεύονται κυρίως ὑπὸ τῶν παρατηρουμένων ὑπερβάσεων τῶν διατιμήσεων, τὰς ὁποίας ἐνομοθέτουν συστηματικῶς αἱ κοινότητες ἰδίᾳ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ὅτε παρατηρεῖται πτώσις τῆς τιμῆς τοῦ γροσίου καὶ ἀνοδος τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων ἀγαθῶν. Τοιαῦται διατάξεις ἀπαντῶσιν εἰς τὴν νήσον Σῦρον (Ἀνδρ. Δρακάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 105 ἐπ.), Μύκονον (Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἀν., σ. 73 - 74), Σκῦρον (Δημητρίου Παπαγεωργίου, Ἱστορία τῆς Σκύρου, ἐν Πάτραις 1909, σ. 105), Ὑδραν (Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, τ. 6, σ. 222 - 223 καὶ 243 - 244) καὶ ἀλλαχοῦ.

2. Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἀν., σ. 19, 68 καὶ 85.

3. Ἀνδρ. Δρακάκη, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας, τ. Α', σ. 207, ἀρ. 3.

τῶν διατάξεων τούτων, πλὴν τῶν ἐπιβαλλομένων κυρώσεων κατὰ τῶν ποιμένων, ἐδημιουργεῖτο καὶ δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ φονεύῃ τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὰ κτήματα αὐτοῦ ζῶα¹.

Ἄλλ' αἱ ἐγγράφοι πηγαί τῆς Τουρκοκρατίας μαρτυροῦσι δικαιοδοσίαν τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν μὴ περιοριζομένην μόνον ἐπὶ ἀγρονομικῶν ἢ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ ἀγορανομικῶν παραβάσεων, ἀλλ' ἐκτεινομένην ἐπὶ πολὺ εὐρυτέρου κύκλου ἀξιοποίνων πράξεων. Οὕτω νομοθετοῦνται κυρώσεις καὶ ἐπὶ ἐγκλημάτων κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, προσωπικῆς ἐλευθερίας, τῶν ἡθῶν, τῆς τιμῆς κλπ.

Εἰδικώτεραι ἀξιόποιοι πράξεις. — Εἰδικώτερον ἐκ τῶν κειμένων τῆς Τουρκοκρατίας προκύπτει, ὅτι αἱ Ἑλληνικαὶ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἐπιλαμβάνονται τοῦ συνηθεστάτου ἐγκλήματος τῆς κλοπῆς.

Ἐγκλήματα κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ κλοπή, ὡς καὶ πᾶσαι κατ' ἀρχὴν αἱ ἀξιόποιοι πράξεις, ἐδιώκετο κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν μόνον κατόπιν ἐγκλήσεως τοῦ παθόντος.

Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ὑπεχρέου τὸν ἐνόχον τῆς κλοπῆς εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κλαπέντων ὡς καὶ εἰς τὴν ἐπαρθέωσιν πάσης ζημίας εἰς τὸν ὑποστάντα τὴν κλοπὴν². Διὰ τῆς αὐτῆς δὲ ἀποφάσεως ἐπιβάλλετο συγχρόνως κατὰ τοῦ δράστοι καὶ ποινὴ προστίμου ὑπὲρ τοῦ Τούρκου ἀξιωματοῦχου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ὑπῆγετο ἡ κοινότης.

Οὕτως εἰς τὴν ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1691 ἀπόφασιν³ τοῦ Ἀλεξάνδρου Καλαμαρά, «ἐπιτρόπου καὶ κριτῆ Μυκόνου», καταδικάζεται ὁ ἀποδειχθεὶς ὡς ἐνόχος κλοπῆς Ἀλέξ. Κοντολούρης νὰ πληρώσῃ «ὅλο τὸ ντάνος καὶ ζημία» εἰς τὸν ὑποστάντα τὴν κλοπὴν Ἀντ. Ψάρον. Συγχρόνως ἐπιβάλλεται εἰς τὸν δράστην τῆς κλοπῆς καὶ πρόστιμον 150 ρεαλίων, ὅπερ ἔδει νὰ καταβληθῇ οὐχὶ εἰς τὸν Τοῦρκον ἀρχιναύαρχον τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (Καπετὰν πασᾶ) ἀλλ' «εἰς τὴν κάμαρα τοῦ ὑψηλοτάτου ἀφέντη ρετούρη Μπαρμπαρήγου Τήνου»⁴. Καὶ τοῦτο, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, θαλασ-

1. Ἀντιθέτως εἰς τὴν Νάξον «ὅσα ζῶα ἤθελεν βάλει ὁ ἄρχος εἰς τόπον λιανά, ὡσὰν καὶ χοντρά δὲν ἐμποροῦσιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ νὰ τὰ σκοτώνου, μόνον νὰ φράσου οἱ ἄνθρωποι τὰ πράμματα τῶς καλὰ νὰ μὴ τῶς κάμνουν ζημία...» (Περ. Ζερλέντου, Φεουδαλικὴ Πολιτεία ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ, ἐν Ἑρμουπόλει 1925, σ. 15).

2. Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματος τῆς κλοπῆς εἰς τὴν νῆσον Τήνον βλ. Δρόσου Ν. Δρόσου, ἐνθ' ἄν., σ. 54 - 55.

3. Ἰακ. Βισβίτζη, Δικαστικαὶ ἀποφάσεις τοῦ 17ου αἰῶνος ἐκ τῆς νήσου Μυκόνου, Ἐπετηρὶς Ἀρχείου Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου, τευχ. 7, ἐν Ἀθήναις 1957, σ. 123, 38.

4. Δέον πάντως νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι αἱ εἰς τὸ Κοινὸν τῶν Μυκονίων ἀπαντῶσαι ποινικαὶ περὶ κλοπῆς διατάξεις οὐδαμῶς προβλέπουσι καὶ ὠρισμένην ποινικὴν κύρωσιν κατὰ

σοκρατούντων τῶν Βενετῶν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας, ἡ νῆσος Μύκονος ὑπήγετο ὑπὸ τὸν Βενετὸν προβλεπτὴν τῆς Τήνου¹.

Ἄξιον μνείας εἶναι, ὅτι ὠρισμένοι ἀξιόποιοι πράξεις ἐξομοιοῦνται πλήρως πρὸς τὴν κλοπὴν. Τοῦτο π.χ. συμβαίνει μὲ τὴν παρασιώπησιν εὐρέσεως πράγματος ἀπολωλότος διὰ τῆς μὴ ἀναγγελίας τῆς εὐρέσεως εἰς τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν τὸ Κοινὸν τῶν Μυκονίων χαρακτηρίζει καὶ τιμωρεῖ ὡς κλοπὴν².

Σωματικαὶ βλάβαι. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω κατὰ τῆς ιδιοκτησίας στρεφόμενων ἀξιοποίνων πράξεων αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἐκδικάζουσι καὶ περιπτώσεις σωματικῶν βλαβῶν. Οὕτω διάταξις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων ἀπειλεῖ διὰ τῆς ποινῆς ἐνὸς καὶ ἡμίσεος γροσίου ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελε δώσει «γροθιές»³. Ἡ δὲ ποινὴ τοῦ προστίμου εἶναι ἡυξημένη, εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελε χυθῇ «αἷμα»⁴.

Ἄξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι ἡ αὐτὴ διάταξις διαστέλλουσα ἐξαιρεῖ ρητῶς τῆς ποινῆς ταύτης τὴν ἀνθρωποκτονίαν ἢ καὶ τὸν ἐκ τῶν σωματικῶν βλαβῶν προερχόμενον θάνατον τοῦ παθόντος, ὃν τὸ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἰσχύσαν δίκαιον ἐξωμοίου πρὸς τὴν ἀνθρωποκτονίαν. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ ἐκδίκασις τῆς ἀνθρωποκτονίας οὐδαμῶς ἐνέπιπτεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν⁵.

Ἐπιβουλὴ θρησκευτικῆς εἰρήνης. Ἐγκλήματα κατὰ τῆς τιμῆς. Ὁμοίως αἱ τοῦ δράστου τῆς ἀξιοποίνου πράξεως. Ἀντιθέτως δίδεται ἡ διακριτικὴ ἐξουσία εἰς τὸ κριτήριον πρὸς ἐπιβολὴν οἵασδήποτε ἤθελε τοῦτο κρίνει ποινῆς: «ὅπιος ἤθελεν κλέψι γι προβατω γι κριθαρι γι ρούχα γι αλον τιπετις να ηνε στο χερσὶν τις κρίσις να τωνέ πεδεψι ὅς θέλι» (Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἀν., σ. 20).

1. Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 9.

2. «... οπιος ηθελεν εβρι [ρουχο] σε στρατα γι... γι... γιαλον τιπετις κι δεν τω πρεζανταρι στην πορτα να βρεθι ο νικοκιρις να ηνε κοντεναδος δια κλευτις» (Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἀν., σ. 22). Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν λαϊκὴν συνείδησιν καὶ ἡ κλεπταποδοχὴ θεωρεῖται ὡς κλοπή. Τὴν ἀντίληψιν δὲ ταύτην ἐκφράζει ἡ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς δουλείας διαπλασθεῖσα παροιμία, καθ' ἣν:

«Καὶ ὁ κλέφτης κλέφτης
κι ὁ ἀποδοχάρης κλέφτης»

(Μεν. Τουρτόγλου, Στοιχεῖα Ποινικοῦ Δικαίου καὶ Ἐγκληματολογίας εἰς τὰς παροιμίας καὶ τὰ ᾄσματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, Ἐπετηρὶς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τ. 5, ἐν Ἀθήναις 1950, σ. 146).

3. «ὅτις δωκει γροθιές να πλερώνει έναμισι γροσ.» (Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20).

4. «ὅτις καμι εμα εὐγανόντας τω φωνικῶ νά πλερώνη γροσ. δεκα κατα τω ἔμα.» (Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20).

5. Πρβλ. Μεν. Τουρτόγλου, Τὸ φονικὸν καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παθόντος, Ἀθῆναι 1960, σ. 78 ἐπ.

κοινοτικάι ἀρχαὶ ἐπελαμβάνοντο τῆς ἐκδικάσεως περιπτώσεων ἐπιβουλῆς τῆς θρησκευτικῆς εἰρήνης καὶ ἐγκλημάτων κατὰ τῆς τιμῆς. Οὕτως οἱ Μυκόνιοι θεσπίζουν ἐν τῷ «Κοινῷ» αὐτῶν διατάξεις ἀπειλούσας ἐφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ποινῆς τοῦ δαρμοῦ καὶ τοῦ προστίμου τὸν καθυβρίζοντα τὸν Θεόν¹, ἀφ' ἐτέρου δέ, ἀορίστως, δι' ἧς ποινῆς ἤθελε κρίνει τὸ δικαστήριον, τὸν ὑπαίτιον συκοφαντικῆς δυσφημήσεως². Ἡ δὲ ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1761 ἀπόφασις τοῦ ἐπιτρόπου τῆς νήσου Σύρου, ἀφορῶσα εἰς ὑπόθεσιν συκοφαντικῆς δυσφημήσεως, τιμωροῦσα τοὺς συκοφάντας, ἀπειλεῖ συγχρόνως μὲ ποινὰς προστίμου καὶ πάντα ὅστις ἤθελεν εἰς τὸ μέλλον ἐπιρρίψει τὰς αὐτὰς συκοφαντίας κατὰ τοῦ παθόντος³.

Ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἡθῶν. Τὸ πεδίον ὅμως τῆς δικαιοδοσίας τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν ἦτο εὐρύτατον ἰδίᾳ εἰς τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἡθῶν⁴. Τοῦτο μαρτυρεῖται ἐκ πλείστων ἐγγράφων πηγῶν τῆς Τουρκοκρατίας⁵. Ἡ ἀναμφισβήτητος δὲ δικαιοδοσία τῶν κοινοτικῶν ἀρχόντων ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἦτο τοιαύτη, ὥστε παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον εἰς τὰς σπανίας περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσέτρεχον εἰς τὰς τουρκικὰς ἀρχάς, ἵνα ἐπιτύχωσιν εὐνοϊκὴν κρίσιν, αἱ ἀρχαὶ αὗται νὰ κρίνωσιν οὐχὶ μόναι, ἀλλὰ τῇ συμπράξει τῶν προεστῶν καὶ ἐπιτρόπων, καὶ

1. «ὡςτις βλασφημία τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ πληρώνη γρ. 40 κτ νὰ πέρνῃ ξίλιες 20» (Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20).

2. «ὅποιος υβρισι αν(θρωπ)ον κίπιτου ἐκλῆω που δεν ἔχῃ να τῶνε ἐκοντεναρι ἡ κρισις ος θελι» (Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20). «Ἀξίον μνείας εἶναι, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τρίτου δημιουργία ζητημάτων μεταξύ τοῦ ἀνδρογύνου ἐθεωρεῖτο κατὰ τὸ «Κοινὸν τῶν Μυκονίων» ὡς ἀξιόποινος πρᾶξις. Χαρακτηριστικὴ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ἀκόλουθος διάταξις ὀρίζουσα ὅτι: «ὅποιος βαλῇ σκάνδαλο ἢ σὲ αντρογηνω ἢ αντρας η γηνέκα να ἦνε κοντεναδος απε τὴν κρισην.» (Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20).

3. Ἀνδρ. Δρακάκη, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας, τ. Α', ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1948, σ. 122. Σημειωτέον, ὅτι αἱ συκοφαντίαι καὶ διαβολαὶ ἐλέγοντο ὑπὸ τῶν νησιωτῶν «ἀβανίαι». Πολλάκις δὲ ἐγίνοντο οὐ μόνον κατὰ ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ κωμῶν καὶ κοινοτήτων, ὅτε καὶ ἐπέσυρον μεγάλας δοκιμασίας καὶ ζημίας εἰς τοὺς νησιώτας (Περ. Ζερλέντου, Ἐκ τῶν νησιωτικῶν γεωγραφικῶν, ἱστορικῶν, γλωσσικῶν, ἐν «Νησιωτικὴ Ἐπετηρίς», ἔτ. Α', ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1918, σ. 32 ἐπ.).

4. Ἀλλὰ καὶ γενικώτερον οἱ προεστοὶ εἶχον τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπιτηρήσεως πάσης περὶ τὰ ἥθη παρεκτροπῆς ἐκτελοῦντες καθήκοντα τιμητῶν. (Πρβλ. Νικ. Γ. Μοσχობάκη, Τὸ ἐν Ἑλλάδι δημόσιον δίκαιον ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐν Ἀθήναις 1882, σ. 145 - 146. Δημ. Π. Πασχάλη, Ἡ Ἄνδρος, ἥτοι ἱστορία τῆς νήσου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, τ. 2, ἐν Ἀθήναις 1927, σ. 226. Ἀνδρ. Θ. Δρακάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 120. Μεμ. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία καὶ εὗρεσις θησαυροῦ, Ἀθήναι 1963, σ. 156 - 157, ἀριθ. 6 καὶ 7).

5. Βλ. ἐκτενῶς Μεμ. Τουρτόγλου, ἐνθ' ἀν., σ. 95 ἐπ.

μάλιστα οὐχὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ μουσουλμανικοῦ δικαίου, ἀλλὰ κατὰ τὸ δίκαιον τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων. Οὕτως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1752 ἐγγράφου τοῦ καγκελλαρίου τῆς νήσου Σύρου Ἰωάννου Ξανθάκη¹, ἀφορῶντος εἰς ὑπόθεσιν φθορᾶς παρθένου, παρὰ τὸ ὅτι ἐζητήθη παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου πατρὸς τῆς φθαρείσης ἡ κρίσις τοῦ «ἐκλαμπροτάτου Χατζῆ Ἰμπραήμ Ἀγᾶ Βεκίλη Σύρας», οὗτος τῇ συμπράξει τῶν προεστῶν καὶ ἐπιτρόπων ἔκρινεν οὐχὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ τουρκικοῦ δικαίου, ἀλλὰ κατὰ τὰς γραπτῶς διατυπωθείσας συνηθείας τῆς νήσου Σύρου.

Τὸ δίκαιον, ὅπερ ἐφηρμόσθη ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐπὶ ἐγκλημαμάτων κατὰ τῶν ἡθῶν, φέρει σαφῆ τὴν ἐπίδρασιν ἀναλόγων διατάξεων τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου καὶ δὴ ἐκείνων τῆς Ἰσαυρικῆς νομοθεσίας, αἵτινες ἀπηχοῦσι δημῶδες δίκαιον². Οὕτως ἐπὶ περιπτώσεων ἐκουσίας φθορᾶς παρθένου τὸ ἐφαρμοσθὲν ὑπὸ τῶν προεστῶν δίκαιον εἶναι ἐκδήλως ἐπηρεασμένον ἐκ τῆς καινοτόμου διατάξεως τῆς Ἐκλογῆς τῶν Ἰσαύρων³, τῆς περιληφθείσης ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν Πρόχειρον Νόμον⁴, τὰ Βασιλικά⁵, ὡς καὶ εἰς μεταγενεστέρως βυζαντινὰς νομικὰς πηγὰς⁶, ἥτις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν προῖσχύσαντα ταύτης Ἰούλιον νόμον⁷, ὑπεχρέου τὸν μὴ νυμφευόμενον τὴν ὑπ' αὐτοῦ φθαρεῖσαν εἰς τὴν καταβολὴν χρηματικῆς ὑπὲρ αὐτῆς ποινῆς. Εἰς τινὰς δὲ πάλιν περιπτώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου θεσπίζονται ὑπὸ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν γραπτοὶ κανόνες, τῶν ὁποίων τὴν αὐστηρότητα ἔχει σαφῶς ἐμπνεύσει τὸ τρίτον κεφάλαιον τῆς ἐν ἔτει 1306, κατὰ ἀζήτησιν τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου, ἐκδοθείσης Νεαρᾶς 26 τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου Β'⁸, καθ' ἣν ἡ ἐκουσίως φθαρεῖσα οὐχὶ μόνον ἐστερεῖτο τῆς ὑπὸ τοῦ φθορέως καταβαλλο-

1. Ἀνδρ. Δρακάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 120 - 121.

2. L. Bréhier, Les institutions de l'empire byzantin, Paris 1949, σ. 177.

3. Ἐκλογὴ Νόμων, 17, κθ'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 57.

4. Πρόχειρος Νόμος, 39, ξε'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 224.

5. Βασ. 60.37.79.

6. Epitome XLVc. 99. Ζέπων J. G - R, τ. 4, σ. 581. Ἐπαναγωγή, 40, νς'. Ζέπων J. G - R, τ. 2, σ. 364. Epanagoge aucta, t. LII, 58, Ζέπων J. G - R, τ. 6, σ. 206. Synopsis Basilicorum Φ. III, 6. Ζέπων J. G - R, τ. 5, σ. 566. Synopsis minor, Lit Kc. 51 καὶ Lit Pc. 57. Ζέπων J. G - R, τ. 6, σ. 433 καὶ 497. Prochiron auctum XXXIX, 175. Ζέπων J. G - R, τ. 7, σ. 298. Πόνημα Ἀτταλειώτου, τ. ΛΕ', ρλα'. Ζέπων J. G - R, τ. 7, σ. 476. Ἀρμενόπουλος 6.3.5.

7. Inst. 4.18.4. Ἰνστιτουῖτα Θεοφίλου 4.18 § 4. Ζέπων J. G - R, τ. 3, σ. 268.

8. Ζέπων J. G - R, τ. 1, σ. 535, γ'. Ἀρμενόπουλος (ἐκδ. Heimbach), Praefatio, XXIV, γ' καὶ 6.3.8. Γ. Α. Πάλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων κλπ., τ. 5, σ. 123 - 124.

μένης εἰς αὐτὴν περιουσιακῆς ποινῆς, ἀλλ' ὑφίστατο καὶ τὰς ποινικὰς κυρώσεις τῆς κουρᾶς καὶ τῆς πομπεύσεως¹.

Οὕτως ὁ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1695 κῶδιξ τῶν ἐθίμων τῆς νήσου Σύρου ἐν εἰδικῇ διατάξει ὀρίζει διὰ τὴν ἐκουσίως φθαρεῖσαν παρθένον, ἵνα αὕτη οὐχὶ μόνον μὴ λαμβάνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ φθορέως καταβαλλομένην περιουσιακὴν ποινὴν ἀλλὰ καὶ τιμωρῇται, ἐνῶ ὁ φθορεὺς αὐτῆς παρέμενεν ἀτιμώρητος. Ἀντιθέτως ἐπὶ βιασμοῦ ὁ δράστης ἐτιμωρεῖτο διὰ τῆς ποινῆς τοῦ κατέργου².

Ἡ ποινὴ, εἰς ἣν ὑπεβάλλετο ἡ φθαρεῖσα, ὡς μαρτυρεῖ ἐγγράφον ἐκ Σύρου τοῦ ἔτους 1752³, ἦτο ἡ ἐκτόπισις μετὰ «παιδείας». Καὶ ἡ μὲν ἐκτόπισις ἐπεβάλλετο «διὰ νὰ μὴ μείνῃ στὸν τόπον καὶ χαλάσῃ καὶ ἄλλες», ἡ δὲ παιδεία συνίστατο εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἡθῶν ἐθιζομένην ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς τῆς πομπεύσεως⁴,

1. Ἐν Βυζαντίῳ εἰς τὴν ποινὴν τῆς πομπεύσεως ὑπεβάλλοντο καὶ αἱ παραβάσαι τὴν συζυγικὴν πίστιν, αἱ πορνικὸν βίον διάγουσαι ἢ καὶ ἀνέθικοι χῆραι· ὡσαύτως καὶ οἱ φθορεῖς παρθένων. (Βλ. Φ. Κουκουλέ, Βυζαντινὸν βίος καὶ Πολιτισμός, τ. Γ', ἐν Ἀθήναις 1949, σ. 188 καὶ τὰς ἐν ὑποσημειώσεσι παραπομπάς. Πρβλ. Κ. Γαρδίκη, Τὸ ἐγκλημα τῆς μοιχείας, 1923, σ. 15 - 16 καὶ Κ. Κωστής, Ἑρμηνεία Ποιν. Νόμου, τ. Β', 1928, σ. 395, σημ. 2).

2. Α. Κρυσανθόπουλου, Σοφιστὴν τοπικῶν τῆς Ἑλλάδος συνηθειῶν, Ἀθήνησι 1853, σ. 77. «Λέγομεν ἐπάνω στῆς γυναῖκες ὑποῦ ξεπέσωσι, ὅποια ἤθελε ξεπέσει μὲ τὸ θέλημά της, νὰ μὴν ἔχῃ καμμίας λογιῆς δικαιώματα ἀπ' ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, καὶ μάλιστα νὰ εἶναι παιδεμένη καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους, καὶ ὅποιος ἄνδρας ἤθελε πάγει νὰ φορτζάρῃ καμμίαν γυναῖκα καὶ ἤθελεν εἶσθαι βεβαιωμένος μὲ μαρτύρους νὰ εἶναι κονταναρισμένος διὰ τὸ κάτεργον.» (Ζέπων J. G - R, τ. 8, σ. 499). Πρβλ. καὶ Ἀνδρ. Θ. Δρακάκη, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ δίκαιον, ἐν «Ἐπετηρίδι Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν», τ. ΣΤ', ἐν Ἀθήναις 1967, σ. 302.

3. Ἀνδρ. Θ. Δρακάκη, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας, τ. Α', ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου 1948, σ. 120 - 121.

4. Δημητρ. Π. Πασχάλη, Τουρκοκρατούμεναι Κυκλάδες. Ἡ δικαιοσύνη ἐν Ἀνδρῶ ἐπὶ τουρκοκρατίας, σ. 194. Πρβλ. ὁμοίως καὶ λίαν ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου σχόλιον τοῦ Μ. Φωτεινοπούλου, καθ' ὃ ἡ ἐκουσίως προδίδουσα τὴν παρθενίαν της «πρέπει νὰ πομπεύεται καὶ νὰ παιδεύεται πρὸς σωφρονισμὸν καὶ ἄλλων τοιούτων, καὶ οὔτε ἄνδρα νὰ τὸν λαμβάνῃ οὔτε ὅλως πρόστιμόν τι νὰ λαμβάνῃ διὰ τὴν παρθενοφθορίαν αὐτῆς, ὅπου βλέπουμε καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι αὐτὸ τὸ παράδειγμα, πὼς κοντὰ ὅπου δὲν ἀπολαμβάνουν ὅλως τί, οὔτε ἄνδρα δὲν παίρνουν ἐκεῖνον τὸν φθορέα, ἀλλὰ μάλιστα ἀτιμάζονται, νὰ φυλάττουν τὴν παρθενοφθορίαν αὐτῶν» (Π. Ι. Ζέπου, Μ. Φωτεινοπούλου Νομικὸν Πρόχειρον, Α.Ι.Δ., τ. ΙΖ', Ἀθήναι 1959, σ. 201, 78α). Λεῖψανον τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐπιβαλλομένης ποινῆς τῆς διαπομπεύσεως ἐπὶ τῶν μοιχῶν καὶ γενικώτερον ἐπὶ τῶν παρεκτρεπομένων γυναικῶν διὰ τῆς περιαγωγῆς αὐτῶν ἐπὶ ὄνου ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ἀποτελεῖ ἡ παροιμία «τὸν ἐβάνανε στὸ γαῖδούρι» (Μ. Τουρτόγλου. Στοιχεῖα Ποινικοῦ Δικαίου καὶ Ἑγκληματολογίας εἰς τὰς

ἥτις ἀπετέλει ποινὴν ἀκραιφνῶς βυζαντινῆς προελεύσεως καὶ προεβλέπετο ἄλλως τε ὑπὸ τῆς Νεαρᾶς 26 τοῦ Ἀνδρονίκου Β'.

Ἐμφανεῖς ἐπιδράσεις τῶν αὐστηρῶν βυζαντινῶν διατάξεων ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀρπαγῆς¹ φέρουσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ψηφισθέντες ὑπὸ ἐνίων κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐθιμικοὶ ὅρισμοὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐγκλήματος τούτου². Οὕτως εἰς τὸ ἐν ἔτει 1812 συνταχθὲν «κοινοτικὸν γράμμα» τῆς Κύθνου³ τὸ ὑπογραφὲν παρὰ τῶν κληρικῶν καὶ προεστῶν τῆς νήσου καὶ ἐπιβεβαιωθὲν παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων Νικοδήμου, θεσπίζονται δραστηκώταται διατάξεις πρὸς περιστολὴν τῶν ἀπαγωγῶν. Συμφώνως πρὸς τοῦτο ὁ ἔνοχος ἀκουσίας ἀπαγωγῆς ὑφίσταται τὴν δήμευσιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας του, ὑποκείμενος ἅμα καὶ εἰς ποινικὰς κυρώσεις μὴ ὅμως ἐκ τῶν προτέρων εἰδικῶς καθοριζόμενας⁴. Συγχρόνως ὀρίζεται ὅτι μένουσιν ἀτιμώρητοι οἱ συγγενεῖς τῆς ἀπαχθείσης παρθένου δι' οἵανδήποτε ἐκδίκησιν, ἥτις «ἤθελεν ἀκολουθήσει ἐπάνω εἰς ἐκείνην τὴν ἀκμὴν τοῦ ἀτοπήματος», τῆς διατάξεως ταύτης ἐνθαρρυνούσης παρεμφερῆ ὅρισμόν τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας, καθ' ὃν ὁ πατήρ ἠδύνατο ἀκινδύνως νὰ φονεύσῃ τὸν μοιχόν⁵. Διὰ τῶν ἰδίων δὲ ποινῶν πλήττονται καὶ οἱ συνεργοί.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἔνοχος ἀκουσίας ἀπαγωγῆς τὰς αὐτὰς ὑφίσταται ποινὰς, συμφώνως πρὸς τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ Γ' κεφαλαίῳ τοῦ ὡς ἄνω κοινοτικοῦ γράμματος, πλὴν τῆς διαφορᾶς, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ ἡ ἀκουσίας φθαρεῖσα παρθένος ὑφίστατο κυρώσεις, καθισταμένη «ἀπόκληρος ἀπὸ τῆς περιουσίας τῶν γονέων της διὰ σωφρονισμόν τῶν λοιπῶν κοριτσιῶν». Συγχρόνως δὲ ὁ γάμος τῶν ἀνωτέρω ἀπηγορεύετο ἄνευ «τῆς γνώμης τῶν προϋχόντων»⁶, παρομοίας ἀπαγορεύσεως ἀπαντώσης καὶ εἰς

παροιμίας καὶ τὰ ἄσματα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ἐνθ' ἄν., σ. 143). Πρβλ. καὶ Ι. Λυκούρη, Ἡ διοίκησις καὶ δικαιοσύνη τῶν τουρκοκρατουμένων νήσων, Ἀθῆναι 1954, σ. 283.

1. Περὶ τῆς ἀρπαγῆς ἐν τῷ βυζαντινῷ δικαίῳ βλέπε ἐκτενῶς Μεν. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία κλπ., ἐνθ' ἄν., σ. 63 ἐπ.

2. Ἡ ἀπαγωγή, παρὰ τὸ ὅτι ἐμπίπτει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας στρεφόμενων ἐγκλημάτων (πρβλ. ἄρθρα 327 καὶ 328 τοῦ ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος), ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀντεμετωπίζετο ὡς ἐγκλημα κατὰ τῶν ἡθῶν.

3. Ἀντ. Βάλληνα, Κυθνιακὰ κλπ., ἐνθ' ἄν., σ. 85 - 88. Ἀντ. Γούναρη, Ἡ Κύθνος, Ἀθῆναι 1938, σ. 145 ἐπ.

4. «Νὰ τὸν κατατρέχῃ τὸ κοινόν μας μέχρις ἐσχάτης του ἀναπνοῆς μὲ οἶαν παιδείαν δριμυτέραν ἤθελεν ἀποφασίσαι».

5. Κ. Γ. Γαρδίκας, Τὸ ἐγκλημα τῆς μοιχείας ἐν τῷ τῆς βυζαντιακῆς αὐτοκρατορίας δικαίῳ, Ἀθῆναι 1925, σ. 4 - 5.

6. Πρβλ. καὶ τὴν ἐν ἔτει 1701 ἐκδοθεῖσαν διαταγὴν τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου Β' ἀπαγορεύουσιν ἀπολύτως τὸν δι' ἀρπαγῆς γάμον, ὡς καὶ συνοδικὴν ἐγκύκλιον τοῦ ἔτους 1848 (J o s. Z h i s h m a n, Τὸ δίκαιον τοῦ γάμου, τ. 2, ἐν Ἀθήναις 1913, σ. 405 καὶ 407).

τὰ συλλεγέντα τῷ 1810 ἔθιμα τῆς Νάξου¹. Ὅμοίως εἰς ποινικὰς κυρώσεις ὑπέκειντο κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν καὶ οἱ ἀποπειρώμενοι νὰ ἀπαγάγωσι παρθένον. Ἐπὶ τούτων δέ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπεβάλλετο ἡ ποινὴ τῆς ἐξορίας².

Ἐπιβολὴ προστίμων. – Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ προστίμου ὑπὲρ τοῦ κυριάρχου ὑπὸ τῶν ἀπονεμουσῶν δικαιοσύνην Ἑλληνικῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν κύριον σκοπὸν εἶχε νὰ καταστήσῃ ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένην ἀπόφασιν. Διότι, ὡς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἱκανῶς ἐξετέθη, οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες εἶχον κατορθώσει κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν οὐχὶ μόνον νὰ ἐπεκτείνωσι σοβαρώτατα τὴν ἐπὶ τῇ βάσει προνομιακῶν ὁρισμῶν τοῦ κατακτητοῦ παραχωρηθεῖσαν εἰς αὐτοὺς δικαιοδοσίαν ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπονέμωσι καὶ ποινικὴν δικαιοσύνην. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως τῶν Ἑλλήνων κριτῶν εἶχον τὸ μειονέκτημα τοῦ ἀνεκτελέστου. Τὴν ἀδυναμίαν ἀκριβῶς ταύτην αἱ κοινότητες ἐπετύγχανον νὰ ὑπερπηδῶσι ἐπεκτείνουσαι εὐφυῶς καὶ ἐπὶ ποινικῶν ἀποφάσεων ὅ,τι οἱ ὑπόδουλοι ἐφήρμοζον εἰς τὰ παρ' αὐτῶν συντασσόμενα συμβόλαια καὶ συνυποσχετικά. Ἐπεκράτει τουτέστι παρὰ τοῖς ὑποδούλοις ἡ συνήθεια, ἔχουσα προφανῶς τὴν προέλευσίν της ἀπὸ τὰ ἐν Βυζαντίῳ κρατοῦντα³, νὰ συμφωνῶνται παρὰ τῶν συμβαλλομένων ἐν τοῖς συμβολαίαις πρὸς μεῖζονα ἀσφάλειαν ποινικαὶ ρῆτραι, ἅς ὤφειλε νὰ πληρώσῃ ὁ ὑπαναχωρῶν τῆς συμβάσεως οὐχὶ μόνον εἰς τὸν ἐμμένοντα εἰς ταύτην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν κυριάρχον⁴. Ὅμοίως καὶ εἰς τὰ συντασσόμενα παρὰ τῶν ὑποδούλων συνυποσχετικά, ἅτινα προηγούντο τῶν διαιτησιῶν, οἱ συμφωνοῦντες,

1. «Ἄν νέος κανένας ἤθελεν ἀκολουθήσει νέαν τινά, χωρὶς γνώμην τῶν γονέων ἢ τῆς ἐκκλησίας, λόγῳ συνοικεσίου. αὐτὸ καθόλου νὰ μὴν στέργουν, μήτε νὰ βεβαιοῦται, ἢ εὐλογῇται φανερώς, ἢ ἐν κρυπτῷ, μήτε ἐὰν συμφωνήσωσι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι γονεῖς των, ἀμὴ νὰ χωρισθῶσι καὶ παιδευθῶσι ἐκκλησιαστικῶς, πρὸς σωφρονισμόν τῶν λοιπῶν». (Ζέπων J. G - R, τ. 8, σ. 558).

2. Βλ. Δρόσου Ν. Δρόσου, ἐνθ' ἀν., σ. 423 καὶ Μεν. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 158, ἀρ. 8.

3. Βλ. Γ. Σ. Μαριδάκη, Τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον ἐν ταῖς Νεαραῖς τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, Ἀθήναι 1922, σ. 219 - 220. Ὅμοίως καὶ Fr. Brandileone, Le clause penali nei documenti bizantini dell' Italia meridionale, ἐν «Studi Bizantini», Napoli 1924, σ. 13 ἐπ.

4. Βλ. τοιαύτας συμφωνίας καὶ εἰς τὰ νοταριακὰ ἔγγραφα τοῦ δουκάτου τοῦ Αἰγαίου (Ἰακ. Βισβίτζη, Ναξιακὰ νοταριακὰ ἔγγραφα τῶν τελευταίων χρόνων τοῦ δουκάτου τοῦ Αἰγαίου (1538 - 1577), ἐν «Ἐπετηρίς Ἀρχείου Ἱστορ. Ἑλλην. Δικαίου», τευχ. 4, ἐν Ἀθήναις 1951, σ. 9 ἀρ. 1· 10 ἀρ. 2 κ.ἄ. Ὅμοίως τοῦ Αὐτοῦ, Τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τῶν συζύγων ἐπὶ ἀτέκνου γάμου εἰς τὴν Πάρον κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἐν «Ἐπετηρίς Ἀρχ. Ἱστορ. Ἑλλην. Δικαίου», τευχ. 8, ἐν Ἀθήναις 1958, σ. 153, ἀρ. 1· 155, ἀρ. 3· 162, ἀρ. 8· 173, ἀρ. 16· 175, ἀρ. 17 κ.ἄ.

ὅπως ὑποβληθῶσιν εἰς διαιτησίαν καὶ ὀρίζοντες πρὸς τοῦτο διαιτητάς, ἀνελάμβανον ἐν ταύτῃ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως συμμορφωθῶσιν ἀπολύτως πρὸς τὴν ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν, διὰ τὴν ἀσφαλῆ τήρησιν τῆς ὁποίας συνεφωνεῖτο προσθέτως χρηματικὴ ποινὴ ὑπὲρ Τούρκου ἀξιωματοῦχου¹. Τὴν ἐπινόησιν τῆς προσθήκης εἰς τὰ συνυποσχετικὰ χρηματικῶν ποινῶν ὑπὲρ Τούρκων ἀξιωματοῦχων, ἵνα καθίστανται αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις σεβασταί, ἐφήρμοζον καὶ οἱ κοινοτικοὶ κριταὶ εἰς τὰς ἐπὶ ἀξιοποίνων πράξεων ἀποφάσεις των. Ἐπέβαλλον τουτέστιν οὗτοι καὶ ποινὰς προστίμων ὑπὲρ τῶν Τούρκων ἀξιωματοῦχων ἐπιτυχχάνοντες οὕτω τὸ ἐκτελεστὸν τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν καθ' ὅλα τὰ κεφάλαια. Οὕτως οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τὴν αὐξήσιν τῶν ἐσόδων των ἐν ἀξιώματι κατακτηταὶ συνέβαλλον ἀνεπιγνώστως εἰς τὸ ἐκτελεστὸν τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἑλλήνων κριτῶν.

Ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπειλὴν ἔτι τῆς πληρωμῆς χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ Τούρκου ἀξιωματοῦχου ἐχρησιμοποιοῦν εὐρέως οἱ ὑπόδουλοι καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην σοβαρὰν περίπτωσηιν, καθ' ἣν ἐπεδίωκον τὴν ἀσφαλῆ τήρησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀποφασισθέντων. Οὕτως εἰς ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1783 ἐγγράφον², ὑπὲρ ὑπογράφουν οἱ προεστῶτες τῆς νήσου Μυκόνου, καὶ δι' οὗ οὗτοι ἀποφασίζουσιν ὅπως ἐξορισθῇ διηνεκῶς ὁ Πέτρος Χιλιοκόκκαλος, ὃν θεωροῦν ὡς ἐπικίνδυνον καὶ ἀβελτίαν ἐγκληματίαν, ἀπευθυνόμενοι μάλιστα πρὸς τοῦτο εἰς τὸν Στέφανον Μαυρογένην³, παρατίθεται ἐν τέλει καὶ ἡ ἐξῆς χαρακτηριστικὴ περικοπὴ, ἥτις εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς εὐρυτάτης χρησιμοποιοῦσας τῆς χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ Τούρκου ἀξιωματοῦχου ὡς μέσου τελεσφόρου διὰ τὴν τήρησιν τῶν ἀποφασισθέντων: «καὶ ὁποῖος ἀπὸ ἡμᾶς (τοὺς προεστῶτας) ἤθελε γυρίσει ἀπὸ ἐτούτην τὴν ἀπόφασιν νὰ πλερώνῃ εἰς τὸ μπουττάκι⁴ τοῦ ὑψηλοτάτου ἀφέντη μας καπετὰν πασᾶ ἀσλάνια διακόσια. . . .»⁵.

Μαρτυρικὴ ἀπόδειξις. Ἐπὶ ἀξιοποίνων πράξεων ἐχρησιμοποιεῖτο εὐρέως ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὡς κύριον ἀποδεικτικὸν μέσον τὸ ἐμμάρτυρον. Τὴν βαρύνουσαν δὲ ταύτην σημασίαν τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως ὀρμωμένη ἐκ τοῦ ἐγκλήματος τῆς κλοπῆς ἐκφράζει μετ' ἰδιαιτέρας ἐμφάσεως ἡ δημώδης παροιμία

1. Ἀνδρ. Δρακάκη, τ. Β', ἐνθ' ἀν., σ. 106.

2. Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 94 - 95.

3. Οὗτος διετέλεσε Δραγομάνος τοῦ Στόλου ἀπὸ τοῦ 1786 μέχρι τοῦ 1790. Ἀλλὰ καὶ προηγουμένως, ὅτε Δραγομάνος ἦτο ὁ θεῖος τοῦ Νικόλαος Μαυρογένους, ὑπηρέτει παρὰ τῇ δραγομανίᾳ ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ βεκίλη. Διὸ καὶ οἱ Μυκόνιοι ἀπευθύνονται πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ζητημάτων τῆς νήσου των (Πρβλ. Βασ. Σφυρόερα, Οἱ Δραγομάνοι τοῦ Στόλου, Ἀθῆναι 1965, σ. 129).

4. Ταμεῖον.

5. Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 94 - 95.

«περισσότερο ζητοῦν τὸν μάρτυρα παρὰ τὸν κλέφτη»¹, ἥτις ἀπηχεῖ προφανῶς τὸ κρατῆσαν ἐπὶ Τουρκοκρατίας σύστημα τῶν ἀποδείξεων.

Αἱ ἐξετάσεις τῶν μαρτύρων εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ἐγίνοντο ἐνώπιον τοῦ καγκελλαρίου² πρωτοβουλία τοῦ παθόντος, ὅστις προσῆγε τοὺς μάρτυρας. Αἱ οὕτως ἐγγράφως συντασσόμεναι μαρτυρικαὶ καταθέσεις εἶχον πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐγκυρότητα ἐναντι παντὸς κριτηρίου³, μὴδ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ κατακτητοῦ ἐξαιρουμένου, ἐὰν προσέφευγεν εἰς ταῦτα ὁ παθών. Ἡ ἀξία δὲ τῶν καγκελλαριακῶν ἐγγράφων προκύπτει ἐμφανῶς καὶ ἐκ τῆς ἀκολούθου διαφωτιστικῆς περικοπῆς, εἰλημμένης ἐξ ἀνεκδότου ἐγγράφου τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος διατελέσαντος καγκελλαρίου εἰς τὴν Παροικίαν Πάρου Νικολάου Σπυρίδου:

«... Ἐστοντας καὶ τὰ καντζηλλιερικὰ γράμματα νὰ ἔχουν μεγάλην τὴν δύναμιν καὶ ξεχωριστὴν τὴν χάριν εἰς τοὺς ἀφεντάδες καὶ εἰς τὰ κριτήρια...»⁴.

Αἱ ὑπὸ τῶν καγκελλαρίων βεβαιούμεναι μαρτυρικαὶ καταθέσεις ἐχρησιμοποιοῦντο εὐρύτατα ἰδίᾳ εἰς ἅς περιπτώσεις ὁ ἐνοχος κλοπῆς ἢ ἄλλου τινὸς ἐγκλήματος ἐφυγοδίκει, πρᾶγμα οὐχὶ ἀσύνηθες. Τότε, δεδομένου ὅτι, ὡς φαίνεται, ἐρήμην ποινικὴ δίκη δὲν ὑφίστατο ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὥστε νὰ δυνάται νὰ διωχθῇ ὁ ἐνοχος ἐπὶ τῇ θάσει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐδίδοτο εἰς τὸν παθόντα τὸ ὑπὸ τοῦ καγκελλαρίου συνταχθὲν ἀναμφισβητήτου κύρους ἔγγραφον τὸ περιέχον τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, διὰ τοῦ ὁποίου οὗτος ἠδύνατο νὰ καταδικάζῃ ἀσφαλῶς ὅπουδῆποτε τὸν ἐνοχον προσφεύγων εἰς οἵανδῆποτε ἐτέραν τοπικὴν κρίσιν⁵.

1. Νικ. Δημητρακοπούλου, Νομικαὶ Ἑνασχολήσεις, τ. 2, ἐν Ἀθήναις 1912, σ. 94.

2. Περὶ τῶν καγκελλαρίων βλ. Νικ. Μοσχοβάκη, Τὸ ἐν Ἑλλάδι Δημόσιον Δίκαιον ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐν Ἀθήναις 1882, σ. 59, σημ. 1, Ὁμοίως καὶ Ἰακ. Βισβίτζη, Οἱ κοινοὶ καγκελλάριοι τῆς Νάξου ἐπὶ Τουρκοκρατίας, Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τ. IB' (1945), σ. 88 ἐπ., ἐνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

3. Βλ. Ἰακ. Βισβίτζη, Οἱ κοινοὶ καγκελλάριοι τῆς Νάξου ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐνθ' ἄν., σ. 96. Ὁμοίως αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις τῶν κριτηρίων κατεγράφοντο εἰς τοὺς καγκελλαριακοὺς κώδικας (Ἰακ. Βισβίτζη, αὐτόθι, σ. 92).

4. Γ.Α.Κ., Κῶδιξ Πάρου, ἀριθ. 212, σ. 5r. Τὸ πλήρες κείμενον τοῦ ἀνεκδότου τούτου ἐγγράφου δημοσιεύεται ἐν τοῖς ἐπομένοις (Παράρτημα, ἀρ. 2).

5. Πρβλ. καὶ Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, ἐνθ' ἄν., τ. Α', σ. 261 - 262. Δέον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι καὶ αἱ μηνύσεις τῶν παθόντων κατετίθεντο εἰς τὴν καγκελλαρίαν συντασσομένης τῆς σχετικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ νοταρίου. Περὶ τούτου βλ. τὸ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1684 ἀνέκδοτον ἔγγραφον τοῦ νοταρίου Νάξου Ἰωάννου Μηνιάτη, ὅπερ δημοσιεύεται κατωτέρω (Παράρτημα, ἀρ. 3).

Χαρακτηριστικὸν τῶν ἀνωτέρω εἶναι τὸ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1750 ἀνέκδοτον ἐκ Πάρου ἔγγραφον, ὅπερ δημοσιεύεται ἐν τοῖς ἐπομένοις¹, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ καγκελλαρίου τῆς Παροικίας Πάρου καὶ περιέχον τὰς καταθέσεις τριῶν μαρτύρων βεβαιούντων τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Ἰω. Τζεφαλλωνίτη κλοπὴν, ὅστις ἐν συνεχείᾳ «ἐμίσσευσεν» κρυφίως. Διὰ τοῦτο «εἰς ἀναζήτησιν» τοῦ ὑποστάντος τὴν κλοπὴν Γεωργίου Κορφιάτη ἐδόθη παρὰ τοῦ καγκελλαρίου τὸ συνταχθὲν παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, «διὰ νὰ ἀποδείκτεται ἡ μπαρὸν ἐζημία καὶ ὁ Γεωργάκης Κορφιάτης νὰ πάγῃ γυρεύοντάς τον (τὸν κλέπτην) καὶ μὲ τὴν ἰδίαν παροῦσαν μαρτυρία εὐρίσκοντάς τον ὁποῦθεν νὰ τὸν σφίξῃ νὰ λαμβάνῃ τὸ ἐδικόν του. . .».

Διαιτησία.—Παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπονομὴν ποινικῆς δικαιοσύνης ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, εἰς ἐνίας περιπτώσεις ἐγκλημάτων στρεφόμενων κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας παρατηρεῖται, ὅτι αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαί, ἀντὶ νὰ ἐπιβάλλουν κυρώσεις κατὰ τοῦ ἐνόχου τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, προβαίνουν εἰς ἰδιότυπον διευθέτησιν τῆς ὑποθέσεως διὰ διαιτησίας², ὥς νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῆς πολιτικῆς διαφορᾶς. Οὕτως εἰς τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1807 ἀνέκδοτον ἔγγραφον³ ἐκ Νάξου, περίπτωσις ζωοκλοπῆς ἐπίλυται διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Συγκεκριμένως, ὥς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ νοταριακοῦ ἐγγράφου, ὁ Ἰωάννης Τζιπιάρης συλλαβὼν τὸν Δημήτριον Λιανόπουλον καὶ τοὺς υἱοὺς του, οἵτινες τοῦ εἶχον κλέψῃ ἑκατὸν πεντήκοντα ζῶα, προσέφυγεν εἰς τὸν «ἄρχον Σουλουτζιάρη καὶ ἔφορον τῶν χωρίων Ναξίας». Ὁ ἄρχων ὁμοῦς οὗτος οὐδαμῶς ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ζωοκλοπῆς, ἀλλ' ἀνέθεσεν εἰς τρεῖς διαιτητὰς νὰ ἀποφασίσουν ἐπὶ τῆς «διαφορᾶς». Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος διωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος. Οἱ ἕτεροι δύο ὠρίσθησαν ἀνὰ εἷς ἐκ τῆς πλευρᾶς τῶν κλεπτῶν καὶ τοῦ παθόντος. Ἐν τέλει οἱ διαιτηταὶ ἀπεφάσισαν, ὅπως οἱ ζωοκλέπται ἐπιστρέψουν «σαράντα ζῶα καματερά, καὶ τὰ ἑκατὸν δέκα νὰ μένουν χαμένα». Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οὐδεὶς κολασμὸς τοῦ ἐγκλήματος τῆς ζωοκλοπῆς ἐγένετο καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐλύθη διὰ διαιτησίας.

Ἡ μνημονευθεῖσα ἐπὶ περιπτώσεως ζωοκλοπῆς διαιτησία εὗρισκε βεβαίως ἕδαφος πρόσφορον εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν, πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν διαλαμβάνομεν εὐθὺς κατωτέρω, κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ἀρχὴν τῆς κατ' ἐγκλησιν διώξεως

1. Γ.Α.Κ., Κῶδιξ 212 Πάρου, f. 176r (Παράρτημα, ἀρ. 4).

2. Ἐπιβιώσεις τοῦ θεσμοῦ τῆς διαιτησίας ἀπαντῶσι καὶ κατὰ τὸν εἰκοστὸν ἔτι αἰῶνα εἰς τὴν Λακωνίαν. Περὶ τούτου βλ. Ν. Ι. Ροζάκου, Θέματα ἐθιμικῆς διαιτησίας ἀπὸ τὴν Λακωνία, «Πελοποννησιακά», τ. Β', Ἀθῆναι 1957, σ. 286.

3. Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος, χειρ. Ξ 366 Νάξου (Παράρτημα, ἀρ. 5).

τῶν ἀξιοποίνων πράξεων¹. Διὰ τοῦτο ἄλλως τε ἀπαντῶσι πλεῖσται κατὰ τὴν περίοδον ταύτην καγκελλαριακαὶ πράξεις ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν «ἐμμαρτύρων γραμμάτων», ὅπου δράστης καὶ θῦμα βεβαιοῦσιν, ὅτι οὐδεμία ἀξιόποινος πράξις ἐτελέσθη, καὶ αἵτινες οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παραιτήσεις ἀπὸ τῶν ἐγκλήσεων, ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον².

Παρὰ ταῦτα ὅμως αἱ τυχὸν ἀπαντῶσαι περιπτώσεις διαιτησίας εἰς ἐγκλήματα στρεφόμενα κατὰ τῆς ιδιοκτησίας, ὀφειλόμενα εἰς ἐπικρατούσας εἰδικὰς τοπικὰς συνθήκας, οὐδόλως σημαίνουν, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν κανόνα τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἰσχυσάντων. Ἀντιθέτως μάλιστα, αἱ ἀξιόποινοι πράξεις, καὶ εἰδικώτερον αἱ κατὰ τῆς ιδιοκτησίας στρεφόμεναι, συστηματικῶς ἐτιμωροῦντο, ἀφοῦ, ὡς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐσημειώθη, καὶ διατάξεις κολαζούσας κλοπὴν καὶ ζωοκλοπὴν ἀπαντῶμεν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, θεσπισθείσας ὑπὸ τῶν κοινοτήτων³.

Ἀξιόποινοι πράξεις ἐκδικαζόμεναι ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ. Αὐτεπάγγελτος δίκωξις. – Παρὰ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας δεσπόζουσαν ἀρχὴν τῆς διώξεως τῶν ἀξιοποίνων πράξεων κατ' ἐγκλησιν τοῦ παθόντος, ὑπῆρχον περιπτώσεις, καθ' ἃς αἱ ὀθωμανικαὶ ἀρχαὶ ἐπενέβαινον αὐτεπαγγέλτως. Τοῦτο συνέβαινεν ἰδίως ἐπὶ ὠρισμένων ἐγκλημάτων, ὧν ὁ τυχὸν μὴ κολασμὸς ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ ἔθιγε καιρίως τὴν κρατικὴν αὐτοῦ κυριαρχίαν ἢ καὶ γενικώτερον ζωτικὰ οἰκονομικά συμφέροντα τοῦ τουρκικοῦ δημοσίου. Οὕτω π.χ. ἐπὶ ἐγκλημάτων περὶ τὸ νόμισμα ἢ ἐπέμβασις τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς ἐχώρει αὐτεπαγγέλτως διὰ τὴν σύλληψιν καὶ τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, τῶν ὁποίων μάλιστα ἡ ποινὴ δὲν ἦτο ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένη, ἀλλ' ἐζηρτᾶτο ἐκ τῆς διαθέσεως τοῦ ἐκάστοτε Τούρκου ἀξιωματοῦχου. Χαρακτηριστικὴ ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1785 διαταγὴ τοῦ καπουδάν πασᾶ, ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς Ὑδραίους, δι' ἧς οὗτος ζητεῖ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἀποστολὴν εἰς αὐτὸν τῶν Ὑδραίων πλοιάρχων, οἵτινες ἐκυκλοφόρησαν εἰς ἄλλας περιοχὰς κίβδηλα νομίσματα, ἵνα οὗτοι ὑποστῶσι «τὴν πρέπουσαν παιδείαν»⁴.

Παρομοίου περιεχομένου εἶναι καὶ μεταγενεστέρα (1819) διαταγὴ τοῦ Τούρκου ἀρχιναυάρχου ἀπευθυνομένη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει πρὸς τοὺς προεστῶτας

1. Πρβλ. καὶ Ἀνδρ. Δρακάκη, Ἡ Σῦρος ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ δίκαιον, ἐν «Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν», τ. ΣΤ', ἐν Ἀθήναις 1967, σ. 114.

2. Βλ. δημοσιευόμενον κατωτέρω ἐν Παραρτήματι ἀρ. 6 ἀνέκδοτον ἐκ Νάξου «ἐμμάρτυρον γράμμα» τῆς 28ης Νοεμβρίου 1818, δι' οὗ ἡ ὑποστᾶσα σωματικὰς βλάβας Αἰκατερίνη Μαρμαροκόπου βεβαιοῖ «ὅτι ὁ Γιαννάκης Χάμπας Δημητρίου δὲν τῆς ἐγγίξε εἰς τὸ παραμικρὸν ἀλλὰ οὔτε τὴν ἔδειρεν, ἀλλὰ βιασμένη οὔσα διὰ νὰ ἐβγῇ ἔξωθεν τοῦ ἀμπελιοῦ τοῦ ἐπληγώθη εἰς τὸ χέρι ἀπὸ τὸν χάρακιν τοῦ αὐτοῦ ἀμπελιοῦ».

3. Περ. Ζερλέντου, ἐνθ' ἀν., σ. 20.

4. Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, τ. Α', ἐνθ' ἀν., σ. 4 - 5.

καὶ ἐπιστάτας τῶν νήσων Νάξου καὶ Ἀμοργοῦ, δι' ἧς οὗτος ζητεῖ νὰ ἀναφερθῶσιν εἰς αὐτὸν ὀνομαστικῶς οἱ «κατατολμῶντες ἐξασκεῖν τὴν ἐπίμεμπτον καὶ δημοκατάρατον τέχνην τῶν καλπουζάνιδων», ἵνα τιμωρηθῶσιν οὗτοι αὐστηρῶς¹. Ἀλλοτε δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀρχιναύαρχος, ὡς προκύπτει ἐξ ἐγγράφου τῆς νήσου Σύρου τοῦ ἔτους 1779, ἀπειλεῖ διὰ θανατικῆς ποινῆς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ παραβιάσῃ τὸ ἐκμισθωθὲν παρ' αὐτοῦ μονοπώλιον ἐπὶ τοῦ καπνοῦ².

Αἱ ἀρχαὶ τοῦ κατακτητοῦ διετήρησαν ὁμοίως τὴν ἀποκλειστικὴν τῶν ἐξουσίαν πρὸς ἐκδίκασιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀνθρωποκτονίας καὶ ἐπιβολὴν ποινῶν κατὰ τῶν φονέων, οὐδαμῶς ἐπιτρέψασαι ἢ καὶ ἀνεχθεῖσαι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκοκρατίας, ὅπως τὸ δικαίωμά των τοῦτο ἐνασκῆται ὑπὸ τῶν ὑποδούλων.

Τῆς διώξεως τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἀνθρωποκτονίας ἐπελαμβάνοντο αἱ ἀρχαὶ τοῦ κυριάρχου κατόπιν ἐγκλήσεως τῶν κληρονόμων τοῦ φονευθέντος, οἵτινες ὅμως ἠδύναντο καὶ νὰ παραιτηθῶσι τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδικήσεως συμβιβάζόμενοι διὰ χρημάτων³. Αἱ Ἑλληνικαὶ ὅμως κοινοτικαὶ ἀρχαί, παρὰ τὸ ὅτι οὐδεμίαν δικαιοδοσίαν εἶχον ἐπὶ τοῦ ἐγκλήματος τούτου, δὲν ἔμενον ἀπαθεῖς, ἐὰν τοῦτο συνέβαινεν ἐν τῇ περιφερείᾳ των. Ἀντιθέτως, ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων κινούμεναι διεδραμάτιζον ρόλον ἐνεργόν, ὅστις εἰς πλείστας περιπτώσεις ἐξουδετέρωνε πλήρως τὴν ἀνάμειξιν τοῦ κυριάρχου. Οὕτως ἐκινῶντο λίαν δραστηρίως πρὸς ἐπίτευξιν χρηματικοῦ συμβιβασμοῦ μεταξὺ δράστου καὶ συγγενῶν τοῦ θύματος, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποσοβηθῇ ἡ ἐπέμβασις τῶν ἀρχῶν τοῦ κατακτητοῦ, ἡτις εἶχεν ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τὰ ἐξησθενημένα οἰκονομικὰ τῶν ὑποδούλων. Καὶ τοῦτο, διότι, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ δράστης τῆς ἀνθρωποκτονίας δὲν εἶχε περιουσίαν ἢ αὕτη δὲν ἐκρίνετο ἐπαρκής, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παθόντος ἀπητεῖτο ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἐγκληματήσαντος ἢ, ἐλλείψει τούτων, ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς αὐτῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου, καθισταμένων τούτων συλλογικῶς ὑποχρέων εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῆς. Εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ φονεὺς ἦτο ἄγνωστος, καθίσταντο ὑπόχρεοι εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, ὅπου ἐτελέσθη ἡ ἀνθρωποκτονία καὶ ἤθελεν εὑρεθῇ τὸ πτώμα τοῦ φονευθέντος.

Ἀλλὰ τὰ δεινὰ τῶν ὑποδούλων δὲν ἐξηντλοῦντο διὰ τῆς καταβολῆς μόνον τῆς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεως. Ἐπιπροσθέτως αἱ τουρκικαὶ ἀρχαὶ ἐπέβαλλον καὶ πρόστιμον, διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ὁποίου καθίσταντο ὑπόχρεοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς συλλογικῆς

1. Π. Ζερλέντου, Πατριαρχῶν γράμματα διατακτικὰ πρὸς τοὺς νησιώτας περὶ δουλικῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς κρατοῦντας, ἐν Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας, τ. 9, ἐν Ἀθήναις 1926, σ. 116.

2. Ἀνδρ. Δρακάκη, ἐνθ' ἀν., σ. 267 - 268.

3. Βλ. Μεν. Τουρτόγλου, Τὸ φονικὸν κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 82 ἐπ.

εὐθύνης, κληροδοτηθείσης προφανῶς παρὰ τῶν Βυζαντινῶν¹, οἱ κάτοικοι τῆς περιφέρειας, ὅπου ἐτελέσθη ἡ ἀνθρωποκτονία. Τὸ πρόστιμον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ εἴσπραξις ἐθεωρεῖτο νόμιμος εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ δράστης τοῦ ἐγκλήματος παρέμενεν ἄγνωστος ἢ ἐνίοτε φυγὰς, εἰσεπράττετο παρανόμως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀξιωματάρχων καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ φονεὺς ἦτο γνωστός, ἔτι δὲ καὶ ὁσάκις ὁ θάνατος εἶχεν ἐπέλθει ἐκ φυσιολογικῆς αἰτίας ἢ τυχαίου συμβάντος, ὅτε βεβαίως δὲν ὑφίστατο καὶ ἐγκληματική πρᾶξις.

Διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἀκριβῶς τῶν ὀδυνηρῶν τούτων οἰκονομικῶν διὰ τὰς κοινότητας ἐπακολούθων, ἐξ αἰτίας τυχόν ἀνθρωποκτονίας, αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἔσπευδον νὰ μεσολαβῶσι μεταξὺ τῶν συγγενῶν θύματος καὶ δράστου, ἵνα ἐπιτύχωσι χρηματικὸν συμβιβασμὸν καὶ ἀποφευχθῇ οὕτω πᾶσα γνῶσις καὶ ἀνάμειξις τῶν ἀρχῶν τοῦ κυριάρχου.

Συνοψίζοντες τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις λεχθέντα παρατηροῦμεν, ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες κατῴρθωσαν εἰς ὠρισμένας χρονικὰς περιόδους καὶ εἰς ὠρισμένας περιοχὰς εὐρεθείσας ὑπὸ ἐθνικῆς συνθήκας νὰ ἀναπτύξωσιν ἀξιόλογον αὐτοδιοίκησιν, ἣτις εἶχεν ὡς ἐπακόλουθον οὐχὶ μόνον τὴν ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων διεύρυσιν τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτοὺς δικαιοδοσίας ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπόκτησιν ἐν ταύτῃ τῆς ἐξουσίας πρὸς ἐκδίκασιν ἀξιοποίνων πράξεων. Ἡ ἐξουσία δὲ αὕτη, παρὰ τὸ ὅτι δὲν ἐξετείνετο καὶ ἐπὶ ἀξιοποίνων πράξεων θύγουσων εὐθέως τὴν δημοσίαν τάξιν, ἢ τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα τοῦ κυριάρχου, οὐδαμῶς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀσήμαντος.

Τὸ δίκαιον, ὅπερ ἐφηρμόσθη ὑπὸ τῶν ὑποδούλων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, οὐδεμίαν παρουσιάζει σχέσιν ἢ ὁμοιότητα πρὸς ἐκεῖνο τοῦ κατακτητοῦ, οὔτε ὅμως καὶ πρὸς τὸ βυζαντινὸν ποινικὸν δίκαιον. Εἶναι ἐντελῶς ξένον πρὸς τὰς αὐστηροτάτας διατάξεις τῶν μνημονευθέντων δικαίων, τῶν ὁποίων συνηθεστάτην κύρωσιν ἀπετέλει ὁ ἀκρωτηριασμὸς τῶν μελῶν τοῦ ὑπαιτίου ἐγκληματικῆς τινος πράξεως.

Τὸ βλαστῆσαν εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου ἐθιμογενὲς τοῦτο δίκαιον ἐμφανίζεται οὐχὶ ὁμοιογενὲς καὶ ἐνιαῖον, ἀλλὰ προσηρμοσμένον εἰς τὰς ἐκάστοτε ἐπικρατούσας τοπικὰς συνθήκας. Οἱ ἐθιμικοὶ οὗτοι κανόνες διακρίνονται γενικῶς ὡς πρὸς τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀπειλουμένων κατὰ τῶν ἀδικοπραγούντων ποινῶν, τῶν

1. Πρβλ. Διον. Ζακυθινόυ, Βυζάντιον, Ἀθήναι 1951, σ. 160. Ὁμοίως ἐν ἐκτάσει Μεν. Τουρτόγλου, ἐνθ' ἀν., σ. 89 ἐπ. Ἄξιον μνείας ἐνταῦθα εἶναι, ὅτι συλλογικὴν εὐθύνην θεσπίζει καὶ διάταξις τοῦ «Κοινοῦ τῶν Μυκονίων» ὀρίζουσα ὅτι: «ὅποιος κωψι αλογου την ωριαν του να πλερώνει γροσ. 2 κι αδε βρεθι να τηνε πλερώνουσιν ἢ ψαράδες» (Περ. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων, ἐνθ' ἀν., σ. 21).

όποιων προεξάρχουσιν αἱ χρηματικά. Τοῦτο ὀφείλεται προφανῶς εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῶν ὑποδούλων, ὅπως ἐπιβάλλωσι βαρείας ποινάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ὡς εἶναι εὐνόητον, καὶ τὴν θανατικήν. Διὰ τοῦτο ἐκ μέρους τῶν ἀπονεμόντων δικαιοσύνην προεστῶν - κριτῶν παρουσιάζεται εἰς ἱκανὰς περιπτώσεις ἀξιοποίνων πράξεων, ἰδίᾳ τῶν κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας στρεφόμενων, ἡ ἐμφανὲς προσπάθεια, ὅπως τὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἀγομένας ποινικὰς ὑποθέσεις διευθετῶσι δι' ἐνὸς εἵδους συμβιβασμοῦ μεταξὺ θύματος καὶ ἀδικοπραγοῦντος. Ἐφήρμοζον ἐν ἄλλοις λόγοις διαιτησίαν καὶ ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων.

Ἡ ἰδιότυπος αὕτη ἀπονομή τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης ἐπεβλήθη ἐκ τῶν χαλεπῶν περιστάσεων, ἃς διήρχοντο οἱ ὑπόδουλοι, καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης, ὅπως παντὶ τρόπῳ ἀποφευχθῇ ἡ ἀνάμειξις τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν. Καὶ τοῦτο διότι ἡ τοιαύτη ἀνάμειξις, πλὴν ἄλλων γενικωτέρων δυσμενῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων, τὰς ὁποίας εἶχεν ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἐσήμαινε καὶ πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν αὐτῶν διὰ τὸν ἐξόδων τῆς ἀποστολῆς ὑπαλλήλου, καλουμένου μουμπασίρη, οὗτινος ἡ ἔλευσις ἐζημίου ἔτι μᾶλλον τὰ ἐξησθενημένα οἰκονομικά αὐτῶν.

Ἐκεῖ ὅμως, ὅπου ἡ ποινικὴ δικαιοδοσία τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν οὐδαμῶς ἐμφανίζεται περιορισμένη, εἶναι ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἡθῶν. Τὸ σπουδαῖον δὲ εἶναι, ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀξιοποίνων πράξεων ἐφαρμοσθὲν δίκαιον φέρει ἀναμφισβήτητως τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιδράσεως ἀναλόγων βυζαντινῶν διατάξεων καὶ μάλιστα ἐκείνων, αἵτινες ἀπηχοῦσι δημῶδες δίκαιον.

Τέλος, ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι καὶ τὸ γεγονός τῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας παρατηρουμένης εὐρυτάτης χρήσεως ὑπὸ τῶν ὑποδούλων τοῦ ἀφορισμοῦ ὡς μέσου διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως. Ἀφθονα εἶναι τὰ ἔγγραφα τῆς περιόδου ταύτης, δι' ὧν ἀπαγγέλλεται ἀφορισμὸς κατὰ τῶν γνωριζόντων τι περὶ τοῦ ὑπαιτίου τῆς τελέσεως ἐγκλήματος, καὶ μὴ προσερχομένων ἵνα καταθέσωσιν ὡς μάρτυρες¹. Ἡ οὕτως ὑπὸ τῶν ὑποδούλων χρήσις τοῦ ἀφορισμοῦ ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων δέον ἀναντιρρήτως νὰ ἀποδοθῇ ὡσαύτως εἰς βυζαντινὰς ἐπιδράσεις².

Ἐπανάστασις. Καποδιστριακὴ ἐποχὴ

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐσημειώθησαν βυζαντιναὶ τινες ἐπιδράσεις ἐπὶ τοῦ ἐφαρμοσθέντος κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ὑπὸ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων δικαίου κατὰ τὴν

1. Βλ. Μ. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία κλπ., σ. 160 καὶ 190, ἀριθ. 9 καὶ 31. Πρβλ. καὶ Δρόσου Ν. Δρόσου, ἐνθ' ἀν., σ. 56.

2. Σπυρ. Τρωϊάνου, Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διαδικασία μεταξὺ 565 καὶ 1204, ἐν «Ἐπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου», τ. 13, ἐν Ἀθήναις 1969, σ. 100 ἐπ.

ὕπ' αὐτῶν ἀπονομὴν ποινικῆς δικαιοσύνης. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ δίκαιον τὸ ἰσχύσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἀγῶνος διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν, καὶ δὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη αὐτοῦ, παρατηροῦμεν, ὅτι ὡς ποινικὴ νομοθεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ὠρίσθησαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ νόμοι τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων¹. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1824, ὅτε ἰσχυσεν ὡς ποινικὸς νόμος τὸ «Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν»², εἰσαχθὲν διὰ τῆς παραγράφου π' τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, πάλιν δὲν ἔπαυσεν ἡ ἰσχὺς τῶν βυζαντινῶν ποινικῶν διατάξεων³. Αὗται εἶχον ἐφαρμογὴν δι' ὅσας ἀξιοποίνους πράξεις δὲν προέβλεπε τὸ Ἀπάνθισμα⁴. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ τελευταῖον τοῦτο νομοθέτημα ἦτο

1. Οὕτω διὰ τῆς παραγράφου 4ῃ τοῦ Προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος τῆς πρώτης ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὠρίζετο ὅτι: «ἄχρι τῆς κοινοποιήσεως (δημοσιεύσεως) τῶν εἰρημένων Κωδίκων (περὶ ὧν μνημονεύει ἡ προηγουμένη 4ῃ παράγραφος) αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐγκληματικαὶ διαδικασίαι βάσιν ἔχουσι τοὺς Νόμους τῶν ἀειμνήστων Χριστιανῶν ἡμῶν Αὐτοκρατόρων καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ σώματος ἐκδιδομένους Νόμους» (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 32).

2. Τὸ κείμενον τοῦ Ἀπανθίσματος βλ. εἰς Γεωργ. Δημακοπούλου, Ὁ κώδιξ τῶν Νόμων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 1822 - 1828, Ὁ Ἐπιτηρὶς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, τ. 10 - 11, ἐν Ἀθῆναις 1966, σ. 129 ἐπ. Πρβλ. ὁμοίως Δημ. Μιράσγετζη, Ὁ πρῶτος Ποινικὸς Κώδιξ τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος (Τὸ «Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν» τοῦ 1824), Ἀθῆναι 1940. Τοῦ Αἰσίου, Ἡ Ἑλληνικὴ ποινικὴ νομοθεσία κατὰ τὰ ἔτη 1822 - 1834, Ἀθῆναι 1934, σ. 10 ἐπ. Ν. Πανταζοπούλου, Ἀπὸ τῆς «Λογίας» παραδόσεως εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, Ἀθῆναι 1947, σ. 145 ἐπ. Μεν. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 105 ἐπ.

3. Ἐν παραγράφῳ π' τῆς Β' Ἐθνικῆς ἐν Ἀστραὶ Συνελεύσεως ὠρίζονται ὅτι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως Κωδίκων νόμων «κατὰ μὲν τὰ Ἐγκληματικὰ καὶ Πολιτικὰ ἰσχύουσιν οἱ Νόμοι τῶν ἡμετέρων ἀειμνήστων χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, καὶ οἱ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἐκδιδόμενοι Νόμοι» (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 143 ἐπ.). Ἀλλὰ καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζῆνι τρίτης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὠρίζεται ἡ ἰσχὺς τῶν βυζαντινῶν ποινικῶν διατάξεων. Κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτοῦ ἄρθρον 142: «Ἐως ὅτου δημοσιευθῶσι Κώδικες κατὰ τὸ 99 ἄρθρον, οἱ Βυζαντινοὶ νόμοι, τὸ Ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ οἱ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας δημοσιευόμενοι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν...» (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Θ', σ. 148).

4. Τοῦτο καθίσταται φανερόν ἐκ τῆς ρητῆς διατάξεως β' τοῦ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1824 ὑπ' ἀριθ. 34 νόμου τοῦ ἐπικυρώσαντος τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν ἐχούσης οὕτω: «β'. Οἱ κατὰ διαφόρους τόπους δικασταὶ κατὰ τοῦτο (ἐννοεῖ τὸ Ἀπάνθισμα) νὰ ἐξετάζωσι, δικάζωσι, καὶ καταδικάζωσι τὰ ἐγκλήματα. Ὅσα δὲ τῶν ἐγκλημάτων δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τὸ παρὸν Ἀπάνθισμα νὰ κρίνωνται κατὰ τὰ Βασιλικά· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τοὺς ἐκδιδομένους ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νόμους κατὰ τὸν § πε'» (Βλ. Γεωργ. Δημακοπούλου, ἐνθ' ἀν., σ. 141).

ἀτελέστατον, παρουσίαζε δὲ σοβαρωτάτας ἐλλείψεις ὡς στερούμενον παντελῶς γενικοῦ μέρους καὶ ὡς μὴ προβλέπον καὶ πλεῖστα ἐγκλήματα¹, τὸ ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῶν βυζαντινῶν διατάξεων οὐδαμῶς ἦτο εὐκαταφρόνητον.

Παρὰ τὴν θεσπισθεῖσαν ὁμῶς ἰσχὺν τῶν βυζαντινῶν ποινικῶν ὀρισμῶν, τὸ δίκαιον τοῦτο ἐν τῇ πράξει ἦτο ἐν πολλοῖς ἀνεφάρμοστον. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ ὅλη δομὴ τοῦ ποινικοῦ δικαίου τῶν βυζαντινῶν καὶ ἰδίᾳ αἱ ἀπειλούμεναι ἐπὶ ὀρισμένων ἐγκλημάτων κυρώσεις ἀντέκειντο καταφῶρος πρὸς τὰς φιλελευθέρους ἀρχὰς τῆς Ἐπαναστάσεως, ὡς καὶ πρὸς τὰς ἀντιστοίχους προοδευτικὰς διατάξεις τῶν ποινικῶν νομοθεσιῶν τῶν προηγμένων κρατῶν τῆς Δύσεως, πρὸς τὰς ὁποίας ἐστρέφοντο, χρησιμοποιοῦντες αὐτὰς ὡς πρότυπα, οἱ ποινικοὶ νομοθέται τοῦ ἀναγεννωμένου Ἑλληνικοῦ ἔθνους².

Οὕτω δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ βυζαντιναὶ ποινικαὶ διατάξεις, αἵτινες ἐπὶ ὀρισμένων ἐγκλημάτων ἠπεύλουν ὡς κυρώσεις τὴν τύφλωσιν ἢ καὶ ἀκρωτηριασμοὺς μελῶν τῶν ὑπαιτίων³. Οὕτε ἦτο δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων ἐκείνων τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου, δι' ὧν ἐπὶ ὀρισμένων ἐγκλημάτων καθιεροῦτο διάφορος ποινικὴ μεταχείρισις ἐξαρτωμένη εἴτε ἐκ τῆς κοινωνικῆς τάξεως εἴτε καὶ ἐκ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τοῦ δράστου ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως⁴.

Ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως πάντες οἱ Ἕλληνες ἀδιακρίτως τάξεως ἢ περιουσιακῆς ὑποστάσεως ἦσαν ἴσοι ἐναντὶ τοῦ νόμου. Ἐν τῇ παραγράφῳ τοῦ Προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ψηφισθέντος κατὰ τὴν ἐν Ἐπιδαύρῳ Α' Ἐθνικῇν Συνέλευσιν, κατὰ τρόπον πανηγυρικὸν διακηρύσσεται, ὅτι: «Ὁ λ ο ι ο ἱ Ἕ λ λ η ν ε ς ε ἰ σ ῖ ν ὅ μ ο ι ο ι ἐ ν ὡ π ι ο ν τ ὧ ν νό μ ω ν ἄ ν ε υ τ ι ν ὸ ς ἐ ξ α ι ρ ἔ σ ε ω ς ἢ β α θ μ ο ῦ, ἢ κ λ ά σ ε ω ς, ἢ ἀ ξ ι ὡ μ α τ ο ς»⁵. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ποινικὸς δικαστὴς πειρώμενος νὰ ἐφαρμόσῃ ἀκράτως τοὺς βυζαντινοὺς ποινι-

1. Γ. Α. Μάουρερ, 'Ο Ἑλληνικὸς λαός, τ. Α' (μετάφρ. Ε. Καραστάθη), Ἀθῆναι 1943, § 227, σ. 446 ἐπ. Πρβλ. καὶ Ν. Πανταζόπουλον, ἐνθ' ἀν., σ. 145 ἐπ. Μεν. Τουρτόγλου, ἐνθ' ἀν., σ. 105 ἐπ.

2. Βλ. χαρακτηριστικῶς τὸ Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τὸ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζῇνι τρίτης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὅπερ ἐν ἄρθρῳ 99 αὐτοῦ ὠριζεν: «Ἡ Βουλὴ χρεωστεῖ νὰ φροντίσῃ διὰ νὰ συνταχθῶσι Κώδικες, Πολιτικὸς Ἐγκληματικὸς καὶ Στρατιωτικὸς, ἔχοντες ἰδιαιτέρως βάσιν τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν» (Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. 9, σ. 141 - 142). Ὁμοίως καὶ τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν κατηρτίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γαλλικοῦ ποινικοῦ κώδικος. (Γ. Α. Μάουρερ, ἐνθ' ἀν., τ. Α', § 227 σ. 446).

3. Βλ. ἀνωτέρω σ. 2, σημ. 3 καὶ σ. 3, σημ. 1.

4. Βλ. ἐκτενῶς Μεν. Τουρτόγλου, Κοινωνικαὶ τινες ἐπιδράσεις ἐπὶ τὸ βυζαντινὸν δίκαιον, ἐν «Ἐπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου», τ. 12, ἐν Ἀθῆναις 1968, σ. 169 ἐπ.

5. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 16.

κούς νόμους επόμενον ἦτο νὰ ἀντιμετωπίσῃ προβλήματα ἐν πολλοῖς δυσεπίλυτα.

Ὅμοίως αἱ βάσανοι, εὐρύτατα προβλεπόμεναι ἰδίᾳ εἰς τὰς δικονομικὰς διατάξεις τῶν βυζαντινῶν, οὐδεμίαν ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν. Τὸ ἄρθρον 40^ο τοῦ Πρώτου Προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ψηφισθέντος τὴν 1 Ἰανουαρίου 1822 ὑπὸ τῆς πρώτης ἐν Ἐπιδαύρῳ συνελθούσης Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, ὠρίζεν, ὅτι: «Τὰ β α σ α ν ι σ τ ῆ ρ ι α κ α τ α ρ γ ο ὕ ν τ α ι δ ι α π α ν τ ὅ ς, καθὼς καὶ ἡ ποινὴ τῆς δημεύσεως»¹. Ἡ αὕτῃ δὲ διάταξις ἐπαναλαμβάνεται ἐν συνεχείᾳ, τόσον εἰς τὸ ἄρθρον πε' τοῦ τροποποιηθέντος παρὰ τῆς ἐν Ἀστρεὶ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως Προσωρινοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐπιδαύρου, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζῆνι Ἐθνοσυνελεύσεως ψηφισθέντος Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος².

Τὴν ἀδυναμίαν ἀκριβῶς ταύτην τῆς ἐφαρμογῆς τῆς βυζαντινῆς ποινικῆς νομοθεσίας ἀντελήφθησαν, ὡς φαίνεται, οἱ νομοθέται τῆς Καποδιστριακῆς περιόδου, οἵτινες τοῦ λοιποῦ δὲν θεσπίζουν, ὡς πρότερον, τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων τῶν «ἀειμνήστων χριστιανῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως», ὡς νομοθετικῆς πηγῆς ἀναπληροῦσης τὰ κενὰ ἢ καὶ τὰς ἀτελείας τοῦ Ἀπάνθισματος, ἀλλὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ νομοθετήματος τούτου πειρῶνται νὰ ἀναπληρώσωσιν ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς «ἐπιείκειας», βραδύτερον δὲ διὰ τῆς προσθήκης καὶ νέας πηγῆς δικαίου τοῦ «ὀρθοῦ λόγου».

Οὕτω τὸ ἄρθρον 38 τοῦ ΙΘ' Ψήφισματος (ἀριθ. 8268) τῆς 15 Δεκεμβρίου 1828 ὠρίζεν, ὅτι τὰ δικαστήρια «ἕως οὗ ἐκδοθῇ ὁ παρασκευαζόμενος ποινικὸς Κώδικς, εἰς τὰ διορθωτικὰ καὶ ἐγκληματικά, κρίνουν κατὰ τὸ Ἀπάνθισμα τῶν Ἐγκληματικῶν καὶ κατ' ἐπιείκειαν»³. Τὸ δὲ ἐν συνεχείᾳ ὑπ' ἀριθ. 152 τῆς 15ης Αὐγούστου 1830 Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου διὰ τοῦ ἁρθρου 148 αὐτοῦ ἐθέσπισεν, ὅτι τὰ δικαστήρια ἔδει νὰ ἀκολουθῶσι «διὰ τὸ ἐγκληματικὸν τὸ ἐπικρατοῦν Ἀπάνθισμα, τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν ἐπιείκειαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐγκληματικούς νόμους τοῦ κράτους. . .»⁴.

Παρὰ τὴν ἐπὶ Καποδιστρίου μὴ ἰσχὺν τῶν βυζαντινῶν ποινικῶν διατάξεων δὲν ἔπαυσαν αὗται ἐφαρμοζόμεναι ἐπὶ ὠρισμένης κατηγορίας ἐγκλημάτων ὑπὸ τῶν ἀπονεμόντων τότε ποινικὴν δικαιοσύνην δικαστηρίων. Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ προηγουμένως, διαρκοῦντος τοῦ Ἀγῶνος, ὅτε προβλεπομένης καὶ τιμωρουμένης ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως ὑπὸ τοῦ Ἀπανθίσματος, ὑπεχρεοῦντο τὰ δικαστήρια τῆς περιόδου

1. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 32.

2. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. Β', σ. 144 καὶ τ. Θ', σ. 131.

3. Ἀνδρ. Μάμουκα, ἐνθ' ἀν., τ. ΙΑ', σ. 511.

4. Βλ. Πολιτικὴ καὶ Ἐγκληματικὴ Διαδικασία, ἐν Αἰγίνῃ 1830, σ. 14.

ταύτης, ὡς ἐκ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ νόμου 34 τοῦ 1824, νὰ μὴ δικάζωσι κατὰ τὸ βυζαντινὸν δίκαιον, ὅπερ ἴσχυεν ὡς συμπληρωματικὴ μόνον πηγὴ, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Ἀπανθίσματος.

Τὰ δικαστήρια ὅμως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκειμένου π.χ. νὰ κρίνωσιν ἐπὶ ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ἡθῶν, οὐδαμῶς συνεμορφοῦντο πρὸς τὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου, ἀλλὰ παραμερίζοντα ὡς ἀπροσφόρους τὰς διατάξεις τοῦ Ἀπανθίσματος ἐφήρμοζον τοὺς βυζαντινοὺς ποινικοὺς νόμους¹.

Οὕτω καὶ μετεπαναστατικῶς παρατηρεῖται τὸ αὐτὸ φαινόμενον, ὅπερ ἐσημειώθη ἐν τοῖς προηγουμένοις κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας, ὅτι δηλαδὴ ἐπὶ ὠρισμένης κατηγορίας ἐγκλημάτων, καὶ εἰδικώτερον τῶν στρεφομένων κατὰ τῶν ἡθῶν, τὸ ὑπὸ τῶν ἀπονεμόντων ποινικὴν δικαιοσύνην Ἑλλήνων κριτῶν ἐφαρμοζόμενον δίκαιον ἢ εἶναι αὐτουσίως βυζαντινὸν ἢ φέρει σαφεῖς ἐπιδράσεις ἀναλόγων βυζαντινῶν διατάξεων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἐπίδρασις τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου ἐξακολουθεῖ νὰ συνεχίζεται καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο προφανῶς ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι αἱ βυζαντιναὶ αὗται διατάξεις καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην δὲν ἔπαυσαν νὰ ἀνταποκρίνονται ἐπιτυχέστερον πρὸς τὰς ἐπισταμένας καὶ τότε ἠθικὰς ἀντιλήψεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας διατάξεις τοῦ βυζαντινοῦ ποινικοῦ δικαίου, ἀντιμετωπιζούσας ἑτέρας ἀξιοποίνους πράξεις, αἵτινες ὡς ἀπρόσφοροι πρὸς τὰς ἐπικρατούσας τότε συνθήκας οὐδέποτε ἐφηρμόσθησαν, καίτοι ἀπετέλουν τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν.

Τέλος ἄξιον σημειώσεως εἶναι, ὅτι διαρκούσης τῆς Ἐπαναστάσεως ἔτι δὲ καὶ μετ' αὐτὴν παρουσιάσθησαν δικαστικαὶ ἀποφάσεις, αἵτινες ἐπὶ ἀνθρωποκτονίας ἐφήρμοσαν τὰ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἰσχύσαντα, ἅτινα ἄλλως τε ἀνταπεκρίνοντο καὶ πρὸς τοὺς σχετικοὺς ὁρισμοὺς τοῦ βυζαντινοῦ δικαίου. Δηλαδὴ παρὰ τὴν ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐντεῦθεν νομοθετικὴν κατάργησιν τῆς κατ' ἐγκλησιν διώξεως τῆς ἀνθρωποκτονίας καὶ τοῦ χρηματικοῦ συμβιβασμοῦ τῶν συγγενῶν τοῦ θύματος μετὰ τοῦ φονέως, ἐνεφανίσθησαν δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἃς ἐνέπνευσε τὸ ἐπὶ αἰῶνας προηγουμένως κρατῆσαν παλαιὸν καθεστῶς. Ἡ καταπολέμησις τῆς βαθέως ἐρριζωμένης συνηθείας ταύτης συντελεῖται κυρίως ἐπὶ Καποδιστρίου χάρις εἰς τὰς δραστηρίας προσπαθείας τῶν διατελεσάντων τότε ὑπουργῶν Δικαιοσύνης¹.

1. Βλ. Μεν. Τουρτόγλου, Παρθενοφθορία κλπ., ἐνθ' ἀν., σ. 109.

2. Βλ. Μεν. Τουρτόγλου, Τὸ φονικὸν καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ παθόντος, ἐνθ' ἀν., σ. 99 ἐπ.

ΕΓΓΡΑΦΑ*

1

Γ.Α.Κ., Μυκόνου, φ. 20, 1

/1701 αυγουστου - 10 μῆκονο^{/2} - Επήδη καὶ να εχη. χρηα. ἡ κήνοτης. δηα
πητροπους. καὶ πρικουράτορους. δῆα του^{/3}το σίναθρηστεντες. η (εὐ)λαβεστάτη.
ἱερης. καὶ χρήσημη. αρχοντες. δεομενη και^{/4} παρακαλοντας. το σιορ πετράκη
ματεη. [[καὶ σιορ ζορζετο]] σοφηανο. καὶ μησερ αντρε^{/5}[[α κηρηακο καὶ μήσερ
σπηληο]] | καὶ μησερ σπηληο|τη σαντορηνεο τους οπηους ανοθεν αφεντες. τους
εκα^{/6}ταστηνουν με την δήναμην του παροντος. δηα πητροπους. και πρεκουράτο-
ρους της πα^{/7}ρον κήνοτης. και δηὰ μῆστον τον κοπον αυτον. τον ετάζουν. ρεγα-
ληὰ ξηλον. βαρκον^{/8} και ετερα. οσαν τους προην πῆτροπους. καὶ πρικουρατορους.
καὶ να πεδεβουν τους ἀ^{/9}τάκτους ἡνὰ μὴ ἐπιθεροῦντε. ἀκομά τον ετάζουν αν ἡσος.
καὶ ηθελη τον ετήχη^{/10} καμηα πῆραξη. δηὰ τη κῆροτη. νὰ τους εντεφεντεροῦν
καὶ νὰ της μάτῆνῆερον^{/11} ἡσε καθα λογης πῆραξη. ἀκομα τον εδονοῦν. εξουσία.
να μπορούσι. να κῆτᾱξουν^{/12} κᾱθὰ νῆτερεσο οποι μας ετρεχη. καὶ οτη καμουν καὶ
αποκαμουν. απομενομε να^{/13} το κρατουμε βερεο. στερεο. καὶ να |τους| σοστέν-
τηρομε. οτῆ τον ετῆχῆ. δηὰ της ομηες ηποθεσις^{/14} καὶ δηὰ πῆστοσην του παρον-
τος γραφοντε καὶ ἀποκάτοθεν:

/15 Παρθεννος νερομοναχος καὶ ηκονομος

/16 -Κονσταντιν(ος) ἱερεὺς και σακαιλαριὸς

/17 -παπα ιω(ννης) καλιαρχος

/18 -παντολεον νερες κε χαρτοφιλαξι

/19 -μάρκος ἱερεὺς προτέκδικ(ος)

/20 -ηγνατηος ἱερομόναχος λογοθέτις

/21 -παπα Τονελιος νερες

/22 μητροφαν(ος) ἱερομοναχ(ος)

/23 γριγωριὸς

/24 ἱερομοναχος φοσκουλος

/25 παπα λεωντιως γρηπαρης

/26 . . ανικ(ιος) αγγελος

/27 παπα μαρκος σταματης

/28 παπα αθανασιως καλογιως

/29 παπα γεράσημως

/30 παπαγαπηος

/31 παπα ειγνατηος στηανὸς

/32 παπα ὡ σὺφναιος

/33 παπ νεροθεος μεγαλογαν

/34 -ἰωακείμ ἱερομόναχος

/35 -ἰωασὰφ ἱερομόναχος

/36 -(πα)παμακαρηος φοσκωλος

/37 -παπανικοδιμ(ος) φοσκωλος

/38 -παπαθανασιος χανιότηης

* Ἐπὶ τῶν δημοσιευομένων ἐγγράφων τηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ κειμένου.

/³⁹ ανθιμ(ος) ιερομοναχός

/⁴⁰ παπα ιερονημ(ος) τουλανης

/⁴¹ παπα μακαριος ρίγος

/⁴² παπα μελετιος

/⁴³ ιωσυφ ηερομοναχος

/⁴⁴ γερασημ(ος) νερομοναχος

/⁴⁵ -αντονής πετρης

/⁴⁶ -γιανουλης μάδεμενος

/⁴⁷ -διμιτρις χανιοτις

/⁴⁸ -πέρης καλιαρχ(ος)

/⁴⁹ Ιω(αννης) νάτζος

/⁵⁰ Ιω(αννης) γαρούμπις

/⁵¹ ζορζις

/⁵² ζουνάνες νιορδος

/⁵³ -ανδρέας καταβατος

/⁵⁴ -αντονις περης

/⁵⁵ -ιω καστρίνος

/⁵⁶ -τρατάφιλος σκόρδίλις

/⁵⁷ -ζανις μπονις

2

Γ.Α.Κ., Κώδιξ Πάρου 212, f. 5r

Απόφασες είναι πού δ[. . . .] ζούν καθένας πού νά εύρίσκεται ύποκείμενος
 εισέ ύπερισίαν έχει χρέος κα [. . . .] /² νά τήν εργάζεται μέ κάθεν ζήλον τής τιμής,
 (καί) μέ όλες τές περιστάσεις τής δικαιοσύνης, μάλιστα τής κ.α. /³ ύπερβαίνει,
 (καί) τὸ χρέος είναι πλέον βαρύν, (καί) μήτε ταιριότροπον ἡμπορεῖ νά ἐπιτύ-
 χην καί εύχαρίστησιν, [. . .] /⁴ ἀγγαλιὰ (καί) ὅποιος δουλεύβγει κόσμον μέ ὅσον
 πόθον (καί) ἂν εργάζεται πρὸς [. . . .] /⁵ ἂν δέν λείπουνσι [.] /⁶ νά μεταπλάτ-
 τουσι τὸ καλὸν εισέ κακὸν (καί) νά ξερνοῦσι τὸ φαρμάκην τωναί καθὼς τοῖς παρα-
 κινᾷ τὸ [.] /⁷ φνονου, μόλον τοῦτο ἡ καθαρότητα (καί) ἡ ἀληθωσύνην ἀπὸ
 τοῖς γνωστικοῖς (καί) ἀξιοτιμημένοις παντ. . /⁸ ζουνται, διατὶ φένγγουνσι (καί)
 ἀκτινοβολοῦσι (καί) ἡ ἐδιάλαμψι τής ἀληθείας πεδεύβγει παντοτεινὰ τοῖς λεγο-
 μέ[νοις] /⁹ φθονεροῖς. Εὐρισκόμενος (καί) ἐγὼ τὸ λοιπὸν Νικόλαος Σπυρίδος σέ
 ύπερισίαν τής πατρίδος μου μέ. /¹⁰ διὰ νοτάρος, (καί) καντζελλάριος (καί)
 θέλοντας νά πλερώνου σωστὰ τήν κράτηξίν μου πασκίζω μέ ἐ[πιμέλειαν] /¹¹ τήν
 ἀχαμνότηταν τής δύναμής μου νά είναι οἱ ἐργασες ὅλες τής ἐπιστασίας μου, εἰς
 στὸν μιν τής . . κε. . . . /¹² διὰ χαρὰ (καί) παρηγορία μου. Ἐρχίνησα νά
 ρεγγεστράρω εἰς τήν μπαρὸν [.] καθὼς φαίνουν[ται] /¹³ τὰ γράμματα
 ὅλα πού εἰς τές πράξεις μου γίνονται, μὰ συλλογιζόμενος πὼς εἰς τὸν ντόπο
 μας διὰ τοῖς καιροῖς ἔτου. /¹⁴ δέν εἶναι πρᾶξιν, ἀλλὰ μεγάλην καί φανερόν
 ἐπιστασίαν, καί μέ τὸ νά λείπην ἡ πρᾶξις δέν . . . ουνται τήν σή[μερον] /¹⁵ ἀλλὰ
 κάθε ἕνας κατὰ τήν γνώμην τοῦ παρανόμου μέ κρυφοῖς τρόποις ἐμποδίζουν τὰ
 καλὰ ἥθη (καί) χαλᾷ ἐκείνην διόρ[θωσιν] /¹⁶ δίχως καμμιᾶς λογῆς στόχασιν μήτε
 φόβον Θ(εο)ῦ πὼς κριματίζομεν, ὥστε ὅπου διὰ νά μὴν εἶναι α[. . .] /¹⁷ κην /¹⁸ ψεγα-

διάζεται ἡ τάξιν ἀπὸ τοῖς ψεύτες ἐσκελᾶσαν, (καὶ) ἐκεῖνα τὰ γράμματα ποὺ μοῦ ἀφίνονται τὰ φυλλάγομεν ὅλα μαζὶ κλεισμένα [εἰς]¹⁷ μίαν κασσέλαν. Ὅμως πάλι ξεύβροντας πὼς τὰ γράμματα ποὺ εἶχαν οἱ ἀπερασμένοι ἐδιασκρεπιστήκασιν με-[τὰ]¹⁸ θάνατόν τωναί (καὶ) ἄλλα ἐχάθησαν (καὶ) ἄλλα ἐξεσκίστηκαν μὲ τὸν νὰ μὴν εἶναι εἰς στόχασιν μήτε ἡ προᾶξιν που [...]¹⁹ πὶ ὅς ἄνωθ(εν) εἶπαμεν, (καὶ) διὰ νὰ μὴν ἀπανέβην (καὶ) εἰσὲ μέναν τούτων ἡ ἀδικίαν ποὺ προξενᾷ μεγάλην υ [...]²⁰ (καὶ) ἄλλην τόσῃν καταδίκην, ψυχικὰ (καὶ) σωματικὰ, ἐπειδὴ (καὶ) τὰ γράμματα ποὺ γίνονται εἰς τὲς διορ [...]²¹ ἐνὲς κα[γκε]λαρίες φανερεῖς εἶναι νόμος ὥς ἄνωθ(εν) νὰ στέκουν παντοτεινὰ καλότερα φυλούμενα διὰ νὰ δια²¹ κεῖνοι ποὺ κατὰ τὸν γκερὸν ἤμποροῦσι νὰ τὰ ἔχουν χρεῖα ἔστοντας (καὶ) τὰ καντζιλλιέρικα γράμματα νὰ ἔχουν [με]²² γάλην τὴν δύναμιν (καὶ) ξεχωριστὴν τὴν χάριν εἰς τοῖς ἀφεντᾶδες, (καὶ) εἰς τὰ κριτήρια. Τοῦτο κατὰ νοῦν [...]²³ (καὶ) φοβιζόμενος τὸ ἄωρον τοῦ πρικοτάτου θανάτου μὴν ἔλθῃ ἐφίδιος (καὶ) ἀρπά-σιμεν (καὶ) γίνῃ (καὶ) εἰς ἐμένα ὁ [...]²⁴ παρακινουμέν (καὶ) λέγων (καὶ) μὲ ἀμετάθετην γνώμην παραγγέλλω ὅλονων τῶν ἐδικῶν μου που²⁵ ἤμποροῦσι νὰ πέσουν στὰ χερίαν τωζ τὰ λεγόμενα γράμματα (καὶ) λογαριασμοὶ ποὺ μοῦ εὐρίσκονται νὰ τὰ ἔχουν [...]²⁶ τινὰ ἄλλα μαζὶ σὲ καλὴν φύλαξιν, (καὶ) ποτεὶς διὰ κανέναν τρόπον γράμμα καθολικὸν ὅτι λογῆς φύσης (καὶ) ἂν εἶναι νὰ μ[ὴν]²⁷ ντὸ δόνουσι, μόνον, ἂν τύχη χρεῖα, νὰ δίνουσι τὸ ἴσιο τοῦ καθολικοῦ σωστὰ (καὶ) ἃς μὴν λογιᾶσῃ τινὰς πῶ [...]²⁸ εἶ]²⁸ ναι κριμα δίνοντας ἓνα γράμμα καθολικὸν ἢ ξεσκίζοντάς το διὰ κανέναν τέλος διατὶ ἐγὼ ὁμολογῶ πὼς εἶναι²⁹ μεγαλότερο (καὶ) περιέχει πολλὰς ἐννοίας τὲς ὁποῖες δὲν ξεχωρίζομεν κατὰ τὴν ὥραν (καὶ) τὰ ἐξῆς. Λέγομεν³⁰ εἶναι ἐ[[.....]]ος κεῖνος ποὺ μὲ τὸ θέλημάν του δώσει γράμμα καθολικὸν νὰ εἶναι τῆς Καντζελλαρίας νὰ εἶν[αι]³¹ ματισμένος (καὶ) νὰ κρίνεται στὴν γγόλασι ὥς τὸν μπαράνομον Ἰούδα, ἀλλὰ ἂν τύχη χρεῖα νὰ δίνεται . . []³² στι μὲ μαρτυρίες (καὶ) νὰ πληρώνεται ὅποιος τὰ φυλάγει κατὰ τὴν ντιναξιν <ντάξιν> μὲ ἀγάπην, δίχως σύχυση ἢ σκάνταλον....³³ εἶναι ἡ γνώμη μου, ἡ βουλή μου (καὶ) ἡ παραγγελία μου εἰς τοῖς ἡγαπημένοις μου ἐδικοῖς διὰ νὰ ἐργάζονται [εἰς]³⁴ καλὸ κατὰ τὴν ὁρεξί μου, (καὶ) νὰ ἐμπο-δίζουν τὸ κακὸ κατὰ τὴν θέλησί μου διὰ νὰ κρατιέται ἡ παροῦσα [παρὰν]³⁵ γγε-λίαν ἀμετάθετη ὥς ἄνωθ(εν) ἀφίνοντας ὅλονων τὴν ντελείαν ἀγάπην (καὶ) αἰω-νίαν συχώρησι, ζητόντας καὶ ἐγὼ []³⁶ ὅλους κεῖνα μὲ τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια τὸ ὅμοιον. Ἀμήν.

³⁷- τὸ ἴσιο τῆς πατέντας μου ρεγγιστράδο γυρίζοντας ἐμπροσθεν³⁸- πατέν-τες διὰ τὴν ἀποκοπὴ καὶ στίμα τῆς γῆς, ρεγγιστράδες σὲ φύλλα τριάντα δύο.

3

Γ.Α.Κ., Κώδιξ Νάξου 86, f. 243^r

[16]84| εν μινὶ ὀκτοβριου 16| ης τιν τόποθεσία τὸν Εγγαρίον - ἥς τὸ μονάστειον τοῦ Μέγα² [Τα]ξιαρχου λεγομένον στὸν κίργι Ἀσομάτων πρόσκαλε-
μενος ἐγὼ ὁ ὑπογραφοντας νοτα³ρι(ος) ἀπὸ τὸν μπανοσίτατον ἐν ἱερόμονάχης (πα)-
πὰ κὺρ Παρθενιον ΦήρΓιερχον ὁ⁴πος διάγράψεν (καὶ) βάλε ἰς τίνπον τις καν-
τζιλαριάς μὰς τὰ ὅσαν τοῦ ἐβρισκουντον⁵κ(αι) ἐκλεψάσιν ἀπὸ το (καὶ)λίον του
ἴγου ἀπο τὸ ἴδιον μοναστίειν οπου ἐβρισκουντον ⁶κ(αί) ἐπιδὶν (καί) νὰ ἴλιπε
ἀπο το κελίον του ἰς τες 23| του σεπτερίου ἡμέρα τριτην ξιμερο⁷μα ἰς ἐπιρεσία
ἐδικίν του ἐπγασιν (καί) ἐνιξασιν το (καί)λίον του (καί) ἐπιραν του τα κατο⁸θε
γεγραμμένα ἡγου ἐνα παπλομα πολιτίκον (καί) τρια σεντονια (καί) δῖο μαξαί-
λαρομα⁹νες (καί) ἐνα ταῦλομάντίλον (καί) ὀκτὸν πετζετες (καί) τρεῖς φορεσιες
ροῦχα διμιτὰ κ(αι)¹⁰ τρια μιξόμαντιλα (καί) μια ρόνμπὰ (καί) ἐνα ἀνάπλιφα-
ρὸν (καί) ἐνα χιρότομαρον¹¹ (καί) τρεῖς λητόες (καί)ρὶν (καί) ἐνα σταῦρὸν ἀγιῶ-
ριτίκον (καί) διο κοματια αθοτηρον¹² (καί) ἐνα στελέτον με πρόντζινα φούρ-
νιμεντα (καί) τεσερα σκίνια (καί) μαντήλια (καί) δι¹³ο τριπανία (καί) διο σμιγλές
(καί) πενντα καρφία (καί) δια κτενὰ το ἐνα βενετί¹⁴κον (ἀσπρον (καί) το αλο-
πολιτικόν (καί) το καδερονο μου (καί) ἀλλες γραφες οπου ἴχα μεσαν¹⁵ τουταν τα-
βαλε δια γραφον διὰ νὰ στέκου ἰς πασαν (καί)ρὸν ὅπου σταμπιλιση στὶν¹⁶
κρισιν ἰς τον τόπο μας νὰ γιρέψιν τὸ δι(καί)ον του (καί) παλη θελη τοῦ φα-
νεροσιν ο Θ(εὸ)ς (καί) μαρ¹⁷τηρίες νὰ τις βάλῃ (καί) αὐτες ἰς το ἴδιο γραμα
τὶς καντζιλαρίας ἀκομα λέγειν π(ος)¹⁸ ἴχεν κ(αί) δεκά πεντε ρεαληα κ(αι) ἐπη-
ραν τα κ(αι) ἐκίνα

¹⁹-Ιω(αννης) Μινιάτις νοταρι(ος) ἐγράψα.

4

Γ.Α.Κ., Κώδιξ Πάρου 212, f. 176^r

Μαρτιρία ἐκαμεν ο γίεορ/γακίς² κορφιάτης εἰς τα ρουχα³ του ἐκλεψαν.⁴
Εἰς δοξαν θε(ου) ἀμην 1750 ἰουῖνι(ου) 20 παρίκία. Τὴν σιμερον ἐφανίσθι εἰς τὴν
Καντζελαρία μας ὁ γιεορ/γακίς κορφιάτης σηντροφιάσμενος με τ(ου)ς κατοθεν
υπογεγραμεν(ου)ς μαρτιρες ο ωπι(ος)⁵ λεγὴ ὅτη τες ἀπερασμενες ἡμερες εἰς κερὸν
π(ου) ἐληπεν ξεδ(ου)λεβοντας με μίαν βαρκα, ο ἰω(αννης) τζεφαλονίτης ἐβρίσκο-
μενος καὶ αὐτος σηντροφιασμενος π(ου) ἐφαρέβαν ἐβρικε⁶ με πονίρον ἐπίχηριμα
τον ντροπον ευκολον καὶ ἀνίξεν τοῦ ρηθεντος γίεορ/γακί το ζίμπίλην του π(ου) ἐκι
μεσα ἡχηεν τα ρουχαν τ(ου) καὶ ρηαληα 20 κε τ(ου) ἐπιρε⁷ τρία βρακια, ἐνα

σοκαρδὶ με γαητανία, διο ποκαμίσα, ενα γιλεκὶ αλατζα ενα μαντηλῇ κιπρίοτικο
ενα ζοναρὴ μαλῆνο κρεμιζή, ἐξῇ μπρατζα μεταξοτο ασπρο διο ζευ/⁸γαρία καλ-
τζες ηγγλεζικίες κε τὰ ριάληα 20 τα οπία ολλα καθος ηνε περιγράμενα ἰ κατο-
θεν το ομολογ(ου)ν κε το βεβεον(ου)ν οτη την ηδίαν ορα περνοντας τα αυτα,
ρ(ου)χα/⁹ κε ρηαληα εμίσευσεν κρίφος, οθεν δία να αποδίκτετε η παρον εζίμία
κι ο γίεοργακίς κορφίατης να παγὶ γίρεβοντας τον κε με την ηδιαν παρουνσαν μαρ-
τηρια/¹⁰ εβρίσκοντας τον οπουθεν να τον σφίξη νὰ λαμβανί το εδίκον του διδετε
φανερὶ υ αποδίξῆς βεβεομενί απε τους κατοθεν αξίοπιστ(ου)ς μαρτηρας - πετρος
μαυρογίε[νις]/¹¹ την ηδίαν ορα π(ου) επίρε το πραμα κε τα ασπρα μας το εφα-
νεροσεν ο σηντροφος του κε τὸν εγίρεψαμε ομος εμίσεψέν κε ος καθος μας ηπαν
μαρτιρο — βικεντζος ντε/¹² φρανκεσκίς μαρτηρο προς του [[εγραψανε]] μεταξοτο
το επ(ου)λησεν εις την αγουσα, εγο πατρουλῆος μαρτηρο δία τα ανοθεν (ρου)χα
προς τα επίρε ο ανοθεν επιδι κε ηξευρο/¹³ προς τα ηχηεν εἰς το ζημπίλι του. ανο-
θεν γίεοργακίς — τζουανες προτονοταρίς Κα(ν)τζελαρις) εις αναζιτησην εγραφα,
κε εκ μαρτίριας τον ανοθεν γραφοντον εδοθι το παρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ τῆς Ἑλλάδος, χειρόγραφον Νάξου, Ξ366.

1807 — αὐγούστου — 8

¹²διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται ὁ λόγος, ὅτι εἰς τοὺς 1804: ἔπιασεν
ὁ γίαν/³νης τζιπιάρης τὸν δημήτρη λιανόπουλον με τοὺς υἱοὺς του κλέπτας, καὶ
τοῦ εἶχαν κλέ/⁴ψει τότε ἑκατὸν πενήντα ζῶα εἰς ἐκεῖνον τὸ διάστημα τοῦ χρό-
νου, καθὼς ἐφανερώ/⁵θησαν κλέπται, εἰς τοῦτο λοιπὸν ὁ ἄνωθεν Ἰωάννης ἐπρό-
στρεξεν εἰς τὸν ἄρχων σο/⁶λουτζιάρη καὶ ἔφορον τῶν χωρίων ναξίας, καὶ ἐξε-
τάζοντας ἢ εὐγενεία του εἰς τὰ δύ/⁷ω μέρη, ἐδιόρησεν ὅτι νὰ βάλουν βουσκούς
ἀπὸ τὸ μαραφέτη τους, νὰ τὴν ἀποφα/⁸σίσουν αὐτὴν τὴν διαφοράν, καὶ ὁ μὲν
ἄρχων σουλουτζιάρης ὡς ἔφορος τῶν χω/⁹ρίων ὅλων, ἔβαλεν ἀπὸ μέρος του τὸν
σταμάτην γεώργη τζανίνη, καὶ ὁ δημήτρης/¹⁰ λιανόπουλος ἔβαλεν ἀποφασιστὴν
του τὸν Ἰωάννην λιοῦ μουστάκη, ὁ δὲ γιάννης/¹¹ τζιπιάρης ἔβαλεν καὶ αὐτὸς διὰ
τὸ δικαίον του τὸν Ἰωάννην στεφάνου μουστάκη/¹² τῶν ὁποίων αὐτῶν διορισθέν-
των τῶν ἔδοσαν παντεῖαν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν παρὰ/¹³ τῶν βαλθέντων, ὅτι εὔρον
εὐλογον καὶ δίκαιον εἰς αὐτὰ ὅπου ἔκλεψαν τοῦ ρηθέντος/¹⁴ Ἰωάννου νὰ ἀπόφα-
σίσουν, καὶ νὰ τὸ βαστάξουν στερεὸν καὶ ἐμετάθετον χωρὶς τὴν/¹⁵ παρὰ μικρὰν
φιλοπροσωπίαν, ὅθεν οἱ ἄνωθεν διορισθέντες ἀποφασισταὶ διὰ/¹⁶ ἰσυχίαν, ἀπεφά-
σισαν ὅτι διὰ τὰ ἑκατὸν πενήντα ζῶα ὅπου τοῦ ἔκλεψαν τοῦ Ἰω/¹⁷άννου τζιπιάρη
νὰ δόσῃ ὁ λιανόπουλος με τοὺς υἱοὺς του τοῦ ρηθέντος Ἰωάννου σα/¹⁸ράντα ζῶα

καματερά, καὶ τὰ ἑκατὸν δέκα νὰ μένουν χαμένα καὶ νὰ μὴν ἔχη νὰ¹⁹ ζητῇ κανένα, καὶ κατὰ τὴν ἀπόφασιν²⁰ τῶν ἀλπίτρων ἐστέρχθη ὁ ρηθεὶς Ἰωάννης²⁰ ὅθεν εἰς ἐνδειξιν ἀληθείας δίδουν τὴν παρὸν μαρτυρίαν ἐμπροσθεν ἐμοῦ τοῦ²¹ γράφοντος πρωτονοταρί(ου) καὶ εἰς | τοὺς | κάτωθεν ἀξιοπίστους μάρτυρας καὶ ὑπογράφονται²² κάτωθεν ἵνα ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ:

|²³ < Ἰωάννης λιοῦ μουστάκη ἀπεφάσισεν ὡς ἄλπιτρος γραμμένος ἐκ χειρὸς ἐμοῦ
|²⁴σακελλίου δρυμαλίας καὶ μαρτυρῶ:

|²⁵ < Ἰωάννης στεφάνου μουστάκη ἀπεφάσισεν ὡς ἄλπιτρος γραμμένος διὰ χειρὸς ἐ²⁶μοῦ Ἰωάννου σηφηναίου καὶ μαρτυρῶ:

|²⁷ < σταμάτης τζανίνης ἀπεφάσισεν ὡς ἄλπιτρος γραμμένος ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ Ἰωάν²⁸νου ἀναπλιώτη καὶ μαρτυρῶ.

|²⁹ Καὶ γὰρ ὁ πρωτονοτάριος δρυμαλίας ἔγραψα καὶ ἐμετάθεσα.

Γ.Α.Κ., Κώδιξ Ναξοῦ 106, σ. 178

Ἐπαρησιάζομαι εἰς τὴν πρωτονοταριακὴν μας καντζελλαρίαν ἢ αἰκατερίνα χήρα τοῦ ποτὲ γληγόρη μαρμαροκόπου, ἡ ὁποία διὰ τοῦ² παρόντος ἐμμάρτυρου γράμματος φανερώνει ἐν φόβῳ τοῦ ἁγίου θεοῦ, ὅτι ὁ γιαννάκης χάμπας δημητρίου δὲν τῆς ἔγκριξε εἰς τὸ παραμικρόν³ ἀλλὰ οὔτε τὴν ἔδειρεν, ἀλλὰ βιασμένη οὔσα διὰ νὰ εὐγῇ ἔξωθεν τοῦ ἀμπελιοῦ του ἐπληρώθη εἰς τὸ χέρι ἀπὸ τὸν χάρακα τοῦ αὐτοῦ⁴ ἀμπελιοῦ, ὅθεν κ(αὶ) μένει ἀκαταζήτητος ἀπὸ αὐτὸν ὡσαύτως καὶ ὁ ρηθεὶς γιαννάκης ὑπόσχεται νὰ μὴν τὴν ἐνοχλήσῃ ποτὲ διὰ ὅσιν⁵: |⁵ζημίαν ἔγινεν τοῦ αὐτοῦ ἀμπελίου του, καὶ διὰ νὰ μὴν ἐνοχληθῇ ἀδίκως καὶ παραλόγως ὁ αὐτὸς χάμπας μὲ τὸ νὰ ἐδυσφήμησαν μερι⁶: |⁶κοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ κακίαν τους, πῶς τὴν ἐκτύπησεν μὲ τὸ ξύλον; διὰ τοῦτο δέδωκα τὸ παρὸν ἐμμάρτυρον | γράμμα | εἰς χεῖράς του, πρ(ὸς) ἀθωοσίν του.

|⁷=1818: Νοεμβρίου: 28: Ναξία:

|⁸=αἰκατερίνα χήρα τοῦ ποτὲ γληγόρη Μαρμαροκόπου βεβαιώνει τὸ παρὸν διὰ χειρὸς ἐμοῦ σακελλαρίου μαγειροπούλου | καὶ μαρτυρῶ.

|⁹=χατζυβασίλειος λασκαρῆς μαρτυρῶ

|¹⁰=νικόλαος κόκκος δημητρίου μαρτυρῶ

|¹¹=Κωνσταντῖνος παρᾶς μαρτηρῶ

|¹²=Κωνσταντῖνος δριγαζὶς |¹³μαρτηρῶ

|¹⁴=ὁ πρωτονοτάρι(ος) Κωνσταντῖν(ος) Κόκκ(ος) γέγραφα ὡς ἤκουσα ἐκ στόματός της καὶ καταζήτησιν αὐτῆς.

1795 . μαρτίου . πρώτη . κίμηλος

|² Τὴν σήμερον φανερώνομαι ἐμῆς ἢ κάτωθεν ὑπογεγραμένη
|³ Ἱερεῖς κ(αὶ) ἐπήτροποι κ(αὶ) ὁλὸς ὁ κινὸς ραγιάς ἡμῆς ἐγκάτικοι
|⁴ τῆς νίσου κιμήλου μετὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ ἀπεσταλμένου μας
|⁵ ἀπὸ βασιλεύουσα ὁποῦ ἤθελε τοῦ ἐστήλη ὁ κινὸς ραγιάς μὰς
|⁶ φανερώνη ὅπως ἤπιρε το μπουγιουρδὴ μας ὁ σιὸρ βασιλάκις ἐ-
|⁷ σηναχθήκαμαι ὁλλος μικρος κ(αὶ) μεγάλος κ(αὶ) εδιδάσκαμαι τὸ ἐν-
|⁸ δοξο μπουγιουρδὴ. τοῦ πολυχρονίου βιζήρη κ(αὶ) καπιούδαν πασὰ (καὶ)
|⁹ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχων δραγουμάνου τὴν ἐπιστολή. κ(αὶ) τὰ προσκη-
|¹⁰ νησάμαι ὁλλος, ὡς πιστοὶ ραγιάδες ὁποῦ ἤμεσθε κ(αὶ) ἤδαιμι οτι νὰ
|¹¹ προστάζεται ὅτι νὰ ἦναι ὁ σιὸρ βασιλάκις διὰ ἐπιστάτης ὅμος δὲν
|¹² ἤμεσθε εὐχαριστημένη ἀποκάτω του κ(αὶ) ἐφηγήσαμε τὸ αἰδεσιμότατω
|¹³ ἄγιον οικονόμο σάρδι. κ(αὶ) τὸ σιὸρ γιόργκι ρούσο ἐπιστάτες μας. τῆς
|¹⁴ παρούσης χρονίας νὰ σηνάξουν τὰ δοσιματὰ μας τὰ οὔσουρία τῆς γῆς
|¹⁵ λέγω τὰ δεκατὰ μας καὶ κουμερκία κ(αὶ) ἄλλο δικαιομα τοῦ βοη-
|¹⁶ βοντάληκτον κ(αὶ) νὰ ἔχουν ἐξουσία νὰ χαϊνάνουν. νὰ πεδεύουν. νὰ ξερε-
|¹⁷ μετίζουν. τοὺς ἀτάκτους. διὰ νὰ ἔχουν τὴν ἀναπανθίν τως οἱ καλοὶ κ(αὶ) νὰ
|¹⁸ πουλοῦν τὰ δεκατὰ μας με κάθεν σήμερον τοῦ κινού μας κ(αὶ) τελειονον-
|¹⁹ τας ὁ χρόνος. νὰ εἶναι χρεόσται. ἢ ἀνωθεν ἐπιστάται νὰ δίνουν καθαρὸν
|²⁰ λογαριάσμο τὸν ἐπιλήπον προεστὸν κ(αὶ) ὁλόνου τοῦ ραγία κ(αὶ) διὰ πίστοσιν
|²¹ κ(αὶ) βεβέοσι δίδομαι τὴν παρον εἰς χίρας τως. ὑπογραφοντάς την οἰδιοχι-
|²² ρὸς μας. τιπονοντάς την κ(αὶ) μὲ τὴν βούλα τῆς κινότης εἰς ἀσφάλεια.

|²³ = Χορεποισκο(πος) λογοθέτης
|²⁴ = ὁ σακελλίου
|²⁵ = προτο|πα|πας σαλιβαράς
|²⁶ = παπὰ νικόλας λογοθετης
|²⁷ = Ἰω(άννης) Σάρδις κ(αὶ) ἐπίτρος
|²⁸ = γιανις. βορδιοσις.
|²⁹ = διμιτρις. βοργις.
|³⁰ = γιόργακις γλικοφριδς
|³¹ = μιχελῆς μαθαῖοπουλλος
|³² = κοσστατακις κανσὸς
|³³ = μαθιὸς κιπριανὸς
|³⁴ = αποστολὸς ρουσος

|³⁵ = πετρακις νικόλα
|³⁶ = Θεοδορις ζιανέτη
|³⁷ = γιόργις βεντούρις
|³⁸ = ἰω(άννης) αφεντάκις
|³⁹ = περακις αφεντάκις
|⁴⁰ = ἰω(άννης) μουστάκας
|⁴¹ = γιόργις ἀντιβάχις
|⁴² = γιανὶς κάναβαρις
|⁴³ = γερονίμὸς ρουσος
|⁴⁴ = μαρκὸς βετουρις
|⁴⁵ = ἀντόνηου γαβαλλᾶς -
|⁴⁶ = γλιγορις βεγνερος

/⁴⁷ = κοστατίς πολιδερὸς

/⁴⁸ = διμιτρὶς ραφὸς

/⁴⁹ = γιζεπὸς χοτῖς

/⁵⁰ = ατονὶς αφετακὶς

/⁵¹ = Διμιτρί καναβαρὶς

/⁵² = νικολὸς ραπίας

/⁵³ = ατονὶς λογοθετὶς

/⁵⁴ = ιω(άννης) λογοθετῖς

/⁵⁵ = διμιτρὶς μουρμουναῖς

/⁵⁶ = ιω(άννης) πρεζανῖς

/⁵⁷ = γιζεπὸς ραφὸς

/⁵⁸ = νικολὸς κοτολουρὶς

/⁵⁹ = ανεγνωστὶς βετουρὶς

/⁶⁰ = νηκολὸς βορυτονῖς

/⁶¹ = ἡοανακῖς ρούσος

/⁶² = πατηστίας στρατῖς

/⁶³ = λεφθερὶς βεγερῖς

/⁶⁴ = διμιτρὶς βετουρὶς

/⁶⁵ = μαθὸς καγάος

/⁶⁶ = κοστᾶτῖς του πανάου

/⁶⁷ = λάπρηανο μούστακᾶς

/⁶⁸ = ατρεας σεφγοτῖς

/⁶⁹ = βασιλῖς στρατῖς

/⁷⁰ = κοστατακῖς μούδηνός

/⁷¹ = γίανῖς κᾶναβαρῖς

/⁷² = φραῤεσκὸς γιοργῖς κοστατῖς

/⁷³ = κὸστατῖς βεγερῖς

/⁷⁴ = φήληπος ραφὸς

/⁷⁵ = γιοργῖς χοτῖς

/⁷⁶ = κοστατῖς μούρμουναῖς

/⁷⁷ = ατρεγας σαραμακον

/⁷⁸ = γουζες σαρδὶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1795 . ἀπριλλίου . 21 . κίμωνος

- /² Τῇν σήμερον ἐσυναχθήκαμαι ἡμῖς ἢ κατωθεν ἡπογεγραμένοι
 /³ Ἱερεῖς κ(αὶ) ἐπίτροποι κ(αὶ) ὅλος ὁ κινὸς ραγιάς τῆς νήσου κημίλου κατὰ τῇν
 /⁴ συνήθεια τοῦ τόπου μας. εἰς τὸ ἐπιτρο(πι)κὸν μας ἐρχόμενος ἀπὸ βασιλεῦ
 /⁵ οὔσα ὁ ἀπεσταλμένος μας γιοργάκῖς ράφος¹ τὸν ἐκράξαμαι κ(αὶ) τοῦ ἡπα-
 /⁶ μαι. διὰ τὸ ἔνδοξο μπουγιουρδὴ μας. ὅς καθὼς τὸν ἤχαμαι στελάμενο ἄ-
 /⁷ πάνω. μὲ τὸ πεσηνάτη μας. κ(αὶ) μέ ὅλλα τὰ συνηθησμένα τὸν ἀφεντάδο
 /⁸ μας κ(αὶ) μὰς φανερώνη ὅτι τὸ ἔνδοξο μπουγιούρδῃ δὲν μοῦ τὸ ἔδοσαν ἐ-
 /⁹ μένα μονοῦ τὸ ἔδοσαν τοῦ σιὸρ βασιλάκι. διὰ νὰ το φέρῃ εἰς το κινὸ μας
 /¹⁰ μακτοῦ ἐκαρτερούσαμε κάθε μέρα ἀπὲς ἤλθε ὁ ἀπεσταλμενος μας νὰ
 /¹¹ μὰς τὸ διαβάσι κ(αὶ) τοῦ λόγου του τὸ ὕχε χαψιομένο ἤκοσι μέρες κ(αὶ) δὲν
 /¹² ἰθέλησε νὰ μὰς το φανερώσῃ ἕως ὅς ὅπου ἔστυλε κ(αὶ) ἤφερε τὸν
 /¹³ ἀνθρωπὸν σας ἀπὸ τῇ σίφνο τὸ ὄνομά του διμήτριον διὰ να μὰς τὸ
 /¹⁴ διαβάσι. διὰ να κάμῃ τα θεληματά του. ὅς καθὼς καταλαμβάνεται
 /¹⁵ κ(αὶ) ἡ ἐνδοξοτητά σας κ(αὶ) μὰς το διάβασαι κ(αὶ) το ἐπροσκηνησάμαι ὅς

1. Περὶ τοῦ ἐπιθέτου Ράφος βλ. Ἀντ. Μηλιαράκη, Κίμωνος, «Δελτίον τῆς Ἱστο-
 ρικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας», τ. 6, ἐν Ἀθήναις 1902, σ. 11.

/16 πιστοὶ ραγιάδες διαβάζοντας κ(αὶ) τη γραφῇ τοῦ ἄρχοντος ἡδᾶμαι να
 /17 μὰς γράφι πρότον πῶς δὲν ἴδαμαι κάμῃαν ὠφέλια το κινὸ μας
 /18 ἀπὸ τα ἐπέρσι ἐποὺ τὸ ἐκάμαμαι μακτοῦ δεύτερον μὰ γράφη
 /19 ὁποὺ να βάλομεν τὸν ἄνοθεν βασιλάκι. διὰ ἐπιστάτη μας. τότες
 /20 ἐκαταλάβαμε. ὁπῶς ἦναι σκάνδαλα ἐδικά του. κ(αὶ) ἦπαμαι ὅλοι μας πῶς
 /21 δὲν τον θέμαι ἔσοντας κ(αὶ) εἰς καιρὸν ὁποὺ το ἦκαναι βοηβοντάλικη μᾶς
 /22 ἐκήρητε ὁπῶς ἔχαναι. τὴν μία διάκοσία. κ(αὶ) τὴν ἄλη τρακόσια. διὰ να μᾶς
 /23 ἔχη πάντα τετυφλωμένους. κ(αὶ) διὰ τοῦτο ἐπίασεν πάλιν ὁ κινὸς ραγιάς
 /24 τοὺς ἰδιους ἐπιστάτες τοὺς ἐπερσινούς. κ(αὶ) τοὺς ἔβαλαν διατὶ ἡμεσθε
 /25 εὐχαριστημένη ἀπὸ λόγου τους κ(αὶ) τοῦ ἐζητήσαμε νὰ μᾶς δόσι τὸ
 /26 ἐνδοξο μπουγιουρδὴ μας τοῦ πολυχρονιμένου μας βυζύρι κ(αὶ) καπετὰν
 /27 πασὰ ὡς πιστὶ ραγιάδες. κ(αὶ) αὐτὸς ἀγρικόντας πὸς δὲν τον ἐθε-
 /28 λαμαι ἐπιστάτη μας. τὸ ἐπῆρε κ(αὶ) πάγη διὰ να μᾶς κατατερξῇ
 /29 διὰτὶ γυρέβη παντα τὸ σύμφερον το ἐδικό του. κ(αὶ) ὄχι τῆς πτωχό-
 /30 λογίας. κ(αὶ) ἡ μὲν κ(αὶ) ἠθέλε νὰ νόχλησι τὸ κινὸ μας παρακαλου-
 /31 μεν ἀφέντι νὰ μᾶς δόσεται τόπο να καθίσωμαι διὰτὶ δὲν ἰ-
 /32 μπορούμαι πλέον ἀπὸ λόγου του νὰ ἐποφέρωμαι τὰ σκάνδαλα τὸν
 /33 κατέκαστον χρόνον κ(αὶ) διὰ τούτο ἐπογράφωμαι κ(αὶ) ἰδιοχρηστὸς μας
 /34 τυπονοντάς τη κ(αὶ) μὲ τη βούλα τῆς κινότης
 /35 ἀπάνω εἰς τη μαζώξη ὁποῦ ἦχεν ὁ χασὰν τζαβούσις τον κό-
 /36 σμον σηναγμένον κ(αὶ) ἐδιαβάσαν τὴν ἐπιστολήν σας εριβάρισεν κ(αὶ)
 /37 ὁ νορὶς τσαβούσις κ(αὶ) μέτα τούτον θέλεται τὸν αρωτήσεται τὰ ὅτι ἤκου-
 /38 σεν του κόσμου κατὰ τὴν ἄλιθια.
 /39 προεσστοτες κ(αὶ) επιτροπι βεβεο-
 /40 νομε το παρον
 /41 κοπια του γραματου
 /42 απο το καθολικο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Β' 1829 — 1832

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΗΦΙΣΕΩΣ. ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

Εἰσαγωγή

1. Τὸ πρῶτον μέρος τῆς μετὰ χειρὸς ἐργασίας ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς αὐτῆς Ἐπετηρίδος πρὸ ἔτους καὶ ἀφεώρα εἰς τὴν περίοδον 1828 - 1829, δηλαδή τὴν ἀρξαμένην ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Κυβερνήτου Ἰωάννου Καποδιστρίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, λήξασαν δὲ διὰ τῆς συντελεσθείσης κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1829 διοικητικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς χώρας¹.

Συνέχειαν τῆς ἐργασίας ἐκείνης ἀποτελεῖ ἡ παρούσα, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐκδοσὶν τῶν κυβερνητικῶν ψηφισμάτων τῆς χρονικῆς περιόδου ἣτις ὀρίζεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, λήγοντος τοῦ Ὀκτωβρίου 1829, μέχρι τῆς «καταργήσεως» τοῦ σώματος ὑπὸ τῆς Δ' κατὰ συνέχειαν Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐν Προνοίᾳ, ὅτε διεκόπη καὶ ἡ ἐκδοσις κυβερνητικῶν ψηφισμάτων.

2. Ἡ ἵδρυσις τῆς Γερουσίας ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τῆς Δ' ἐν Ἀργεῖ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τοῦ Ψηφίσματος αὐτῆς ὑπ' ἀριθμ. Β' τῆς 22ας Ἰουλίου 1829².

1. Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828 - 1829», Ἐπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 14 (1967), σελ. 1 - 204, Ἐν Ἀθήναις 1970.

2. Ψήφισμα τῆς Δ' Ἐθν. Συνελεύσεως, ὑπ' ἀριθμ. Β' τῆς 22ας Ἰουλίου 1829, Ἀ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. ΙΑ', Ἐν Ἀθήναις 1851, σελ. 144 - 151. Περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ψηφίσματος ἐγένετο συζήτησις τὴν 22αν Ἰουλίου (βλ. Πρακτ. Συνελεύσεως, 22 Ἰουλ. 1829, Αὐτόθι, σελ. 50-53). Τὸ κείμενον ἀνεγνώσθη ἐπίσης δις κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 23ης Ἰουλίου καὶ δις κατὰ τὴν τοιαύτην τῆς ἐπομένης ἡμέρας, καθ' ἣν καὶ ἐκυρώθη, καταχωρισθὲν εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων (Αὐτόθι, σελ. 65). Τὰ πρακτικὰ τῆς 24ης Ἰουλίου ἀνεγνώσθησαν ἐκ νέου τὴν 25ην καὶ προσεπεκυρώθησαν, ὑπογραφέντα ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως (Αὐτόθι, σελ. 71). Κανονικῶς τὸ ψήφισμα θὰ ἔδει νὰ φέρῃ ὡς ἡμερομηνίαν ἐκδόσεως αὐτοῦ τὴν 24ην Ἰουλίου. Τὸ κείμενον τοῦ ψηφίσματος ἀναδημοσιεύεται ἐν τῇ παρούσῃ ἐργασίᾳ καὶ ἐν συνεχείᾳ τῶν κυβερνητικῶν ψηφισμάτων.

Δι' αὐτοῦ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπεκυρώθη ὁ ἐκδοθεὶς ἰδιοτύπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς Δ' Περιόδου Νόμος ὑπ' ἀριθμ. ΝΗ' τῆς 18ης 'Ιανουαρίου 1828, δι' οὗ συνεστήθη τὸ Πανελλήνιον, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἀντικατεστάθη τοῦτο, ὡς ληξιάσης τῆς κατὰ νόμον ἀποστολῆς του, ὑπὸ νέου σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα *Γερουσία*.

Τὸ ἰδρυτικὸν τῆς Γερουσίας ψήφισμα συνεπληρώθη, ὡς πρὸς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ὀργανισμόν αὐτῆς, διὰ τοῦ ἐκδοθέντος, βάσει ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Συνελεύσεως, Κυβερνητικοῦ Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΛΔ' τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1829 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Γερουσίας, τῶν Ὑπουργείων (= Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας καὶ Γραμματειῶν τῆς Κυβερνήσεως) καὶ τοῦ Λογιστικοῦ καὶ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου¹, καθὼς καὶ διὰ διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τοῦ σώματος².

3. Ὡς καὶ ἐπὶ Πανελληνίου, ὁ ὅρος κυβερνητικὸν ψήφισμα ἐπεφυλάχθη εἰς τὰ νομοθετικὰ ἐκεῖνα κείμενα ἅτινα μετὰ γνώμην τῆς Γερουσίας, σύμφωνον ἢ μή, ἐψηφίζοντο ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου, ὡς λεπτομερέστερον θὰ ἀναπτυχθῇ ἐν συνεχείᾳ. Τὰ ψηφίσματα ταῦτα προσυπεγράφοντο ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας ἢ τοῦ ἀρμοδίου Γραμματέως τῆς Κυβερνήσεως, ἢ δὲ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἀνετίθετο εἰς αὐτὸν ἢ τὴν ἀσκούσαν τοιαῦτα καθήκοντα εἰς τὸν τομέα τῶν οἰκονομικῶν ὑποθέσεων Ἐπιτροπὴν τῆς Οἰκονομίας ἢ τὴν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς.

Ἄπαντα τὰ ψηφίσματα κατεχωρίζοντο κατ' ἀρχὴν εἰς τὸ κοινὸν βιβλίον ἐξερχομένων ἐγγράφων τῆς προκαλεσάσης τὴν ἐκδόσιν των Γραμματείας, ἀριθμούμενα ἐν αὐτῷ. Τὰ ἐξ αὐτῶν ὅμως προερχόμενα ἐκ τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ἢ ἀναφερόμενα εἰς τομεῖς ἀρμοδιοτήτων τῶν ὑπουργείων τούτων, φαίνεται ὅτι κατεχωρίζοντο καὶ εἰς ἴδιον Κώδικα, ἀριθμούμενα καὶ ἐν αὐτῷ, μάλιστα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν δι' ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἀριθμητικῶν συμβόλων. Ταῦτα καλοῦμεν ἐνᾶριθμα. Περὶ τοῦ διπλοῦ τούτου τρόπου ἀριθμώσεως δὲν εὔρον εἰσέτι εἰδικὴν διαταγὴν, ἃν ὑπῆρξε τοιαύτη. Ὑποθέτω ὅτι ἀπλῶς ἠκολουθήθη τὸ ἰσχύσαν κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν περίοδον 1828 - 1829 σύστημα.

Εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων κατεχωρίζοντο τότε ψηφίσματα ἀναφερόμενα

1. Τὸ Κυβ. Ψήφισμα ΛΔ' τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1829, ἐκδοθὲν δυνάμει τοῦ ἄρθρου ι' τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, βλ. ἐν Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὑ λ ο υ, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828-1829», σελ. 186 - 191.

2. Διάταξις (Κανονισμὸς ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας), 94/18 Ὀκτ. 1829, *Αὐτόθι*, σελ. 192 - 194. Σχετ. τὸ Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, 95/16 Ὀκτ. 1829, περὶ κοινοποιήσεως τῆς Διατάξεως, *Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη*, Κυτίον 1, ὑποφάκ. 1828 - 1832.

εἰς τοὺς τομεῖς τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας, πιθανῶς διότι δὲν εἶχον συγκροτηθῇ ἀκόμη τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα. Διὰ τὴν Γραμματείαν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, συσταθεῖσαν ἀρχομένου τοῦ Φεβρουαρίου 1829, φαίνεται ὅτι δὲν εἶχε γεννηθῇ τότε πρόβλημα ἐκδόσεως ψηφισμάτων. Ὅθεν, κατὰ συνέχειαν αὐτῆς τῆς συνηθείας, ἐξηκολούθησε κατὰ τὴν περίοδον 1830-1832 ἡ παράλληλος καταχώρισις ἐν τῷ Κώδικι τῶν ψηφισμάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς τομεῖς τῶν δύο παλαιότερων ὑπουργείων τῆς καποδιστριακῆς περιόδου. Τὰ λοιπὰ κατεχωρίζοντο εἰς τὰ πρωτόκολλα ἐξερχομένων ἐγγράφων τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων.

4. Ἡ καταχώρισις τῶν περιληφθέντων εἰς τὸν Κώδικα ψηφισμάτων ἠκολούθησε τρεῖς, οὕτως εἰπεῖν, κύκλους.

Κατὰ τὸ 1829, καὶ δὴ καὶ κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἱδρυσιν τῆς Γερουσίας τελευταίους μῆνας αὐτοῦ, βάσει τῶν μέχρι στιγμῆς ὑπ' ὄψιν μου στοιχείων, ἅπαντα τὰ ψηφίσματα, πλὴν ἐκείνων τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως, ἐλάμβανον ἀριθμὸν μόνον ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου. Τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ὡς ἄνω Γραμματείας ἐλάμβανον καὶ παράλληλον ἀριθμὸν δι' ἐλληνικῶν χαρακτήρων, προφανῶς ἐκ τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων.

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1830 ἤρχισε γενικῶς ἐφαρμοζόμενον τὸ ἀνωτέρω ἐν παραγρ. 3 ἐκτεθὲν σύστημα, τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται, διετηρήθη ἄνευ μεταρρυθμίσεως μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως ἐξ Ἑλλάδος τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως Αὐγουστίνου Καποδιστρίου, λήγοντος τοῦ Μαρτίου τοῦ 1832.

Ἐν συνεχείᾳ, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐν Ναυπλίῳ ἀρχῆς ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, ἤρχισε νέα ἀρίθμησης εἰς τὰ ὑπουργικὰ πρωτόκολλα, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν τῷ Κώδικι τῶν Ψηφισμάτων, διατηρηθεῖσα μέχρι τῆς παραδόσεως τῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν.

Σημειωτέον ὅτι μετὰ τὴν ἐναρξιν λειτουργίας τῆς Γερουσίας, ἴσως ἐξ ἀπειρίας τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, μὴ ἀντιληφθέντων ὅτι ὁ ὅρος ψήφισμα προσιδίαζε μόνον εἰς κείμενα ἐφ' ὧν προηγουμένως θὰ εἶχε γνωμοδοτήσει ἡ Γερουσία ἢ διότι ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἶχε παρασχεθῇ συγκεκριμένη πληρεξουσιότης εἰς τὸν Καποδιστρίαν, ἐξεδόθησαν ψηφίσματά τινα ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ σώματος.

5. Ἐν τῇ παρούσῃ ἐργασίᾳ δημοσιεύονται μόνον τὰ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν ἐνᾶριθμα ψηφίσματα τῶν ἐτῶν 1829 - 1832, ἐκεῖνα δηλαδὴ τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων προκύπτει ὅτι κατεχωρίσθησαν εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων. Τὰ λοιπὰ ἐπιφυλάσσομαι νὰ δημοσιεύσω εἰς ἰδίαν συλλογὴν, ὅταν ὁ χρόνος ἐπιτρέψῃ, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐκδοθέντων, μετὰ προηγουμένην γνώμην τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ μὴ καταχωρισθέντων εἰς τὸν Κώδικα κατὰ τὴν περίοδον 1828 - 1832.

Τὸ σύνολον τῶν δημοσιευομένων ψηφισμάτων ἀνέρχεται εἰς τεσσαράκοντα δύο. Ἐξ αὐτῶν τρία ἐξεδόθησαν τῷ 1829, τριάκοντα ἔξ κατὰ τὰ ἔτη 1830, 1831 καὶ 1832 ἐπὶ κυβερνήσεων Ἰ. Καποδιστρίου καὶ Αὐγ. Καποδιστρίου, καὶ τρία τῷ 1832 ἐπὶ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία διεδέχθη τὸν ἀποχωρήσαντα Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Τὰ ψηφίσματα ταῦτα ἔχουν ληφθῇ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς σπανιωτάτης «Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος» ἢ ἐκ τῆς διαδόχου αὐτῆς, ἐπίσης σπανιωτάτης, «Ἐθνικῆς Ἐφημερίδος». Ἔτερα ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἀνεκδότων ἐγγράφων τῶν Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους, δημοσιευόμενα, καθ' ὅσον γνωρίζω, τὸ πρῶτον.

Τὸ κείμενον τριῶν ψηφισμάτων δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τοῦδε νὰ ἐπισημανθῇ εἰς τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους ἢ ἄλλα ἀρχεῖα. Κατ' ἀνάγκην ἀναδημοσιεύω ταῦτα ἐκ τῆς γαλλικῆς αὐτῶν μεταφράσεως, τῆς περιλαμβανομένης εἰς τὴν δυσεύρετον ἐπίσημον συλλογὴν τῆς νομοθεσίας τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου: *Constitutions, Loix, Ordonnances des Assemblées Nationales, des Corps Législatifs et du Président de la Grèce, recueillies et traduites par ordre du Gouvernement, 1821-1832*, Ἐν Ἀθήναις 1835.

Εἰς ὑποσελιδίους σημειώσεις παρὰ πόδας τῶν δημοσιευομένων ψηφισμάτων σημειοῦνται, ὡς ἐπιβάλλεται ἄλλωστε, ἡ τήρη ἔξ ἧς ἐλήφθη ἕκαστον καὶ παρατίθενται διατάγματά τινα συνδόμενα μὲ τὴν ἐκτέλεσιν ἐνίων κυβερνητικῶν ψηφισμάτων.

Ἡ νομοθετικὴ διαδικασία

Α'. Ἡ ἰδρυσις τῆς Γερουσίας.

1. Ὡς ἐσημειώθη, καταστατικὰ κείμενα τῆς Γερουσίας συνιστοῦν τὸ ὑπ' ἀριθμ. Β' Ψήφισμα τῆς Δ' ἐν Ἀργεῖ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν Κυβ. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ΛΔ' τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1829. Συμπλήρωμα αὐτῶν ἀποτελοῦν τὸ μὲν ὁ πρῶτος ὀργανισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοῦ σώματος, διατυπωθεὶς ὑπὸ τύπον Διατάξεως τοῦ Κυβερνήτου τὴν 18ην Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τὸ δὲ ὁ τροποποιήσας ἐκεῖνον νεώτερος ὀργανισμὸς τῆς Γερουσίας, ἐκδοθεὶς ἐπίσης ὑπὸ τύπον Διατάξεως τὴν 7ην Ἰουνίου 1831¹. Τὸν Κανονισμὸν αὐτὸν δημοσιεύομεν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν συνεχείᾳ τῶν κειμένων τῶν ψηφισμάτων.

2. Ἡ σύνθεσις τῆς Γερουσίας ὠρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου β' τοῦ Β' Ψηφίσματος εἰς

1. Διάταξις (Κανονισμὸς ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας), 3797/7 Ἰουν. 1831, Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς (καὶ ἐφεξῆς ΒΒ) (λυτὰ ἔγγραφα) καὶ ἐν Γενικοῖς Ἀρχείοις τοῦ Κράτους (καὶ ἐφεξῆς ΓΑΚ), Γεν. Γραμμ., Φάκελος (καὶ ἐφεξῆς Φ.) 268.

εἴκοσιν ἑπτὰ μέλη. Τὰ εἴκοσι καὶ ἓν μέλη θὰ ἐξελέγοντο ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου ἐκ καταλόγου περιλαμβάνοντος τριπλάσιον ἀριθμὸν ὑποψηφίων. Ἡ κατάρτισις τοῦ καταλόγου αὐτοῦ ἐπεφυλάχθη εἰς τὴν Συνέλευσιν. Ἡ ἐκλογή τῶν λοιπῶν ἐξ μελῶν ἀνετέθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Κυβερνήτην (ἄρθρον γ' τοῦ Ψηφ.). Ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀποβιούντων καὶ τῶν παραιτουμένων θὰ ἡκολούθει τὴν κατὰ περίπτωσιν διαδικασίαν διορισμοῦ αὐτῶν. Δηλαδή ἂν ἐπρόκειτο περὶ θέσεως ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εἶχον συμπληρωθῇ τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ καταλόγου τῆς Συνελεύσεως, θὰ ἐπελέγετο ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου ἕτερον πρόσωπον ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς αὐτόν. Ἡ ἐκλογή νέων ἀριστίνδην μελῶν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο καὶ πάλιν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου (ἄρθρον δ' τοῦ Ψηφ.).

Ἐν ὧσφι λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως ὁ Καποδίστριας ἀπηύθυνε τὴν 2αν Αὐγούστου ἑγγραφὸν πρὸς τὸ Σῶμα, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐζήτηι τὴν ἀποστολὴν τοῦ ὡς ἄνω καταλόγου, προέτεινε δὲ καὶ συγκεκριμένον τρόπον ὑποδείξεως τῶν ὑποψηφίων γερουσιαστῶν ἐκ μέρους τῶν πληρεξουσίων¹. Τοὺς μὴ ἐκλεχθησομένους ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἐχρησιμοποιεῖ εἰς ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἡ Συνέλευσις τηροῦσα τὴν παλαιὰν συνήθειαν τῆς ἰσορρόπου ἀντιπροσωπεύσεως τῶν τριῶν μειζόνων περιοχῶν τῆς ἐν ἐπαναστάσει Ἑλλάδος, ἀπεφάσισε τὴν ἐπομένην ὅπως οἱ πληρεξούσιοι τῆς Πελοποννήσου, τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τῶν Νήσων «συνθέσωσι κατὰ μέρος κατάλογον ὑποψηφίων, διὰ νὰ ἐκλέξη ἡ Κυβέρνησις ἐκ τούτων τῶν τριῶν καταλόγων τοὺς γερουσιαστάς ἀναλόγως»². Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ ταῦτα καταρτισθέντος καταλόγου, ὁ Κυβερνήτης προέβη εἰς τὸν διορισμὸν τῶν πρώτων γερουσιαστῶν κατὰ τὴν 14ην Αὐγούστου³.

3. Μετὰ μῆνα καὶ συγκεκριμένως τὴν 13ην Σεπτεμβρίου, ὁ Καποδίστριας, ἐπιδιώκων τὴν ἐγκαιρον προπαρασκευὴν τῶν γερουσιαστῶν, ἀπηύθυνεν ἐγκύκλιον πρὸς αὐτοὺς καὶ συνέστησεν ὅπως ἐν ὧσφι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, ὀρισθείσης διὰ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου, ἐνασχοληθοῦν μὲ τὴν μελέτην τῶν θεμάτων ἀρμοδιότητος τοῦ σώματος⁴. Εἶναι ἄγνωστον ἂν οἱ γε-

1. Ἐγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Συνέλευσιν, 13594/2 Αὐγ. 1829, Ἄ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. ΙΑ', σελ. 825 - 826.

2. Πρακτ. Συνελεύσεως, 2 Αὐγ. 1829, *Αὐτόθι*, σελ. 111 - 112, καὶ Ἐγγρ. Συνελεύσεως πρὸς τὸν Κυβερνήτην, 37/3 Αὐγ. 1829, *Αὐτόθι*, σελ. 826 - 827.

3. Διάτ. 13709/14 Αὐγ. 1829, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 60 (31 Αὐγ. 1829), σελ. 244. Τὰ ὀνόματα τῶν διορισθέντων βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Αἱ Κυβερνητικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, 1827-1833», *Ὁ Ἐρανιστής*, τόμ. Δ' (1966), τευχ. 21/22, σελ. 134 καὶ ἐξῆς.

4. Ἐγκύκλ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τοὺς γερουσιαστάς. 13 Σεπτ. 1829, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 219.

ρουσιασταὶ ἐπωφελήθησαν τοῦ ἐλευθέρου χρόνου μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας των.

Ἡ ὀρκωμοσία τῶν γερουσιαστῶν ἐπραγματοποιήθη μέ τινα βραδύτητα τὸ Σάββατον 26ην Ὀκτωβρίου εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Ναυπλίου¹ καὶ τὴν μεθεπομένην ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ ἐν τῷ κατὰ τὴν πλατεῖαν τῶν Τριῶν Ναυάρχων καταστήματι αὐτῆς².

Β'. Ἀρμοδιότητες καὶ διαδικασία ψηφίσεως.

1. Διὰ τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθμ. Β' Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως ὠρίσθη ὅτι: «Ἡ Γερουσία θέλει γνωμοδοτεῖ εἰς ὅλα τὰ ψηφίσματα, ὅσα δὲν ἤθελον εἶσθαι ὅλως δι' ὅλου διοικητικά, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἡ Κυβέρνησις θέλει τὰ κοινοποιεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν πρὶν τὰ δημοσιεύσῃ· αὐτὰ δὲ τὰ ψηφίσματα προσωρινῶς θέλουν ἔχει δύναμιν νόμου» (ἄρθρ. ε').

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Ψηφίσματος ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως³: «8. Ἐζητήθη ἡ διάκρισις μεταξὺ διοικητικῶν ψηφισμάτων. ... εἰς τὰ ὅποια δὲν γνωμοδοτεῖ ἡ Γερουσία

1. Περὶ τῆς ὀρκωμοσίας τῶν γερουσιαστῶν βλ. Διάτ. 160/23 Ὀκτ. 1829, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 75 (2 Νοεμβρ. 1829), σελ. 302. Πρβλ. Εἰδήσιν, 26 Ὀκτ. 1829, *Αὐτόθι*, φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 311. Περὶ τοῦ κειμένου τοῦ ὅρκου βλ. τὸ Διάτ. 14569/21 Σεπτ. 1829, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 220.

2. Βλ. Ἐγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 175/27 Ὀκτ. 1829, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 75 (2 Νοεμβρ. 1829), σελ. 303-304. Ἐγγρ. Γερουσίας πρὸς Κυβερνήτην, 1/28 Ὀκτ. 1829, *Αὐτόθι*, φ. 76 (9 Νοεμβρ. 1829), σελ. 306. Τῷ 1832 τὰ γραφεῖα τῆς Γερουσίας ἐκείντο ἐπίσης παρὰ τῇ πλατεῖᾳ Τριῶν Ναυάρχων. Βλ. καὶ Ἐγγρ. Κυβερνήτου πρὸς Πρόεδρον Γερουσίας, 174/27 Ὀκτ. 1829, δι' οὗ τῷ ἐγνωστοποιήθη ὅτι τὴν 28ην τοῦ μηνὸς καὶ ὥραν 08.00' ὁ Κυβερνήτης ἤθελε «καθιδρύσει» τὴν Γερουσίαν εἰς τὸ κατάστημα αὐτῆς, εἰς *Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη*, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828-1832. Ἐν ὧσιν τῆς μετακινήσεως τῶν κυβερνητικῶν ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τῆς Αἰγίνης εἰς Ναύπλιον συνεκροτήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 13733/18 Αὐγ. 1829 διατάγματος ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Ἐκτάκτου Ἐπιτρόπου Ἀργολίδος Κ. Ράδου καὶ τῶν γερουσιαστῶν Γ.Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Ἱ. Καραπαύλου πρὸς ἐξεύρεσιν καὶ διαρρύθμισιν τῶν ἀναγκαίων καταλυμάτων. Τὸ κείμενον αὐτοῦ βλ. εἰς *Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη*, (*Ἐνθ' ἄνωτ.*). Διὰ τῶν παρασχεθεισῶν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ὁδηγιῶν (Διάτ. 13900/28 Αὐγ. 1829, *Αὐτόθι*) ἀνετέθη εἰς αὐτὴν ὅπως ἐξασφαλίσῃ διὰ τὴν Γερουσίαν τὸν ἀναγκαῖον χῶρον, συγκεκριμένως δὲ τοιοῦτον διηρημένον εἰς τρία «χωρίσματα» ἐκ δύο δωματίων ἕκαστον, ἥτοι ἀνὰ ἓν διὰ τὰ τμήματα καὶ ἓν διὰ τὴν ὀλομέλειαν. Εἰς τὸ ἓν δωμάτιον ἑκάστου «χωρίσματος» θὰ συνεδρίαζε τὸ τμήμα ἢ ἡ ὀλομέλεια καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἡ γραμματεία αὐτοῦ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου παρείχοντο σχετικαὶ διαταγαὶ καὶ ἐπὶ λεπτομερειῶν, ὡς ὁ ἀριθμὸς τῶν γραφείων, ἀρχειοθηκῶν, ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν κ.λ.π.

3. Πρακτ. Συνελεύσεως, 24 Ἰουλ. 1829, ἐν Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. ΙΑ', σελ. 63.

καὶ ἐκείνων ἐφ' ὧν ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις αὐτῆς. Ἀνέλυσεν ἡ Ἐπιτροπὴ¹ τὸ περὶ καθηκόντων ἐν γένει τῆς νομοτελεστικῆς δυνάμεως καὶ τὰ ἀναγόμενα εἰς αὐτήν, καθὸ διοικητικὴν ἀρχήν. Ἀνεκάλεσε τὸ ἡ' ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ ψηφίσματος τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως τοῦ 1828 ἔτους². Ἐθεσεν ὑπ' ὅψιν τὸ ἄρθρον 7 τοῦ προκειμένου ψηφίσματος καὶ διεσαφηνίσθη εἰς ποίας περιστάσεις ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ συγκατάθεσις τῆς Γερουσίας, ὅταν δηλονότι πρόκειται περὶ διαθέσεως κτημάτων ἐθνικῶν ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου σχέσιν ἔχοντος μὲ τὴν περιουσίαν ἢ τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ Ἔθνους. Ἐπεκυρώθη οὕτω τὸ ἄρθρον 5 καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7».

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος ὠρίσθη περαιτέρω ὅτι: «Καθ' ἣν περίστασιν ἡ Γερουσία δὲν ἤθελεν εἶσθαι τῆς αὐτῆς γνώμης μὲ τὴν Κυβέρνησιν, τὸ ψήφισμα θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπίσης, ἀλλ' ἡ περὶ τούτου εὐθύνη θέλει εἶσθαι ὅλη εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως» (ἄρθρ. ζ'), καὶ ὅτι: «Ἐξαιρεῖται τοῦ προηγουμένου ἁρθρου πᾶσα περίστασις, καθ' ἣν θέλει προχωρεῖν λόγος περὶ διαθέσεως ἐθνικῶν κτημάτων ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου μέτρου σχέσιν ἔχοντος μὲ τὴν ἰδιοκτησίαν ἢ τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ Κράτους. Καὲν δὲ ψήφισμα περὶ αὐτῶν τῶν ἀντικειμένων δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν συγκατατεθῇ προηγουμένως» (ἄρθρ. ζ'). Δι' ἑτέρου ἁρθρου προεβλέφθη ὅτι: «Ἡ Κυβέρνησις θέλει λάβει τὰς γνώμας τῆς Γερουσίας περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν Συνταγμάτων καὶ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου θεμελιώδους νόμου καὶ κωδίκων» (ἄρθρ. ια')³, διὰ δὲ ἄλλου ὅτι: «Ἡ Κυβέρνησις θέλει προχωρήσει εἰς αὐτὰς τὰς ἐργασίας θεμελιουμένη ἐπὶ τῶν βάσεων

1. Πρόκειται περὶ τῆς ἐπταμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ πληρεξουσίων, ἡ ὁποία προεβλέφθη ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν Α' συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 12ης Ἰουλίου. Βλ. Πρακτ. Συνελ., 12 Ἰουλ. 1829, ἐν Ἀ. Μάμουκα, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. ΙΑ', σελ. 5-7. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐκλήθη νὰ καταρτίσῃ «ὑπὸ τὴν ἄμεσον ὁδηγίαν τοῦ Κυβερνήτου ψηφίσματα κατάλληλα μὲ τὰ οὐσιωδέστατα συμφέροντα τοῦ Ἔθνους...». Βλ. Ἑγγρ. Προέδρ. Συνελ. πρὸς Ἐπιτρ. Συνελεύσεως, 19/19 Ἰουλ. 1829, *Αὐτόθι*, σελ. 654 - 655, καὶ διαβιβαστικὸν τῶν ἐν λόγῳ ψηφισμάτων Ἑγγραφον τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Συνέλευσιν, 23 Ἰουλ. 1829, *Αὐτόθι*, σελ. 678 - 679. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν Δ. Περρούκα, Ρήγα Παλαμήδη, Δημ. Πλαπούτα, Γεωργίου Αἰνιᾶνος, Τάτση Μαγγίνα, Γεωργίου Μαυρογένους, Μ. Ναύτου.

2. Τὸ Κυβ. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. Α' τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1828 βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828 - 1829», σελ. 11 - 16.

3. Ἡ Γερουσία ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου νὰ συγκροτήσῃ κατ' Ἰανουάριον 1830 ἐπιτροπὴν πρὸς τὸν σκοπὸν συντάξεως τῶν συνταγματικῶν νόμων. Βλ. Ν. Σπηλιᾶδου, *Ἀπομνημονεύματα*, Ἐν Ἀθήναις 1970, τόμ. Δ' (ἔκδ. Βιβλιοθήκης ΓΑΚ, ἀρ. 9), σελ. 168. Πρβλ. Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 3744/30 Μαΐου 1831, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 267.

τῶν ἐπισυναπτομένων εἰς τὸ ψήφισμα τοῦτο καὶ θέλει συγκαλέσει τὴν ἐνεστῶσαν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἅμα ἀποπερατώσῃ ταύτας τὰς ἐργασίας της» (ἄρθρ. ιβ').

Ἡ Γερουσία, ὡς καὶ τὸ Πανελλήνιον ἄλλωστε, δὲν ἦτο νομοθετικὸν σῶμα, οὔτε ὡς ἀμέσως ἀντιπροσωπευτικὸν παρίστατο, οὔτε νομοθετικὰ καθήκοντα ἀνετέθησαν εἰς αὐτήν. Συνεστήθη ὡς συμβουλευτικὸν καὶ γνωμοδοτικὸν σῶμα, μὲ περιορισμένα μάλιστα δικαιώματα ἔναντι ἐκείνων τοῦ Πανελληνίου καὶ μὲ κυρίαν ἀποστολὴν τὴν προηγουμένην βάσανον καὶ ἐπεξεργασίαν κυβερνητικῶν ψηφισμάτων καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ νέου συντάγματος¹.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν μνημονευθέντων ἄρθρων ε' καὶ ς', ἡ προβλεπομένη γνωμοδότησις τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν σχεδίων τῶν μὴ «ὅλως δι' ὅλου» διοικητικῶν ψηφισμάτων ἦτο ὑποχρεωτικὴ μὲν ἀλλ' ἀπλῆ. Ἐπομένως δὲν ἐδημιουργεῖτο ὑποχρέωσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς συμμόρφωσιν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἀποψιν τῆς Γερουσίας ἢ ἀποχήν. Μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἁρθρου ζ' προεβλέπετο σύμφωνος γνώμη τοῦ σώματος.

Τὰ ἐκδιδόμενα μετὰ γνώμην τῆς Γερουσίας ψηφίσματα εἶχον προσωρινῶς ἰσχὺν νόμου. Ὁ χρόνος τῆς προσωρινότητος δὲν καθορίζετο.

2. Ἡ Γερουσία διηρέθη εἰς δύο τμήματα, παρ' ἐκάστῳ τῶν ὁποίων προεβλέφθη ἡ λειτουργία μίᾶς ἢ πλειόνων ἐπιτροπῶν.

Τὸ Α' Τμῆμα κατέστη ἀρμόδιον διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν συνταγματικῶν πράξεων, τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου τοῦ θεμελιώδους νόμου, τὴν σύνταξιν σχεδίου Κώδικος Νόμων, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς διευθυνομένας ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν προτάσεις, τὰς περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως». Ἐπίσης κατέστη ἀρμόδιον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκδοθέντων τὴν 2αν Αὐγούστου ὑπ' ἀριθμ. ΙΑ' καὶ ΙΒ' Ψηφισμάτων τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Εἰς τὸ Β' Τμῆμα ἀνετέθη ἡ μελέτη καὶ ἐπεξεργασία τῶν ἀπαραιτήτων πράξεων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐκδοθέντων τὴν 26ην καὶ 29ην Ἰουλίου ὑπ' ἀριθμ. Γ' καὶ Ε' Ψηφισμάτων τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἀφορώντων εἰς τὰ δημόσια οἰκονομικὰ καὶ τὰς πολεμικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς ἕκαστον τῶν τμημάτων θὰ ἐλειτούργει, ὡς ἐσημειώθη, τοῦλάχιστον μία ἐπιτροπή, μὲ εἰσηγητὴν ἓνα ἐκ τῶν γερουσιαστῶν τοῦ τμήματος. Σκοπὸς τῶν ἐπιτροπῶν ἦτο ἡ προπαρασκευὴ τῶν ἀποφάσεων τῶν τμημάτων, λαμβανομένων κατὰ πλειοψηφίαν, ὑπερισχυοῦσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ προέδρου, ψηφίζοντος τελευταίου.

1. Βλ. καὶ Ἑγγρ. τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν, 417/7 Ἰουλ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 42 (10 Σεπτ. 1832), σελ. 229 - 230. Πρβλ. καὶ Ἑγγρ. τῶν Γραμματέων τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν, 10 Δεκ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 63 - 64 (24 Δεκ. 1832), σελ. 323 - 330.

Τὰ μέλη τῶν τμημάτων, καθὼς καὶ τὰ συγκροτοῦντα τὰς ἐπιτροπὰς, ἦτο δυνατόν νὰ μετατίθενται ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τμήματος εἰς τὸ ἄλλο καὶ ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἄλλην. Τὰ ἐν λόγῳ μέλη ἠδύναντο νὰ ἀναλαμβάνουν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ἐντὸς ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς Γερουσίας. Ἡ τελευταία αὕτη εὐχέρεια ἔδωκεν εἰς τὸν Κυβερνήτην τὴν δυνατότητα νὰ χρησιμοποιοῖσθαι πλειστάκις γερουσιαστὰς εἰς ἄλλας διοικητικὰς θέσεις.

Ὁ πρόεδρος ἐπελέγετο ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου μεταξὺ τῶν γερουσιαστῶν καὶ διωρίζετο διὰ τέσσαρας μῆνας, δυνάμενος νὰ ἀναδιορισθῇ. Πρῶτος πρόεδρος διωρίσθη τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1829 ὁ Γεώργιος Σισίνης¹, ἀναδιορισθεὶς διὰ μίαν εἰσέτι τετραμηνίαν². Τὴν 15ην Ἰουνίου 1830 διωρίσθη ὡς νέος πρόεδρος ὁ Δημήτριος Τσαμαδὸς³, ὅστις διετήρησε τὸ ἀξίωμα τοῦτο μέχρι τοῦ τέλους τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας.

3. Ἡμέραι συνεδριάσεων ὠρίσθησαν ἀρχικῶς ἡ Δευτέρα καὶ ἡ Πέμπτη ἐκάστης ἐβδομάδος καὶ ἀπὸ τοῦ 1831 ἡ Τρίτη καὶ Παρασκευή, διάρκεια δὲ ἐκάστης συνεδριάσεως τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 8ης πρωινῆς μέχρι τῆς 1ης μεσημεμβρινῆς, δυνάμενον νὰ παραταθῇ. Ἡ συνεδρίασις ἐπράγματποιεῖτο βάσει ἡμερησίας διατάξεως, συντασσομένης τὴν προτεραίαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, συνεργαζομένου πρὸς τοῦτο μετὰ τῶν εἰσηγητῶν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ σώματος. Κατ' ἐξαιρέσιν μόνον συνεζητοῦντο θέματα ἐκτὸς ἡμερησίας διατάξεως καὶ δὴ καὶ κατόπιν ἐκτάκτου διακοινώσεως τῆς Κυβερνήσεως, προσκλήσει τῆς ὁποίας ἦτο δυνατὴ καὶ ἑκτακτος σύγκλησις τῆς Γερουσίας.

Ἡ ἐπικοινωνία τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Γερουσίας ἐπράγματποιεῖτο διὰ διακοινώσεων ἢ διαγγελμάτων, ἀπευθυνομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Γραμματέων τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὅποιοι ἔδει νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ σώματος, ὅταν τὰ πρὸς συζήτησιν θέματα ἀνεφέροντο εἰς τὰ ὑπουργεῖα των, μάλιστα πρὸς παροχὴν ἐξηγήσεων καὶ ὑποστήριξιν «τῶν προβλημάτων, ὅσα εἶναι διωρισμένοι νὰ διακοινώσουν»⁴.

1. Διάτ. 14428/12 Σεπτ. 1829, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 63 (18 Σεπτ. 1829), σελ. 257 - 258.

2. Ἐγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 767/28 Φεβρ. 1830, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 232.

3. Διάτ. 1686/15 Ἰουν. 1830, ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 49 (25 Ἰουν. 1830), σελ. 198. Πρβλ. Πρακτ. Γερουσίας, 18 Ἰουν. 1830, ΒΒ, Κῶδιξ (καὶ ἐφεξῆς Κῶδ.) 240. Ὁ μὴ ἐπαναδιορισμὸς τοῦ Γ. Σισίνη ὠφείλετο εἰς τὴν μετάστασίν του εἰς τὴν κατὰ τοῦ Καποδιστρίου ἀντιπολίτευσιν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἀναφορᾶς τινος πρὸς τὸν πρίγκιπα Λεοπόλδον. Βλ. Ν. Σ π η λ ι ᾱ δ ο υ, Ἀπομνημονεύματα, τόμ. Δ', σελ. 194.

4. Βλ. ἄρθρον 4 τοῦ Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΛΔ' τοῦ 1829 ἐν Γ. Μ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ῦ.

Αί αποφάσεις ἐλαμβάνοντο κατὰ πλειοψηφίαν, τῶν γερουσιαστῶν ἀποφαινομένων μόνον δι' ἑνὸς ναὶ ἢ ἑνὸς ὅχι ἐπὶ τῶν ἀνακεφαλαιουμένων ὑπὸ τῶν εἰσηγητῶν προτάσεων, τιθεμένων εἰς ψηφοφορίαν ὑπὸ τοῦ προέδρου. Ἦτο δυνατὴ ἡ ἀναβολὴ ἀποφάσεως μετὰ πρότασιν γερουσιαστοῦ τινος, ψηφίζομένη κατὰ τὴν σημειωθείσαν διαδικασίαν. Πρὸς ἀπαρτίαν καὶ νόμιμον συνεδρίασιν ἀπητεῖτο ἀριθμὸς δεκαεξ τοῦλάχιστον παρόντων γερουσιαστῶν. Ἐπειδὴ ὅμως οὗτοι δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ συγκεντρῶνται, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας, κατ' Ἰανουάριον 1830, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Κυβερνήτην νὰ ἐγκρίνῃ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν εἰς δεκατέσσαρας, δηλαδὴ εἰς ἀριθμὸν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν παρόντων τότε ἐν Ναυπλίῳ γερουσιαστῶν. Συγχρόνως ἐζητήθη ἡ καθιέρωσις θέσεως ἀντιπροέδρου πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ τυχόν κωλυομένου προέδρου τοῦ σώματος. Ὁ Κυβερνήτης συνήνεσε κατ' οὐσίαν εἰς τὸ πρῶτον αἶτημα, ἀποδεχθεὶς ὑπαρξιν ἀπαρτίας διὰ τῆς παρουσίας τῶν $\frac{2}{3}$ τῶν παρόντων μελῶν¹.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1831, ὅτε ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου, μετὰ γνώμην τοῦ προέδρου καὶ τῶν δύο εἰσηγητῶν τῆς Γερουσίας, νέα Διάταξις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ἀπαρτίαν ἀπαιτούμενων νὰ παρίστανται γερουσιαστῶν ὠρίσθη εἰς δεκατέσσαρας. Διὰ τῆς αὐτῆς Διατάξεως καθωρίσθη ὅπως, ἐκτὸς τῶν συγγραμμάτων τῆς Γερουσίας, οἱ ὁποῖοι παρευρίσκοντο ὡς ἀκροαταὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ σώματος (κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΛΔ' τοῦ 1829), παρίστανται καὶ οἱ πρῶτοι πάρεδροι τῶν δύο ἐπιτροπῶν καὶ ὁ τῆς γραμματείας τῆς Γερουσίας, τηροῦντες σημειώσεις τῶν λεγομένων πρὸς σύνταξιν τῶν πρακτικῶν².

Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν δεκατεσσάρων γερουσιαστῶν δὲν καθίστατο δυνατὸν νὰ συγκεντρῶται, ὁ Κυβερνήτης, μεσοῦντος τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1831, πα-

λου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828-1829», σελ. 187. Πρόσθετες Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 211/3 Νοεμβρ. 1829, περὶ παρουσίας τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ σώματος, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 225.

1. Βλ. Ἑγγρ. τοῦ Προέδρου Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην, 34/27 Ἰαν. 1830, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 230, καὶ Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 558/27 Ἰαν. 1830, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 230.

2. Κανονισμὸς ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, 3797/7 Ἰουν. 1831, ΒΒ (λυτὰ ἔγγραφα) καὶ ἐν ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 268. Πρβλ. Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 3744/30 Μαΐου 1831, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 267, καὶ Ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην, 5 Ἰουν. 1831, Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828-1832, ὡς καὶ νεώτερον Ἑγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 3798/7 Ἰουν. 1831, ΒΒ (λυτὰ ἔγγραφα).

ρέσχε τὴν ἔγκρισίν του ὅπως πραγματοποιῶνται συνεδριάσεις παρόντων δέκα τοῦλάχιστον μελῶν¹.

4. Τὴν εὐθύνην συντάξεως τῶν πρακτικῶν καὶ τῆς ἀλληλογραφίας εἶχεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας, προσυπογράφων ταῦτα ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπογραφῆς των ὑπὸ τοῦ προέδρου. Παρ' ἐκάστη ἐπιτροπῇ καθήκοντα γραμματέως ἤσκει συγγραμματοεὺς, παρευρισκόμενος ὡς ἀκροατῆς εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς ὀλομελείας.

Παρ' ἐκάστῳ τμήματι ἐτηρεῖτο ἴδιον πρωτόκολλον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων², ἀνεξαρτήτως τοῦ γενικοῦ τοιούτου³. Ἐπίσης ἐτηροῦντο πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς ὀλομελείας⁴, ὡς καὶ κῶδιξ τῶν ἀποφάσεων καὶ ψηφισμάτων τῆς Γερουσίας⁵.

5. Ὁ Ἀρχαιοφύλαξ τῆς Γερουσίας, κατ' οὐσίαν δὲ καὶ Ἀρχαιοφύλαξ τοῦ Κράτους, ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν φύλαξιν ὅχι μόνον τῶν ἀρχείων αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων τῶν «προλαβουσῶν Διοικήσεων». Αἱ Γραμματεῖαι, εἰς τὰς ὁποίας εἶχεν

1. Ἐγγρ. τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 4273/18 Αὐγ. 1831, ΒΒ (λυτὰ ἔγγραφα).

2. Τὸ Βιβλίον πρωτοκόλλου εἰσερχομένων (28 Ὀκτ. 1829 - 4 Δεκ. 1831) καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων (28 Ὀκτ. 1829 - 15 Σεπτ. 1831) τοῦ Α' Τμήματος φυλάσσεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 242. Αὐτόθι φυλάσσεται ἐπίσης τὸ Βιβλίον πρωτοκόλλου εἰσερχομένων ἐγγράφων (18 Ὀκτ. 1829 - 4 Αὐγ. 1831) τοῦ Β' Τμήματος, συνεσταχωμένον μετὰ τοῦ Βιβλίου Β' τῶν εἰσερχομένων ἐγγράφων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Τμήματος τούτου (30 Αὐγ. 1831 - 13 Φεβρ. 1832) καὶ τοῦ Βιβλίου ἐξερχομένων τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς (2 Νοεμβρ. 1829 - 24 Ἀπρ. 1832) ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 232. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔκδοσις τῶν ἐν λόγῳ κωδίκων καὶ γενικώτερον τῶν ἀναφερόμενων εἰς τὴν περίοδον 1821 - 1832, ἀνετέθη εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν συνεκρότησεν ὁ Πρωθυπουργὸς ὡς ἀσκῶν τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς (βλ. Ἀπόφασιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὡς Προέδρου τῆς Βουλῆς, 553/338/8 Μαρτ. 1971, «Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως», φ. Β' 205 (17 Μαρτ. 1971), ὡς συνεπληρώθη διὰ νεωτέρας τοιαύτης ἀποφάσεως, 1182/24 Μαΐου 1971, «Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως», φ. Β' 411 (3 Ἰουν. 1971). Ἡδη ἐτοιμάζεται ἡ ἔκδοσις ἀνεκδότων κωδίκων τῆς περιόδου 1823 - 1824, ἀκολουθῶς δὲ τῶν λοιπῶν τοιούτων. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κωδίκων θὰ ἀκολουθήσῃ, ὡς προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων, ἡ δημοσίευσις τῶν λοιπῶν ἱστορικῶν ἐγγράφων τοῦ Ἀρχείου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

3. Τὸ Γενικὸν πρωτόκολλον εἰσερχομένων τῆς Γερουσίας (28 Ὀκτ. 1829 - 5 Σεπτ. 1830), συνεσταχωμένον μετὰ τοῦ Βιβλίου ἐξερχομένων αὐτῆς (28 Ὀκτ. 1829 - 5 Σεπτ. 1830), φυλάσσεται ἐπίσης εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 233. Πρβλ. καὶ Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Αἱ Κυβερνητικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας», σελ. 134, σημ. 14, ἐνθα ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας παρατίθενται ἀτελῶς βιβλιογραφικαί τινες παραπομπαί, ἀναφερόμεναι εἰς τὰ μνημονευόμενα Βιβλία ἐν τῇ ἀνωτέρω καὶ τῇ παρούσῃ σημειώσει, διορθούμεναι ἐνταῦθα.

4. Τὸ Βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας (28 Ὀκτ. 1829 - 6 Ἀπρ. 1832) βλ. ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 240.

5. Τὸν ἀναφερόμενον εἰς τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τῆς 5ης Σεπτεμβρίου 1830 μέχρι τῆς 24ης Ἰουνίου 1832 βλ. Αὐτόθι ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 436.

έμπιστευθῇ τὰ ἐν λόγῳ ἀρχεῖα τὸ Πανελλήνιον, διετάχθησαν νὰ παραδώσουν ταῦτα εἰς τὸν Ἀρχαιοφύλακα τῆς Γερουσίας, εἰς τὸν ὁποῖον ὠρίσθη νὰ παραδοθοῦν ἐπίσης καὶ τὰ «ἰδιαίτερα» ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως (προφανῶς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Γραφείου τοῦ Κυβερνήτου). Τὸ ἀρχεῖακὸν τοῦτο ὑλικὸν ἀποτελεῖ σήμερον σπουδαῖον μέρος τοῦ λίαν σημαντικοῦ ἱστορικοῦ ἀρχείου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

Γ'. Ὁ πολιτικὸς βίος τῆς Γερουσίας.

1. Ἡ Γερουσία καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς καποδιστριακῆς περιόδου, ὡς τοιαύτης νοουμένης ὄχι μόνον τῆς μέχρι τῆς δολοφονίας τοῦ Κυβερνήτου ἀλλὰ καὶ τῆς μέχρι τῆς ἐξ Ἑλλάδος ἀποχωρήσεως τοῦ Αὐγουστίνου Καποδιστρίου, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἤσκησεν ὁμαλῶς τὰς κατὰ νόμον ἀρμοδιότητας αὐτῆς¹, ἂν καὶ πολλοὶ τῶν γερουσιαστῶν συμμετεῖχον περισσότερον εἰς πολιτικὰς κινήσεις καὶ ραδιοιουργίας ἢ εἰς ἐνδελεχῇ καὶ σοβαρὰν μελέτην τῶν σχεδίων τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐμπεριστατωμένην γνωμοδότησιν ἐπ' αὐτῶν.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ὅμως τοῦ Αὐγουστίνου καὶ καθ' ὅλον τὸ ἐπακολουθῆσαν μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Βασιλέως Ὁθωνοῦ καὶ τῆς Ἀντιβασιλείας ἐννεάμηνον χρονικὸν διάστημα ἐμπαθῶν πολιτικῶν ἀγώνων καὶ κινήματων, ἡ Γερουσία διεδραμάτισε κυρίως πολιτικὸν ρόλον, ὁ ὁποῖος ἐπερρόφησε τὴν νομοπαρασκευαστικὴν δραστηριότητα αὐτῆς.

Ἡ μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἐπαναστατῶν συγκροτηθεῖσα Δ' «κατὰ συνέχειαν» Ἑθνικὴ Συνέλευσις ἐν Προνοίᾳ τοῦ Ναυπλίου², κατ' οὐσίαν διάδοχος τῆς ἐν Περachώρα καὶ Μεγάρους ἐξ ἐπαναστατῶν συναπαρτισθείσης Δ' «κατ' ἐπανάληψιν» Ἑθνικῆς Συνελεύσεως καὶ ἐνῶ εἶχεν ἤδη συγκροτηθῇ καὶ ἤσκει τὰ καθήκοντα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐκτελεστικῆς λειτουργίας ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος, ἐκήρυξε διὰ ψηφίσματος τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας τὴν 27ην Ἰουλίου 1832³. Τοῦτο ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως διαπιστωθῇ καὶ τυπικῶς ἡ παῦσις τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας, θεωρουμένης, κατ' ἀρχήν, ὡς αὐτομάτως (δικαιωματικῶς) καταργηθείσης μετὰ τὴν

1. Βλ. Ἀναφορὰν τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν, 10 Δεκ. 1832, ἐφ. «Ἑθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 63-64 (24 Δεκ. 1832), σελ. 323 - 330.

2. Τὸ Βιβλίον τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως ταύτης βλ. ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 368. Τὰ πρακτικὰ ἐξεδόθησαν εἰς ἴδιον τεῦχος καὶ ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς «Ἑθνικῆς Ἐφημερίδος». Ὁ Κῶδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Συνελεύσεως φυλάσσεται ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς ὑπὸ στοιχ.: Κῶδ. 357, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ Βιβλία εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων αὐτῆς ὑπὸ στοιχ. ἀντιστοίχως: Κῶδ. 356 καὶ Κῶδ. 355.

3. Ψήφισμα τῆς Δ' κατὰ συνέχειαν Ἑθν. Συνελεύσεως ὑπ' ἀριθμ. Γ' τῆς 27ης Ἰουλίου 1832, ἐν ἐφ. «Ἑθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 30 (30 Ἰουλ. 1832), σελ. 162.

συγκρότησιν τῆς Συνελεύσεως¹. Ἡ Γερουσία ὅμως, μετὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ σώματος, δὲν παρεδέχθη τὴν τοιαύτην παῦσιν καὶ ἤρνηθη νὰ ὑπακούσῃ². Εὐθὺς ἀμέσως ἠκολούθησεν ἡ σύλληψις πληρεξουσίων τινῶν καὶ τοῦ προέδρου τῆς Συνελεύσεως ὑπὸ ἐξηγριωμένων καὶ πεινώντων ἀγωνιστῶν καὶ ἡ διάλυσις τῆς Συνελεύσεως (10 Αὐγούστου), ἐνῶ αὕτη συνεζήτει τὴν συμπλήρωσιν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τῶν Ἀ. Μαυρομιχάλη καὶ Ἰ. Μ. Μηλαίτη³. Οὕτω ἡ Γερουσία ἐλθοῦσα ἤδη εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν Συνέλευσιν καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ἐκπροσωπούμενας κομματικὰς δυνάμεις, ἀνέλαβε πολιτικούς ἀγῶνας, θεωρήσασα ἑαυτὴν ὡς νομοθετικὸν σῶμα, νόμιμον ρυθμιστὴν τοῦ πολιτεύματος καὶ «φύλακα ἀπαράτρεπτον τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης τῶν νόμων».

Ἡ Γερουσία εἰς τὴν προσπάθειαν διατηρήσεώς της εὔρε συμμάχους τοὺς ἀντιπρέσβεις (residents), οἱ ὅποιοι καταφερόμενοι κατὰ τῆς Συνελεύσεως, ὡς ἀκαίρως ἐπιδιωξάσης κατάρτισιν συντάγματος καὶ δὴ καὶ ἄνευ τῆς «συνδρομῆς τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας», ἐξεφράζοντο ὑπὲρ τῆς Γερουσίας «ὡς σώματος, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπαρξίς, ἐπισφραγισθεῖσα ἀπὸ τὸν καιρὸν, εἶναι σήμερον ὑπὲρ ἄλλοτε ἀναγκαία διὰ νὰ σταματήσῃ τὸ ξεχείλημα τῶν παθῶν καὶ νὰ φέρῃ τὴν ἑνωσιν καὶ τὴν συγχώνευσιν τῶν κομμάτων πρὶν τῆς ἀφίξεως τῆς Ἀντιβασιλείας». Εὐθέως δὲ ἐδήλουν ὅτι ἀπῆλθον τὴν διατήρησιν καὶ τὸ ἀπαραβίαστον τῆς Γερουσίας καὶ ὅτι ἤθελον ὑποστηρίξαι αὐτὴν διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα οὗτοι διέθετον⁴. Αἱ ἑνταῖοι διαμαρτυρίαι τῶν ἀντιπρέ-

1. Αἱ προκαταρκτικαὶ συνεδριάσεις ἤρχισαν τὴν 11ην Ἰουνίου καὶ αἱ τακτικαὶ τὴν 14ην Ἰουλίου 1832.

2. Βλ. Ἐπιστολὴν τοῦ Γραμματέως τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, 27 Ἰουλ. 1832, ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 294. Πρβλ. Πρακτ. Συνελεύσεως, 28 Ἰουλίου 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 32 (6 Αὐγ. 1832), σελ. 173.

3. Οἱ συλληφθέντες πληρεξούσιοι ἀπελύθησαν τὴν 18ην Αὐγούστου καὶ τὴν 20ὴν τοῦ αὐτοῦ ἐθεωρήθησαν ἐπισήμως ὡς ἀναβληθεῖσαι αἱ ἐργασίαι τῆς Συνελεύσεως. Βλ. Διακήρυξιν Προέδρου τῆς Συνελεύσεως (πρὸς τὸ πανελλήνιον), 20 Αὐγ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 39 (31 Αὐγ. 1832), σελ. 209. Ἐπίσης βλ. Διακήρυξιν τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὸ πανελλήνιον, 22 Αὐγ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 40 (3 Σεπτ. 1832), σελ. 217-218. Πρβλ. προχείρως Ἀ. Ραγκαβῆ, Ἀπομνημονεύματα, Ἐν Ἀθήναις 1894, τόμ. Α', σελ. 352-355· Ν. Δραγούμη, Ἱστορικαὶ Ἀναμνήσεις, Ἐν Ἀθήναις 1925³, τόμ. Α', σελ. 230-231.

4. Ἑγγρ. Ἀντιπρέσβων πρὸς Γραμμ. Ἐξωτερικῶν, 29 Ἰουλ./10 Αὐγ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 35 (17 Αὐγ. 1832), σελ. 185 - 186. Πρβλ. Ἑγγρ. Γερουσίας πρὸς Ἀντιπρέσβεις, 363/28 Ἰουλ. 1832, Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἰ. Βλαχογιάννη, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828 - 1832, ὡς καὶ Ἑγγρ. τῆς Συνελ. πρὸς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν, 5 Αὐγ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 35 (17 Αὐγ. 1832), σελ. 186 - 187. Ἐπίσης βλ. Ἀναφορὰν πληρεξουσίων τινῶν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, 10 Αὐγ. 1832, Αὐτόθι, φ. 37 (24 Αὐγ. 1832), σελ. 198-199.

σβевων κατέληξαν εἰς ἀπόσπασιν ἐκ μέρους τῶν Γραμματέων τῆς Κυβερνήσεως ἐπισήμου ἀνακοινώσεως κατὰ τὴν 7ην Αὐγούστου 1832, καθ' ἣν τὸ ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως περὶ καταργήσεως τῆς Γερουσίας ὑπῆρξεν ἄστοχον καὶ ἀπερίσκεπτον¹. Πρὸς τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην ἄμεσος ὑπῆρξεν ἡ ἀντίδρασις τῆς Συνελεύσεως δι' ἀποδοκιμαστικῆς δηλώσεως γενομένης τὴν 10ην τοῦ αὐτοῦ μηνός. Κατὰ τὴν αὐτὴν ὁμῶς ἡμέραν ἡ Συνέλευσις διελύθη βιαίως, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω, καὶ συνεπῶς οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἀπέφερεν. Οὕτω ἡ Γερουσία διετηρήθη ἐν ἐνεργείᾳ ἐν τῇ χαώδῃ πολιτικῇ ζωῇ τῆς χώρας κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ 1832.

2. Παρὰ τὴν ἐχθρότητα τὴν ὁποῖαν ἔτρεφεν ἡ νέα κυβερνητικὴ πολιτικὴ ὁμάς κατὰ τῆς Γερουσίας, παρέστη ἀνάγκη νὰ παρέμβῃ ἡ τελευταία ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως νομιμοποιήσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν ἐναπομεινάντων ἐν Ναυπλίῳ τριῶν μελῶν αὐτῆς, δηλαδὴ διὰ συνθέσεως ἀριθμητικῶς πόρρω ἀπεχούσης τῆς ἀρχικῶς καθορισθείσης κατὰ Μάρτιον τοῦ 1832.

Ἐκ τῶν διορισθέντων τότε μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Κουντουριώτης εἶχεν ἀποσυρθῇ ἀπὸ τῆς 9ης Σεπτεμβρίου εἰς Ὑδραν², ὁ Δημ. Ὑψηλάντης εἶχεν ἀποβιώσει τὴν 5ην Αὐγούστου, καὶ ὁ Δ. Πλαπούτας μετὰ τοῦ Κ. Μπότσαρη εὐρίσκοντο εἰς Μόναχον διὰ τὴν προσφοράν τοῦ θρόνου εἰς τὸν πρίγκιπα Ὁθωνα³. Οἱ ἀπομείναντες εἰς Ναύπλιον ἦσαν ὁ Ἰωάννης Κωλέττης, ὁ Ἀνδρέας Ζαῖμης καὶ ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς. Ἡ κατὰ ταῦτα, ἐλλείψει ἀπαρτίας, ἀδυναμία λειτουργίας τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ ἐσωτερικαὶ αὐτῆς ἀντιγνώμimai, ἡ ἀντίθεσις τῆς πλειοψηφίας πρὸς τὴν Γερουσίαν καὶ ἡ ἔνεκα τῶν λόγων τούτων ἐπίτασις τῆς ἀνωμαλίας εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ διοικητικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἐπέβαλον εἰς τοὺς Γραμματεῖς τῆς Κυβερνήσεως τὴν πρωτοβουλίαν ἀσκήσεως ὑπ' αὐτῶν, ἐν συμβουλίῳ, τῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας⁴.

1. Μιχ. Γ. Λαμπруνίδου, *Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις τῆς Προνοίας καὶ αἱ τρεῖς Μεγάλαι Δυνάμεις*, ἐφ. «Ἀθῆναι», φ. 327, 328, 329 (17, 18, 19 Σεπτ. 1906).

2. Περὶ τῆς διαφωνίας τοῦ Κουντουριώτου πρὸς τὸν Ζαῖμην καὶ τὸν Μεταξᾶν, λόγῳ τῶν διαφορῶν ἀπόψεων του ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν διατήρησιν τῆς Γερουσίας, ὡς καὶ τῆς ἀναχωρήσεώς του εἰς Ὑδραν, βλ. Ἐπιστ. Γ. Κουντουριώτου πρὸς τὰ μέλη τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, 9 Σεπτ. 1832, ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 13 (15 Ὀκτ. 1832), σελ. 52. Πρβλ. Ἐπιστολὴν Ἀ. Ζαῖμη καὶ Ἀ. Μεταξᾶ πρὸς τὸν Γραμματέα ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σπ. Τρικούπην, 6 Σεπτ. 1832, *Αὐτόθι*, φ. 14 (22 Ὀκτ. 1832), σελ. 55 - 56.

3. Διάτ. 38/24 Αὐγ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 41 (7 Σεπτ. 1832), σελ. 221. Ἀνεχώρησαν διὰ Μόναχον τὴν 23ην Αὐγούστου.

4. Βλ. τὸν Κανονισμὸν συνεδριάσεων καὶ ἐργασιῶν τῶν Γραμματέων τῆς Κυβερνήσεως, 3 Σεπτ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 44 (24 Σεπτ. 1832), σελ. 241 - 242. Πρβλ. καὶ

Ἡ ἀνωμαλία ἐπηυξήθη διὰ τῆς μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Γ. Κουντουριώτου ἐκδηλωθείσης διαθέσεως τοῦ Ἀ. Ζαῖμη καὶ Ἀ. Μεταξᾶ ὅπως παραιτηθοῦν λόγω ἀρνήσεως τοῦ Κωλέττη νὰ δεχθῇ τὴν ἀπαραίτητον πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πραγμάτων τροποποίησιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς ψηφίσματος αὐτῆς τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1832. Οἱ Γραμματεῖς τῆς Κυβερνήσεως τότε, ἐνεργοῦντες ἀπὸ κοινοῦ, παρενέβησαν καὶ ἐξέθεσαν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἄποψιν ὅτι «εἰς μόνην τὴν βασιλείαν ἀπόκειται σήμερον νὰ δεχθῇ τὴν παραίτησιν ἐνὸς ἢ περισσοτέρων μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἀντικατάστασιν, καθὼς πάλιν εἰς αὐτὴν ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ ὀριστικῶς περὶ τῆς Γερουσίας».

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐθεώρουν οἱ Γραμματεῖς ὅτι «δύνανται νὰ συγχωνευθῶσιν αἱ ἄλλως δυσκολοσυμβίβαστοι δύο ἀρχαί, αἱ ὅποῖαι διαιροῦσι τὰς γνώμας τῶν μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, διότι διαφυλάττον ἐκάτερον τῶν μερῶν τὸ φρόνημά του ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Γερουσίας, δέχεται ὡς πηγὴν τῆς νομιμότητος τῶν ἐργασιῶν τοῦ τὴν ρητὴν διαταγὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἐπιτρόπου τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος». Προέτειναν, λοιπόν, ἀναμονὴν μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Ἀντιβασιλείας¹.

Φαίνεται ὅτι ἡ ἄποψις τῶν Γραμματέων ἐπεκρατήσα καὶ ὁ Ζαῖμης μετὰ τοῦ Μεταξᾶ ἐγκατέλειψαν τὴν σκέψιν παραιτήσεως τῶν, ἡ ὁποία θὰ παρέδιδεν ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν φιλόδοξον Κωλέττην. Ἐκκρεμὲς, ὅμως, παρέμεινε πάλιν τὸ θέμα τῆς νομιμοποιήσεως τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν περιορισμένην αὐτῆς σύνθεσιν. Παρέστη, ὡς ἐκ τούτου, ἀνάγκη ἐπεμβάσεως τῆς Γερουσίας, δοθέντος ἄλλωστε ὅτι αὕτη εἶχε συγκροτήσῃ τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Αὐγ. Καποδιστρίου καὶ εἶχεν ὀρίσει τὰς ἀρμοδιότητας καὶ τὸν κανονισμὸν λειτουργίας τῆς κυβερνητικῆς ταύτης ἀρχῆς.

Κατ' ἀνάγκην, λοιπόν, ἡ ἄλλως ἀμφισβητουμένη Γερουσία ἐξέδωκε τὸ ὑπ' ἀριθμ. 373 τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 1832 ψήφισμα αὐτῆς, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνέθεσε τὴν προσωρινὴν ἄσκησιν τῆς ἐκτελεστικῆς λειτουργίας εἰς τὰ ἐναπομείναντα ἐν Ναυπλίῳ τρία μέλη τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος². Ταῦτοχρόνως προέβη

Κ. Ἀμάντου, «Τὰ πρῶτα πρακτικὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Γραμματέων (1832)», *Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν*, τόμ. 6 (1931), σελ. 438 - 457.

1. Βλ. σχετικῶς τὴν Ἀναφορὰν τῶν Γραμματέων τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν, 16 Σεπτ. 1832, *Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη*, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828 - 1832.

2. Ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 18 - 19 (18 Νοεμβρ. 1832), σελ. 70. Βλ. καὶ τὴν δι' ἰδίου ἐγγράφου κοινοποίησιν τοῦ ψηφίσματος εἰς τὰ ὀρισθέντα τρία μέλη, 374/21 Σεπτ. 1832, *Αὐτόθι*, σελ. 75, ὡς καὶ τὸν νέον Κανονισμὸν Συνεδριάσεων τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, 501/28 Σεπτ. 1832, *Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχεῖον Ἱ. Βλαχογιάννη*, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828-1832.

εἰς τὴν ἔκδοσιν διακηρύξεως πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἀναλύσασα δι' αὐτῆς τὰς ἀνάγκας ἀναθέσεως τῆς ἐξουσίας εἰς τοὺς ἐν λόγῳ τρεῖς πολιτικοὺς ἄνδρας¹. Διὰ τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα ὑπάρχει ἡ πληροφορία ὅτι εἶχε συμφωνηθῇ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γερουσίας νὰ μὴ δημοσιευθῇ. Ἡ συμφωνία ὁμῶς παρεβιάσθη καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐτοιχοκολλήθη ἐν Ναυπλίῳ. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ τελευταία γενικῶς ἀναγνωριζομένη ὡς νόμιμος πρᾶξις τῆς Γερουσίας, τὴν ὁποίαν ὁμῶς οἱ Γάλλοι ἐθεώρησαν ὡς σκοποῦσαν εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀποκλειστικῆς, ὡς ἐπεθύμουν, ἰσχύος τοῦ φίλου των Κωλέττη. Ἐνεκα τούτου ἔσχισαν τὸ τοιχοκολληθὲν ψήφισμα τῆς Γερουσίας καὶ ἐφυλάκισαν ἐπὶ δῖωρον τὸν Πρόεδρον αὐτῆς Δ. Τσαμαδόν². Τὰ ἀνωτέρω συμβάντα ὠδήγησαν εἰς πλήρη ρῆξιν.

Κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Βρεταννοῦ ἀντιπρέσβεως Ed. Dawkins παρασχεθείσας εἰς τὴν Κυβέρνησιν του πληροφορίας, ἀληθῆς ἀφορμὴ τῆς ρήξεως ὑπῆρξεν ἡ φήμη ὅτι ἀνεβάλλετο πρὸς τὸ παρὸν ἡ ἀναχώρησις τῆς Ἀντιβασιλείας ἐκ Μονάχου καὶ συνεπῶς παρείχοντο περιθώρια δι' ἐνεργείας πολιτικῆς ἐπικρατήσεως. Ἡ φήμη αὕτη ἐβεβαιώθη εἰς ἐπιστολὴν τοῦ τέως Γραμματέως τῆς Δικαιοσύνης Μιχαὴλ Σικελιανοῦ πρὸς τὸν εὐρισκόμενον εἰς Ἄστρος Κολοκοτρώνην, γραφεῖσαν κατ' ἐμπνευσιν καὶ πληροφορίας τοῦ Ρώσου ἀντιναυάρχου Πέτρου Ricord, Διοικητοῦ τοῦ ρωσικοῦ στόλου τῆς Μεσογείου³.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐκοινολογήθη εὐρέως εἰς τὸ Ἄστρος, ἀνεφέρετο, ὡς γνώμη τοῦ Ricord, ἡ σύστασις ὅπως ἡ Γερουσία ἀναχωρήσῃ ἀμέσως ἐκ Ναυπλίου, κηρύξῃ ἔκπτωτον τὴν τριμελῆ Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἀναδείξῃ διάδοχον ταύτης. Ὁ Σικελιανὸς προέτεινε νὰ ἐκλεγῇ ὡς πρόεδρος τῆς νέας κυβερνήσεως αὐτὸς ὁ Ricord, ἐξέφραζε δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι οὗτος θὰ ἐδέχετο τὸ ἐν λόγῳ ἀξίωμα καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἐνίσχυεν οἰκονομικῶς τὸ νέον καθεστῶς.

Αἱ συμβουλαι τοῦ Σικελιανοῦ, κατὰ τὸν Dawkins, ἠκολουθήθησαν κατὰ γράμμα.

1. Διακήρυξις τῆς Γερουσίας πρὸς τοὺς Ἕλληνας, 376/21 Σεπτ. 1832, ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 18-19 (18 Νοεμβρ. 1832), σελ. 70-75.

2. Ἐγγρ. τῆς Γερουσίας πρὸς τοὺς Ἀντιπρέσβεις, 378/20 Ὀκτ. 1832, καὶ Ἐγγρ. τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Διοικ. Ἐπιτροπὴν, 379/20 Ὀκτ. 1832, ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 18-19 (18 Νοεμβρ. 1832), σελ. 75.

3. Βλ. σχετ. Ἐκθεσιν τοῦ Βρεταννοῦ Ἀντιπρέσβεως Ed. Dawkins πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποκόμητα Palmerston, 64/5 Δεκ. 1832 (ν. ἡμ.), Public Record Office, Foreign Office 32/31, folio 200-205. Βλ. καὶ μικροταινίαν εἰς Κέντρον Ἑρεῦνης Ἱστορίας Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης Νοεμβρίου, χάρις εἰς βοήθειαν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ρωσικοῦ στόλου, ἐπτά γερουσιασταὶ καὶ ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης» Ἀνδρέας Παπαδόπουλος Βρετὸς μετὰ τοῦ τυπογραφείου αὐτῆς, μετεκινήθησαν μυστικῶς εἰς Ἄστρος, δι' οὓς λόγους ἐν δημοσιευθείσῃ εἰδικῇ διακηρύξει ἀνέπτυξαν¹.

Ἐν Ἀστρεὶ οἱ γερουσιασταὶ οὗτοι ἐπεδίωξαν τὴν ἀνάδειξιν προσωρινοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως. Ὡς ὑποψήφιοι προετάθησαν ὁ Βαυαρὸς πρίγκιψ de Wrede καὶ ὁ ἀντιναύαρχος Πέτρος Ricord². Σημειωτέον ἐν προκειμένῳ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Dawkins, ἡ πολιτογράφησις τοῦ Ricord ὡς Ἑλληνοῦ πολίτου πρό τινων μηνῶν, δυνάμει ψηφίσματος τῆς Ε' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, συνεδέετο μὲ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐν καιρῷ τῷ δέοντι. Δοθέντος ὅμως ὅτι ὁ Ρῶσος ἀντιπρέσβυς βαρῶνος de Rückman ὄχι μόνον δὲν ἐνίσχυσε τὰς τοιαύτας πιθανὰς προθέσεις τοῦ Ricord, ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ κατηγορηματικῶς ἀντίθετος αὐτῶν, κατὰ τὴν γενομένην ψηφοφορίαν ἐπλειοφάνησεν ὁ πρίγκιψ de Wrede. Ἡ ἐν λόγω κατ' ἀρχὴν ἀπόφασις τελικῶς δὲν προωθήθη καὶ κατὰ τὰς πληροφορίας πάντοτε τοῦ Dawkins ἐτέθη κατὰ μέρος (*the question was adjourned*)³. Ὁ Ricord μάλιστα ἐπετιμήθη αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ Rückman, ἀπειλήσαντος ἀναφορὰν τῶν διαδραματισθέντων πρὸς τὴν ρωσικὴν κυβέρνησιν εἰς Πετροῦπολιν⁴.

Ἀντιθέτως, κατὰ πληροφορίαν τοῦ Ἀνδρέου Παπαδοπούλου Βρετοῦ, ὑποκινητῆς τῆς ἀποπείρας ἐκλογῆς τοῦ Ricord ὑπῆρξεν ὁ γνωστὸς Ἰταλὸς κόμης Ἀλερῖνος Πάλμα, βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ρωσοφίλων γερουσιαστῶν Γ. Αἰνιᾶνος καὶ Δ. Περρούκα⁵. Ὁ Παπαδόπουλος γράφει ὅτι μόνος ὑποψήφιος ὑπῆρξεν ὁ Ricord,

1. Διακήρυξις τῆς Γερουσίας πρὸς τοὺς Ἑλληνας, 383/10 Νοεμβρ. 1832, ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 18-19 (18 Νοεμβρ. 1832), σελ. 69-70. Πρβλ. Ἑγγρ. τῆς Γερουσίας πρὸς τοὺς Ἀντιπρέσβεις, 384/11 Νοεμβρ. 1832, ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχογιάννη, Γεν. Γραμμ. Φ. 100. Πρόσθετες Ἑγγρ. Ἀ. Ζαῖμη καὶ Ἀ. Μεταξᾶ πρὸς τοὺς φυγόντας γερουσιαστάς, 2 Δεκ. 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 58 (7 Δεκ. 1832), σελ. 299-300, καὶ Ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας, 406/13 Δεκ. 1832, ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 22 (13 Δεκ. 1832), σελ. 88.

2. Βλ. ἄνωτ. σελ. 54, σημ. 3.

3. Βλ. ἄνωτ. σελ. 54, σημ. 3.

4. Βλ. ἄνωτ. σελ. 54, σημ. 3. Πρβλ. ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἑτέραν Ἐκθεσιν τοῦ Βρεταννοῦ, Ἀντιπρέσβεως Ed. Dawkins πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποκόμῃτα Palmerston 65/29 Δεκ. 1832 (ν. ἡμ), Public Record Office, Foreign Office 32/31, folio 213-215. Βλ. καὶ μικροταινίαν εἰς Κέντρον Ἑρεῦνης Ἱστορίας Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

5. Περὶ τῆς ἀποτολμηθείσης ἐκλογῆς βλ. ἐκτὸς τῶν γενικωτέρων ἐργασιῶν καὶ ἐν Ἀνδρ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ, «Ὁ Ἀντιναύαρχος Ρῶσος Ρίκορδ, ὑποψήφιος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος», Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον, 3 (1863), σελ. 153 - 158. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο

ἀλλ' ὅτι οὗτος λόγῳ τῶν τεθέντων αὐτῷ βαρέων ὅρων οἰκονομικῆς συνδρομῆς, ἀπεποιήθη τὴν ἐκλογὴν ὡς «θεωρουμένην ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις μὴ πραγματοποιήσιμον».

3. Ἐξ Ἀστρους οἱ γερουσιασταί, αὐξηθέντες κατ' ἀριθμὸν εἰς δέκα, μετεκινήθησαν «χάριν ἀσφαλείας» εἰς τὴν πιστὴν εἰς τὴν μνήμην τοῦ Κυβερνήτου νῆσον τῶν Σπετσῶν (22 Νοεμβρίου), ἐπιδιώκοντες ἐκεῖθεν νὰ ὑποδεχθοῦν πρῶτοι τὴν μέλλουσαν νὰ ἀφίχθῃ Ἀντιβασιλείαν¹. Τὴν ὁμάδα τῶν, οὕτως εἰπεῖν, φυγάδων ἀπετέλουν οἱ Δ. Τσαμαδός, Ἀ. Ἀνδροῦτσος, Γ. Αἰνιάν, Γ.Μ. Ἀντωνόπουλος, Ἰ. Γενοβέλης, Ἰ. Καραπάυλος, Γ. Μαυρογένης, Γ. Μαυρομάτης, Δ. Περρούκας, Ἀν. Χαραλάμπης. Ὁ Γραμματεὺς Π. Βάρβογλης εἶχε προηγηθῇ κατὰ δύο ἡμέρας τῶν γερουσιαστῶν καὶ ἐκ Σπετσῶν ἐκάλει αὐτούς, ἀμφιταλαντευομένους, νὰ διαπεραιωθοῦν εἰς τὴν νῆσον². Ἐν Σπέτσαις, οἱ γερουσιασταί, ἐνεργήσαντες ὡς σῶμα, φέρεται ὅτι διώρισαν νέαν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν³. Κατ' οὐσίαν ὅμως οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἥσκησαν οὐδ' αὐτοί, οὐδ' ἡ φερομένη ὡς ἐκλεγείσα νέα Ἐπιτροπὴ⁴.

4. Αἱ πράξεις αὗται τῆς Γερουσίας δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς αὐτόχρημα ἐπαναστατικά, διότι ἀπὸ τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1832 (ν. ἡμ.) εἶχεν ἐκδοθῇ ἐν Μονάχῳ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀντιβασιλείας βασιλικὸν διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐξαμελὴς τότε Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ ὡς ταυτότη τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διαταχθεῖσα ὅπως συνεχίσῃ μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ βασιλέως νὰ διοικῇ τὴν χώραν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς ἐν ὀνόματι αὐτοῦ⁵. Ἐν συνεχείᾳ καὶ κατ' ἐφαρμογὴν «βασιλικῆς διαταγῆς» τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου/11ης Νοεμβρίου 1832, ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τὴν 13ην Δεκεμβρίου διάταγμα τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τοῦ ὁποίου ὠρίσθη ὅτι: «α'. Ὁ τίτλος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως τοῦ λοιποῦ τροπολογεῖται ὡς ἀκολουθῶς: «Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Βασιλείου τῆς

ἀναφέρεται καὶ ὑπὸ τοῦ Γ. - Α. Μάουρερ, *Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς* (μετάφρ. Χρ. Πράτσικα καὶ Εὐστ. Καραστάθη), τόμ. Α', Ἐν Ἀθήναις 1943, σελ. 363 - 364. Περὶ τοῦ Ricord βλ. βιογραφικὰς σημειώσεις εἰς τὸ *Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον*, 7 (1867), σελ. 392 - 393.

1. Εἶδησις εἰς ἐφ. «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης», φ. 20 (1 Δεκ. 1832), σελ. 77.

2. Ν. Δραγούμης, *Ἱστορικαὶ Ἀναμνήσεις*, τόμ. Α', σελ. 232. Ὁ Π. Βάρβογλης εἶχε φθάσει εἰς Σπέτσας τὴν 20ὴν Νοεμβρίου. Πρβλ. καὶ Ἐπιστολὴν τοῦ Γραμματέως τῆς Γερουσίας Π. Βάρβογλη πρὸς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς Δ. Τσαμαδόν, Σπέτσαι 21 Νοεμβρ. 1832, ΓΑΚ, Ἀρχ. Βλαχογιάννη, Γεν. Γραμμ. Φ. 100.

3. Κατὰ τὸν Ν. Δραγούμην ἐξελέγησαν ἑπτὰ ὀπλαρχηγοί, μεθ' ὧν καὶ ὁ Κολοκοτρώνης, ὡς μέλη τῆς νέας Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Αὐτόθι).

4. Τὸ λεπτομερὲς ἱστορικὸν τῶν ἐνεργειῶν τῆς Γερουσίας καὶ γενικώτερον τὰ τῆς λειτουργίας αὐτῆς, θὰ ἀναπτύξωμεν ἐκτεταμένως εἰς τὸν τέταρτον τόμον τῆς συγγραφῆς ἡμῶν: *Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, 1827 - 1833, Δ' 1831-1833*.

5. Βασ. Διάτ. τῆς 20ῆς Ὀκτ. 1832 (ν. ἡμ.), ΓΑΚ, Ἀρχεῖον Ὁθωνος, Β Π (β), 9.

‘Ελλάδος». β’. ‘Η σφραγίς τῆς Κυβερνήσεως διαμένει ἡ αὐτὴ μέχρι τῆς εὐτυχοῦς ἀφίξεως τῆς ‘Αντιβασιλείας...»¹. Αἱ ἀποφάσεις καὶ διαταγαὶ τῆς Διοικητικῆς ‘Επιτροπῆς ἤρχισαν ἔκτοτε νὰ ἐκδίδωνται ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον.

Πρὸς δικαιολόγησιν τῶν πράξεων τῆς Γερουσίας δύναται ἴσως νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὸ πρῶτον βασ. διάταγμα διεξεπεραιώθη μόλις τὴν 12ην Δεκεμβρίου 1832 (ν.ῆμ.) καὶ συνεπῶς κατὰ Νοέμβριον καὶ ἀρχὰς Δεκεμβρίου οἱ γερουσιασταὶ δὲν εἶχον γνῶσιν αὐτοῦ. ‘Εν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει εἶχεν ἐκδοθῇ τὴν 27ην ‘Ιουλίου 1832 τὸ ὑπ’ ἀριθμ. Β’ Ψήφισμα τῆς Δ’ κατὰ συνέχειαν ‘Εθνικῆς Συνελεύσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίζετο ἡ ὑπὸ τῶν Προστατίδων Δυνάμεων, κατ’ ἐξουσιοδότησιν τοῦ ‘Ελληνικοῦ ‘Εθνους, ἐκλογή τοῦ πρίγκιπος ‘Οθωνος τῆς Βαυαρίας ὡς βασιλέως τῆς ‘Ελλάδος καὶ ἐπομένως ἦτο ἀκατανόητος ἡ δι’ οἷονδήποτε λόγον ἐκλογή ἄλλου τινὸς ὡς προσωρινοῦ κυβερνήτου.

Τὸ τέλος τῆς Γερουσίας ὑπῆρξε πλήρως ἄδοξον. Διὰ λόγους ἀναγομένους εἰς πολιτικὴν ἴσης μεταχειρίσεως καὶ δὴ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐμφανίσεως προσεταιρισμοῦ τῶν κομμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκρύπτοντο ὀπίσθεν τόσον τῆς τυπικῶς ὑφισταμένης Γερουσίας (ρωσικόν), ὅσον καὶ τῆς ἀναστάσης ἐκ τῆς νεκροφανείας τῆς Δ’ ‘Εθνικῆς Συνελεύσεως (ἀγγλικόν καὶ γαλλικόν), τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς ‘Αντιβασιλείας δὲν ἐδέχθησαν τὰς ἀντιπροσωπείας ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων, αἱ ὁποῖαι ἐζήτησαν νὰ παρουσιασθοῦν ἐνώπιον τοῦ ἀφικθέντος βασιλέως.

Τὸ Συμβούλιον τῆς ‘Αντιβασιλείας ἠθέλησε δὲ αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ καταδείξῃ ὅτι οὐδὲν τῶν μέχρι τότε ἀντιμαχομένων σωμάτων ἀνεγνωρίζετο καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀφίξεως τοῦ βασιλέως ἤρχιζε νέα περίοδος πολιτικῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας².

‘Η νομικὴ φύσις τῆς δημοσιεύσεως τῶν ψηφισμάτων

1. ‘Ως καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς ‘Ελληνικῆς Πολιτείας, τὸ νομικὸν ἀξίωμα *lex non obligat nisi rite promulgata* δὲν εἶχεν ἰσχὺν προκειμένου περὶ τῶν κυβερνητικῶν ψηφισμάτων. ‘Η ἰσχὺς αὐτῶν ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς των ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου.

1. Διάτ. 696/13 Δεκ. 1832, Προσωπ. ‘Ιστορ. ‘Αρχεῖον ‘Ι. Βλαχογιάννη, Κυτ. 1, ὑποφάκ. 1828 - 1832.

2. Γ. - Α. Μάουρερ, ‘Ο ‘Ελληνικὸς Λαός, τόμ. Β’, ‘Εν ‘Αθήναις 1943, σελ. 59 - 60. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῷ ἐπισήμῳ προγράμματι ὑποδοχῆς τοῦ Βασιλέως ‘Οθωνος, οὐδὲ καὶ μνημονεύονται μεταξὺ τῶν διαφόρων δημοσίων ἀρχῶν ἐκπρόσωποι τῶν δύο σωμάτων. Περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἐν γένει διοικήσεως τῆς χώρας κατὰ τὸν ‘Ιανουάριον τοῦ 1833, βλ. Γ. Δ. Δημακοπούλου, «‘Η ἐσωτερικὴ διοίκησις τῆς ‘Ελλάδος κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ‘Οθωνος», Μνημοσύνη, τόμ. Γ’ (1970 - 1971), σελ. 271 - 327.

2. Βεβαίως τὸ Σύνταγμα τῆς Τροιζῆνος εἰσήγαγε διὰ τοῦ ἀρθροῦ 73 τὴν συστατικὴν ἔννοιαν τῆς δημοσιεύσεως, ἀλλὰ διὰ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένους νόμους, χωρὶς νὰ προσδιορίζεται καὶ τὸ διὰ ταύτην ἀρμόδιον ὄργανον.

Ἡ διάταξις αὕτη, συνεπῶς, οὐδεμίαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκδοσις καὶ ἰσχὺς ἀπέρρεεν ἀμέσως ἐκ τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. ΝΗ', τοῦ Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. Β' τῆς Δ' ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν Κυβ. Ψηφισμάτων ὑπ' ἀριθμ. Α' τοῦ 1828 καὶ ΛΔ' τοῦ 1829.

3. Κατὰ ταῦτα τεκμαίρεται ὅτι ἡ δημοσίευσις τῶν ψηφισμάτων, ἥτις ἄλλωστε οὐδὲ κἂν διετάσσετο εἰς πλείστας περιπτώσεις, εἶχεν ἀπλῶς δηλωτικὸν χαρακτῆρα καὶ ἐπεδίωκε νὰ καταστήσῃ γνωστὸν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἰς τοὺς πολίτας καὶ τὰς ὑπηρεσίας κατὰ τὸν ταχύτερον τρόπον.

Ὁ σκοπὸς αὐτὸς τῆς δημοσιεύσεως, τῆς ἐνημερώσεως δηλαδὴ τοῦ κοινοῦ, ὑπεβοηθεῖτο, ὥς καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην χρονικὴν περίοδον, διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως ἀντιτύπων τῶν ψηφισμάτων εἰς πολυσύχναστα μέρη.

4. Ἡ διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσις τῶν ψηφισμάτων ἐγένετο εἰς τὴν ἐπίσημον «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὴν διαδόχον αὐτῆς «Ἐθνικὴν Ἐφημερίδα». Ἐκτὸς αὐτῶν ἐκυκλοφοροῦντο καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες, ὡς αἱ ξενόγλωσσοι «L'Abeille Grecque» ἐν Ὑδρα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν Αἰγίνῃ, «Courrier d'Orient» ἐν Πάτραις καὶ ἀκολούθως ἐν Αἰγίνῃ, «Le Courrier de la Grèce» ἐν Αἰγίνῃ, «Le Moniteur Grec» ἐν Ναυπλίῳ. Ἐπίσης ἡ «Ἀνεξάρτητος Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος» ἐν Ὑδρα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν Αἰγίνῃ, «Ὁ Ἀπόλλων» ἐν Ὑδρα, «Ὁ Ἑλληνικὸς Καθρέπτης» ἐν Ναυπλίῳ, Ἀστρεὶ καὶ Σπέτσαις, εἰς δύο γλῶσσας, ἐλληνικὴν καὶ γαλλικὴν¹.

Εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὴν «Ἐθνικὴν Ἐφημερίδα» δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἅπαντα τὰ ψηφίσματα τῆς περιόδου 1829 - 1832. Ἐπίσης δὲν ἐδημοσιεύθησαν κείμενα συνημμένα εἰς ψηφίσματά τινα ὑπὸ μορφήν παραρτημάτων. Διὰ τοῦτο ἡ ἐνταῦθα ἀναδημοσίευσις τῶν ἐν λόγῳ παραρτημάτων γίνεται ἐξ ἄλλων πηγῶν².

1. Περὶ τῶν ἐφημερίδων τοῦ Ἀγῶνος βλ. γενικῶς τὴν πλέον πρόσφατον σχετικὴν ἐκδοσιν Κ. Θ. Παπαλεξάνδρου, *Φρούρια Ἐλευθερίας. Ὁ ἐλληνικὸς τύπος πρὸ καὶ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 21*, Ἐν Ἀθήναις 1971. Πρβλ. καὶ Γ. Δ. Δημακοπούλου *Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, 1821 - 1827*, Ἐν Ἀθήναις 1966, σελ. 19 - 23.

2. Ἰδιαιτέρας εὐχαριστίας ἀπευθύνω πρὸς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ἀρχείων Ἰ. Βλαχογιάννη, τὸ Κέντρον Ἑρεῦνης Ἱστορίας Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὸ Βρετανικὸν Public Record Office (Ὑπηρεσίαν Κρατικῶν Ἀρχείων) διὰ τὰ παρασχεθέντα μοι ἀρχεὶα καὶ πληροφορίας.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

Ἡ ἐπιδίωξις τῆς παρούσης ἐκδόσεως νὰ παρουσιάσῃ ἐν σώματι μέρος τῶν ἐκδοθέντων κατὰ τὰ ἔτη 1829 - 1832 κυβερνητικῶν ψηφισμάτων καὶ ἡ κατ' ἐξοχὴν νομικὴ σημασία τῶν δημοσιευομένων κειμένων δὲν καθιστοῦν ἀπαραίτητον τὴν διπλῆν, διπλωματικὴν καὶ φιλολογικὴν, παρουσίαν αὐτῶν.

Τὰ δημοσιευόμενα κείμενα τῶν ψηφισμάτων καὶ τινων ἐκτελεστικῶν αὐτῶν διαταγμάτων περιέχουν πλείστας ἀσυνταξίας καὶ ἀνορθογραφίας, ὡς καὶ γλωσσικοὺς ἰδιωματισμοὺς, συνήθεις κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν. Κατὰ τὴν ἐκδοσιν προέβην εἰς διόρθωσιν τῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν καὶ τῆς στίξεως, ἵνα τὰ κείμενα καταστοῦν νοητὰ καὶ σαφῆς ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου. Ἀνεπτύχθησαν προσέτι σιωπηρῶς βραχυγραφίαι καὶ συντμήσεις.

Τὸν γραμματικὸν τύπον καὶ τὸ ὕφος τῶν κειμένων ἐσεβάσθην ἀπολύτως.

Πᾶσα προσθήκη γενομένη ὑπ' ἐμοῦ ἐτέθη ἐντὸς < >, πᾶσα δὲ ἀφαίρεσις ἐντὸς [].

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΚΩΔΙΕ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1829
περὶ ἐπιτροπῶν συντάξεως διδακτικῶν βιβλίων¹

Ψήφισμα Α'. Ἀρ. 45

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιθυμοῦντες νὰ προπαρασκευάσωμεν τὰ μέσα πρὸς βελτίωσιν τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν παιδικῶν σχολείων, πρὸς σύστασιν σχολείων τυπικῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων καταστημάτων εἰς ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας:

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 73 (26 Ὀκτ. 1829), σελ. 294. Βλ. καὶ Ἀπ. Δασκαλάκη, *Κείμενα - πηγαὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως. Σειρὰ τρίτη. Τὰ περὶ Παιδείας. Μέρος πρῶτον*, Ἐν Ἀθήναις 1968, σελ. 330-331.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος τούτου ἐξεδόθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἀκόλουθα ἔγγραφα:

α') Διάταγμα. Ἀρ. 46

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως μὲ τὸ σημερινὸν Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 45

Διατάττομεν

Διορίζονται τρεῖς ἐπιτροπαί:

Α'. Οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς Αἰγίνης Γεράσιμος, Ταλαντίου Νεόφυτος, Ρεθύμνης Ἰωαννίκιος, Κυθήνης Παρθένιος, συγκροτοῦσι τὴν πρώτην ἐπιτροπὴν.

Χρὴς τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι νὰ ἐνασχοληθῇ ἀμέσως εἰς τὴν σύνταξιν ἐνὸς Εὐχολογίου, Συνόψεως καὶ Κατηχήσεως, ἔχουσα βάσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς τὸ σχέδιον, τὸ ὅποιον ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὁ σεβάσμιος ἱερομόναχος Βαρθολομαῖος, ἐπιχειρήσας τὸ ἔργον τοῦτο μὲ ζῆλον ἔμφρονα καὶ πατριωτικόν.

Β'. Ἡ δευτέρα ἐπιτροπὴ σύγκειται ἐκ τῶν κυρίων ἱεροδιακόνου Κωνσταντᾶ καὶ τῶν διδασκάλων Γ. Γενναδίου καὶ Ἰω. Βενθύλου.

Ἐπιφορτίζεται δὲ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν Γραμματικὴν καὶ Ἀνθολογίαν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης.

Γ'. Οἱ Κύριοι Δουτρῶν, λοχαγὸς τῶν ἐπιτελῶν, Ἰω. Κοκκῶνης καὶ Ν. Νικητόπουλος διορίζονται μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συνταχθῶσι προηγουμένως βιβλία στοιχειώδη περὶ ἕκαστον κλάδον τῆς δημοσίου παιδείας, διὸ θέλει εἰσαχθῇ εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ὁμοιόμορφος μέθοδος τοῦ διδάσκειν, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα καθιέρωσεν ἀρχάς·

Συμμορφούμενοι μὲ τὰ διαλαμβανόμενα εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. ΙΑ' καὶ κατὰ τὴν 2 Αὐγούστου Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· καὶ

Ἐγκρίνοντες τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας μᾶς καθυπέβαλεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς περὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου διὰ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ὑπὸ τὴν 5 τοῦ παρόντος·

Ψηφίζομεν

Α'. Θέλουν ὀνομασθῇ διάφοροι ἐπιτροπαὶ συγκείμεναι ἀπὸ πολίτας ἐκκλησιαστικούς, ἐπίσης καὶ λαϊκοὺς, ἐγνωσμένους διὰ τὰ ἴδια πονήματα καὶ διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ φιλολογικὰς γνώσεις των.

Θέλουν δὲ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἤδη μεταφρασμένων πινάκων καὶ βιβλίων εἰς χρῆσιν τῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείων καὶ θέλουν καθυποβάλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς παρατηρήσεις των περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸ θεμελιώδες τοῦτο μέρος τῆς δημοσίου παιδεύσεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδεύσεως Γραμματεὺς νὰ ἐπεργάσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 73 (26 Ὀκτ. 1829), σελ. 294. Βλ. καὶ Ἀ π. Δ α σ κ α λ ά κ η, Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 331 - 332.

β') Ἀρ. 54

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Πρὸς τοὺς Σεβασμίους Κυρίους Αἰγίνης Γεράσιμον, Ταλαντίου Νεόφυτον, Ρεθύμνης Ἰωαννίκιον καὶ Κυρήνης Παρθένιον, μέλη τῆς Α' Ἐπιτροπῆς.

Ἐγκλείονται ἀντίγραφα τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' Ψηφίσματος καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 46 Διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἠξίωσεν ἡ Α. Ε. ὁ Σ. Κυβερνήτης νὰ σᾶς διορίσῃ μέλη τῆς Α' Ἐπιτροπῆς.

Τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἐμπιστεύεσθε, περιγράφονται εἰς τὸ διαληφθὲν διάταγμα, καὶ τὸ ἐγκλειζόμενον ἐπίσημον τῆς Α. Ε. ἐξηγεῖται τὸν σκοπὸν πρὸς τὸν ὁποῖον θέλετε ἀπευθύνει τὰς ἐργασίας σας.

Ἡ Γραμματεία σᾶς διευθύνει ὁμοῦ μὲ τὸ σχέδιον τὸ ὁποῖον θέλετε ἐπεξεργασθῇ, καὶ τὰς ἰδιαιτέρας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας καθυπέβαλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντι-

Αί ειρημέναι ἐπιτροπαὶ θέλουν ἐπιφορτισθῇ νὰ ἐνασχοληθῶσιν ἐξαιρέτως εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ σύνθεσιν βιβλίων στοιχειωδῶν καὶ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν συγγραμμάτων, ἤδη μεταφρασμένων, συντεινόντων πρὸς ὁμοιόμορφον καὶ τελειότερον ὄργανισμὸν τῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν καὶ τυπικῶν σχολείων.

Β'. Αἱ ἐπιτροπαὶ θέλουν προβάλλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐκάστη εἰς τὸν ὅποιον ἀναδέχεται κλάδον, τὴν ἐκλογὴν τῶν στοιχειωδῶν βιβλίων, τὰ ὅποια νομίζει μάλιστα συντείνοντα πρὸς τὸν ὅποιον σπεύδει ἡ Κυβέρνησις σκοπόν.

Γ'. Διορίζεται τόπος τῆς κατοικίας τῶν ἐπιτροπῶν ἡ Αἴγινα. Θέλει δὲ χορηγηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἐκάστην ἀμοιβή, τῶν ἔργων ἀνάλογος.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου
Παιδεύσεως Γραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως
Ν. Χρυσόγελος.

Πειμένον, χαίρουσα ὅτι ἐπιφορτίσθη νὰ σᾶς ἀναγγεῖλῃ τὴν ἐκλογὴν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, καὶ διότι θέλει λάβει ἀφορμὴν εἰς τὰ μετέπειτα νὰ σᾶς κοινοποιήσῃ ὅσα φέρουσιν ἔπαινον καὶ τιμὴν ἀξίαν τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου
Παιδεύσεως Γραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως
Ν. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 73 (26 Ὀκτ. 1829), σελ. 294 - 295. Βλ. καὶ Ἀπ. Διασκαλάκη, Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 332 - 333.

γ') Ἀρ. 53

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Πρὸς τοὺς Ἐλλογιμωτάτους διδασκάλους κ. Γρηγόριον Κωνσταντᾶν,
Γ. Γεννάδιον καὶ Ἰω. Βενθύλον

Ἡ Γραμματεία αὕτη σπεύδει νὰ σᾶς διευθύνῃ τὰ ἐσώκλειστα ἀντίγραφα τοῦ ὑπ' ἀρ. Α' Ψηφίσματος καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 46 Διατάγματος, ἐκ τῶν ὁποίων βλέπετε τὴν ἐκλογὴν τῆς Α. Ἐ. καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας ἔκρινεν ὑμᾶς ἀξιούς.

Ἡ ταχεῖα ἐκπεραίωσις τοῦ ἔργου, τὸ ὅποιον ἀναλαμβάνετε, εἶναι τόσον εὐκταία εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθ' ὅσον θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ θεμελιώδης τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, περὶ τὸν γενικὸν ὄργανισμὸν τῆς ὁποίας ἐνασχολεῖται ἤδη συντόνως ἡ Α. Ἐ.

Αἱ βαθεῖαι περὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο γνώσεις σας καὶ ἡ μακρὰ πείρα, ἐνωμένα μετὰ τὸν

2

Ψήφισμα υπ' αριθμ. 2 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829
περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἀν. Μουστοξύδου
ὡς Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀρφανοτροφείου¹

Ψήφισμα Β'. Ἀρ. 47

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι ὁ Ἐκτακτὸς Ἐπίτροπος τῶν Δυτικῶν Σποράδων ἔπαισε τῶν
χρεῶν του διορισθεὶς εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, ἥτις δὲν συγχωρεῖ τὴν εἰς Αἰγιναν διατριβὴν
του, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διατηρήσωμεν εἰς ἐνέργειαν τοὺς ὅρους τοῦ Ψηφίσματος
τῆς 16 Μαΐου υπ' ἀρ. 12478, καθιστῶντος τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ὀρφανοτροφείου,
ἥτις ἐπεφορτίσθη τὴν οἰκονομικὴν καὶ παιδαγωγικὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος
τούτου·

Ψηφίζομεν

Α'. Ὁ κύριος Ἀνδρέας Μουστοξύδης διαδέχεται τὸν Ἐκτακτὸν Ἐπίτροπον
τῶν Δυτικῶν Σποράδων εἰς τὴν ἀρθεῖσαν Ἐπιτροπὴν.

ζῆλον τὸν ὅποιον πνέετε, τοῦ νὰ συντελέσετε εἰς τὸν φωτισμὸν τῶν ὁμογενῶν σας, ἐγγυῶνται
εἰς τὸ κοινὸν τὴν ἐνδεχομένην τελειότητα τοῦ ἔργου τούτου.

Εὐτύχημα νομίζω μέγα τὸ νὰ δυνηθῶ νὰ ὑπηρετήσω ὁπωσοῦν εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν τῆς
Σ. Κυβερνήσεως καὶ νὰ φανῶ χρήσιμος διὰ τῆς συμπράξεώς μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους
ὅσοι ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῆς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους μου.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 73 (26 Ὀκτ. 1829), σελ. 295. Βλ. καὶ Ἀ π.
Δ α σ κ α λ ά κ η, Ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 333.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 309. Βλ. καὶ
Ἀ π. Δ α σ κ α λ ά κ η, Ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 335 - 336. Εἰς τὸν Ἀνδρέαν Μουστοξύδην ἀνετέθησαν
τότε πολλαπλᾶ καθήκοντα, ὡς ἡ ἐπιστάσις τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, τοῦ Ὀρφανοτροφείου
καὶ τοῦ Μουσείου. Σχετικὰ εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς κείμενα:

α') Διάταγμα. Ἀρ. 55

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ αἱ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνήκουσαι Τυπογραφίαι, ἢ τε γαλλικὴ καὶ ἐλληνικὴ,

Β'. Θέλει λάβει ὑπ' ὄφιν μετὰ τῶν συνεπιτρόπων τὰ καθυποβληθέντα εἰς τὴν Κυβέρνησιν δύο σχέδια περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ θέλει προβάλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὀριστικῶς τοὺς κανονισμούς, οἱ ὅποιοι κρίνονται ἀρμοδιώτεροι πρὸς βελτίωσιν τοῦ καταστήματος τούτου.

Γ'. Ὁ Ἐκτακτος Ἐπίτροπος τῶν Λυτικῶν Σποράδων θέλει καταστήσει τὸν διάδοχόν του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ὁρφανοτροφείου, δίδων εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς πληροφορίες καὶ ἔγγραφα, τὰ ὅποια ἔχει εἰς χεῖράς του.

μένουσιν εἰς Αἴγινα, διὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας Γραμματέως ἀπαιτεῖται ἄμεσος ἐπιστάσις τοῦ καταστήματος τούτου

Διατάττομεν

Α'. Ἡ ἐπιστάσις τῶν Τυπογραφιῶν τῆς Κυβερνήσεως ἀνατίθεται εἰς τὸν κύριον Ἀνδρέαν Μουστοξύδη, Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ Διευθυντὴν καὶ Ἐφορον τοῦ Μουσείου.

Β'. Οἱ ἐνεργηταὶ τῶν δύο τούτων Τυπογραφιῶν ὀφείλουσι ν' ἀκολουθῶσι τὰς ὁποίας θέλουν λάβει παρ' αὐτοῦ ὁδηγίας.

Γ'. Θέλουν λαμβάνει τοὺς μισθοὺς των κατὰ τὴν παρὰ τοῦ ἰδίου ὑπογεγραμμένον κατάλογον.

Δ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Α. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς

Δημοσίου Παιδείας Γραμματεὺς

N. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 309 - 310. Τῷ 1832 Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας διωρίσθη ὁ Γεώργιος Ἀποστολίδης Κοσμητής. Βλ. Διάτ. (Παιδείας) 20/17 Μαΐου 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 12 (28 Μαΐου 1832), σελ. 66 - 67.

β') Διάταγμα. Ἀρ. 69

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες τὸ ὑπ' ἀρ. Β' Ψήφισμα καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 55 Διάταγμα περὶ τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ τῶν Τυπογραφιῶν

Ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν τὰς δύο ταύτας ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τὸν κλάδον τῆς οἰκονομίας

Διατάττομεν

Α'. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὁρφανοτροφείου θέλει παρουσιάζει εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τὰ τέλη ἐκάστου μηνός, διὰ τῆς Γραμματείας τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας, λογαριασμὸν λεπτομερῇ τῶν μηνιαίων ἐξόδων καὶ ὑποθετικὸν λογαριασμὸν τῶν ἀναγ-

Δ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.

καιούντων διὰ τὸν ἀκόλουθον μῆνα, πρὸς οἰκονομίαν τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ μισθοὺς τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετῶν, ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ιδίου.

Β'. Θέλει στέλλει ὡσαύτως κατὰ μῆνα τὸν λογαριασμόν, τὸν ὁποῖον θέλουν παρουσιάζει κατ' ὄνομα ὁ Συντάκτης τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῶν Ἐθνικῶν Τυπογραφιῶν, σημειοῦντες κατὰ μῆνα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

Γ'. Οἱ λογαριασμοὶ οὗτοι, ὑπογεγραμμένοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματείας, θέλουν διευθύνεσθαι εἰς τὴν Οἰκονομίαν πρὸς ἐξόφλησιν διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ Ἐπιστάτου τῶν Τυπογραφιῶν.

Δ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 310. Βλ. καὶ Ἀ π. Δ α σ κ α λ ά κ η, Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 338.

γ') Ἀρ. 52

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ Ἐφορον
τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου κύριον Ἀ. Μουστοξύδην

Τὰ ψηφίσματα τὰ ὁποῖα διετάχθη ὁ ἐπὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεὺς νὰ σᾶς διευθύνῃ σᾶς πληροφοροῦν τὴν δικαίαν ἐμπιστοσύνην τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ φῶτα καὶ τὸν πατριωτισμὸν σου.

Καταβάλλων πᾶσαν φροντίδα περὶ τὸ Ὁρφανοτροφεῖον, θέλεις κοινοποιήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ πρόσφορα μέτρα, τὰ ὁποῖα θέλει ἐνεργήσῃ, διὰ νὰ φέρῃ τὸ κατάστημα τοῦτο εἰς τὴν ὁποίαν ἡ πατρίς ἐπιθυμεῖ τελειότητα.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ προπαρασκευάσωμεν τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τυπικοῦ σχολείου, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν μορφωθῇ διδάσκαλοι διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα τῆς ἐπικρατείας, σὲ ἐπιφορτίζομεν νὰ λάβῃς πληροφορίας τῶν ἐνεργηθέντων ἄχρι τοῦδε πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν, καὶ νὰ καθυποβάλῃς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅσα ἀκολούθως πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν.

Ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ περὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ σύνταξιν βιβλίων καὶ τῶν ἄλλων ἀναγ-

3

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 3 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829
περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἀν. Μουστοξύδου
ὡς Διευθυντοῦ καὶ Ἐφόρου τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου¹

Ψήφισμα Γ'. Ἀρ. 49

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ὠφέλειαν τοῦ νὰ κάμωμεν βαθμηδὸν τὴν συλλογὴν ὅλων τῶν ἀρχαιοτήτων τὰς ὁποίας καλύπτει εἰσέτι τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ ὁποῖαι, δυνάμεναι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς φιλολογίας καὶ τῶν τεχνῶν, εὐρίσκονται διεσπαρμέναι εἰς διάφορα μέρη τῆς ἐπικρατείας·

Θεωροῦντες ὡς πρώτην ἀνάγκην νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ ἔργον τοῦτο εἰς πολίτην ἔμπειρον περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, ὅστις θέλει ἐνασχοληθῇ περὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐνεργήσῃ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦτοῦ σκοποῦ·

καίων διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, διατάχῃ νὰ συνέλθῃται μετὰ σοῦ καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς πληροφορίες καὶ παρατηρήσεις τὰς ὁποίας θέλεις χρηρῆσαι εἰς αὐτὴν περὶ τὸ οὐσιώδες ἔργον, τὸ ὅποιον ἐπεφορτίσθῃ νὰ ἐκπληρώσῃ.

Ὅφείλεις, κύριε, νὰ μᾶς κοινοποιήσῃς τὰς ἰδέας σου περὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ψηφίσματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐμπιστεύεσθε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου.

Ἐχομεν χρηστὰς ἐλπίδας ὅτι θέλετε ἀναδεχθῇ καὶ τὴν ἀκόλουθον ὑπηρεσίαν.

Ἡ ἐν Αἰγίνῃ ἐλληνικὴ καὶ γαλλικὴ Τυπογραφία ἀπαιτοῦσιν ἀμφότεραι ἀδιάκοπον ἐπιστάσιαν καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῆς Δημοσίου Παιδείας Γραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ φροντίς αὕτη, ἀποδημεῖ, σὲ προσκαλοῦμεν νὰ ἀναλάβῃς καὶ ταύτην τὴν ἐπιστάσιαν.

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Γραμματεὺς θέλει σὲ διευθύνει ὅλας τὰς ἀναγκαίας γνωστοποιήσεις καὶ θέλει διατάξῃ τὸν Διευθυντὴν τῆς Τυπογραφίας καὶ τὸν Συντάκτην τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος κύριον Γ. Χρυσίδην ν' ἀκολουθῶσι τὰς ὁδηγίας σου.

Αὐτὸ τοῦτο θέλει διαταχθῇ καὶ ὁ κύριος Ραιμπώ, ἐὰν ἡ γαλλικὴ ἐφημερὶς ἐξακολουθήσῃ τὴν ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίου Παιδείας Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 310. Βλ. καὶ Ἀ π. Δ α σ κ α λ ά κ η, "Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 339 - 340.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 77 (16 Νοεμβρ. 1829), σελ. 309. Βλ. καὶ Ἀ π. Δ α σ κ α λ ά κ η, "Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 337. Ὁ Ἀν. Μουστοξύδης παρέμεινε Διευθυντὴς καὶ

Ἐπιθυμοῦντες νὰ σαφηνισθῶσιν αἱ εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον τῆς Αἰγίνης ἀποκείμεναι ἀρχαιότητες καὶ ὅσαι θέλουν αὐξήσει ἀκολούθως ταύτην τὴν συλλογὴν

Ψηφίζομεν

Α'. Ὁ κύριος Ἀνδρέας Μουστοξύδης, ἐπίσημος διὰ τὰς ἀρχαιολογικὰς καὶ φιλολογικὰς γνώσεις του, διορίζεται Διευθυντῆς καὶ Ἐφορος τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου.

Β'. Ὁφείλει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐνέργειαν τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Γ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1829

*Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Α. Καποδίστριας*

*Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίου Παιδείσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐφορος τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου μέχρι τῆς ἀναλήψεως τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Λύγουστίνου Καποδιστρίου ἐκ Ναυπλίου. Ἡ Ἐπιστάσις τοῦ Ὁρφανοτροφείου καὶ τῶν συνηνωμένων μετ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν ἀνετέθη εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν Γρ. Κωνσταντᾶ, Θ. Φαρμακίδου καὶ Ἀλ. Σούτσου. Οἱ δύο τελευταῖοι, παραιτηθέντες, ἀντικατεστάθησαν ἀμέσως ὑπὸ τῶν Νεοφ. Δούκα καὶ Γ. Μ. Καραμάνου. Βλ. Διάτ. (Παιδείας) 9/14 Μαΐου 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 11 (25 Μαΐου 1832), σελ. 61 - 62.

Δι' ἐτέρων διαταγμάτων τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος ἀπεσπάσθησαν ἐκ τοῦ Ὁρφανοτροφείου τῆς Αἰγίνης ἡ Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον καὶ ἀπετέλεσαν ἰδίᾳς ὑπηρεσίας. Περὶ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης (Ἐπιστάτης τῆς ὁποίας διαώρισθη ὁ Γ. Γεννάδιος) βλ. Διάτ. (Παιδείας) 11/15 Μαΐου 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 12 (28 Μαΐου 1832), σελ. 66, καὶ περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου (Ἐπιστάτης τοῦ ὁποίου διαώρισθη ὁ Ἀθ. Ἰατρίδης) βλ. Διάτ. (Παιδείας) 34/28 Μαΐου 1832, ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 14 (4 Ἰουν. 1832), σελ. 76.

4

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1830
περὶ διοργανώσεως τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως
καὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως¹

〈Ψήφισμα Α'. Ἀρ. 504〉

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι οἱ ἔκτακτοι ἐπίτροποι εἶχον διορισθῇ διὰ νὰ καταπαύσωσιν εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τὴν ἀταξίαν, ἣτις ἦτον ἄφευκτος συνέπεια τοῦ πολέμου, καθότι οἱ διαληφθέντες ἦσαν συγχρόνως ἐπιφορτισμένοι νὰ δώσουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν θετικὰς πληροφορίες, ἀπὸ τὰς ὁποίας βοηθουμένη νὰ δυνηθῇ νὰ διοργανίση βαθμηδὸν τακτικὴν καὶ μόνιμον ἐσωτερικὴν διοίκησιν·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 6 (18 Ἰαν. 1830), σελ. 22 - 23. Βλ. τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 303 - 304, φέρον ἡμερομηνίαν ἐκδόσεως 7 Ἰανουαρίου, ἑλληνιστὶ δὲ καὶ ἐν Σ. Ἀντωνιάδου, *Τὰ Δημοτικά, Ἐν Ἀθήναις 1842*¹, σελ. 158-161. Ὁ Ἀντωνιάδης γράφει ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦτο οὐδόποτε ἐφημερεύθη (Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 152). Διὰ τοῦ ἀποσταλέντος τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1829 πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐγγράφου τοῦ Κυβερνήτου ἐκαλείτο αὕτη νὰ μελετήσῃ νῶον ὀργανώσιν τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως. Τὸ ἐγγράφον τοῦτο εἶχεν ὡς ἐξῆς:

Ἀρ. 96

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις τῆς ἐπικρατείας εἶναι ἤδη ἐμπιστευμένη εἰς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, εἰς τοὺς προσωρινοὺς διοικητὰς καὶ εἰς τὰς δημογεροντίας· αὗται πρέπει νὰ διπλασιάσουν τὸν ζήλόν των διὰ νὰ συντελέσουν, ὥστε νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀμέσως τὰ μέτρα, δι' ὧν ἡ Κυβέρνησις προσπαθεῖ νὰ ἐπιταχύνη τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἐπαρχιῶν. Ἡ σύμπραξις αὕτη εἶναι σήμερον ἀναγκαιοτέρα παρὰ ποτε, ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν ἐργασιῶν τὰς ὁποίας πρέπει νὰ τελειώσωμεν, διὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον προέθετο ἡ ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκδίδουσα τὸ ἀπὸ 26 Ἰουλίου Γ' Ψήφισμα.

Τὸ 9 ἄρθρον τοῦ Β' Ψηφίσματος τῆς αὐτῆς Συνελεύσεως δίδει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ τροπολογήσῃ τὰς διατάξεις τὰς περὶ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους, ὅσας ἡ πείρα ἀποδείξῃ τὴν κατὰ τοῦτο ἀνάγκην. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι εἴσθε πεπεισμένοι, καθὼς καὶ ἡμεῖς, περὶ τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης τοῦ νὰ διοργανισθῶσιν ἐκ νέου αἱ δημογεροντίαι· ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐξετέλεσε πάντοτε τὰ χρέη της, χωρὶς νὰ λάβῃ προσδιωρισμένον καὶ τακτικὸν μισθόν, καὶ ὅμως εἶναι πασιδῆλον ὅτι δὲν ἠγωνίσθη περὶ τῶν ἐπαρχιῶν δωρεάν. Αἱ συνήθειαι, ὅσαι κατέστανον δυνατόν καὶ ἐδικοιολόγουν τὸν τρόπον τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς, ὅστις ἤτό ποτε εἰς χρῆσιν, ἐξέλιπον ἤδη κατ' εὐτυχίαν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐνιδρύσεως τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως αἱ δημογεροντίαι εἶναι αἱ μόναι δημόσιοι ὑπηρεσίαι, αἵτινες ἀφιερώνουν τὸν και-

Θεωροῦντες ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπέτυχεν εἰς πολλὰ τμήματα τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους·

Θεωροῦντες ὅτι ἡ πείρα ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ κατασταθῶσι βασιμώτεραι αἱ δημογεροντίαι εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας·

Κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ Β' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

1. Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1830 ὅλα τὰ τμήματα τῆς ἐπικρατείας ὅπου ἡ ἄμεσος

ρὸν καὶ τὰς φροντίδας τῶν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἐπαρχιῶν διοίκησιν χωρὶς νὰ λαμβάνουν καμμίαν ἀποζημίωσιν. Ἐκ τούτου ἡ δημογεροντικὴ ἀρχὴ παρ' ὀλίγον ἤθελε παραιτηθῇ τῶν χρεῶν τῆς ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἂν τὸ ὁποῖον θέλει νὰ προσφέρῃ σέβας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθὼς καὶ ἡ περὶ μεταρρυθμίσεως ἐλπίς, δὲν τὴν ἔπειθον νὰ τὰ ἐξακολουθήσῃ εἰσέτι· ἤθελε συνίστασθαι ἡ ἐπιθυμητὴ αὕτη μεταρρυθμίσις εἰς τὸ ν' ἀσφαλισθῇ ὁ μισθὸς τῶν δημογερόντων ἀπὸ ἄλλα εἰσοδήματα παρὰ τοὺς ἐνεστῶτας πόρους τοῦ κράτους.

Εἶναι δικαιοτάτον ἅμα καὶ ἀναγκαϊότατον νὰ λαμβάνωνται τακτικῶς ἀπὸ τοπικὰ μόνιμα εἰσοδήματα ὅχι μόνον τὰ χρήματα τὰ ὅποια θέλουν εἰσθαι προσδιωρισμένα πρὸς τοῦτο τὸ τέλος, ἀλλὰ καὶ ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὰς λοιπὰς ἐπικρατείας τὰς ἀφορώσας τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν. Τοιούτους ἰδιαίτους πόρους ἡμπορεῖ τὰ ἕκαστον τμήμα καὶ ἑκάστη ἐπαρχία· εἶναι δὲ ἔργον τῆς Γερουσίας νὰ ἀσχοληθῇ ἄνευ ἀναβολῆς περὶ τὰς ἀναφορὰς ὅσας μᾶς ἔστειλαν οἱ ἑκτακτοὶ ἐπίτροποι καὶ (οἱ) προσωρινοὶ διοικηταὶ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας διετάχθη, κύριοι, νὰ τὰς καθυποβάλῃ ὑπ' ὄψιν σας, καὶ νὰ κοινοποιήσῃ συγχρόνως τὰ ἔγγραφα τὰ περὶ τῶν ἐξόδων τῆς κατὰ τόπον διοικήσεως τῶν γινομένων ἤδη ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον· ἀφοῦ δὲ λάβετε τὰς πληροφορίας ταύτας, θέλετε μᾶς προβάλετε περὶ πάντων σχέδιον ψηφίσματος, διορίζον τὰ εἰσοδήματα ἑκάστου τμήματος καὶ ἑκάστης ἐπαρχίας. Τὰ εἰσοδήματα ταῦτα θέλουν δαπανᾶσθαι ἰδίως εἰς μόνην τὴν κατὰ τόπον ἐσωτερικὴν διοίκησιν, καὶ ἐπαρκεῖ κατὰ βαθμὸν εἰς τὰ λοιπὰ ἔξοδα τ' ἀφορῶντα τὴν σύστασιν καὶ οἰκοδομὴν δημοσίων καταστημάτων, οἷον δημογεροντιῶν, κρηνῶν, νοσοκομείων, φυλακῶν κτλ., καὶ ἐν γένει τὴν καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ὑλικὴν ἐπανόρθωσιν τῶν χωρίων, προαστείων καὶ πόλεων.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει τὴν αὐτὴν γνώμην μὲ ἡμᾶς ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν ἐπιβληθησομένων φόρων, καὶ ὅτι ἐπομένως προτιμᾷ, καθὼς καὶ ἡμεῖς, τοὺς ἐμμέσους ἀπὸ τοὺς ἀμέσους φόρους.

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην μᾶς φαίνεται ὅτι καθυπάγονται τὰ λεγόμενα νόμιστρα καὶ τοπιάτικα, τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπει ἡ ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσις κατὰ τὸ η' ἄρθρον τοῦ Γ' Ψηφίσματος, διὸ καὶ φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ παρειαχθῶσι καὶ νὰ θεωρῶνται τοῦ λοιποῦ ὡς ἐν τῶν εἰσοδημάτων ἑκάστης ἐπαρχίας.

Ἀμα ἐξασφαλισθῶσι τὰ εἰσοδήματα ταῦτα, τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ἡμπορεῖ νὰ δανείσῃ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ ἐξοφληθῇ διὰ τὰ δανεισθησόμενα βαθμηδόν· τοῦτο ἐγένετο ἤδη

ἐνέργεια ἐκτάκτων ἐπιτρόπων θέλει κριθῇ περιττὴ νὰ διευθύνωνται τοῦ λοιποῦ ἀπὸ πολιτικοῦ διοικητᾶς.

2. Εἰς κάθε ἐκτεταμένην καὶ πολυάνθρωπον ἐπαρχίαν θέλει εἶσθαι ἰδιαίτερος διοικητής. Ὅσαι δὲ ἐπαρχίαι, λόγῳ τῆς πρὸς ἀλλήλας γειτνιασεώς των καὶ τῆς

ὡς πρὸς διαφόρους ἐπαρχίας ἀναλόγως ὅχι μὲ τὴν ἔφεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μὲ τὰ μικρὰ αὐτῆς μέσα.

Κατάλογος τῶν δανεισθέντων θέλει σᾶς κοινοποιηθῇ. Ἐν καιρῷ δὲ θέλει γένει σκέψις καὶ περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν κεφαλαίων τῶν διαφόρων κοινοτήτων, αἵτινες θέλουν τὰ φυλάττει εἰς τὸ ἰδιαίτερον αὐτῶν κιβώτιον.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Γερουσία χρεωστεῖ κατὰ δεύτερον λόγον νὰ μᾶς καθυποβάλῃ σχέδιόν τι ψηφίσματος περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δημογεροντιῶν. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι πρὶν συνταχθῇ καὶ δημοσιευθῇ ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος, οἱ δημογέροντες, ἡμποροῦν νὰ ἐκλεχθοῦν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ὅσοι προβληθοῦν ἀπὸ τὰς τοπικὰς διοικήσεις καὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν. Ἰδού δὲ καὶ ἡ περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ γνώμη μας.

Ἐκάστη ἐπαρχία νὰ ἔχῃ ἐν συμβούλιον συγκείμενον ἐκ δημογερόντων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν πληθὺν τῶν κατοίκων. Τὸ συμβούλιον τοῦτο νὰ συνέρχεται προεδρεύοντος τοῦ ἐκτάκτου ἐπιτρόπου ἢ τοῦ προσώπου διοικητοῦ, διὰ νὰ βουλευέται συζητοῦν περὶ τῶν γενικῶν ὑποθέσεων τῆς κατ' ἡμέραν ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς δημογεροντίας, νὰ ἐμπιστευθοῦν δύο μέλη τοῦ συμβουλίου, τὰ ὁποῖα νὰ ὑπηρετοῦν ἐκάστοτε δύο μόνους μῆνας, λαμβάνοντα εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τὸν προσδιορισθὲν μισθόν· μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ καιροῦ τούτου νὰ ἀντικαθίστανται δύο ἐκ τῶν συνδημογερόντων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ βᾶρος τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ἡ ἀντιμισθία, τὴν ὁποίαν ἤθελον λαμβάνει οἱ δημογέροντες, θέλει διαμερίζεσθαι ἐξ ὑπαμοιβῆς μεταξὺ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

Προσκαλοῦμεν δὲ ἐν ταυτῷ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιστήσῃ τὸν νοῦν εἰς ὅλας τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως καὶ νὰ μᾶς προβάλῃ περὶ αὐτῶν τὰς μεταρρυθμίσεις ὅσας ἤθελε κρίνει ὠφελίμους ἢ ἀναγκαίας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 80 - 81 (30 Νοεμβρ. 1829), σελ. 321 - 322. Βλ. τοῦτο καὶ ἐν Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας, Ἐπιστολαί, τόμ. Γ', Ἐν Ἀθήναις 1842, σελ. 257 - 260, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Ὀκτωβρίου 1829.

Ἡ Γερουσία ἔσπευσε νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα καὶ μετὰ ἓνα μῆνα διεβίβασεν εἰς τὸν Κυβερνήτην τὰς ἀπόψεις τῆς διὰ τοῦ ἀκολούθου διαγγέλματος:

Πράξ. Γερουσίας. Ἀρ. 6

Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ

Πρὸς τὴν Α. Ἐ. τὸν Κυβερνήτην

Ἀνεγνώσθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 96 Διάγγελμα τῆς Ὑ. Ἐ., τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν δημογεροντιῶν εἰς συμβούλια, τὰ ὁποῖα καὶ θέλουν λαμβάνει εἰς τὸ

μικρᾶς ἐκτάσεως καὶ τῆς ὀλιγανθρωπίας των, ἡμποροῦν νὰ διευθύνωνται παρ' ἐνὸς καὶ μόνου θέλουν ἔχει ὅλοι ὁμοῦ τὸν αὐτὸν διοικητὴν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ βλαφθοῦν τὰ ἰδιαίτερα δικαιώματα ἐκάστης ἐπαρχίας.

3. Αἱ ἐπαρχιακαὶ δημογερονταὶ θέλουν σύγκεισθαι ἀπὸ 12 μέλη, τὰ ὅποια θέλουν συγκροτεῖ συμβούλιον, καὶ τὰ ὅποια, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ἐκλογῶν νόμου, θέλουν διορίζεσθαι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐκλεγόμενα ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν

ἐξῆς μισθόν, πρὸς δὲ καὶ ζήτησιν παρὰ τῆς Γερουσίας σχεδίου περὶ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, παρειαχθησομένου εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν.

Γενομένης περὶ αὐτῶν τούτων ἱκανῆς συζητήσεως κατὰ πολλὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, ἐνεκρίθη τὸ ἐσώκλειστον σχέδιον νὰ παρουσιασθῇ πρὸς τὴν 'Υ.'Ε. διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἂν ἤθελε τὸ ἐγκρίνη.

Τὴν 16 Νοεμβρίου 1829, ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος

Γεώργιος Σισίνης

Ὁ Γραμματεὺς

Μ. Σοῦτσος.

Σχέδιον ψηφίσματος

Ἄρ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΞΑΛΛΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι οἱ κατὰ τὰ τμήματα ἐκτακτοὶ ἐπίτροποι διὰ τὴν ἑκτασιν τῆς διοικητικῆς των περιφερείας δυσκόλως ἐπαρκοῦν εἰς τὴν ταχείαν καὶ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρῶν των, ὁ πολίτης ἀκολούθως πάσχει ἐκ τῆς τοιαύτης βραδύτητος καὶ οἱ ἐκτενεῖς ἀγῶνες τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ νὰ παράξῃ τὴν κοινὴν τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίαν δὲν τελεσφοροῦν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν.

Θεωροῦντες ὅτι εἶναι καλὸν νὰ παρειαχθῇ, ὅσον ἐνδέχεται, τὸ ὁμοιόμορφον εἰς τὰς διαφόρους διοικητικὰς περιφερείας, τόσον κατὰ τὴν ἑκτασιν ὅσον καὶ τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων των.

Θεωροῦντες ὅτι τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας ἀνατεθειμένης ἄχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, τοὺς προσωρινοὺς διοικητὰς καὶ τοὺς δημογέροντας, οἱ τελευταῖοι οὗτοι, καίτοι ἀφιερῶντες ὅλας αὐτῶν τὰς φροντίδας καὶ τὴν πείραν εἰς τῶν δημοσίων πραγμάτων τὴν διευθέτησιν, μόνοι τῶν ἄλλων δημοσίων ὑπουργῶν δὲν λαμβάνουν τὴν παραμικροτέραν ἀντιμισθίαν καὶ ἀκολούθως ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ἀποζημιῶνται διὰ τὰς ἀπασχολήσεις καὶ (τοὺς) κόπους των.

Θεωροῦντες ἀκολούθως ὅτι τὸ 9 ἄρθρον τοῦ Β' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως ἐπιτρέπει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ τροπολογήσῃ τὰς διατάξεις τὰς ἀφορῶσας τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ κράτους διοίκησιν, ὡςάκις ἡ πείρα διδάξει τὴν κατὰ τοῦτο ἀνάγκην.

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας.

Ψηφίζομεν

α'. Οἱ κατὰ τὰ τμήματα ἐκτακτοὶ ἐπίτροποι πάνονται, διορίζονται δὲ εἰς τὰς ἐπαρχίας διοικηταί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πολιτῶν, τοὺς ὁποίους θέλουν προβάλει εἰς αὐτὴν αἱ τοπικαὶ ἀρχαί, καὶ τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν θέλει διπλασιάσει ἡ Γερουσία.

4. Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τῶν ἡνωμένων διαφόρων ἐπαρχιῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν διοικητὴν θέλουν λαμβάνεσθαι ἀφ' ἐκάστης ἐπαρχίας, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων.

β'. Αἱ μὲν πολυανθρωπότεραι καὶ μεγαλύτεραι κατὰ τὴν ἔκτασιν ἐπαρχίαι θέλουν ἔχει ἐκάστη ἀνὰ ἓνα διοικητὴν, αἱ δὲ ὀλιγανθρωπότεραι καὶ μικροτέρας περιφερείας, συγχρόνως δὲ καὶ γειτνιάζουσαι μεταξύ των, ἐνούμεναι ἀναλόγως τῆς γειτνιάσεως, τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ πληθυσμοῦ των, χωρὶς νὰ χάσωσι διὰ τοῦτο τὰ ἐπαρχιακὰ αὐτῶν δικαιώματα, θέλουν σχηματίζει μίαν καὶ τὴν αὐτὴν διοικητικὴν περιφέρειαν, ὡς ἐφεξῆς:

Εἰς τὴν Πελοπόννησον

	ἐν διοικητήριον καὶ ἐν συμβούλιον	ὁμοίως	ὁμοίως
Κόρινθος	»	»	»
Καλάβρυτα	»	»	»
Γαστούνη	»	»	»
Ἀρκαδιὰ	»	»	»
Μυστράς καὶ Μονεμβασία	»	»	»
Σπάρτη	»	»	»
Βοστίτσα καὶ Πάτρα	»	»	»
Καρύταινα	»	»	»
Φανάρι καὶ Πύργος	»	»	»
Μεθώνη, Κορώνη καὶ Νεόκαστρον	»	»	»
Νησί, Καλαμάτα	»	»	»
Κουτζούκ Μάνη, Ἐμπλάκι καὶ Ἀνδρούσα	»	»	»
Ἅγιος Πέτρος καὶ Πραστὸς	»	»	»
Τριπολιτζὰ καὶ Λεοντάρι	»	»	»
Ἄργος, Ναύπλιον καὶ Κάτω Ναχαγές	»	»	»

Εἰς τὰς Νήσους

	ἐν διοικητήριον καὶ ἐν συμβούλιον	ὁμοίως	ὁμοίως
Ὑδρα καὶ Σπέτζαι	»	»	»
Πόρος, Αἴγινα, Σαλαμίς	»	»	»
καὶ Ἀγκίστρι	»	»	»
Ἄνδρος καὶ Κέα	»	»	»
Σύρα καὶ Μύκονος	»	»	»
Τήνος καὶ Θερμιά	»	»	»
Νάξος, Πάρος καὶ Ἀντίπαρος	»	»	»
Σίφνος, Μῆλος, Κίμηλος καὶ	»	»	»
Σέριφος	»	»	»
Ἴος, Σίκινος, Πολύκανδρος	»	»	»
καὶ Ἀμοργὸς	»	»	»
Σαντορίνη, Ἀνάφη, Ἀστυ-	»	»	»
πάλαια, Κάσος, Κάρπαθος	»	»	»
Σάμος, Ἰκαρία	»	»	»
Πάτμος, Λέρος, Κάλυμνος	»	»	»
Σκόπελος, Ψαρά, Σκιάθος,	»	»	»
Σκῦρος καὶ Ἡλιοδρόμια	»	»	»

5. Ἐφ' οὗ σχηματισθῇ τὸ συμβούλιον τοῦτο, τρία τῶν μελῶν του, ὑπηρετοῦντα ἐνεργείᾳ τρεῖς μόνους μῆνας, διαιροῦσι τὰς ἐργασίας των εἰς τρόπον ὥστε ὁ μὲν νὰ εἶναι ἐπὶ τῶν τροφῶν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων καὶ ὁ τρίτος ἐπὶ τῶν γεννήσεων καὶ τῶν θανάτων· θέλουν πληρῶνεσθαι ἐπομένως εἰς τὸ διάστημα τοῦτο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Τὰ λοιπὰ μέλη θέλουν ἔχει ἰδιαίτερας ἐπιστάσις κατὰ τὴν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ συμβουλίου διάταξιν.

Εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα

Μεγαρίς, Ἀττικὴ καὶ Θῆβαι	Ἐν διοικητήριον καὶ ἐν συμβούλιον
Εὐβοία	» »
Λειβαδιὰ μὲ Τουρκοχώρι,	
Μπουδουνίτσα καὶ Ταλάντι	» »
Ζητοῦρι, Πατραντζίκι,	
Ἀγραφα καὶ Καρπενήσι	» »
Σάλωνα μὲ Γαλαξειδί,	
Λιδωρίκι καὶ Μαλανδρινόν	» »
Ναύπακτος, Κράββαρι καὶ Ἀπόκορον	» »
Μεσολόγγι, Αἰτωλικόν, Ζυγὸς καὶ Βλόχος	» »
Ξηρόμερον, Βόνιτσα καὶ Βάλτος	» »

Γ'. Ἀντὶ τῶν ἐπαρχιακῶν δημογεροντιῶν συνίσταται συμβούλια, ἰσάριθμα μὲ τὰ διάφορα τῆς ἐπικρατείας διοικητήρια.

Δ'. Ἐκαστον συμβούλιον θέλει συνίσταται ἐκ δώδεκα μελῶν, τὰ ὅποια, ἕως οὗ ἐκδοθῇ ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος, ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐκλέγει ἐκ τῶν καταλόγων ὅσους θέλει πορισθῇ ἀπὸ τὰς κατὰ τόπον ἀρχάς, ἐξ ὧν ἤδη ἔχει, καὶ ὠφελουμένη ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε γνώσεις τῆς Γερουσίας.

Ε'. Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τῶν ἠνωμένων μικρῶν ἐπαρχιῶν θέλουν λαμβάνεσθαι ἀπὸ ἐκάστην αὐτῶν ὡς ἔγγιστα, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ της.

ΣΤ'. Τὰ μέλη ἐκάστου συμβουλίου θέλουν διαδέχεσθαι ἀνὰ τρία ἀμοιβαδὸν κατὰ τριμηνίαν τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ἣν τάξιν θέλουν εἰσθαι καταγεγραμμένα τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὸν κατάλογον τῆς Κυβερνήσεως. Θέλουν δὲ λαμβάνει μισθὸν εἰς μόνον τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἐνεργείας των καὶ συνάμα μὲν τὰ τρία μέλη θέλουν συνεργάζεσθαι εἰς ὅσα ἀφορῶσι τὰ καθήκοντά των, τὸ καθὲν δὲ ἐξ αὐτῶν θέλει ἐπιφορτίζεσθαι, κατ' ἐκλογὴν τοῦ συμβουλίου, τὸ μὲν τὴν ἀγορανομίαν, τὸ δὲ τὴν ἐπιστάσιαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων καὶ οἰκοδομῶν, τὸ δὲ τρίτον τὴν καταγραφὴν τῶν γεννήσεων καὶ θανάτων. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μὲν ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν ἀνὰ τρία θέλουν ἀναλαμβάνει ἀλληλοδιαδόχως τὴν ἐφορίαν τῶν ἐκκλησιῶν, σχολείων, νοσοκομείων, κατ' ἐκλογὴν ὡσαύτως τοῦ συμβουλίου.

Ζ'. Ὅταν ἡ πλειοψηφία τοῦ συμβουλίου εἶναι γνώμης ἐναντίας τῆς τοῦ διοικητοῦ, θέλει ἐκφράζει αὐτὴν καὶ ἐν τούτοις, χωρὶς νὰ ἐμπορῇ νὰ ἐμποδίξῃ αὐτὸν τοῦ νὰ ἐνεργῇ, ὀφείλει ν' ἀναφέρεται περὶ τούτου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Η'. Τὸ συμβούλιον θέλει συγκαλεῖσθαι ὅπου (ἐδρεύει) ὁ διοικητής. Θέλει δὲ διορισθῇ εἰς

6. Μετὰ παρέλευσιν τῆς τριμηνίας θέλουν λαμβάνει τὸν τόπον τῶν τριῶν τούτων μελῶν ἄλλα ἰσάριθμα κατὰ τὴν τάξιν καθ' ἣν θὰ καταγραφοῦν εἰς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ των διάταγμα.

7. Ὁ διοικητὴς συγκαλεῖ καὶ προεδρεύει πάντοτε τὸ συμβούλιον. Ὁ δὲ γραμματεὺς του κρατεῖ τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων. Ἡ διάταξις, ἡ διοργανίζουσα τὸ συμβούλιον, προσδιορίζει περὶ ποίων ὑποθέσεων καὶ κατὰ ποίους τύπους πρέπει νὰ

ἐκάστην τῶν λοιπῶν ἠνωμένων ἐπαρχιῶν εἰς τοποτηρητῆς, ὅστις θέλει ἐνεργεῖ τὰς εἰς αὐτὸν διευθυνομένας διατάγας. Ὡσαύτως κατὰ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος, εἰς ἐκάστην τῶν νήσων, ὅταν δὲν διαμένῃ ὁ διοικητὴς, θέλει διορίζεται εἰς τοποτηρητῆς.

Θ'. Θέλουν ὑπάρχει κατὰ πόλεις, κώμας καὶ χωρία μερικοὶ δημογέροντες, ἐκλεγόμενοι κατὰ τὸν προλαβόντα ὀργανισμόν καὶ ὑπηρετοῦντες ἀμισθί. Ὄταν δὲ φανῶσι καλῶς ἐκδουλεύσαντες θέλουν προβιβάζεσθαι ἕκαστος, ἀναλόγως τῆς ἀξιότητός του, εἰς ἀνώτερον ὑπουργημα.

Ι'. Διὰ νὰ ἐμποδίζωνται αἱ καταχρήσεις, χρείας καλούσης, θέλουν διορισθῇ τρεῖς ἑκτακτοὶ ἔφοροι, ὁ μὲν εἰς Πελοπόννησον, ὁ δὲ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ ὁ ἄλλος εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος. Οὗτοι θέλουν ἐπιβλέπει καὶ ἐξετάζει τὰς πράξεις τῶν διοικητῶν, δικαστῶν καὶ τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπουργῶν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐνεργήσωσι πρὶν ἀναφερθῶσι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ λάβωσι ρητὴν διαταγὴν τῆς.

ΙΑ'. Διάταγμα ἰδιαίτερον θέλει προσδιορίσει τὰ καθήκοντα ἐκάστης τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν Νοεμβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 226.

Ὁ Καποδίστριας, εὐθὺς ὡς ἔλαβε τὴν πρότασιν ταύτην τῆς Γερουσίας, ἐμελέτησε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ διεπίστωσεν ὅτι ὠρισμέναι διατάξεις δὲν προσιδιάζον εἰς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, ὡς ἐνεφανίζοντο τότε. Κατόπιν τούτου ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν πρὸς τὴν Γερουσίαν:

〈Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ〉

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἐπεξεργάσθημεν μετὰ πολλῆς ἐπιστασίας τὸ περὶ διατάγματος σχέδιον, τὸ ὁποῖον μᾶς διεβιβάσατε διὰ τοῦ ἀπὸ 16 τοῦ παρόντος μηνὸς ὑπ' ἀρ. 6 Διαγγέλματός σας.

Ἄν καὶ ὁμογνωμονοῦμεν ἐντελῶς μὲ τὴν Γερουσίαν περὶ τῶν ὠφελειῶν αἵτινες ἤθελον προκύψει διὰ τὰς ἐπαρχίας, ὅταν διοργανισθῶσιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἔχῃ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιαίτερον διοικητὴν καὶ ἐν ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, φρονοῦμεν ὅμως ἀδύνατον νὰ ἐκτείνωμεν ἀπὸ τῆς σήμερον τὸ μέτρον τοῦτο ἀδιαφόρως εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐπικρατείας καὶ πρὸς τούτοις ἀσύμφορον νὰ ἐκδώσωμεν περὶ τούτου γενικὸν νόμον.

Ἡ κατὰ τμήματα διαίρεσις τῆς ἐπικρατείας, ὡς καὶ ὁ διορισμὸς ἐκτάκτων ἐπιτρόπων, δὲν ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ἀπαλλαγῶσιν αἱ ἐπαρχίαι ἀπὸ τὴν ἀναρχίαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο, νὰ λάβῃ δὲ ἡ Κυβέρνησις θετικὰς πληροφορίας, δι' ὧν νὰ δυνηθῇ νὰ παρει-

συζητῇ καὶ νὰ βουλευέται. Ἄν αἱ ψῆφοι τῶν πλειόνων δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴν γνώμην τοῦ διοικητοῦ, ὁ γραμματεὺς ἔχει χρέος νὰ σημειώσῃ τὸ τοιοῦτον εἰς τὰ πρακτικά, τὸ δὲ συμβούλιον θέλει ἀναφέρει περὶ τούτου εἰς τὴν Κυβέρνησιν, χωρὶς ὅμως ἡ τοιαύτη πράξις νὰ ἐπιφέρῃ βραδύτητα εἰς τὰς πράξεις τῆς διοικήσεως.

8. Εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὰς νήσους ὅπου δὲν διατρίβει ὁ διοικητὴς θέλει στέλλεται τοποτηρητῆς, ἂν αἱ περιστάσεις τὸ ἀπαιτήσουν.

σάξῃ βαθμυδὸν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τακτικὴν, ἅμα καὶ διαρκῇ. Καὶ περὶ τούτου θέλετε βεβαιωθῇ ἂν ἀπέλθετε τὰς εἰς τὰς Ἑ. Ἐπιτροπείας ἀπὸ 16 Ἀπρ. 1828 δοθείσας γενικὰς ὁδηγίας.

Δὲν ἀγνοεῖτε, κύριοι, ὅτι ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς μόλις ἐξέρχεται ἤδη τῆς ἀταξίας, ἣτις εἶναι ἄφρευκτος συνέπεια τοῦ πολέμου, καὶ ὅτι ἐπομένως εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ἡ Πελοπόννησος καθ' ἣν ἐποχὴν διωρίσθησαν οἱ ἑκτακτοὶ ἐπίτροποι.

Ἐπίσης δὲν ἀγνοεῖτε ὅτι καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον αὐτήν, μ' ὅλας τὰς προσπάθειάς μας, ἡ Ἐπαρχία τῆς Μάνης δὲν ἀπολαμβάνει εἰσέτι ὅλα τὰ ἀγαθὰ ὅσα ἔπρεπε νὰ ἐπιχέῃ εἰς αὐτὴν διοικήσεις ἐπιστηριζομένη εἰς μόνην τὴν σωτήριον τῶν νόμων ἰσχύν.

Ἐκτὸς τούτου τὸ Τμῆμα τῶν Ἀγρ. Σποράδων εὐρίσκεται εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἀπαιτεῖ δι' ἀνωτέρους λόγους τὴν ἰδιαίτην κηδεμονίαν καὶ ἐπαγρύπνησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Τέλος πάντων ἡ δημοσίευσίς ψηφίσματος προσδιορίζοντος κατ' ὄνομα τὰ ὑπουργήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἤθελε διορίσῃ ὑπαλλήλους εἰς ἐπαρχίας μὴ οὖσας ἔτι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἤθελε κάμει ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐντύπωσιν ἐπιβλαβῇ, ἴσως, διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις εἰς τὰ οὐσιωδέστερα αὐτῆς συμφέροντα.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ λόγοι δι' οὓς τροπολογήσαντες τὸ παρ' ὑμῶν κοινοποιηθὲν σχέδιον διατάγματος συνετάξαμεν τὸ ἐπισυναπτόμενον, περὶ οὗ σᾶς προσκαλοῦμεν νὰ μᾶς γνωστοποιήσητε τὴν γνώμην σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 23 Νοεμβρίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ν. Σπηλιάδης.

ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 226.

Εἰς τὸν φάκελον σφύζεται πράγματι τὸ ἀναφερόμενον ὡς συνημμένον τῷ ἀνωτέρῳ ἐγγράφῳ σχέδιον ψηφίσματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Νοεμβρίου 1829. Πρβλ. τὸ ἀνωτέρῳ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐγγράφον τοῦ Κυβερνήτου, προερχόμενον ἐξ ἀναμεταφράσεως, ἐν Ἰ. Ἀ. Καποδίστρια, Ἐπιστολαί, τόμ. Γ', σελ. 309 - 310, φέρον ὅμως ἡμερομηνίαν 22 Νοεμβρίου.

Ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὰς ἀπόψεις τοῦ Κυβερνήτου κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτῶν, κατέληξεν εἰς τὰς ἐξῆς ἀντιπαρατηρήσεις:

Ἀρ. 18

Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος

Ἐλαβεν ἡ Γερουσία τὸ ἐπιστραφέν σχέδιον ψηφίσματος περὶ μεταρρυθμίσεως διοικη-

9. Ἐπίσης θέλουν διορισθῇ δημογέροντες καὶ εἰς τὰς πόλεις, κώμας καὶ χώρας, κατὰ τὴν χρεῖαν καὶ τὰς καθεστώσας συνηθείας. Οὗτοι δὲ θέλουν ἐκτελεῖ, ὥς καὶ μέχρι τοῦδε, τὰ χρέη τῶν ἀμισθί. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἐκδουλεύσεών των θέλει τοὺς διορίζει ἐπομένως εἰς ἀνώτερα ὑπουργήματα, καθ' ὅσον ἤθελαν δώσει δείγματα ἰκανότητος καὶ πατριωτισμοῦ.

ρίων καὶ συζητήσασα αὐθις αὐτό, ὥς πρὸς τὰ ἀντικείμενα καὶ διαφέροντα τοῦ πρώτου, ἐνέκρινεν αὐτὸ μὲ τὰς ἐφεξῆς γνωμοδοτήσεις:

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον α' ἡ Γερουσία, ἐπὶ τῆς βάσεως ὅτι τὸ ψήφισμα γίνεται δι' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, νὰ ἐφαρμοσθῇ δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅπου ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ, ἐνέκρινεν αὐτὸ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

Τὰ ἄρθρα β', δ', ζ' καὶ η' ἐνεκρίθησαν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

Ὡς πρὸς τὸ γ' ἄρθρον ἡ Γερουσία γνωμοδοτεῖ, τὸ συμβούλιον νὰ ὀνομασθῇ συμβούλιον δημογεροντικὸν τῆς ἐπαρχίας ἢ τῶν ἐπαρχιῶν.

Περὶ δὲ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς γνωμοδοτεῖ ὁμοῦς ἡ Γερουσία «οἱ κατάλογοι ὀνομάτων τοῦ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ νὰ προβληθῶσιν ἀπὸ τὰς τοπικὰς ἀρχάς, ἥτοι τοὺς διοικητὰς καὶ τὰς δημογεροντίας, εἰς τὴν Κυβέρνησιν· αὕτη δὲ νὰ καθυποβάλλῃ αὐτοὺς εἰς τὴν Γερουσίαν, ἡ δὲ Γερουσία, ἐξ αὐτῶν καὶ ἐξ ὅσων γνωρίζει, νὰ σχηματίσῃ κατάλογον διπλοῦ ἀριθμοῦ ὀνομάτων καὶ νὰ τὸν καθυποβάλλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν· διαὶ νὰ διορίσῃ ἐξ αὐτοῦ κατ' ἐκλογὴν ὅσους ἐγκρίνη».

Εἰς τὸ ἄρθρον ε' γνωμοδοτεῖ εἰς τὸ... τῶν μετετημένων καὶ ἀποθνησκόντων... νὰ προστεθῇ «καὶ τὰ τρία συνάμα θέλουν ἐκπληροῖ τὰ χρέη τῆς δημογεροντίας», τὰ δὲ λοιπὰ μέλη κτλ.

Ὡς πρὸς τὸ ζ' ἄρθρον ἡ Γερουσία γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῇ «ὅσάκις δὲ καὶ τὰ ἐν ἐνεργείᾳ τρία μέλη διαφωνοῦν μὲ τὸν διοικητὴν περὶ ἀντικείμενον τινὸς σπουδαίου, ν' ἀναφέρονται πρὸς τὸν διοικητὴν καὶ νὰ ζητοῦν νὰ συγκαλέσῃ τὸ συμβούλιον διὰ νὰ συσκεφθῇ περὶ τούτου, ἐὰν δὲ ὁ διοικητὴς δὲν θελήσῃ νὰ τὸ συγκαλέσῃ, τότε θέλουν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρονται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν».

Εἰς τὸ ἄρθρον θ' γνωμοδοτεῖ ἡ Γερουσία νὰ προστεθῇ «καὶ πόλεις» εἰς τὰς κώμας καὶ τὰ χωρία κτλ.

Ἡ Γερουσία παρετήρησε προσέτι ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεσιώπησε τὸ ἄρθρον ι' τοῦ προβληθέντος παρὰ τῆς Γερουσίας προτέρου σχεδίου. Ἡ Γερουσία, νομίζουσα τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὡς μέρος συντελεστικὸν εἰς τὸ παρὸν σύστημα διοργανισμοῦ διοικητηρίων, διαγγέλλει καὶ ἤδη ὅτι ἡ ἐπιθυμία της εἶναι ἡ αὕτη, ἀλλ' ἀνατίθηναι εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ πράξῃ ὅπως ἐγκρίνει.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 30 Δεκεμβρίου 1829

Ὁ Πρόεδρος
Γεώργιος Σισίνης

Ὁ Γραμματεὺς
Μ. Σοῦτσος.

ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 228.

Ἀποδεχθεὶς τὰς τελικὰς ταύτας ἀπόψεις τῆς Γερουσίας, ὁ Κυβερνήτης συνέταξεν ἐκ νέου

10. Ἡ Κυβέρνησις θέλει διορίσει ἐκτάκτους ἐπιτρόπους διὰ νὰ ἐφορεύουν τὴν νέαν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὅσας αἱ περιστάσεις καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας τὸ ἀπαιτήσουν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 1 Ἰανουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

τὸ σχέδιον τοῦ ψηφίσματος καὶ ἐκοινοποίησε τούτο εἰς τὸ γνωμοδοτικὸν σῶμα. Ἡ ἀπάντησις πρὸς τὴν Γερουσίαν εἶναι ἡ ἐξῆς:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

(Ἀρ.) 460

ΑΘΗΝΩΝ

ἙΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἀποδεχόμενος εὐχαρίστως τὰς εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 18 Διακοίνωσίν σας παρατηρήσεις εἰς τὸ περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διοικητηρίων σχέδιον ψηφίσματος, ἐσπεύσαμεν, κύριοι, νὰ τὸ συντάξωμεν κατ' αὐτάς.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας θέλει σᾶς κοινοποιήσει τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ ἐν αὐτῷ παρατηρεῖτε ὅτι τὸ ἀρθ. 3 ἐσυντάχθη εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ γίνῃ χρεία οὐδεμιᾶς μεταρρυθμίσεως τοῦ πέμπτου. Ὅσον διὰ τὰς ἀναβαλλομένας μεταρρυθμίσεις τοῦ 7 ἄρθρου θέλομεν τὰς κάμει ἀκολούθως εἰς τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν συμβουλίων διάταγμα.

Εἰς τὸ ἄρθρον 9 προσετέθησαν σημειωθεῖσαι αἱ λέξεις σας κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, καθὼς καὶ ὁλόκληρον τὸ ἰον διετηρήθη κατὰ τὴν παρατήρησίν σας.

Σύμφωνοι ἤδη καθ' ὅλα τὰ ἄρθρα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σχεδίου, θέλομεν τὸ δημοσιεύσει πάραντα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν α' Ἰανουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 229.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1830
περὶ καθορισμοῦ ἰσοτιμίας τῶν ξένων νομισμάτων
πρὸς τὸν φοῖνικα¹

〈Ψήφισμα Β'.〉 Ἀρ. 531

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θέλοντες νὰ κανονίσωμεν τὴν νομισματικὴν διάταξιν (ταρίφαν) ἐπὶ τῇ βάσει
τῶν ἐλληνικῶν νομισμάτων τοῦ φοῖνικος καὶ λεπτοῦ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀρ. Ζ' Ψήφισμα τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν
ὑπ' ἀρ. 207 Διάταξιν², δημοσιευθεῖσαν τὴν 8 Φεβρουαρίου 1828.

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

1. Τὰ διάφορα νομίσματα προσδιορίζονται εἰς τὴν ἀνάλογον τιμὴν αὐτῶν ἐπὶ
τῇ βάσει τοῦ ἀργυροῦ φοῖνικος καὶ λογίζονται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας
κατὰ τὴν ἐπομένην διάταξιν.

2. Πᾶν ἄλλο νόμισμα, μὴ συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὴν παρούσαν Διάταξιν,
δὲν εἶναι διόλου δεκτὸν εἰς τὴν μετὰ τῶν πολιτῶν ἀσφάλειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ
τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

3. Τῶν ἀπὸ τὸ 1826 ἔτος χαραχθέντων καὶ εἰς κυκλοφορίαν ἐμβάντων τουρκικῶν
νομισμάτων, ὡς καὶ τῶν ξένων χαλκίνων νομισμάτων, ἡ κυκλοφορία εἰς τὴν ἐλλη-
νικὴν ἐπικράτειαν ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 11 (5 Φεβρ. 1830), σελ. 41 - 42. Γαλλιστὶ ἐν
Constitutions, σελ. 305 - 306. Παρὰ πόδας τοῦ ψηφίσματος ἐδημοσιεύθη ἡ ἀκόλουθος εἰδοποίη-
σις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἀρ. 466

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Δημοσιεύοντες τὸ ὡς ἄνω ὑπ' ἀρ. 531 Ψήφισμα τῆς Α.Ε. τοῦ Κυβερνήτου, εἰδοποιούμεν
ὅτι ἡ ἐνδιαλαμβανομένη εἰς αὐτὸ περὶ νομισμάτων διάταξις θέλει ἀρχίσει νὰ ἔμβῃ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ
τὴν 1 τοῦ μέλλοντος Μαρτίου 1830.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 28 Ἰανουαρίου 1830

Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ

Ἀ. Κοντόσταυλος, Ἰ. Κοντουμάς, Α. Παπαδόπουλος.

2. Τὴν Διάταξιν ταύτην βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων
τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828-1829», σελ. 41 - 42.

〈ΔΙΑΤΑΞΙΣ〉

	Φοίνικες	Λεπτά
Τάλληρα δίστηλα	6	
Ἡμίσεια αὐτῶν	3	
Τέταρτα διστήλων	1	50
Ὀγδοα αὐτῶν		75
Δέκατον ἕκτον αὐτῶν		37
Τάλληρα ἄστηλα καὶ Ρεγγίνας	5	90
Ἡμίσεια αὐτῶν	2	95
Τέταρτα αὐτῶν	1	47
Τάλληρα ὀνομαζόμενα σπαθάτα	5	80
Ἡμίσεια αὐτῶν	2	90
Τάλληρα Βενέτικα	5	75
Νόμισμα 5 φράγκων τῆς Γαλλίας	5	60
〈Νόμισμα〉 2 φράγκων ὁμοίως	2	24
〈Νόμισμα〉 1 φράγκου ὁμοίως	1	12
Ἡμισυ αὐτοῦ		56
Νόμισμα 6 λιρῶν Τυρρανέζων	6	60
Ἡμίσειαι αὐτῶν	3	30
Τέταρτον αὐτῶν καὶ 30 σολιδίων	1	65
Τὸ ὀγδοον αὐτῶν		82
Κορῶναι Ἀγγλίας	7	
Ἡμίσειαι αὐτῶν	3	50
Σελίνια	1	40
Ἡμισυ αὐτῶν		70
Ρούβλια Ρωσίας	5	
Τὸ πέμπτον αὐτοῦ (20 καπίκια)	1	
Δόπαι Ἰσπανίας	94	40
Ἡμίσεια αὐτῆς	47	
Τέταρτον αὐτῆς	23	50
Ὀγδοον αὐτῆς	11	75
Δέκατον ἕκτον αὐτῆς	5	87
Δόπαι Πορτογαλίας	53	
Λίραι στερλίναι	29	20
Ἡμίσειαι αὐτῶν	14	60
Λουίγγια παλαιὰ μέχρι τῶν 1780	26	30

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

	Φοίνικες	Λεπτά
Λουίγγια νέα καὶ Ναπολεόνια	22	80
Βενέτικα φλωρία	13	50
Ὀλλανδικὰ φλωρία	13	30
Βασιλικά φλωρία	13	
Οὐγγίαι Σικελίας	25	50
Σοφορίνια	36	50

4. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

6

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 3 τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1830
περὶ τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν
καὶ ἐκφράσεως τῶν ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῶν μνημόνων ποσῶν εἰς φοίνικας¹

Ψήφισμα Γ' Ἀρ. 532

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ τὰ ἑλληνικὰ νομίσματα ἐμβῆκαν ἤδη εἰς κυκλοφορίαν, θεωροῦντες ἀναγκαῖον νὰ μὴ κρατῶνται εἰς τὸ ἐξῆς οἱ λογαριασμοὶ καὶ τὰ κατάστιχα εἰς ἄλλο παρὰ τὸ ἐθνικὸν νόμισμα·

Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀπὸ α' τοῦ ἐρχομένου Μαρτίου τοῦ παρόντος ἔτους, τὰ κατάστιχα πάσης δημοσίου ὑπηρεσίας θέλουν κρατεῖσθαι εἰς φοίνικας καὶ λεπτά. Ἐπομένως ὅλοι οἱ ἔκτακτοι ἐπίτροποι καὶ προσωρινοὶ διοικηταί, δασμοτελῶναι καὶ ὅσοι ἔχουσι λογαριασμοὺς μετὰ τῆς Κυβερνήσεως διατάττονται νὰ κλείσωσιν αὐτοὺς κατὰ τὴν 28 τοῦ ἐρχομένου Φεβρουαρίου καὶ νὰ τοὺς πέμψωσιν εἰς τοὺς ἀνήκοντας κλάδους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Β'. Εἰς φοίνικας καὶ λεπτά ὁμοίως θέλουν ἐκδίδεσθαι ὅλα τὰ ἐγγράφα τῶν δημοσίων μνημόνων, οἷον πωλητήρια, ὁμολογίαι, διαθῆκαι, συναλλαγματικά, καὶ λοιπὰ ὅμοια.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 11 (5 Φεβρ. 1830), σελ. 41.

Γ'. Ἡ τιμὴ τῶν διαφόρων νομισμάτων κανονίζεται καὶ προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ φοίνικος κατὰ τὴν ὑπ' ἀρ. 531 τῆς σημερινῆς ἡμερομηνίας ἐκδοθεῖσαν Διάταξιν.

Δ'. Προσκαλοῦνται ὅλοι οἱ ἔμποροι καὶ λοιποὶ πολῖται νὰ συμμορφωθῶσι καὶ αὐτοὶ μὲ τὸ παρὸν νομισματικὸν σύστημα.

Ε'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

7

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 4 τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1830
περὶ τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῶν ἀμφισβητουμένης
κυριότητος κτημάτων¹

Ψήφισμα Δ'. Ἀρ. 536

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἀνεφύησαν διαφοραὶ ἀπὸ κτήματα, τὰ ὅποια τινὲς τῶν πολιτῶν λέγουσιν ιδιόκτητα, ἐνῶ οἱ ἐνοικιασταὶ τὰ λογίζονται ἔθνικά, καὶ νομίζοντες ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὰ τριτοδεκατίσουν δὲν ἀποδίδουν τὰ εἰς τὸ Ταμεῖον ὀφειλόμενα χρήματα, τὸ ὁποῖον δὲν συγχωρεῖται εἰς αὐτούς, ὀφείλοντες νὰ πληρῶνουν εἰς τὴν προθεσμίαν τὸ χρέος των·

Προτιθέμενοι νὰ κόψωμεν τὰς ἀδίκους προφάσεις τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ νὰ φυλάξωμεν τὰ δίκαια τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ πολίτου ἄχρις ὅτου ἐνεργηθῇ τὸ θ' ἄρθρον τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀπὸ τὰ κτήματα τῶν ὁποίων τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας διαφιλονεικεῖται καὶ περὶ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει τὸ διαληφθὲν θ' ἄρθρον τοῦ Γ' Ψηφίσματος νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐνοικιαστὴς τὸ δέκατον, τὸ δὲ τρίτον νὰ παρακατατίθεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ νὰ μένῃ μεσέγγυον ἄχρις ὅτου ἀποδειχθῇ εἰς ποῖον ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας.

1. ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 88.

Β'. Ὅστις δικαιωθῇ ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ διαληφθὲν ψήφισμα διορισθησομένην ἐπιτροπὴν νὰ λαμβάνῃ τὰ εἰς μεσέγγυον χρήματα τοῦ τρίτου, ὁμοῦ μὲ τὸν νόμιμον αὐτῶν τόκον.

Γ'. Τὸ αὐτὸ μέτρον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλας τὰς συμπιπτούσας ὑποθέσεις τῆς αὐτῆς φύσεως.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 26 Ἰανουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

8

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 5 τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830
περὶ τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς¹

〈Ψήφισμα Ε'.〉 Ἀρ. 591

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀρ. Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως, δι' οὗ ἐπικυροῦται τὸ κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς·

Αἰσθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀναπτύξωμεν ἐπὶ πλέον τὸν ὑφεστῶτα κανονισμόν τοῦ καταστήματος·

Ἐπιθυμοῦντες νὰ προμηθεύσωμεν εἰς τὸ Ἔθνος καὶ τὸ ἐμπόριον τοὺς ἐξ αὐτοῦ

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 12-13 (8-12 Φεβρ. 1830), σελ. 46. Γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 308 - 311. Ἐν παραρτήματι παρατίθεται πανομοιότυπον μερίδος (μετοχῆς) τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς, ληφθείσης ἐκ τῶν ΓΑΚ (Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7). Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς «Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος» (σελ. 45) ἐδημοσιεύθη ἡ ἀκόλουθος ἀναφορὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην:

Ἀρ. 308

Ἐξοχώτατε,

Ἡ παρὰ τῆς Ὑ.Ἐ. συστηθεῖσα Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐνήργησε τὰς ἐργασίας της κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπ' ἀρ. 105 Διατάγματος, ἐκπληρώσασα καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τὰς ὑποσχέσεις της.

Ἡ ὅλική ποσότης τῶν μετόχων αὐτῆς ἀνέβη εἰς δίστηλα 154.896:74/100, ἀλλὰ σήμερον δὲν χρεωστεῖ εἰμὴ μόνον δίστηλα 100.365:90, πληρώσασα τὰ λοιπὰ εἰς ὅσους τὰ ἐζήτησαν μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν.

Τοιαῦτα καταστήματα ὠφέλησαν παντοῦ καὶ πάντοτε κατὰ διαφόρους τρόπους· διότι, ἐνῶ χρησιμεύουν ὡς παρακαταθήκη τῶν χρημάτων τῶν πλουσίων, τῶν χρηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν, ἐνῶ οὐ-

πόρους διὰ τῆς προσδιορισθείσης δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. 594 σημερινοῦ Ψηφίσματος ὑποθήκης·

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κατὰ τὴν 29 Ἰανουαρίου χρονολογημένην ὑπ' ἀρ. 308 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς· Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἡ διάρκεια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς προσδιορίζεται εἰς πέντε ἔτη κατὰ συνέχειαν, τὰ ὁποῖα συμπληροῦνται κατὰ τὴν α' Ἀπριλίου 1835, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ μέτοχοι θέλουν πληρωθῇ, ἂν δὲν προτιμήσουν μᾶλλον νὰ ἀνακαινίσουν τὰ γραμμάτιά των· τὸ δὲ κατάστημα θέλει διοργανισθῇ ἐκ νέου ἐπὶ βάσεων ἀναλόγων μετὰς περιστάσεις καὶ τὰς προόδους τοῦ ἐμπορίου.

Β'. Ὁ πληρωθησόμενος τόκος προδιορίζεται, ὡς καὶ πρότερον, ἀνὰ 8 τὰ 100 τὸν χρόνον, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου καὶ πληρώνεται, ἥτοι εἰς τὴν α' Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους, διὰ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τῆς Τραπεζῆς, διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν ἀπὸ πρᾶκτορας διωρισμένους ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῶν αὐτῶν διευθυντῶν μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα, ὥς καὶ ὁ τόπος τῆς διαμονῆς αὐτῶν, θέλουν γνωστοποιηθῇ δι' ἐγκυκλίου.

Γ'. Ἡ ὅλική ποσότης τῶν μερίδων τῆς Ἐθνικῆς ταύτης Τραπεζῆς προσδιορίζεται εἰς 6.472 ἀνὰ 500 φοίνικας ἢ 83·1/3 δίστηλα ἐκάστη, ποσότης ἴση τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην τεθείσης ὑποθήκης ἑθνικῶν κτημάτων, ἐκτιμηθέντων, ὡς τὸ ὑπ' ἀρ. 594 Ψήφισμα τῆς σημερινῆς χρονολογίας, διὰ φοίνικας 3.236.000, ἥτοι δίστηλα 539.333·1/3.

Δ'. Ἐὰν ἡ ποσότης τῶν μερίδων (actions) ὑπερβῇ τὴν τιμὴν τῆς ὅλικῆς ταύτης ποσότητος, ἡ Κυβέρνησις ὑπόσχεται νὰ παραχωρῇ εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἄλλα ἑθνικὰ κτήματα, ἀνάλογα μετὰ τὴν ποσότητα τῶν ὑπερτερουσῶν μερίδων, ἐκτιμώμενα δι' ἐμ-

τοι καρποῦνται τὸν χρονιαῖον τόκον των, ἐμβαίνουν καὶ τὰ χρήματα ταῦτα εἰς κυκλοφορίαν, καὶ ὠφελοῦμενοι ὠφελοῦν παντοδαπῶς τὴν κοινωνίαν, ἐνῶ ἴσως διὰ τῆς ἐλλείψεως τοιούτων καταστημάτων πολλὰ κεφάλαια ἤθελον μείνει νεκρά, μετὰ ζημίαν καὶ τῶν κυρίων των καὶ τῆς ἐσωτερικῆς βιομηχανίας.

Ἀλλὰ μ' ὅλην ταύτην τὴν ἀναντίρρητον ἀλήθειαν, οἱ διευθυνταὶ τῆς Τραπεζῆς χρεωστοῦν μετὰ λύπην των νὰ ὑποβάλουν πρὸς τὴν Ὑ.Ε. ὅτι, εἴτε διὰ τὸ νεοφανὲς τοῦ καταστήματος τούτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἴτε διὰ τὰς παρελθούσας δυσχερεῖς περιστάσεις, αἵτινες ἐγέννησαν τὴν ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν πρὶν τῆς ἀφίξεως τῆς Ὑ.Ε., ἡ συνδρομὴ τῶν μετόχων δὲν ἔκαμε πρόοδον ἀνάλογον μετὰς ἐλπίδας μας καὶ μετὰ τὴν ἀκρίβειαν μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ Τράπεζα ἐξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις της. Μ' ὅλα ταῦτα ἐλπίζομεν ὅτι ἡ πείρα τοῦ παρελθόντος καὶ αἱ ἐγγνήσεις τὰς ὁποίας ἤδη προσφέρει ἡ Τράπεζα θέλουν παρακινήσει καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ ἀλλογενεῖς νὰ δείξουν τὴν δικαίαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐμ-

πείρων ἐκτιμητῶν κατὰ τὸ παραδεχθὲν σύστημα· ἡ δὲ πρᾶξις τῆς ἐπιπροσθέσεως ταύτης θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος πρὸς γνῶσιν ὅλων ἐν γένει τῶν μετόχων τῆς Τραπεζῆς.

Ε'. Οἱ παλαιοὶ μέτοχοι (*intéressés*), τῶν ὁποίων ἡ ὀλικὴ καταθεμένη ποσότης ἀναβαίνει εἰς φοίνικας 602.195,40/100, ἥτοι δίστηλα 100.365:90, συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ γ' ἄρθρου προσδιωρισμένον ἀριθμόν, ἀλλ' ὀφείλουν, ὅσον τάχιστα, νὰ πέμψουν πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῆς Τραπεζῆς τὰς ἀνὰ χεῖράς των παλαιὰς ὁμολογίας διὰ νὰ λάβουν τὰς κατὰ τὸν παρόντα ὀργανισμόν νέας ἀποδείξεις, ἀναπληρώνοντες τὸ ἐλλεῖπον εἰς συμπλήρωσιν.

Σ'. Οἱ θέλοντες δύνανται νὰ λάβουν ὅσας ἐπιθυμοῦν μερίδας, ὅχι ὅμως ποτὲ ὀλιγώτερον τῆς μιᾶς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος πολλοὶ πολῖται Ἕλληνες ἐπιθυμοῦν μὲν, δὲν εἶναι ὅμως εἰς κατάστασιν νὰ καταθέσουν ἀκέραιον τὴν ποσότητα τῆς προσδιορισθείσης αὐτῆς μερίδος, διὰ τοῦτο παραχωρεῖται εἰς τοὺς τοιούτους τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνουν καὶ ἡμισείας μερίδας.

Ζ'. Οἱ ἔχοντες μερίδας τῆς Τραπεζῆς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὰς πραγματεύωνται προσυπογράφοντες τ' ὄνομά των· μόνον δὲ οἱ κατέχοντες αὐτὰς εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς των ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς συνάξεως τοῦ κεφαλαίου καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος τόκου του.

Η'. Οἱ διευθύνται τῆς Τραπεζῆς χρεωστούν νὰ δημοσιεύουν διὰ τῆς ἐφημερίδος τὰ ὀνόματα τῶν ὅσων λαμβάνουν μετοχὴν εἰς τὴν Τράπεζαν μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδομένων μερίδων, καθὼς καὶ σημειώσιν τῶν ἐξοφληθεισῶν, ἂν τυχὸν τινὲς τῶν μετόχων λάβωσιν ἀνάγκην νὰ ζητήσωσι πρὸ τῆς διωρισμένης προθεσμίας τὸ καταβληθὲν παρ' αὐτῶν κεφάλαιον, διὰ νὰ γνωρίζουν οἱ μέτοχοι αὐτῆς τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς κυκλοφορίαν μερίδων.

Θ'. Οἱ διευθύνται τῆς Τραπεζῆς χρεωστοῦν εἰς τὰς ἀρχὰς ἐκάστου ἔτους νὰ δημοσιεύουν ἰσολογισμόν περιέχοντα τὴν ὀλικὴν ποσότητα τοῦ χρέους τῆς Τραπεζῆς, λογαριασμόν καθαρὸν τῶν ἐξόδων καὶ εἰσοδημάτων τῶν εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο παραχωρηθέντων εἰς ὑποθήκην κτημάτων, καταγραφὴν τῶν πληρωθέντων ἐτησίων τόκων καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἤθελεν ἐγκρίνει ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ καταστήματος τούτου.

πιστοσύνην των, συνεισφέροντες ἱκανὰς ποσότητας εἰς τὴν ἀνανεουμένην καὶ ἐξασφαλιζομένην Ἑλληνικὴν Τράπεζαν.

Ἀλλὰ μολονότι, Ἐξοχώτατε, ὡς εἵπομεν ἀνωτέρω, ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα ἐκπλήρωσε κατὰ γράμμα τὰς ὑποσχέσεις της, μ' ὅλα ταῦτα καὶ διὰ τὴν προσγινομένην μεγαλυτέραν ἀσφάλειαν τῶν παλαιῶν μετόχων της καὶ διὰ τὴν περισσοτέραν ἐμψύχωσιν τῶν μελλόντων, ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀνέ-

Γ'. Ἐὰν εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐκποίησης ἐθνικῶν κτημάτων, αἱ μερίδες τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς θέλουν εἶναι δεκταὶ ἀντὶ μετρητῶν εἰς ἀγορὰν αὐτῶν.

ΙΑ'. Πρὸς περισσοτέραν ἐμφύχωσιν, ἐν ταύτῳ καὶ ἀσφάλειαν, τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς ταύτης Τραπεζῆς, ἡ Κυβέρνησις συγκατατίθεται ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους νὰ μένουν εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην πρὸς ὄφελος τῶν μετόχων αὐτῆς καὶ νὰ διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν, εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς πενταετοῦς προθεσμίας κατ' ἀναλογίαν τῶν μερίδων, ὅσα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων ἤθελον περισσεύσει χρήματα μετὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν χρεωστούμενων ἐτησίων τόκων· ἀλλὰ τοῦτο τότε μόνον θέλει γίνεσθαι, ὅταν ἐξαντληθῇ ὁλόκληρος ἡ ὑπὸ τοῦ 3 ἄρθρου προσδιωρισμένη ποσότης τῶν 6.472 μερίδων ἐντὸς τοῦ πρώτου ἔτους· ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπόσχεται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναπληρώσῃ ὅποιανδήποτε ἐλάττωσιν, ἣτις ἤθελε πηγᾶσει εἴτε ἐκ τῶν περιστάσεων, εἴτε ἐκ τῆς φορᾶς τοῦ ἐμπορίου, ὡς πρὸς τὴν ἀποπληρωμὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προσδιωρισμένου τόκου.

ΙΒ'. Τὸ κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δὲν δέχεται διόλου μεσέγγυνον ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει.

ΙΓ'. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 3 Φεβρουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

γνώσε μὲ χαρὰν τῆς τὴν διαταγὴν τῆς Ὑ.Ἐ., δι' ἧς διετάχθη νὰ ἐκτιμήσῃ δι' ἐπιτροπῶν, συγκειμένων ἀπὸ εὐνόληπτα καὶ ἔμπειρα ὑποκείμενα, τοὺς ἐπικερδεστάτους σταφιδαμπελῶνας τῆς Κορίνθου καὶ Βοστίτισης καὶ τοὺς εὐκάρπους ἐλαιῶνας τῶν Σαλῶνων καὶ τῆς Κορίνθου, μὲ σκοπὸν ὥστε ὅλα ταῦτα, ἐνωμένα μὲ τὴν σμύριδα καὶ τὴν ἄλυκὴν τῆς Νάξου καὶ μὲ τὰ ὀρυκτὰ καὶ τὴν ἄλυκὴν τῆς Μήλου, νὰ χρησιμεύσουν ὡς ὑποθήκη εἰς (τὴν) οὕτως ἀνανεουμένην καὶ ἐξασφαλιζομένην Ἑλληνικὴν Τράπεζαν.

Ἡ τοιαύτη ὑποθήκη τῶν ὅλως διόλου ἐθνικῶν τούτων κτημάτων, γενομένη ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐθνικὸν τοῦτο κατάστημα, ἐξασφαλίζει ἐντελέστατα τὰ κεφάλαια τῶν προτέρων καὶ μελλόντων μετόχων μέχρι τῆς προσδιωρισμένης ποσότητος τῶν φοινίκων 3.236.000, ἥτοι διστηλῶν 539.333: 1/3, καὶ ἡ ἄοκνος καλλιέργεια καὶ φρόνιμος διάταξις τῶν καρπῶν των ἐγγυᾶται πλουσιοπαρόχως τὴν πληρωμὴν τῶν ἐτησίων τόκων των.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ εἰλικρινοῦς καὶ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη καθυποβάλλει εἰς τὴν βαθεῖαν σκέψιν καὶ ἐπίκρισιν τῆς Ὑ.Ἐ. τὰ ἐφεξῆς:

α'. Σχέδιον ὑποθήκης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

β'. Σχέδιον ἀφορῶν τὸ κατάστημα τοῦτο καὶ τοὺς μετόχους αὐτοῦ· ἀκολούθως δὲ δύναται νὰ παρουσιάσῃ καὶ σχέδιον τῶν χρεωστικῶν ἀποδείξεων μετὰ τοῦ προσδιωρισμένου τόκου των.

Πρὶν τελειώσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παροῦσαν ἀναφορὰν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν

9

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 6 τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830
περὶ ὑποθηκεύσεως ἐθνικῶν κτημάτων ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
πρὸς ἀσφάλειαν τῶν παρ' αὐτῇ καταθέσεων¹

⟨Ψήφισμα 5'.⟩ Ἀρ. 594

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, τὸ ἀφορῶν τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν·

Ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποκαταστήσωμεν βάσιμον καὶ ἀσφαλὲς τὸ κατάστημα τοῦτο, καθ' ὃν τρόπον διαλαμβάνει τὸ αὐτὸ ἄρθρον·

Λαβόντες ὑπ' ὅψιν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπ' ἀρ. 308 τὴν 29 Ἰανουαρίου χρονολογημένην Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας
Ψηφίζομεν

Α'. Ὁ σταφίδαμπελὼν τῆς Κορίνθου συγκείμενος ἀπὸ 1.433:1/4 στρέμματα σταφίδος καὶ ἐκτιμηθεὶς, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, διὰ φοίνικας 820.000, ἥτοι δίστηλα 136.666:2/3·

ὁ σταφίδαμπελὼν τῆς Βοστίτης συγκείμενος ἀπὸ 521:1/3 στρέμματα σταφίδος καὶ ἐκτιμηθεὶς, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, διὰ φοίνικας 627.264, ἥτοι δίστηλα 104.544·

ὁ ἐλαιὼν τῶν Σαλῶνων συγκείμενος ἀπὸ δένδρα ἐλαίας 40.873 καὶ ἐκτιμηθεὶς, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, διὰ φοίνικας 694.196, ἥτοι δίστηλα 115.699:1/3·

προσοχὴν τῆς Ὑ.Ἐ. τὸ 4 ἄρθρον τοῦ β' σχεδίου, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ποσότης τῶν μερίδων ἤθελεν ὑπερβῇ τὴν τιμὴν τῆς ὀλικῆς ποσότητος τῆς ὑποθήκης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, πεποιθυῖα εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν εὐκαταστάτων Ἑλλήνων καὶ εἰς τὴν προθυμίαν τῶν φιλελλήνων τοῦ πολιτισμένου κόσμου, εἶν' εὐελπὺς ὅτι θέλουν συνδράμει πολλοὶ πλειότεροι τοῦ προσδιορισθέντος ἀριθμοῦ τῶν μετόχων, καὶ διὰ τοῦτο ἐφρόντισε νὰ προνοήσῃ διὰ τοῦ ρηθέντος 5 ἄρθρου, ὥστε νὰ προπαρασκευασθῇ νέα ἐξασφάλις διὰ τὴν ἐλπιζομένην περισσευσιν τῶν μετόχων τοῦ ἐθνικοῦ τούτου καταστήματος. Ἀπόκειται εἰς τὴν Ὑ.Ἐ. ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἂν ἐγκρίνῃ.

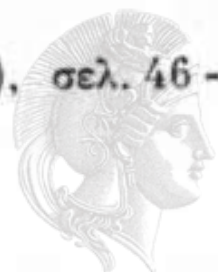
Ὑποσημειοῦται μὲ βαθύτατον σέβας

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 29 Ἰανουαρίου 1830

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπὴ

Ἀ. Κοντόσταυλος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 12 - 13 (8 - 12 Φεβρ. 1830), σελ. 46 - 47.
Γαλλιστὶ ἐν Constitutions, σελ. 311 - 313.

ὁ ἐλαιὼν τῆς Κορίνθου συγκείμενος ἀπὸ δένδρα ἐλαίας 39.176, καὶ ἐκτιμηθεὶς, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, διὰ φοίνικας 819.520, ἦτοι δίστηλα 136.586:2/3.

ἡ σμύρις καὶ ἀλυκὴ τῆς Νάξου φέρουσαι χρονικὸν καὶ βέβαιον εἰσόδημα ὑπὲρ τοὺς φοίνικας 12.000 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐκτιμώμεναι διὰ φοίνικας 150.000, ἦτοι δίστηλα 25.000.

τὰ ὀρυκτὰ καὶ ἡ ἀλυκὴ τῆς Μήλου φέροντα χρονικὸν καὶ βέβαιον εἰσόδημα ὑπὲρ τοὺς 10.000 φοίνικας, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐκτιμώμενα διὰ φοίνικας 125.020, ἦτοι δίστηλα 20.836:2/3.

τίθενται εἰς ὑποθήκην καὶ παραχωροῦνται μετὰ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἕως ὅτου πληρωθοῦν ὅλοι οἱ μέτοχοι αὐτῆς μετὰ τοῦ τόκου των, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀρ. 591 Ψηφίσματος τῆς σημερινῆς χρονολογίας.

Β'. Τὰ κτήματα ταῦτα, οὕτως ὑποβλημένα εἰς ὑποθήκην διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐγγυῶνται τὴν ἀσφάλειαν τῶν μετόχων τῆς μέχρι τῆς ἀποπληρωμῆς τῶν κεφαλαίων των· ἡ δὲ τακτικὴ χρονικὴ πληρωμὴ τοῦ τόκου τῶν μετόχων τῆς ἀσφαλίζεται κατὰ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀρ. 591 σημερινοῦ Ψηφίσματος.

Γ'. Τὰ διάφορα ἔγγραφα τῆς ἐκτιμήσεως τῶν κτημάτων, ἐπικυρωθέντα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, μετὸν παρακατατεθειμένα εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ δύναται νὰ τὰ παρατηρήσῃ ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ λεπτομερεστέρας περὶ τούτου πληροφορίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 3 Φεβρουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

10

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 7 τῆς 4ης Φεβρουαρίου 1830
περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. ΜΒ'
τῆς 18ης/28ης Φεβρουαρίου 1825¹

Ψήφισμα Ζ'. Ἀρ. 601

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι ἡ ἐν Ἀργεὶ Συνέλευσις διὰ τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ Γ' Ψηφίσματος ἀπεφάσισε νὰ κανονισθοῦν τὰ περὶ βοσκῶν, ἦτοι τὰ λεγόμενα νόμιστρα καὶ τοπιάτικα, τὰ ὁποῖα εἶχε καταργήσῃ ἡ ἐν Τροιζῆνι.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 19 (5 Μαρτ. 1830), σελ. 73 - 74. Τὸν ἐν

Θεωροῦντες ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τῆς δημοσίου οικονομίας ἀποτελεῖ κεφάλαιον, τοῦ ὁποίου ἡ πρόσφορος καὶ τακτικὴ διάθεσις θέλει εἶσθαι παρεκτικὴ ἀξιολόγον τρόπον·

Θεωροῦντες ἐπομένως τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ κανονισθῇ καὶ αὕτη ἡ ἐθνικὴ πρόσδοδος κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν τοῦ Ταμείου ἔνδειαν, ὑπαχθεῖσα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐμμέσων πόρων, οἱ ὅποιοι πρόκειται νὰ ἐφευρεθοῦν διὰ τὴν χορηγίαν τῶν διοικητικῶν ἐξόδων καὶ βαθμηδὸν διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς διαφόρους κατὰ τόπον καλλωπισμοὺς καὶ κοινωφελῆ καταστήματα·

Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ὁ ὑπ' ἀρ. ΜΒ' τοῦ Κώδικος καταχωρισθεὶς Νόμος νὰ ἐπιδιορθωθῇ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον:

1. Δι' ὅλα ἐν γένει τὰ γιδοπρόβατα τὰ βόσκοντα εἴτε εἰς ἐθνικὴν, εἴτε εἰς ἰδιοκτητον γῆν θέλουν πληρῶνει οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἀπαστῶν τοῦ ἔτους, περὶ τὰς ἀρχὰς δηλαδή τῆς ἀνοίξεως, τὸ λεγόμενον κεφαλιάτικον, ἀνὰ 5 λεπτὰ τὸ κεφάλι.

2. Διὰ τοὺς χοίρους καὶ ὅλα τὰ νομαδικὰ χονδρὰ ζῶα, ἀνὰ 20 λεπτὰ τὸ κεφάλι, ἐξαίρουμένων τῶν ἀχθοφόρων καὶ τῶν εἰς καλλιέργειαν γῆς χρησιμευόντων.

3. Ὅλα τὰ ἐξωθεν τῆς ἐπικρατείας ἐρχόμενα ζῶα, γιδοπρόβατα δηλαδή, χοῖροι καὶ νομαδικά, θέλουν πληρῶνει διαρκῶς διπλοῦν κεφαλιάτικον.

4. Τὰ θερινὰ καὶ χειμερινὰ ἐθνικὰ λιβάδια καὶ οἱ βοσκήσιμοι τόποι θέλουν ἐκτίθεσθαι εἰς δημοπρασίαν καὶ ἐνοικιάζεσθαι κατὰ πλειοδοσίαν παρὰ τῶν ἐχόντων ποιμνία καὶ ἀγέλας, ἀναλόγως μὲ τὴν ποσότητα τῶν ποιμνίων καὶ ἀγελῶν· ἡ δὲ δημοπρασία θέλει γίνεσθαι εἰς τὴν μητρόπολιν ἐκάστης ἐπαρχίας, ἀρχομένη διὰ μὲν τὰ χειμερινὰ ἀπὸ α' Αὐγούστου, διὰ δὲ τὰ θερινὰ ἀπὸ α' Μαρτίου καὶ διαρκοῦσα τοῦλάχιστον δύο μῆνας.

5. Δι' ὅσα γιδοπρόβατα ἢ χονδρὰ ζῶα τῶν ἐγχωρίων βόσκουν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν χωρίων των δὲν θέλει πληρῶνεσθαι εἰμὴ μόνον τὸ κεφαλιάτικον· ἡ περιοχὴ δὲ αὕτη, ἐὰν δὲν εἶναι προσδιωρισμένη διακεκριμένως, θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀναλόγως μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων.

6. Εἰς τὴν μετάβασιν τῶν ποιμνίων ἀφ' ἐνὸς εἰς ἄλλο λιβάδιον, δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ διατρίβωσιν αὐτὰ εἰς τὰ μεταξὺ λιβάδια ἢ βοσκησίμους τόπους πλειό-

λόγῳ Νόμον ὑπ' ἀριθμ. ΜΒ' (42) τοῦ 1825 βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Νόμων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, 1822 - 1828», Ἑπετηρὶς τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 10 - 11 (1963 - 64), σελ. 155-157.

τερον τῶν 24 ὥρῶν, ἐὰν οἱ ποιμένες αὐτῶν δὲν ἤθελαν προηγουμένως συμφωνήσῃ με τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν βοσκησίμων τόπων ἢ τὴν ἀνήκουσαν ἀρχήν.

7. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου θέλει συνάγεσθαι τὸ κεφαλιάτικον τῶν μὲν ἐντοπίων ζώων εἰς τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι, τῶν δὲ νομαδικῶν ὅπου ἤθελαν εὐρεθῇ, ἀφοῦ προηγουμένως γενῇ ἀκριβῆς καταμέτρησις ὅλων τῶν ζώων, παλαιῶν καὶ νεογεννῆτων· τὰ δὲ λιβαδιάτικα αὐτῶν θέλουν πληρῶνεσθαι εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅπου κεῖνται τὰ λιβάδια.

Ἄρθρα συμπληρωτικά

8. Ἐπειδὴ, παρελθόντος τοῦ καιροῦ τῆς δημοπρασίας τῶν χειμερινῶν λιβαδίων καὶ τοποθετηθέντων ἤδη τῶν πλειοτέρων ποιμένων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκπληρωθῇ τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ παρόντος ψήφισματος, θέλουν πληρώσει οἱ ποιμένες ὡς λιβαδιάτικον, διὰ τὸν παρόντα χειμῶνα, ἀνὰ 15 λεπτὰ δι' ἕκαστον γιδοπρόβατον καὶ νομαδικὸν ζῶον.

9. Διὰ τὰ ἔξωθεν τῆς ἐπικρατείας εἰσερχόμενα ποίμνια καὶ ἀγέλας εἰς λιβάδια ἀνήκοντα εἰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους θέλουν εἰσπραχθῇ εἴκοσι λεπτὰ κατὰ κεφαλὴν διὰ τὴν βοσκήν, ἐκτὸς τοῦ κεφαλιάτικου.

10. Τὰ ἀνωτέρω ἐψηφισμένα θέλουν ἐφαρμοσθῇ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν εἰς ὅλα τὰ ἐλεύθερα τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πολέμου μέρη, ἀφ' ἧς ὥρας ἐκδοθῇ διὰ τοῦ τύπου τὸ παρὸν ψήφισμα, εἰς δὲ τὰ εἰσέτι πάσχοντα οἱ ποιμένες θέλουν μὲν πληρῶνει τὰ λιβαδιάτικα, ἀλλὰ μένουν ἀκαταζήτητα ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ κεφαλιάτικου διὰ τὸν παρόντα χειμῶνα, καὶ τοῦτο διὰ τὰ ἐντόπια.

Β'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 4 Φεβρουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

11

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 8 τῆς 4ης Φεβρουαρίου 1830
περὶ καθορισμοῦ πόρων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιῶν¹

Ψήφισμα Η'. Ἀρ. 602

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συστηθῶσιν εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, τὰς τε ἀνεγειρομένας ἐξ ἐρειπίων καὶ τὰς διασωθείσας ἀπὸ τὴν ἐκ τοῦ πολέ-

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 19 (5 Μαρτ. 1830), σελ. 74.

μου καταστροφήν, καταστήματα κοινωφελῆ, οἷον ναοί, σχολεῖα, νοσοκομεῖα, διοικητήρια· νὰ κατασταθῶσιν ὑδραγωγεῖα, δρόμοι, γέφυραι καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, καὶ νὰ χορηγηθῶσι τὰ διοικητικὰ ἔξοδα·

Θεωροῦντες ἐπάναγκες διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου τὸ νὰ εὑρεθῶσι καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν πόροι ἐπιτόπιοι, ἐπαρκοῦντες τόσον εἰς τὸν κατὰ βαθμὸν καλλωπισμὸν τῶν πόλεων καὶ τὴν σύστασιν δημοσίων καταστημάτων, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κατ' ἐπαρχίαν δημοσίου ὑπηρεσίας·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Διορίζονται δι' ἐκάστην ἐπαρχίαν τοπικοὶ πόροι.

Β'. Τὰ ἐξ αὐτῶν συναζόμενα χρήματα, τῶν ὁποίων τὰ συμβούλια ἢ αἱ ἐπαρχιακαὶ δημογεροντίαι θέλουν κρατεῖ λογαριασμόν, νὰ εἰσάγονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον. Νὰ χρεώνεται δὲ τὸ Ταμεῖον εἰς τὰ ἔθνικα κατάστιχα διὰ τὰ ὅσα χρήματα ἤθελον ἔμβη εἰς αὐτὸ ἀφ' ἐκάστης ἐπαρχίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ τὰ δαπανᾷ, ὅταν καὶ ὅπως ἐγκρίνη, εἰς τὰς ἀνάγκας ἐκάστης τῶν ἐπαρχιῶν· χρεῖας δὲ τυχούσης, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ἐξοδεύῃ καὶ εἰς τὰς κοινὰς τοῦ ἔθνους ἀνάγκας.

Γ'. Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πόροι εἶναι οἱ ἑξῆς·

1. Κεφαλαιῶτικόν ἀπὸ τὰ βοσκήματα, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 601 Ζ' Ψήφισμα.

2. Πέντε τὰ ἑκατὸν ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον ὅλων ἐν γένει τῶν φθαρτῶν κτημάτων, οἷον οἰκιῶν, ἐργαστηρίων, ἀποθηκῶν, κτλ., πλὴν τῶν οἰκιῶν τῶν εἰς ἰδίαν τῶν κυρίων αὐτῶν χρήσιν καὶ τῶν ἀποθηκῶν ἐν αἷς ἀποταμιεύουν τὰ εἰσοδήματά των.

3. Πέντε ὡσαύτως τὰ ἑκατὸν ἀπὸ τὰς οἰκίας τὰς ὁποίας οἱ κύριοι αὐτῶν ἀποκατέστησαν ἐργαστήρια ἢ ἀποθήκας ἐμπορίου, κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐνοικίου, ὅσον ἠδύναντο νὰ λάβουν ἐὰν τὰς ἐνοικίαζον.

4. Τρεῖς φοίνικες μὲν κατὰ μῆνα ἀπὸ τὰ οἶνοπωλεῖα καὶ ρακοπωλεῖα τῶν πόλεων, ὅπου μεταπωλοῦνται οἶνος καὶ πνεύματα· ἐννέα δὲ τὰ ἑκατὸν κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον τῶν καφενειῶν, βιλιάρδων, ξενοδοχείων [καὶ] κτλ., καὶ ταῦτα θέλουν πληρῶνει οἱ ἐνοικιασταὶ ἐκτὸς τοῦ ἀπὸ τῶν ἐνοικίων πόρου, τοῦ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ διαλαμβανομένου.

5. Ἀπὸ τῶν κεραμιδοκαμίνων, τῶν μὲν εἰς ιδιόκτητον γῆν κειμένων 20 λεπτά τὴν χιλιάδα τῶν κεραμιδίων, τῶν δὲ εἰς ἐθνικὴν γῆν, τεσσαράκοντα λεπτά.

6. Ἀπὸ τῶν καμίνων τῶν πηλίνων σκευῶν, εἰ μὲν εἰς ιδιόκτητον γῆν τεθειμένων, 5 ἕως 15 φοίνικες ἕκαστον ἔτος, εἰ δὲ εἰς ἐθνικὴν, 10 ἕως 30 φοίνικες κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους τῶν καμίνων.

7. Ἀπὸ τὰς καμίνους τοῦ ἀσβέστου 4 λεπτά τὸ καντάρι.

8. Ἀπὸ τοῦ γύψου 10 λεπτά τὸ καντάρι.

9. Ὀκτὼ φοίνικες κατὰ μῆνα ἀπὸ τὰς ἀλιευτικὰς ἀνεμοτράτας, τέσσαρες ἀπὸ

τάς ἀπλᾶς τράτας, καὶ δύο ἀπὸ τὰ ἀλιευτικὰ πλοιάρια· ἡ δὲ πληρωμὴ θέλει γίνεσθαι ἀπὸ μὲν τοὺς ἐντοπίους εἰς τὴν ἐπαρχίαν των, ἀπὸ δὲ τοὺς ἔξωθεν τῆς ἐπικρατείας ἐρχομένους ἀλιεῖς, ὅπου ἤθελον εὗρεθῇ ἀλιεύοντες· θέλουν λαμβάνει ἀμφοτέρω ἐνδεικτικὰ τῆς πληρωμῆς διὰ τὴν κατὰ μῆνα ἀλίευσιν.

10. Ἀπὸ τῶν εἰς ἐμπορικὰ πανηγύρια κομιζομένων πραγμάτων εἰς πώλησιν, διὰ μὲν τὰ ψιλικά τέσσαρες φοίνικες τὸ φορτίον, διὰ δὲ τὰ χονδρὰ δύο καὶ διὰ τὰ βρώσιμα εἰς, ἐκτὸς τῶν λαχανικῶν καὶ τῆς ὀπώρας.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 4 Φεβρουαρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

12

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 9 τῆς 1ης Μαρτίου 1830
περὶ παραχωρήσεως εἰς τὸν ναύαρχον
Μιαούλην γῆς πρὸς καλλιέργειαν¹

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Nº X des Décrets

RÉPUBLIQUE GRÉCQUE
LE PRÉSIDENT DE LA GRÈCE

ΑΘΗΝΩΝ

Considérant la nécessité de mettre en culture le marais de Glikia pour délivrer la ville de Nauplie des miasmes infectes qu' il exhale, et pour procurer au trésor un revenu nouveau;

Voulant donner à l' amiral Miaouli une preuve de la reconnaissance de la nation pour les services qu' il lui a rendus;

Attendu que l' amiral a des droits aux indemnités décrétées par le 5e Décret de l' Assemblée Nationale d' Argos;

L' avis du Sénat entendu;

Nous décrétons

Art. Ier. Il est accordé à l' amiral Miaouli, pour être cultivés et mis en prairie, en payant toutefois au Trésor le droit déterminé, 405 stremmes, estimés par la Dé-

1. *Constitutions*, σελ. 318-319. Πρβλ. Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν, 478/4 Ἰαν. 1830, Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς, Κῶδ. 232, ἔνθα καὶ τὸ ἱστορικὸν τοῦ θέματος. Βλ. καὶ Γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Β' Τμήματος πρὸς τὴν Γερουσίαν, 20/21 Φεβρ. 1830, Αὐτόθι. Ἐπίσης τὸ Ἐγγραφον τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, 51/26 Φεβρ. 1830, Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς, Κῶδ. 233.

mogérontie à 36.450 piastres sur les 559 stremmes qui forment le marais de Glikia, conformément à l'arpentage fait par la même démogérontie.

2. Dès que la Commission du Sénat chargée des indemnités à accorder aux trois îles maritimes aura terminé ses travaux, et en conséquence dès que le Gouvernement mettra à exécution l'art. 4 du susdit 5e Décret, la valeur des 405 stremmes du marais, estimée à 36.450 piastres, sera portée au compte de l'amiral Miaouli. Ce marais sera considéré comme sa propriété.

3. Outre les 154 stremmes, ceux qui restent encore seront aux mêmes conditions concédés à l'amiral, lorsque la Commission des Finances aura fait la recherche nécessaire, et lorsqu'il sera prouvé que cette concession n'est pas contraire aux dispositions de l'art. 7 du 3e Décret de l'Assemblée Nationale d'Argos.

4. La Commission des Finances est chargée de l'exécution du présent décret.
Nauplie 1er Mars 1830

(Suivent les signatures).

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 10 τῆς 7ης Μαρτίου 1830
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων¹

Ψήφισμα Γ' Ἀρ. 819

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ σκοπὸν ἐθέμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις συγχωροῦσι, τὸ ὑπ' ἀρ. Γ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, τὸ ὁποῖον καταργεῖ τὰ τριτοδέκατα·

Ἐπειδὴ κατ' αὐτὸ τὸ ἴδιον ψήφισμα χρεωστοῦμεν νὰ διοργανίσωμεν τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων δικαιωμάτων οἰκονομικώτερον διὰ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον καὶ εὐκολώτερον διὰ τοὺς πολίτας·

Ἔως οὗ νὰ δυνηθῶμεν νὰ συνάξωμεν τὰς ἀναγκαίας γνώσεις εἰς ρύθμισιν σταθεροῦ, ὁμοιομόρφου καὶ δικαίου οἰκονομικοῦ συστήματος·

Θέλοντες ἀφ' ἑνὸς μὲν μέρους νὰ συμμορφωθῶμεν μὲ τὰ ψηφισθέντα παρὰ τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ μὴ στερήσωμεν τὸ κράτος ἀπὸ τοὺς ἐκ τῶν ἐφετεινῶν προσόδων πόρους κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἰδίου ψηφίσματος, ταῦτοχρόνως δὲ νὰ χορηγήσωμεν καὶ εἰς τοὺς πολίτας ὅλην τὴν δυνατὴν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δικαίων φόρων καὶ νὰ τοὺς ἐλαφρῶσωμεν ἀπὸ τὰ δυσβάστακτα βάρη τῆς μετακομίσεως τῶν γεννημάτων, κτλ·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 24 (22 Μαρτ. 1830), σελ. 93 - 94.

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Αἱ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προερχόμεναι ἔθνικαὶ πρόσοδοι ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας δι' ἓνα ὁλόκληρον, τὸν παρόντα, χρόνον, ἥτοι ἀπὸ α' Μαρτίου τοῦ 1830 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1831.

Β'. Ὅταν εἰς τὴν πρώτην δημοπρασίαν ἡ πλειοδοσία γενῇ ἐκ μέρους τῆς κοινότητος, δὲν τῆς ἀφαιρεῖται ἡ ἐνοικιαζομένη πρόσοδος, παρ' αὐτοῦ προστεθῶσιν εἰς τὴν δευτέραν καὶ γενικὴν δημοπρασίαν δέκα τοῖς ἑκατὸν περισσότερον.

Γ'. Ἡ δημοπρασία θέλει γενῇ διπλῇ· ἡ πρώτη εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκάστης ἐπαρχίας καθ' ἕκαστον χωρίον, ἡ, τούτου μὴ γινομένου, κατὰ τμήμα· ἡ δὲ δευτέρα καὶ γενικὴ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως.

Δ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν συνάξει αὐτὰς τὰς προσόδους κατὰ τὴν ἐπισυναπτομένην διάταξιν, ἰσχύουσαν δι' ἐφέτος μόνον.

⟨ΔΙΑΤΑΞΙΣ⟩

Δημητρια καὶ καρποὶ

	Ἰδιόκτητα Φοίν. Λεπτά	Ἐθνικὰ Φοίν. Λεπτά
Σῖτος . . . τὸ κοινὸν Κωνσταντινουπόλεως	32	80
Κριθάρι ὁμοίως	16	40
Σμιγάδι »	24	60
Ἀραποσίτι »	24	60
Καλαμπόκι ἄσπρον, σίκαλι ἢ βρίζα »	20	50
Κεχρί, βρώμη, ταρί, καναβοῦρι . . . »	10	25

Ὅσπρια

Ρεβύθια ἡ ὁκὰ	2 2/3	6 2/3
Ὅλα ἐν γένει τὰ λοιπὰ ὄσπρια . . . »	1 1/3	3 1/3

⟨Διὰφορα⟩

Ρύζια »	5	12 1/2
Βαμβάκι μὲ σπόρον ἀπὸ τὸ καρύδι ἐβγαλμένον »	4	10
Λινάρι καθαρισμένον »	4	10
Καπνός »	8	20
Σησάμι, γλυκάνισον καὶ κύμινον . . . »	6	15
Μελίσσια τὸ κοφίνι	10	-
Λεμόνια ἡ χιλιάς	40	1
Πορτοκάλια »	60	-

		Ἰδιόκτητα		Ἐθνικά	
		Φοίν.	Λεπτὰ	Φοίν.	Λεπτὰ
Ἐλαῖαι	ἢ ὀκτὰ	-	1	-	-
Ριζάρι τὸ ἡμέρον	»	-	8	-	20
Σταφίς κορινθιακὴ	»	15	-	-	-
Βαλανίδι ψιλὸν	»	-	1 1/2	τὸ ὅλον	
Ὅμοιον χονδρὸν	»	-	1	»	

Κρασί, ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ μούστου ὀκτὼ τὰ ἑκατὸν εἰς χρήματα, τὸ δὲ μέτρον θὰ γίνεταί, κατὰ τὰς συνηθείας, ἢ ἐπὶ τῶν ληνῶν ἢ ἐπὶ τῶν ἀποθηκῶν.

Σταφύλια πωλούμενα	ἢ ὀκτὰ	-	1	-	-
Σταφίς μαύρη τῆς Σάμου καὶ τῶν ἄλλων μερῶν	»	-	1	-	-
Ἀμύγδαλα	»	-	3	} τὸ ὅλον	
Κάρνα	»	-	2		

Ἐκαὶ σκαμνῆαι, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 820 Ψήφισμα.

Δένδρα καρποφόρα τέλεια

Κιτριάι, νεραντζιαί, ροδιαί, μηλιαί, κυδωνιαί, ἀπιδιαί καὶ λοιπὰ ὁμοίων ὀπωρῶν	-	10	-	-
Καστανιαί, ξυλοκερατιαί, βυσσινιαί, κερασιαί, σχαρουχιαί, μεσπιλιαί καὶ τὰ ὅμοια	-	5	-	-
Ρητζίνι καὶ κατράμι ἡ δὲ καὶ	-	1 1/2	-	-
Σκόρδα καὶ κρομμύδια, φνόμενα ἐκτὸς τῶν κήπων τὸ καντάρι	-	20	-	50

Μποστάνια ἰδιόκτητα κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν, τὰ δὲ ἔθνικα μποστάνια 24 εἰς τὰ ἑκατόν.

Ε'. Διὰ τοὺς ἰδιοκτῆτους κήπους καὶ περιβόλια, ἐκτὸς τῶν περιεχομένων δένδρων τὰ ὅποια φορολογοῦνται κατὰ τὴν Διάταξιν, ὁμοίως κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν· ἐν δὲ μόνον στρέμμα διὰ τὴν οἰκιακὴν χρῆσιν ἀφήνεται ἀφορολόγητον εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐμπεριεχόμενα δένδρα.

Σ'. Οἱ ἔθνικοι ἐλαιῶνες, κῆποι, περιβόλια καὶ ἀμπελῶνες θέλουν διατεθῇ ἄλλως πῶς ἀκολουθῶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ζ'. Τὸ περὶ κεραμέων, ἀσβεστοποιῶν, γυψοποιῶν, τουβλοποιῶν καὶ ἐργολάβων ἄλλων ἀνάγεται εἰς τὸ περὶ ἐπιτοπίων πόρων ψήφισμα.

Η'. Τὰ ἐνοίκια τῶν ἐθνικῶν μύλων, ὀσπητίων, ἐργαστηρίων, φούρνων, ἐλαιοτριβείων καὶ λοιπῶν φθαρτῶν κτημάτων θέλουν λαμβάνεσθαι κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Θ'. Τὸ ἄχυρον καὶ ἡ ρόβη, ὡς τροφή τῶν βοῶν, δὲν ὑπόκεινται εἰς κανένα φόρον, ὁμοίως καὶ τὰ ἀσταχολόγια.

Ι'. Τὰ λεγόμενα θεριστικά καὶ ἄλωνιστικά ὑπόκεινται εἰς τὸν φόρον τῆς Διατάξεως ὡς τὰ ιδιόκτητα.

ΙΑ'. Ὄταν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀνακαλύψωσιν ὅποιονδήποτε κτῆμα ἐθνικὸν καταπατούμενον ἀπὸ πολίτας, θέλουν ἀμέσως ἀναφέρεσθαι διὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία θέλει διατάττει νὰ τίθενται ὑπὸ μεσέγγυον τὰ ἐκ τούτου ἐθνικά δικαιώματα, τὰ ὁποία θέλουν παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ ἀλήθεια τοῦ πράγματος.

ΙΒ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παραδώσουν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ὅλα τὰ τῆς συνάξεως τὰ κατάστιχα.

ΙΓ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν πληρῶναι εἰς τρεῖς δόσεις τὰ ἐκ τοῦ ἐνοικίου χρήματα ἄνευ τινὸς προφάσεως, τὸ ἓν τρίτον εὐθὺς μετὰ τὴν δημοπρασίαν, τὸ δεύτερον τρίτον μετὰ πέντε μῆνας, καὶ τὸ ὑπόλοιπον μετ' ἄλλους τρεῖς μῆνας· ἀλλὰ χρεωστοῦν νὰ παρουσιάζουν ἀξιόχρεων ἐγγυητὴν τοῦ χρόνου των. Οἱ δὲ ἔχοντες νὰ πληρῶσωσι διὰ γεννήματα, ἥτοι τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, νὰ πληρῶνωσι μετὰ δύο μῆνας ἀφ' ἧς γίνῃ τὸ μέτρον τῶν προϊόντων· διὰ δὲ τ' ἄλλα εἶδη μετὰ ἓνα μῆνα· δοθείσης δὲ ἐναντιότητος ἐκ μέρους τῶν χρεωστούντων πολιτῶν, ὁ διοικητὴς θέλει ἐκθέτει εἰς δημοπρασίαν τὸ πρᾶγμα καὶ πληρῶνει τὸν ἐνοικιαστήν, ἡ θέλει τὸν ἀσφαλίζει μὲ ὅποιονδήποτε ἄλλην ἀσφάλειαν.

ΙΔ'. Διὰ τὸ δικαίωμα προϊόντων ἢ κτημάτων μὴ ἐμπεριλαμβανομένων, τυχόν, εἰς τὸ παρὸν ψήφισμα, οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν ἀναφέρεσθαι διὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει διατάττει σύμφωνα μὲ τὰ νομοθετηθέντα εἰς τὸ παρὸν ψήφισμα¹.

1. Κατὰ συνέπειαν τοῦ ἐν λόγῳ ψηφίσματος ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος διακήρυξις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας (ΓΑΚ, Ἔντυπα Καποδ. Φ. 7):

Ἄρ. 2985

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διακηρύττει

ὅτι κατὰ συνέπειαν τοῦ ιδ' ἄρθρου περὶ προσόδων τοῦ ὑπ' ἀρ. 819 Γ' Ψηφίσματος, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 1258 Διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ μὲν τὰ ιδιόκτητα κηκίδια θέλει λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστής

ΙΕ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 7 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ν. Σπηλιάδης.

14

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 11 τῆς 7ης Μαρτίου 1830
περὶ φορολογίας τῶν συκῶν καὶ τῶν συκαμίνων¹

Ψήφισμα ΙΑ'. Ἀρ. 820

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ Γ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως δι' οὗ καταργοῦνται τὰ τριτοδέκατα

Θέλοντες κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. η' <ἄρθρον> τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος νὰ μεταρρυθμίσωμεν καὶ τὸν ΛΘ' Νόμον

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας

κiasτής πρὸς 8 λεπτά εἰς τὴν ὁκάν, ἀπὸ δὲ τὰ ἐθνικὰ ὅλον τὸν καρπὸν καὶ ἀπὸ τὰ καλάμια τὰ ιδιόκτητα, τῆς μὲν α' κλάσεως πρὸς 6 λεπτά ἐξ ἐκάστου δέματος, συνησταμένου ἐκ 50 καλάμιων, ἐκ δὲ τῆς β' πρὸς 4 λεπτά καὶ ἐκ τῆς γ' πρὸς 3 λεπτά, τὰ δὲ ἐθνικὰ δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἐνοικίᾳσιν τῶν προσόδων, ἀλλὰ μένουσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διοικητῶν, οἱ ὅποιοι θέλουσιν πωλεῖν διὰ συμφωνίας εἰς τοὺς πολίτας, ὅσοι θέλουσιν νὰ κόψουν ἀπὸ αὐτά.

Προσέτι ἐπειδὴ μερικοί, παρεξηγοῦντες τὸ ε' ἄρθρον τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος, νομίζουσιν ὅτι θέλουσιν μείνει ἀφορολόγητα ὅσα εἶδη δένδρων καὶ γεννημάτων ἔχουν σπαρμένα ἢ φυτευμένα εἰς τοὺς οἰκιακούς των κήπους ἐξ ἐνὸς στρέμματος γῆς, εἰδοποιοῦνται ὅτι κατ' ὀρθὴν ἐξήγησιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως, θέλει μείνει ἀφορολόγητον ἐν στρέμμα οἰκιακῶν κήπων, τὸ ὅποιον σπείρεται ἀπὸ λαχανικὰ ἢ φυτεύεται μὲ ὀπωρινὰ δένδρα· ἂν δὲ εἶναι ἐσπαρμένον ἀπὸ γεννήματα, καπνοὺς καὶ ἄλλα εἶδη καὶ ἀπὸ δένδρα ἄλλα παρὰ τὰ ὀπωρινὰ, θέλει φορολογεῖται καὶ αὐτὸ τὸ στρέμμα κατὰ τὰ ὑπ' ἀρ. Γ' καὶ ΙΑ' Ψηφίσματα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 2 Μαΐου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 24 (22 Μαρτ. 1830), σελ. 94.

Μετὰ δέμηνον ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος διακήρυξις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἀρ. 2774

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Θεωροῦσα ὅτι εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. ΙΑ' Ψήφισμα προσδιορίζεται ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία εἰς τὰς

ΑΘΗΝΩΝ

Ψηφίζομεν

Φοίν. Λεπτά

Α'. Ἐκ τῶν συκῶν, ἀπὸ μὲν τῶν ἰδιοκτητῶν θέλει λαμβάνεσθαι διὰ τὰ ξηραινόμενα σῦκα, τὰ γινόμενα ἀρμαθιαῖς πρώτης ποιότητος, τὰ μὲν τανέδες λεγόμενα, τὴν χιλιάδα	12	-
τὰ δὲ λοιπὰ	10	-
δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ εἶδη, τὴν ρίζαν εἰς τέλεια δένδρα	-	10
ἀπὸ δὲ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν εἰς ἐθνικὴν γῆν φυτευμένων, τὸ διπλοῦν ἀφ' ὅσον λαμβάνεται ἀπὸ τὰς ἰδιοκτητοὺς		
ἀπὸ δὲ τῶν ἐθνικῶν, τὸ ὅλον τοῦ καρποῦ.		
Β'. Ἐκ τῶν συκαμίνων καὶ μουριῶν, δηλαδὴ τῶν μαύρων καὶ ἄσπρων, ἀπὸ μὲν τῶν ἰδιοκτητῶν εἰς τέλεια δένδρα, τῶν συκαμίνων τὴν ρίζαν	-	20
τῶν μουριῶν <τὴν ρίζαν>	-	10
τῶν δὲ ἰδιοκτητῶν <τῶν> εἰς γῆν ἐθνικὴν φυτευμένων, τὸ διπλοῦν ἀφ' ὅσον λαμβάνεται ἀπὸ τὰς ἰδιοκτητοὺς		
τῶν δὲ ἐθνικῶν, τῶν συκαμίνων <καὶ> τῶν μουριῶν, τὸ ὅλον.		

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 7 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιᾶδης.

συκῶς καὶ συκαμινομορέας, τὰς ἰδιοκτητοὺς τὰς ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς φυτευμένας, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν τοιούτων δένδρων καὶ τῶν ἀμπελώνων δὲν γίνεται μνεῖα ποσῶς·

Κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1313 Διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως·

Διακηρύττει

ὅτι οἱ ἰδιόκτητοι ἀμπελώνες καὶ ὅλα τὰ ἰδιόκτητα καρποφόρα δένδρα ὅσα ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς εἶναι φυτευμένα θέλουν φορολογουῖνται τὸ διπλοῦν ἀπὸ τὰ ἐξολοκλήρως ἰδιόκτητα· τὴν δὲ φορολογίαν θέλει συνάξει ὁ ἐνοικιαστὴς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης ἢ τοῦ χωρίου εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγονται.

Ἡ παροῦσα διακήρυξις ἐννοεῖται ὡς παράρτημα τοῦ ὑπ' ἀρ. 820 ΙΑ' Ψηφίσματος καὶ θέλουν συνοδεύεσθαι οἱ ἐνοικιασταὶ μὲ ἀντίτυπα τούτου.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 6 Μαΐου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντονμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 37 (14 Μαΐου 1830), σελ. 147.

ΑΘΗΝΩΝ

15

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 12 τῆς 12ης Μαρτίου 1830
περὶ τελωνειακῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ λιμένος τῆς Ὑδρας¹

Ψήφισμα IB'. Ἀρ. 881

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συγκατατεθῶμεν εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους αἰτή-
σεις τῶν κατοίκων τῆς νήσου Ὑδρας, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ προμηθεύσωμεν πόρον
ζωῆς εἰς τοὺς ἀπόρους, χαρίζοντες ἀτέλειαν εἰς τὸν λιμένα των·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

A'. Χαρίζεται ἀτέλεια εἰς τὸν λιμένα τῆς νήσου Ὑδρας διὰ πέντε ἔτη, ἀρχομένη
ἀφ' ἧς ἡμέρας δημοσιευθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα.

B'. Ὁ λιμὴν οὗτος προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ λεγομένου Μανδρακίου
ἕως τὸ ἄκρον τοῦ καλουμένου Καμινίου· παρὰ τοῦτον δὲν συγχωρεῖται εἰς κανὲν
ἄλλο μέρος τῆς νήσου νὰ εἰσάγωνται ἢ νὰ ἐξαγῶνται πραγματεῖαι.

Γ'. Ὅλαι αἱ ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν εἰσερχόμεναι πραγματεῖαι καὶ ἐξαγόμεναι
διὰ ξένην ἐπικράτειαν δὲν θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς κανὲν εἶδος τέλους· μεταφερόμεναι
δὲ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς εἰσαγωγῆς.

Δ'. Ὅλαι αἱ εἰσερχόμεναι ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν πραγματεῖαι δὲν θέλουν
ὑπόκεισθαι εἰς κανὲν εἶδος τέλους, ὡσαύτως καὶ μεταφερόμεναι ἐντὸς τῆς ἐπικρα-
τείας, ἀλλ' ὅταν ἐξαγῶνται διὰ ξένην ἐπικράτειαν ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ
τελωνίου τῆς ἐξαγωγῆς.

E'. Συσταίνεται εἰς τὸ Μανδράκι τῆς νήσου Ὑδρας γενικὸν λοιμοκαθαρτήριον,
ὅπου θέλουν καθαρίζεσθαι τὰ προσερχόμενα πλοῖα, αἱ πραγματεῖαι καὶ οἱ ἐπιβάται,
καὶ θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς ὅσα διαταχθῶσι δι' ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ.

ΣΤ'. Πρὸ ἑξ μηνῶν τῆς συμπληρώσεως τῶν πέντε ἐτῶν θέλει κηρυχθῇ ἡ ἐξα-
κολούθησις ἢ ἡ παῦσις τῆς ἀτελείας.

Z'. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ
ἐνεργήσουν τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 12 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

N. Σπηλιάδης.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 30 (16 Ἀπρ. 1830), σελ. 117.

Ψήφισμα υπ' αριθμ. 13 τῆς 25ης Μαρτίου 1830
περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν ἐθνικῶν κτημάτων¹

Ψήφισμα ΙΓ'. Ἀρ. 1007

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θέλοντες ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους νὰ προλάβωμεν τὴν περαιτέρω φθορὰν τῶν

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 41 (28 Μαΐου 1830), σελ. 163. Ὡς τί-
τλος κυριότητος τῶν κατόπιν δημοπρασίας ἀγοραζομένων δημοσίων κτημάτων ἐχρησίμευε δη-
λοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας, ἔχουσα κατὰ τὸ παρατιθέμενον ἀκολουθῶς ἀντί-
γραφον :

Ἀρ. 15683/246

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δηλοποιεῖ

Θέσις

Εἰς ἡμιπλατεῖαν τοῦ Παλα-
τίου.

Ἔκτασις

Πρόσωπον πῆχεις ἐπτά καὶ
ἡμισυς, ἀριθ. 7,1/2. Βάθος
πῆχεις δέκα καὶ ἡμισυς, ἀρ.
10,1/2. Τὸ ἐμβαδὸν πῆχεις
ἐβδομήκοντα ὀκτὼ καὶ τρία
τέταρτα, ἀριθ. 78,3/4.

Ὅρια

Ἀκόλουθον τοῦ υπ' ἀρ.
141 ἐθνικοῦ ἐργαστηρίου
τοῦ ἰδίου Ὁθωμανοῦ.

Κατάστασις

Ἡμιεπισκευασμένον μετ'
αὐλῆς πῆχεων δέκα, ἀρ.
10. Μονοπρόσωπον εἰς τὴν
ἡμιπλατεῖαν.

ὅτι ἀνάρκει τοῦ υπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' περὶ ἐκποιήσεως τῶν
ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων Ψηφίσματος καὶ κατὰ συνέπειαν
τοῦ υπ' ἀρ. 1573 ἐγγράφου τοῦ Διοικητοῦ Τριπολιτσᾶς καὶ
Λεονταρίου, οἱ οὗ ἐφοποιεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην, ὅτι ἐξέθετο
εἰς δημοπρασίαν τὸ εἰς τὴν πόλιν Τριπολιτσᾶς υπ' ἀρ. 142
ἡμιεπισκευασμένον ἐργαστήριον τοῦ Χατζηαχμέτ ἐφένδη κατὰ
τὴν ἀντικρινὴν περιγραφὴν ὁρίων, ἔκτασιν καὶ κατάστασιν,
καὶ ἔλαβε τέλος ἡ δημοπρασία εἰς τὸν κ. Β. Σαρῆν.

Ἀνάρκει τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου ἐκτέθη παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς
Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς τὸ εἰρημένον ἐρείπιον ἐργαστηρίου
εἰς γ' ἐντάσθαι καὶ τελειωτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως καὶ
ἔμεινεν εἰς τὸν ἰδίον κ. Βασιλείου Σαρῆν διὰ φοίνικας τρεῖς
χιλιάδας διακοσίους εἴκοσι πέντε, ἀριθ. 3.225, ἐκ τῶν ὁποίων
ἐπλήρωσεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ
ἀνωτέρω ψηφίσματος, φοίνικας τετρακοσίους τρεῖς καὶ λεπτὰ
δεκαεξί, ἀριθ. 403,16· διὰ δὲ τὰ λοιπὰ παρέδωκε τὰς ἀπαιτου-
μένας χρεωστικὰς ἀποδείξεις ἐκ φοινίκων δύο χιλιάδων ὀκτα-
κοσίων εἴκοσι ἐνὸς καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἀριθ.
2.821,84. Ὅθεν τὸ ἀνωτέρω υπ' ἀριθ. 142 ἐργαστήριον κατὰ
τὴν ἀντικρινὴν περιγραφὴν ὁρίων, ἔκτασιν καὶ κατάστασιν
δίδεται εἰς τελείαν καὶ ἀναφαίρετον ἰδιοκτησίαν τῷ κυρίῳ
Βασιλείῳ Σαρῇ ἀπὸ τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1831, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ
αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ὑπὸ πληρεστάτην κυριότητα καὶ τὸ
διαθέτῃ κατ' ἰδίαν αὐτοῦ ἀρέσκειαν, παρ' οὐδενὸς ἐνοχλού-
μενος.

Εἰς ἐνδειξιν δέ, ἐκδίδεται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης τὸ
παρὸν ἐπίσημον ἰδιοκτησίας ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀπεράσθη εἰς
τὸν Κώδικα τῶν Ἰδιοκτησιῶν εἰς φύλλα 246 καὶ δίδεται εἰς
χεῖρας τοῦ ἀνωτέρω κ. Βασιλείου Σαρῆ.

Ἐν Ναυπλίῳ τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ πρώτῳ
ἔτει, τὴν δωδεκάτην Σεπτεμβρίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 222. Βλ. σχετικῶς καὶ τὰ ἄρθρα 25-29 τοῦ Βασ. Διατάγματος
τῆς 27ης Σεπτεμβρίου/9ης Ὀκτωβρίου 1833 περὶ συστάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, «Ἐφη-
μερίς τῆς Κυβερνήσεως», φ. 32 (7 Ὀκτ. 1833).

ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, ν' ἀνακαινισθῶσιν ὅλαι αἱ οἰκοδομαὶ ὅσαι κατήντησαν εἰς ἐρείπια ἢ σφύζονται ἀκόμη, καὶ νὰ οἰκισθῶσιν αἱ πόλεις·

Ἐπιθυμοῦντες δὲ ἀφ' ἑτέρου νὰ προμηθεύσωμεν οἰκίας εἰς τοὺς πολίτας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τοὺς ἀπόρους, καὶ νὰ τοὺς εὐκολύνωμεν εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτῶν·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀρ. Β' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·
Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ὅλα τὰ κατὰ τὰ διάφορα μέρη τῆς ἐπικρατείας κείμενα ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, εἴτε σφύζομενα εἴτε κατηντημένα εἰς ἐρείπια ἢ κατηδαφισμένα, οἷον ὀσπήτια, ὀσπητότοποι, ἐργαστήρια, ἐργαστηρότοποι, φοῦρνοι, πανδοχεῖα, μῦλοι¹ καὶ τὰ παρόμοια, κατὰ τὸ μνημονευθὲν Β' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Συνελεύσεως, θέλουν πωληθῇ ἐπὶ δημοπρασίας καὶ θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τὸν ὅστις ἤθελε προσφέρει τὴν μεγαλυτέραν τιμὴν.

Β'. Ὅμοίως θέλουν πωληθῇ ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ὅλα τὰ ἐθνικὰ κτήματα, ὅσα ἐπεσκευάσθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀπὸ διαφόρων πολιτῶν, οἱ ὅποιοι θέλουν ἀποζημιωθῆναι τὰ ἐξοδα τῆς ἐπισκευῆς μετὰ τοῦ νομίμου τόκου αὐτῶν, ἐκπιπτομένου τοῦ ἐνοικίου κατ' ἐκτίμησιν, ἂν τυχὸν ἀγοράσωσιν αὐτὰ ἄλλοι παρὰ τοὺς ἐπισκευάσαντας· ἂν δὲ τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα πέσῃ ὑπὸ τὴν κυριότητα τῶν ἐπισκευαστῶν, τότε τὰ ἐξοδα τῆς ἐπισκευῆς, ἐκτιμώμενα, θέλουν ἐκπίπτεσθαι ἀπὸ τὴν τιμὴν τοῦ κτήματος, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουν προστεθῇ τὰ ἐνοίκια, προσδιοριζόμενα ὁμοίως κατ' ἐκτίμησιν· ἢ δὲ ἐκτίμησις εἰς τὰς ἄνω εἰρημένας περιστάσεις θέλει γίνεσθαι ἀπὸ εἰδήμονας ἐκλεγομένους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

1. Περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν μύλων καὶ τῶν νεροτριβῶν ἐξεδόθη ἀρκετὰ ἀργότερον, μετὰ γνώμην τῆς Γερουσίας, τὸ ἀκόλουθον διάταγμα :

Ἀρ. 880

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Θεωροῦντες ὅτι τὸ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων Ψήφισμα ἐμπεριλαμβάνει καὶ τοὺς μύλους καὶ τὰς νεροτριβάς·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς προβάλλει νὰ ἐνεργηθῇ τὸ μνημονευθὲν ψήφισμα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκποίησιν τῶν μύλων καὶ νεροτριβῶν·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Διατάττομεν

Α'. Ὅλοι οἱ ἐθνικοὶ μύλοι, εἴτε σφύζομενοι εἴτε καταστημένοι εἰς ἐρείπια, ἐξαιρουμένων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὰ ἐθνικὰ ἀλέσματα καὶ τῶν ἄντικρυ τοῦ Ναυπλίου εἰς τὴν σκάλαν, αὐθεντικῶν λε-

Γ'. Ἡ δημοπρασία εἶναι κοινή· γίνεται δὲ μὲ μετρητὰ ἢ διὰ πιστώσεως.

Δ'. Ἡ πίστωσις δίδεται εἰς τοὺς αὐτόχθονας Ἑλληνας τοὺς κατὰ νόμον λαβόντας τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοχθονίας, ἢ τοὺς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀγωνισθέντας· ὁμοίως δίδεται πίστωσις καὶ εἰς τοὺς ἀποδεδειγμένως παθόντας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ κατασκευάσωσιν ἀνάλογον οἰκίαν καὶ ἐργαστήριον, ἢ δὲ ποσότης τῆς πιστώσεως δὲν θέλει ὑπερβῇ τοὺς δέκα χιλιάδας φοίνικας δι' ἕκαστον.

Ε'. Κανεῖς δὲν δύναται ν' ἀγοράσῃ πλειότερον τῶν εἴκοσι χιλιάδων φοινίκων, ἐμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διὰ τῆς πιστώσεως ἀγοραζομένων· οἱ δὲ προαγοράσαντες ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα δὲν δύνανται ν' ἀγοράσωσιν ἄλλα, εἰμὴ ἕως νὰ συμπληρωθῇ ἡ ποσότης τῶν εἴκοσι χιλιάδων φοινίκων.

Σ'. Δίδεται εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς πιστώσεως προθεσμία ὀκτὼ ἐτῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀγοραζομένων δι' αὐτῆς κτημάτων· θέλουν δὲ προπληρῶναι τὸ ὄγδοον τῆς τιμῆς εὐθὺς μετὰ τὴν δημοπρασίαν, τὰ δὲ λοιπὰ, ἀνὰ ἓν ὄγδοον, εἰς τὰς ἀρχὰς ἐκάστου ἔτους ἀνεῖν τόκον· οἱ δὲ διὰ μετρητῶν ἀγορασταὶ θέλουν προπληρῶναι τὰ ἡμίση, τὰ δὲ ἄλλα ἡμίση μετὰ ἕξ μῆνας.

Ζ'. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνῃ διπλή· ἡ πρώτη ἐπιτοπίως καὶ ἡ δευτέρα καὶ τελεία εἰς τὴν καθέδρην τῆς Κυβερνήσεως.

Η'. Τὸ διὰ πιστώσεως ἐκποιηθὲν κτῆμα μέχρι τῆς τελείας πληρωμῆς θέλει θεωρεῖσθαι ὡς ὑποθήκη εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸ τὸ κτῆμα δὲν δύναται νὰ ἔμβῃ εἰς ὑποθήκην, μήτε νὰ μεταπωληθῇ, πρὶν τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεωστούμενων.

γομένων, ὡσαύτως καὶ ὅλαι αἱ νεροτριβαὶ θέλουν ἐκποιηθῇ διὰ δημοπρασίας κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπ' ἀρ. 1007 Π' Ψηφίσματος περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων.

Β'. Ὅσοι ἐθνικοὶ μύλοι ἢ ὅσαι ἐθνικαὶ νεροτριβαὶ ἐπεσκευάσθησαν ἀπὸ διαφόρους πολίτας χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως θέλουν ἐκποιηθῇ ὁμοίως, τὰ δὲ ἔξοδα τῆς ἐπισκευῆς των μετὰ τοῦ νομίμου τόκου αὐτῶν, ἐκπιπτομένων τῶν δικαίων ἐνοικίων, θέλουν πληρωθῇ εὐθὺς ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς εἰς τοὺς ἐπισκευαστάς.

Γ'. Ὅσοι μύλοι ἢ νεροτριβαὶ ὠκοδομήθησαν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως θέλουν ἐκποιηθῇ ὡσαύτως, τὰ δὲ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς μετὰ τοῦ νομίμου τόκου αὐτῶν, ἐκπιπτομένων τῶν δικαίων ἐνοικίων, θέλουν πληρωθῇ εὐθὺς ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς πρὸς τοὺς οἰκοδομήσαντας.

Δ'. Ὅσοι ἐθνικοὶ μύλοι ἢ ἐθνικαὶ νεροτριβαὶ ἐπεσκευάσθησαν ἀπὸ τοὺς διαφόρους πολίτας μὲ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως θέλουν ἐκποιηθῇ ὡσαύτως, ἀλλὰ θέλουν μένει εἰς χεῖρας τῶν ἐπισκευαστῶν, ἕως ὅτου ἀποζημιωθῶσιν οὗτοι τὰ ἔξοδα τῆς ἐπισκευῆς μετὰ τῶν νομίμων τόκων διὰ τῶν ἐτησίων ἐνοικίων.

Ε'. Ἐκαστος ἐθνικὸς μύλος, εἴτε σωζόμενος εἴτε εἰς ἐρείπιον, ἐννοεῖται μὲ τὴν ἀρχαίαν περι-

Θ'. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα θέλουν καταμετρεῖσθαι ἢ ἐκτιμᾶσθαι ἀπὸ ἀρχιτέκτονα, καὶ εἰς τὴν δημοπρασίαν θέλουν ἐκτίθεσθαι μὲ τὴν σημείωσιν τῆς θέσεώς των, τῆς ἐκτάσεώς των κατὰ πήχεις, τῆς καταστάσεως, τῶν ὁρίων καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ πρώην οἰκοδεσπότη.

Ι'. Ἐάν τις τῶν ἀγοραστῶν δὲν πληρώσῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ποσότητα εἰς τὰς διωρισμένας ἐποχάς, ἡ Κυβέρνησις ἐκθέτει τὸ κτῆμα εἰς δημοπρασίαν μὲ κέρδος ἢ ζημίαν εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρώην ἀγοραστοῦ.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 25 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

οχὴν του, καθὼς καὶ μὲ τὸ ἀρχαῖον δικαίωμα τοῦ ἀναγκαιοῦντος εἰς μύλον νεροῦ, ὡς ἦσαν ἐπὶ Τουρκίας πρὶν τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου· ἀλλ' ἡ περιοχὴ αὕτη δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ πέντε στρέμματα.

Γ'. Ταῦτα πάντα ἐννοοῦνται χωρὶς βλάβην τῶν διοικητικῶν μελλόντων κανονισμῶν περὶ τῶν χρήσεων τῶν ὑδάτων καὶ χωρὶς βλάβην τῆς εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ὀφειλομένης ἀσφαλείας.

Ζ'. Οἱ ἀγορασταὶ θέλουν πληρώσει τὴν τιμὴν τῆς ἀπόσεως, τὰ μὲν δύο τρίτα αὐτῆς εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, τὸ δὲ ἓν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα.

Η'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 4 Μαρτίου 1832

Ὁ Πρόεδρος

Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

Συναφές πρὸς τὸ Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ΙΓ' εἶναι καὶ τὸ ἀκόλουθον διάταγμα:

Ἀρ. 2185

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 335 Ἀναφορὰν τοῦ εἰς Ἄργος Τοποτηρητοῦ, διαλαμβάνουσιν ὅτι ὅλοι οἱ τόποι ὅσοι ἐζητήθησαν ἀπὸ διαφόρους πολίτας πρὸς οἰκοδομὴν ὑπάγονται εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' Ψήφισμα, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελε παραχωρήσει εἰς τοὺς αἰτήσαντας ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ οἰκοδομήσουν καὶ νὰ ὑπόκεινται εἰς ὅ,τι ἤθελεν ἀποφασίσαι περὶ αὐτῶν ἐπομένως, ἐὰν ἐπληροφορεῖτο ἐν καιρῷ ὅτι ἡ παραχώρησίς των ἀντιβαίνει εἰς τὸ αὐτὸ ψήφισμα.

Θεωροῦντες ὅτι οἱ λαβόντες ἄδειαν νὰ οἰκοδομήσουν ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐθνικῶν τόπων δὲν ἠρκέσθησαν εἰς τόσῃν ἔκτασιν γῆς, ὅση ἀναγκαία εἰς οἰκοδομὴν ἀναλόγου χωρητικότητος, ἔχουσιν καὶ περιοχὴν ἀνάλογον δι' αὐτὴν καὶ οἰκιακὸν κῆπον, ἀλλ' ἐζήτησαν πολὺ πλεον τοῦ ἀναγκαίου.

Θεωροῦντες ὅτι ἐὰν λάβουν ἕκαστος τῶν αἰτούντων ἀνὰ δύο, τέσσερα, ἕως ἑξ στρέμματα γῆν, διὰ νὰ οἰκοδομήσουν, ἀντιβαίνει εἰς τὸν τακτικὸν οἰκισμὸν τῆς πόλεως καὶ προσβάλλει εἰς γενικὰ καὶ μερικὰ συμφέροντα.

Διατάττομεν

Α'. Ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τοῦ Ἀργους ἐθνικῶν τόπων θέλει ἐκποιεῖσθαι

17

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 14 τῆς 25ης Μαρτίου 1830
περὶ τελωνίων (τελωνειακῶν δασμῶν)¹

Ψήφισμα ΙΔ'. Ἀρ. 1018

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι ἡ εἰσπραξις τοῦ τελωνίου εἶναι μία τῶν σημαντικῶν προσόδων τοῦ κράτους·

Θεωροῦντες ὅτι διὰ μόνης τῆς δικαίας καὶ τακτικῆς εἰσπράξεως δύναται καὶ κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' Ψήφισμα καὶ παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς θέλοντας ν' ἀγοράσουν πρὸς οἰκοδομὴν ἀνὰ ἓν μόνον στρέμμα, συνιστάμενον εἰς πήχεις τετραγωνικάς 3.080, ἢ καὶ ὀλιγώτερον τοῦ στρέμματος.

Β'. "Ὅσοι τῶν πολιτῶν ἔλαβον ἄχρι τοῦδε πλέον τοῦ ἐνὸς στρέμματος χρεωστοῦν νὰ παραιτήσουν τὸ πλεότερον· ἀλλὰ δὲν ἐμποροῦν νὰ οἰκοδομήσουν ἐπ' αὐτοῦ, εἰμὴ ἀφοῦ τὰ ἀγοράσουν ἐπὶ δημοπρασίας κατὰ τὸ αὐτὸ ΙΓ' Ψήφισμα.

Γ'. "Ὅσοι τῶν πολιτῶν ἔφθασαν νὰ οἰκοδομήσουν ἐπὶ ἰθνηκῆς γῆς, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ ὑπόκεινται εἰς ὅ,τι ἀποφασίσῃ περὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις, θέλουν πληρώσει τὴν τιμὴν τοῦ πρὸς αὐτοὺς παραχωρηθέντος τόπου κατὰ τὸ 5' ἄρθρον τοῦ ΙΓ' Ψηφίσματος, ἀλλ' ἐκτιμώμενον τοῦ αὐτοῦ τόπου ὡς ἐγγιστά, καθ' ὅς ἤθελον δημοπρατηθῇ τιμὰς οἱ παρακείμενοι εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν τόποι· ἢ δὲ ἐκτίμησις αὕτη θέλει γίνεσθαι ἀναλόγως τῶν δημοπρατηθησομένων, διαφέρουσα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὡς πρὸς τὴν θέσιν.

Δ'. "Ὅστις ἀγοράσῃ τόπον διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ χρεωστεῖ ν' ἀρχίξῃ τὴν οἰκοδομήν, ἢ τὸ πολὺ ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ τὴν τελειώσῃ· ἄλλως θέλει ἐκτίθεσθαι ἐκ δευτέρου ὁ εἰς αὐτὸν παραχωρηθεὶς τόπος εἰς δημοπρασίαν καὶ θέλει παραχωρεῖσθαι εἰς ἄλλον.

Ε'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ εἰς Ἀργὸς Τοποτηρητὴς νὰ ἐνεργήσουν τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 21 Αὐγούστου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ν. Σπηλιάδης.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 70 (30 Αὐγ. 1830), σελ. 289-290.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», παράρτ. φ. 32 (26 Ἀπρ. 1830). Γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 324 - 327. Περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος καὶ τῆς διατάξεως περὶ τελωνίων ἐξεδόθησαν αἱ ἀκόλουθοι δύο εἰδοποιήσεις τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς :

α') Ἀρ. 2036

⟨ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ⟩
Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εἰδοποιεῖ

ὅτι, ἂν καὶ δημοσιεύεται ἤδη τὸ ὡς ἄνω ὑπ' ἀρ. 1018 ΙΔ' περὶ τελωνίων Ψήφισμα τῆς Α.᾽Ε.

εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ὠφέλεια νὰ προξηνηθῇ καὶ εὐκολία εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἐλάφρωςις εἰς τὸν λαόν·

Ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονισθῇ καὶ αὐτὸς ὁ κλάδος τῆς δημοσίου οἰκονομίας, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις συγχωροῦν·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. Γ' Ψήφισμα τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·
Ψηφίζομεν

1. Κανενὸς εἶδους ἐμπορικοῦ δὲν ἀπαγορεύεται εἴτε ἡ εἰσαγωγή εἴτε ἡ ἐξαγωγή.
2. Ἐν μόνον τέλος θέλει πληρῶνεσθαι εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, τόσον διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκ ξένης ἐπικρατείας πραγμάτων, ὅσον διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν τῆς ἐπικρατείας¹.

τοῦ Κυβερνήτου, θέλει ὁμως ἀρχίσει νὰ ἔμβη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τὴν α' τοῦ μέλλοντος Μαΐου.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 31 Μαρτίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», παράρτ. φ. 32 (26 Ἀπρ. 1830).

β') Ἀρ. 2037

ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ) ΑΘΗΝΩΝ
Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Εἰδοποιεῖ

ὅτι, ἂν καὶ δημοσιεύεται ἤδη ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀρ. 1019 περὶ τελωνίων Διάταξις, θέλει ὁμως ἀρχίσει νὰ ἔμβη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τὴν α' τοῦ μέλλοντος Μαΐου.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 31 Μαρτίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», παράρτ. φ. 32 (26 Ἀπρ. 1830).

1. Σχετικὴ εἶναι ἡ ἀκόλουθος πρὸς τοὺς δασμοτελώνας ἐγκύκλιος διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας :

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 2513

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς δασμοτελώνας τῆς ἐπικρατείας

Τὸ ἐσώκλειστον ὑπ' ἀρ. 1018 (ΙΔ') περὶ τελωνίων Ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ ἐπι-
συναπτομένη ὑπ' ἀρ. 1019 Διάταξις σᾶς πληροφοροῦν, κύριοι, ὅτι καταργοῦνται τὰ δύο τέλη, ὁ
δασμὸς καὶ τὸ τελώνιον, καὶ διορίζεται ἐν καὶ μόνον τέλος καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, τόσον διὰ
τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκ ξένης ἐπικρατείας πραγμάτων ὅσον (καὶ) διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν τῆς
ἐπικρατείας.

Χρεωστεῖτε δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπ' ἀρ. 2036 καὶ 2037 Εἰδοποιήσεων, τῶν προστεθεισῶν

3. Τὸ τελώνιον τῆς ἐξαγωγῆς διορίζεται 6 τοῖς ο/ο, ἐξαιρουμένων τῶν ὅσων διαλαμβάνονται εἰς τὸν πίνακα Α'.

4. Τὸ τελώνιον τῆς εἰσαγωγῆς προσδιορίζεται 10 τοῖς ο/ο, ἐκτὸς τινῶν ἐξαιρέσεων, ἐμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν Διάταξιν.

5. Δὲν συγχωρεῖται ἡ εἰσβίβασις ἢ ἀποβίβασις (ἐμβαρκάρισμα ἢ ξεμβαρκάρισμα) οὐδενὸς ἐμπορικοῦ εἶδους εἰς λιμένα ὁποῦ δὲν εἶναι τελωνεῖον. Τὸ συλληφθὲν εἶδος ἔξω τῶν προσδιορισθέντων τόπων θέλει λαμβάνεσθαι ὡς λαθρεμπόριον.

6. Διὰ τὰς ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον μεταβιβαζομένας πραγματείας θέλει πληρῶνεσθαι 1 τοῖς ο/ο· αἱ δὲ προερχόμεναι ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν καὶ μεταφερόμεναι ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας δὲν ὑπόκεινται παρὰ μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐξαγωγικοῦ τελωνίου.

7. "Αμα φθάσῃ πλοῖον εἰς λιμένα ὁ πλοίαρχος αὐτοῦ χρεωστεῖ νὰ παρουσιάσῃ ἐντὸς 24 ὥρῶν εἰς τὸ τελωνεῖον τὸ δηλωτικόν του (μανιφέστον) δι' ὅσας πραγματείας ἔχει εἰς τὸ πλοῖόν του φορτωμένας· ὅσαι δὲ τῶν πραγματειῶν δὲν εἶναι εἰς τὸ δηλωτικόν του σημειωμένα, νὰ δίδῃ ὁ πλοίαρχος ξεχωριστὴν σημείωσιν δι' αὐτάς· ἂν δὲ ἤθελον ἐκφορτωθῇ ἀπὸ τοῦ πλοῖου περισσότεραι πραγματεῖαι ἢ ὅσας τὸ δηλωτικὸν ἢ ἡ ξεχωριστὴ σημείωσις διαλαμβάνει, θέλουν λαμβάνεσθαι ὡς λαθρεμπόριον.

8. Ὁ ἔμπορος χρεωστεῖ νὰ δίδῃ καθαρὰν διασάφησιν τῶν ὅσων πραγματειῶν παραλαμβάνει· ἂν δὲ μεταχειρισθῇ δολιότητα, αἱ πραγματεῖαί του θέλουν λαμβάνεσθαι ὡς λαθρεμπόριον.

9. "Οσα ἐμπορικὰ εἶδη ληφθούν ὡς λαθρεμπόριον ὑπόκεινται εἰς ὀκταπλοῦν τελώνιον.

ΕΞΑΓΩΓΗ

10. Τὸ τελώνιον τῶν ἐξερχομένων πραγματειῶν λαμβάνεται ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

11. Διὰ τὰς ἐξαγομένας πραγματείας διὰ ξένην ἐπικράτειαν θέλει πληρῶνεσθαι τὸ τελώνιον εἰς τὸν τόπον τῆς πρώτης των ἐξαγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3.

12. Διὰ τὰς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερομένας πραγματείας δὲν θέλει πλη-

εἰς τὰ προκείμενα, τὸ Ψήφισμα καὶ τὴν Διάταξιν, ν' ἀρχίσῃτε τὴν ἐνέργειαν τῶν τελευταίων τούτων ἀπὸ τὴν α' τοῦ μέλλοντος Μαΐου. Ἐπομένως ἀπαιτεῖται εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος Ἀπριλίου νὰ κλείσῃτε τὰ κατάστιχα καὶ τοὺς λογαριασμούς σας καὶ ν' ἀρχίσῃτε νέας μερίδας, νέους λογαριασμούς καὶ νέους ἀριθμούς εἰς τὰ ἔγγραφα σας.

Ἀκολουθῶς θέλουν σᾶς σταλθῇ λεπτομερεῖς ὁδηγίαι περὶ τῶν χρεῶν σας, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ χρεωστεῖτε, καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὸ ιβ' ἄρθρον τοῦ ἄνω εἰρημένου ψηφίσματος, νὰ λαμβάνητε ἐγγήνησιν διὰ τὰς μεταφερομένας πραγματείας τῆς ἐπικρατείας ἐκτὸς αὐτῆς, ὅτι εἰς ἀνάλογον διο-

ρώνεσθαι τὸ τελώνιον· ἀλλ' ὅταν αὐταὶ ἤθελον ἐξαχθῇ διὰ ξένην ἐπικράτειαν θέλει πληρῶνεσθαι τὸ τελώνιον τῆς ἐξαγωγῆς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

13. Τὸ τελώνιον τῶν εἰσερχομένων πραγματειῶν θέλει λαμβάνεσθαι κατὰ τὴν Διάταξιν (Ταρίφαν).

14. Δι' ὅσα εἶδη δὲν ἐμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν Διάταξιν θέλει πληρῶνεσθαι τὸ προσδιωρισμένον τελώνιον 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΙΣ (PER TRANSITO)

15. Αἱ ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν προερχόμεναι πραγματεῖαι χάριν διαμετακομίσεως καὶ στελλόμεναι εἰς ξένην ἐπικράτειαν δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς εἰσαγωγῆς.

16. Ὁ παραλαμβάνων, πρὶν ἐκφορτώσῃ ἀπὸ τὸ πλοῖον τὴν προσδιωρισμένην εἰς διαμετακόμισιν πραγματείαν, χρεωστεῖ τὴν γνωστοποίησιν τοῦτο δι' ἀναφορᾶς τοῦ πρὸς τὸν ἐπιστάτην, διὰ τὴν λᾶβην ἔγγραφον παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν.

17. Μετὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ἡ πραγματεία θέλει ἐκτιμᾶσθαι ἀπὸ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ τελωνίου κατὰ τὸν μέσον ὅρον τῆς ἀγοραίας τιμῆς ἐκείνης τῆς ἐβδομάδος, καὶ τότε ὁ παραλαμβάνων θέλει πληρῶνει πρὸς τὸν ἐπιστάτην τὸ τῆς διαμετακομίσεως προσδιωρισμένον τέλος, τὸ ὁποῖον θέλει εἶσθαι ἐν γένει διὰ μὲν τὰ χειροτεχνήματα καὶ τὰ βαρέα εἶδη ἐν τοῖς ο/ο, διὰ δὲ τὰ ἑλαφὰ καὶ ὀγκώδη δύο τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς ὅλης ποσότητος τῆς ἐκτιμῆσεως, ἀφοῦ πρῶτον ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ αὐτὴν 20 τοῖς ο/ο· θέλει δὲ λαμβάνει καὶ δίδει ἀπόδειξιν διὰ τὴν πληρωθεῖσαν χρηματικὴν ποσότητα.

18. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐννοεῖται διὰ μόνον τρεῖς μῆνας ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ πραγ-

ρίαν (ὄχι πλείω τῶν τριῶν μηνῶν) θέλει σᾶς παρουσιασθῇ ἐνδεικτικὸν τοῦ τελωνίου ἐκείνου τοῦ τόπου ὅπου μεταφέρονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πραγματεῖαι. Καὶ ἐὰν εἰς τὴν διορίαν δὲν σᾶς παρουσιασθῇ τὸ ἄνω εἰρημένον ἐνδεικτικόν, τὰ πληρῶνεσθε τὸ τελώνιον τῆς ἐξαγωγῆς ἀπὸ τὸν ἐγγυητὴν, εἰς ἑλλειψιν δὲ ἐγγυητοῦ χρεωστεῖτε τὰ λαμβάνητε τὸ δικαίωμα εἰς παρακαταθήκην, καὶ τότε μόνον τὰ τὸ ἐπιστρέφῃτε ὅταν ἤθελε σᾶς παρουσιασθῇ τὸ ρηθὲν ἐνδεικτικόν.

Σημειωτέον ὅτι ὀνομαζομένου τελωνίου τοῦ ἤδη διοριζομένου τέλους, ἔπεται ὅτι καὶ ὑμεῖς θέλετε ὀνομάζεσθαι τελῶναι καὶ ὄχι πλέον δασμοτελῶναι.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 24ην Ἀπριλίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμᾶς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 107.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ματεία εἰσαχθῇ εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας, καὶ θέλει πληρῶνεσθαι ἀμέσως. Ἄλλ' ἐὰν ὁ παραλαμβάνων θέλει νὰ διαμένῃ ἡ πραγματεία περισσότερον καιρὸν εἰς τὰς ἀποθήκας, χρεωστεῖ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς τριμηνιαίας προθεσμίας νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο δι' ἀναφορᾶς του, ὡς εἰς τὸ 16 ἄρθρον, καὶ νὰ προπληρώσῃ κατ' ἐπανάληψιν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ ἴδιον προπληρωθὲν τέλος δι' ἄλλους τρεῖς μῆνας. Παραχωρεῖται προσέτι καὶ τρίτη τριμηνιαία προθεσμία, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ὁ παραλαμβάνων χρεωστεῖ ἢ νὰ ἐξάγῃ ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν τὴν πραγματείαν ἢ νὰ τὴν εἰσάγῃ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάλωσιν, πληρῶνων τὸ προσδιορισμένον τελώνιον.

19. Ὁ παραλαμβάνων τὰς χάριν διαμετακομίσεως πραγματείας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξάγῃ ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν ἢ νὰ εἰσάγῃ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάλωσιν ὅλας ἢ μέρος αὐτῶν, ἐκτελῶν ὅμως ὅλα ταῦτα δι' ἀναφορᾶς του κατὰ τὸ 16 ἄρθρον. Αἱ ρηθεῖσαι πραγματεῖαι θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν τελώνιον, ὅταν προσδιορίζονται διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάλωσιν.

20. Ὁ παραλαμβάνων εἶναι ἐλεύθερος νὰ μεταπωλῇ ὅλας ἢ μέρος αὐτῶν τῶν πραγματειῶν εἰς ὅντινα ἢ οὐστὶνα θελήσῃ, εἰδοποιῶν εὐθὺς ἐγγράφως τὸν ἐπιστάτην διὰ νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας σημειώσεις εἰς ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ ἀγοραστῶν. Το αὐτὸ δικαίωμα θέλει ἔχει καὶ ὁ ἀγοραστής, ἂν θελήσῃ νὰ μεταπωλήσῃ εἰς ἄλλον ἢ ἄλλους ὅλας ἢ μέρος τῶν ἀγορασθεῖσων πραγματειῶν, ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίστασιν χρεωστεῖ νὰ κάμῃ τὰς αὐτὰς πράξεις ὡς καὶ ὁ πρῶτος πωλητής.

21. Ὁ παραλαμβάνων ἢ ἀγοραστής θέλων ν' ἀποπέμψῃ πραγματείας τῆς διαμετακομίσεως ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, ζητεῖ κατὰ τὸ 16 ἄρθρον ἐγγράφως τὴν ἄδειαν, ὑποχρεούμενος διὰ τῆς ἀναφορᾶς του νὰ παρουσιάσῃ μετὰ τὴν φόρτωσιν τοῦ πράγματος τὸ φορτωτικὸν ἔγγραφο τοῦ πλοιάρχου, τὸ ὁποῖον θέλει μένει εἰς χεῖρας τοῦ ἐπιστάτου. Οὗτος δὲ χρεωστεῖ νὰ χορηγῇ ὅλας τὰς δυνατὰς εὐκολίας εἰς τὰς ἐργασίας τῶν ἐμπόρων.

22. Ὅποιος ἀπὸ τοὺς παραλαμβάνοντας ἀγοραστὰς ἢ φορτωτὰς συλληφθῇ ἐπὶ δόλῳ θέλει ὑπάγεσθαι εἰς τὴν κατηγορίαν καὶ ποινὴν τῶν λαθρεμπόρων.

23. Ὅλαι αἱ ἀναφοραὶ καὶ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται λόγος ἀνωτέρω, θέλουν ἔχει μονοειδῆ τύπον καὶ θέλουν χορηγεῖσθαι εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας ἐν καιρῷ ἀπὸ τὸν ἐπιστάτην. Ἡ δὲ τιμὴ ἐκάστης ἀναφορᾶς θέλει εἶσθαι εἴκοσι, ἀρ. 20, λεπτῶν.

24. Ἡ διαμετακόμισις τῶν πραγματειῶν θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνεργῇται μόνον εἰς τὴν νῆσον Σύρον, ἕως νὰ κατασταθῶσι δημόσιοι ἀποθῆκαι καὶ εἰς ἄλλας ἐμπορικὰς πόλεις τοῦ κράτους.

Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα¹.

Ἐν Ναυπλίῳ <τὴν> 25 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

Ἀρ. 1019

ΔΙΑΤΑΞΙΣ (ΤΑΡΙΦΑ) ΤΕΛΩΝΙΟΥ

Πίναξ Α'

τῶν ἐξερχομένων διὰ ξένην ἐπικράτειαν

	Φ.	Λ.
Τὰ βουβάλια	τὸ κεφάλι	12
<Τὰ> βόδια	»	10
Αἱ ἀγελάδες	»	6
Τὰ μοσχάρια	»	4
Οἱ ἡμίονοι	»	6
Τὰ φορτηγὰ ἄλογα	»	6
Τὰ αἰγιδοπρόβατα	»	60
Τὰ ἄρνια καὶ ἐρίφια	»	30
Ἀκατεργαστὸς ἀργυρὸς	τὸ δράμι	5
Στίβα βουτσιῶν		ἐλεύθερα

1, Σχετικὴ πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ψηφίσματος εἶναι καὶ ἡ ἀκόλουθος ἐρμηνευτικὴ ἐγκύκλιος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας (ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ,7) :

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 7663

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς Τελῶνας τῆς Ἐπικρατείας

Μανθάνομεν ὅτι εἰς μερικὰ μέρη τινὲς τῶν ἐμπόρων δυσκολεύονται νὰ πληρώσουν τὸ διατεταγμένον τελώνιον διὰ τινὰ εἶδη ἐμπορίου, ἐπὶ λόγῳ τάχα ὅτι ἐπληρώθη τελώνιον διὰ τὰς ὕλας ἐκ τῶν ὁποίων κατεσκευάσθησαν τὰ προκείμενα εἶδη.

Ἡμεῖς θεωροῦντες δίκαιον καὶ ὀρθὸν τὸ ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς ἐφνύλαξαμεν μέτρον, νὰ λαμβάνεται δηλαδὴ τελωνειακὸν δικαίωμα ὅχι μόνον ἀπὸ τὰς ἀκατεργάστους ὕλας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἐξ αὐτῶν κατασκευαζόμενα εἶδη, σᾶς προσκαλοῦμεν κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀρ. 2748 Διαταγῆς τῆς Α.Ἐ. τοῦ Κυβερνήτου νὰ προσέχετε καλῶς, διὰ νὰ λαμβάνετε σῶον τὸ δικαίωμα, κατὰ τὴν περὶ τελωνίων Διάταξιν, τόσον ἀπὸ τὰς ἀκατεργάστους ὕλας ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ ἐξ αὐτῶν κατασκευαζόμενα εἶδη, ὅποιαδήποτε καὶ ᾖν εἶναι.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 9 Δεκεμβρίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμᾶς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

	Φ.	Λ.
Σφογγάρι παρθένον βουτηχτόν	ή δκά	60
» » τοῦ καμακιοῦ	»	40
» χονδρόν βουτηχτόν	»	20
» » τοῦ καμακιοῦ	»	10
Τὸ ἄλλας μεταφερόμενον ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ὅπου ἐξάγεται	ή δκά	2

〈Πίναξ Β'〉

τῶν ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν εἰσερχομένων πραγματειῶν

A

Ἀγκίστρια Ἀγγλίας	ή χιλιάς	1	20
» Τριέστης	»		60
Ἀκονόπετραι	τὸ καντάρι	1	
Ὅμοιαι Ὀλλάνδας	ή μία		20
Ἀλας Ἀγγλίας ἱατρικόν	ή δκά		25
» ἁμμωνιακόν (νισαντήρι)	»		30
» θαλάσσιον	»		10
» ὀρυκτόν	»		6
Ἀλατσοχέρι Περσίας	τὸ καντάρι	4	
» τῶν λοιπῶν μερῶν	»	1	60
» μεσαῖον	»	1	20
Ἀλειμμα	»	4	
Ἀλειμματοκέρια	ή δκά		12
Ἀλεύρι	»		4
Ἀμύγδαλα εὐθραυστα	»		12
» σκληρὰ	»		3
» ψύχα, γλυκὰ	»		14
» ψύχα, πικρὰ	»		8
Ἀργυρος ἀκατέργαστος	ἐλεύθερος		
Ἀρέγκαι καπνισταῖς	αἰ 900	3	20
Ἀσβέστης	τὸ καντάρι		10
Ἀσημόνερον	ή δκά	1	20
Ἀσφούρι	τὸ καντάρι	5	60
Ἀυγοτάραχον	ή δκά		40
Ἀφιόνι (ὄπιον)	»	5	20

B

Βαμβάκι μακὸν	τὸ καντάρι	12	
» σουμπουτσές καὶ οὐσούρι	»	9	60

	Φ.	Λ.
Βαμπάκι μαχλίτσι τὸ καντάρι	8	
» μὲ σπόρον »	2	80
» μὲ καρύδι »	1	40
Βαλανίδι ψιλὸν χαμάδι »	1	20
» χονδρὸν »		70
Βελόνια ἀγγλικά ἡ χιλιάς		40
» παντὸς ἄλλου τόπου »		20
Βιβλία		ἐλεύθερα
Βούτυρον Ρουσοτουρκίας ἡ ὀκὰ		15
» Εὐρώπης »		30

Γ

Γαρούφαλα (μοσχοκάρφια) ἡ ὀκὰ	1	
Γλυκάνισον »		8
Γλῶσσαι καπνισταὶ τὸ ζευγάρι		15
Γυαλικά ἐν γένει, 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς τρεχοῦσης τιμῆς ἀφαιρέσει 20 ο/ο		

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ε

Ἐβενος (ἀμπανόζι) ἡ ὀκὰ	1	80
Ἐλαῖαι »		4
Ἐλεφαντόδοντα »		80
Ὅμοια ζυγίζοντα ὀλιγώτερον τῶν 5 ὀκάδων »		60
Ἐργαλεῖα γεωργικά καὶ τεκτονικά, 3 τοῖς ο/ο κατὰ τὴν ἀγοράν τῶν		

Ζ

Ζάχαρι εἰς κεφάλια »		30
» κοπανισμένη »		20
» ξηρὴ Ἀβάνα α' ποιότητος »		20
» ὁμοία β' ποιότητος Βρασιλίας, Ἀνατολῆς, Ἰνδιῶν, Αἰγύπτου »		12
Ζαχαρικά ἐν γένει »		40
Ζερνίκη (βοτάνι) »		60
Ζιρτζιτσάφι (κίτρινη βαφή) »		20
Ζυμαρικά (φιδέες, μακαρόνια καὶ τ.λ. »		12
Ζῶα βουβάλια καὶ βόδια		ἐλεύθερα
» γελάδαι		8

	Φ.	Λ.
Ζῶα μοςχάρια παντὸς μεγέθους	ἐλεύθερα	
» ἡμίονοι	»	
» φορτηγὰ ἄλογα	»	
» γιδοπρόβατα	»	
» ἄρνια καὶ ἐρίφια	»	
Θ		
Θηριακὴ	ἡ ὁκὰ	80
Θειάφι καθαρισμένον.	τὸ καντάρι 1	20
» ἀκαθάριστον	»	40
Ι		
Ἰσκα	ἡ ὁκὰ	40
Κ		
Καλιὰ τῆς Εὐρώπης	τὸ καντάρι 1	60
» Ρούμελης καὶ Ἀνατολῆς	» 1	40
Κανάβι τῆς Εὐρώπης, ψιλὸν	ἡ ὁκὰ	15
» Τουρκίας	»	10
» διὰ σχοινιά	τὸ καντάρι 2	20
Κανελλοπίπερον	ἡ ὁκὰ	40
Κάνδιον	»	60
Καπέλα ἄσπρα καὶ μαῦρα μάλλινα, τὰ καλὰ	τὸ ἐν 3	20
» ἄσπρα καὶ μαῦρα μάλλινα, τὰ β'	» 2	
Καπνὸς τουμπεκὶ	ἡ ὁκὰ 1	
» παντὸς ἄλλου εἶδους	»	60
» ταμβάκος ἐν γένει	»	80
» βρεζίλι	»	80
» τσιγάρα	» 2	40
Καρύδια	ἡ χιλιάς	15
Καρφίτσαι	»	15
Καρφία εἰς Σκύντζας	τὸ καντάρι 4	80
» πρόκαις	ἡ χιλιάς	30
Κασσίτερος (καλάϊ)	τὸ καντάρι 14	
Κάστανα	ἡ ὁκὰ	3
Κατσικότριχα	»	3
Καφὲς Γεμένης, τῆς Μόκας.	»	40
» Ἀμερικῆς	»	25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

	Φ.	Λ.
Καφουρά (κάμφορα)	ή ὀκὰ 1	20
Κεραμίδια	ή χιλιάς 2	40
Κερὶ κίτρινον	ή ὀκὰ	40
» εἰς λαμπάδας	»	60
» εἰς » ἄσπρον	» 1	
Κηκίδι μαῦρον	»	30
» ἄσπρον καὶ πράσινον	»	10
Κιννάβαρι (ἀσημομπογιά)	» 1	20
Κνᾶ (ἀλιχάνι)	τὸ καντάρι 6	40
Κοκκινίλια (κρεμέζι)	ή ὀκὰ 4	80
Κοκκονάρια τσακισμένα	»	12
» ἀτσάκιστα	»	4
Κόμμι ἀραβικὸν	»	60
» λάκας	» 1	80
» τραγακάνθης (γόμα ἀδραγάντε)	»	40
Κονδύλια γραφίματος	ή χιλιάς 1	20
Κρεμνοτάσταρον	ή ὀκὰ 4	30
Κρόκος	» 1	40
Κρομμύδια	τὸ καντάρι	40
Κτένια ἐλεφάντινα (φιλδισένια)	τὸ δράμι	2
» κοκκαλένια	τὰ 48 1	
» ξύλινα	ή χιλιάς 1	
Κύμινον	ή ὀκὰ	10

Λ

Λαγοδέσματα	τὰ 100 4	
Λακέρδα	ή ὀκὰ	15
Λάδι	»	8
Ὅμοιον Εὐρώπης εἰς βοτίλας	ή μία	40
Λεβάντα εἰς βοκάλια	τὸ ἐν	20
» εἰς βοτιλάκια	»	5
Λεμόνια	ή χιλιάς 1	
Λεπτοκάρυα (φουντούκια)	ή ὀκὰ	5
Λευκὸν μολύβδου (στουμπέτζι)	τὸ καντάρι 5	60
Λινάρι Αἰγύπτου εἰς σκουλιὰ	ή ὀκὰ	20
» εἰς τουλούπας	»	16

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

	Φ.	Λ.
Λινόλαδον	τὸ καντάρι 8	
Λιβάνι α' ποιότητος (ἀρσενικόν)	ἡ ὀκά 15	
» β' ποιότητος	» 10	
Λινόσπορος	» 2	
Λουλάδες χρυσοῖ	οἱ 100 1	20
» κοινοὶ	ἡ χιλιάς 2	
Λουλάκι ἐν γένει	ἡ ὀκά 3	60

M

Μαλαθρόσπορος	ἡ ὀκά 6	
Μαλλία Ἀσίας, ἄπλυτα	τὸ καντάρι 3	20
» Βαρβαρίας	» 5	
Τὰ πλυμένα θέλουν πληρώνει 1/3 περισσότερον		
Μαργαριτάρι ψεύτικον	ὁ τεστὲς 3	60
Μαστίχη	ἡ ὀκά 60	
Μέλι	» 10	
Μελίσσα, ἱατρικόν	τὸ γυάλι 5	
Μεσσίνια ἄσπρα καὶ διαφόρων χρωμάτων	τὸ δεκάρι 60	
» κόκκινα	» 1	20
» λεγόμενα σαχτιάνια, παντός χρώματος	» 2	
» » » , κόκκινα	» 3	
Μετάξια ὠμά	ἡ ὀκά 4	
» βαμμένα Κωνσταντινουπόλεως	» 7	20
» ἄλλων μερῶν	» 6	
Μίνιον (σουλεγένι)	» 15	
Μολύβι	τὸ καντάρι 2	
Μολυβοκόνδυλα ἐν γένει	τὰ 12	12
Μοροῦνα	ἡ ὀκά 8	
Μοσχοκάρυδα	» 2	
Μόσχος	τὸ δράμι 1	20
Μουσαμάδες	ὁ εἷς 4	40
» μονοὶ (μέτζα λουνέτα)	» 2	20
Μπαγᾶς	ἡ ὀκά 10	
Μπακαλάρως	τὸ καντάρι 2	40
Μπακάμι μελαχρινὸν (μόρικον)	» 1	20
» κόκκινον	» 2	40

	Φ.	Λ.
Μπαρούτι	ή ὀκὰ	30
Μπολίνια, ἤτοι ὄστιαι	ή χιλιάς	20
Μπότσαι	ή μία	5
Μπουκάλια μαῦρα	τὰ 100	2

N

Νεῦρα μορούνας	ή ὀκὰ	25
Νεῦτι	»	15
Νήτικα (παστὰ Αἴνου)	»	10
Νίτρον	»	15
Νταμετζάναι τῶν 5 ὀκάδων	ή μία	20
» τῶν 8 <ὀκάδων>	»	30
» τῶν περισσοτέρων	»	50

Ξ

Ξηρίχια	ή ὀκὰ	15
» λεγόμενα μίδια	»	26
Ξηροπίσσι (σπαρσί)	τὸ καντάρι	80
Ξυλική ναυπηγήσιμος, 5 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς		
Ξυλική οἰκοδομῆς, 7 τοῖς ο/ο ὁμοίως		
Ξυλοκέρατα (χαρούπια)	τὸ καντάρι	40

Ο

Ὀρείχαλκοι (μπροῦντζοι)	τὸ καντάρι	8
» εἰς φύλλα, ἤτοι πάφυλλας	ή ὀκὰ	60
» εἰς σύρμα ἢ τέλι	»	60
Ὀσπρια ρεβύνθια	»	3
» φασούλια	»	3
» κουκκία	»	2
» φακὴ	»	2

Π

Παξιμάδι	τὸ καντάρι	2
Παστὰ ὀψάρια ἐν γένει, ὅσα δὲν ἀναφέρονται ἐνταῦθα ὀνομαστί	ή ὀκὰ	5
Παστρονμάς	»	6
Πετιμέζι	»	4
Πυξὸς (τσιμεσίρι)	τὸ καντάρι	1 20
Πιπέρι	ή ὀκὰ	25
Πιπερόριζα, μαύρη καὶ ἄσπρη	»	20

	Φ.	Λ.
Πίσσα	τὸ καντάρι 1	
Πορτοκάλια	ἡ χιλιάς 1	
Ποτὰ πνευματώδη καὶ ἐκλεκτὸς οἶνος ἐν γένει	ἡ ὀκὰ 60	
» τὰ αὐτὰ εἰς βοτίλιας	ἡ μία 40	
» οἶνος κοινὸς	ἡ βαρέλα 4	
» ζύθος, μύρα, εἰς βοτίλιας	αἱ δώδεκα 1	
» » εἰς ἄλλα ἀγγεῖα	ἡ ὀκὰ 15	
<i>P</i>		
Ρητινοκάτραμα ἐν γένει ¹	ἡ ὀκὰ 1	20
Ριζάρι	τὸ καντάρι 3	20
Ρίζα (τσογένι)	ἡ ὀκὰ 8	
Ρύζι	» 4	
		
Σαλέπι	ἡ ὀκὰ 40	
Σαπούνι Μυτιλήνης καὶ Κυδωνίων	τὸ καντάρι 3	20
» ἄλλων μερῶν	» 4	
Σισάμι	ἡ ὀκὰ 6	
Σισαμόλαδον	» 10	
Σίδηρος εἰς λάμας	τὸ καντάρι 1	60
» εἰς βέργας καὶ στεφάνια	» 2	
» εἰς πλάκας (λαμαρίνα)	» 2	40
» κασσιτερωμένος (τενεκὲς)	τὰ φύλλα 225	6

1. Τὸ ὡς ἄνω τελώνιον τοῦ ρητινοκατράμου ἐτροποποιήθη κατόπιν διατάγματος καὶ καθω-
ρίσθη εἰς τὸ ὕψος τοῦ 1,20 φοιν. ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ἑκάστου κανταρίου ἀντὶ ἐφ' ἑκάστης ὀκάς.
Ἡ σχετικὴ εἰδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας εἶχεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρ. 18761

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Εἰδοποιεῖ

ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀρ. 612 διαταγῆς τῆς Α.᾽Ε. τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως
θέλει πληρῶνεσθαι διὰ τὰ ρητινοκάτραμα τελώνιον φοίν. 1:20/100 εἰς ἕκαστον καντάρι καὶ ὄχι
εἰς ἑκάστην ὀκάν, ὡς διαλαμβάνει ἡ ὑπ' ἀρ. 1019 περὶ τελωνίων Διάταξις.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 22 Ἰανουαρίου 1832

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμᾶς.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 8 (30 Ἰαν. 1832), σελ. 46.

	Φ.	Λ.
Σιρόπι Καπιλιέρας εἰς μικρὰ γυαλιά.	τὰ 100 4	
Σιτηρὰ σῖτος	τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κοιλὸν	15
» ἀραπόσιτος καὶ νταρὶ	»	10
» κριθή	»	6
» βρίζα	»	6
Σκάγια	ἡ ὁκὰ	10
Σκομπρὶ	ἡ χιλιάς 2	
Σκόρδα	» 1	
Σκοῦπαι ἐν γένει	ἡ μία	2
Σολομὸς	ἡ ὁκὰ	15
Σουλιμάς (ἀρσενικὸν)	» 1	80
Σπάγκος	»	16
Σταφίδα μαύρη καὶ πεγλερτζές	τὸ καντάρι	60
» διὰ ρακὴ	»	40
» ραζακιὰ	» 1	60
» ἔλμενι	» 2	
» χροὺς κούκουτσον (τσικερδεκσίζινα)	» 2	40
Στύψις.	» 2	80
Στοκοφίσι	» 2	40
Στραγάλια	ἡ ὁκὰ	3
Σῦκα Σμόρνης	τὸ καντάρι 1	20
» Ἀνατολῆς, Κῶς καὶ λοιπῶν μερῶν, εἰς ἀρμαθίας, αἱ χίλιαί	7	20
» διὰ ρακὴ	τὸ καντάρι	60
Σχοινία κατραμωμένα	» 4	
» ἄσπρα	» 5	20

T

Τελατίνια κόκκινα καὶ ἄσπρα	ἡ ὁκὰ	40
» μαῦρα	»	30
Τρεμεντίνα	»	15
Τριανταφυλλόλαδον	τὸ δράμι	40
Τσάϊ μαῦρον	ἡ ὁκὰ 1	60
» πράσινον	» 3	20
Τσακουμακόπετραι	ἡ χιλιάς	50
Τσικουλάτα.	ἡ ὁκὰ	60
Τσιρίσι	»	12

	Φ.	Λ.
Τσίροι	ἡ χιλιάς	80
Τυρὶ Ρουσοτουρκίας	ἡ ὁκά	12
» Εὐρώπης	»	20

Υ

Ὑδράργυρος	ἡ ὁκά	1
----------------------	-------	---

Φ

Φάρος	ἡ ὁκά	5
Φελὸς	τὸ καντάρι	2 80

Χ

Χαβιάρι μαῦρον	ἡ ὁκά	20
» κόκκινον	»	4
Χαλκάνθη (βιτριόλον)	τὸ καντάρι	1 20
Χαλβᾶς	ἡ ὁκά	8
Χαλκὸς μπακίρι εἰς ἀγγεῖα καινούρια	»	40
» ἀκατέργαστος (καινούριος)	»	30
» » παλαιός	»	10

Χάλυψ (ἄτσάλι)	τὸ καντάρι	3 60
Χαυτὰ τοῦ παιγνιδίου	ὁ τζόγος	20

Χλωρὸν χαλκοῦ (βερδεράμι ἢ νερδεγκί)	ἡ ὁκά	5
--	-------	---

Χοιρομήρια σαλτσίσσια καὶ τ.λ.	»	30
--	---	----

Χουρμάδες	τὸ καντάρι	1
---------------------	------------	---

Ὅμοιοι σουλτανὶ	»	1 40
---------------------------	---	------

Χειροτεχνήματα (μανιφατουῖρα) ἐν γένει ὕφαντὰ καὶ πλεκτά, οἷον μάλλινα, βαμβακερά, λινὰ καὶ μεταξωτά, 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς

Ψ

Ψαρόκολλα ἐν γένει	ἡ ὁκά	25
------------------------------	-------	----

Ψευδάργυρος (τουτιά)	τὸ καντάρι	3 20
--------------------------------	------------	------

Δι' ὅσα εἶδη δὲν ἐμπεριέχονται ὀνομαστὶ εἰς ταύτην τὴν Διάταξιν, θέλει πληρῶνεσθαι 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

Εἰς περιστάσιν καθ' ἣν ὁ ἔμπορος καὶ ὁ τελώνης δὲν μένουν σύμφωνοι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ πράγματος, θέλει διορίζεσθαι εἰς ἐκτιμητῆς ἀπὸ μέρος τοῦ τελωνείου καὶ ἕτερος ἀπὸ τὸν ἔμπορον νὰ τὴν προσδιορίζουν· ἂν δὲ οὗτοι δὲν μένουν σύμφωνοι θέλει διορίζεσθαι τρίτος ἀπὸ τὴν τοπικὴν ἀρχήν.

Ἐν Ναυπλίῳ 25 Μαρτίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
ΑΚΑΔΗΜ. Σπηλιάδης. ΑΘΗΝΩΝ

18

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 15 τῆς 26ης Μαρτίου 1830
περὶ πωλήσεως ἐθνικῶν ἀκινήτων κλπ.¹

N° 248. N° XIV des Décrets

RÉPUBLIQUE GRECQUE
LE PRÉSIDENT DE LA GRÈCE

Désirant d' un côté prévenir la ruine totale des biens nationaux sujets à déperissement;

Voulant encourager les réparations des bâtiments qui étaient tombés en ruines, ou de ceux qui existent encore, et désirant augmenter la population des villes;

Désirant, d' un autre côté, procurer aux citoyens grecs des habitations, et surtout aux indigents, et voulant leurs en faciliter l' acquisition;

*Vu le décret sous le n° 32 de l' Assemblée Nationale d' Argos,
L' avis du Sénat entendu;*

Nous décrétons

Art. Ier. Conformément au susdit décret de l' Assemblée Nationale d' Argos, il sera procédé à la vente aux enchères publiques de tous les biens nationaux sujets à déperissement, soit conservés jusqu' à ce jour, soit tombés en ruines, tels que maisons, emplacements de maisons, magasins, emplacements de magasins, fours, moulins etc. Ils seront adjugés au plus offrant et dernier enchérisseur.

2. Seront également vendus aux enchères publiques tous les biens nationaux qui auraient été réparés à diverses époques par des particuliers. Ils seront indemnisés des frais de réparation et auront droit à l' intérêt légal de l' argent qu' ils y auront employé, déduction faite de la valeur estimée du loyer, dans le cas où le bien serait acquis par un autre que par celui qui l' a réparé; mais si le bien mis aux enchères était adjugé à ceux qui ont fait les réparations, les frais de réparation estimés seront déduits de la valeur de la propriété, en prenant toutefois en considération la valeur estimée des loyers. L' estimation dans les cas susmentionnés aura lieu contradictoirement. Les ventes sont publiques; tout le monde peut se porter enchérisseur, et le prix d' adjudication est payé soit en argent comptant, soit à crédit.

3. Il ne sera fait crédit qu' aux Grecs indigènes, reconnus comme tels par la loi, ou à ceux qui ont combattu pour la cause sacrée de l' indépendance, depuis le commencement de la guerre.

1. Constitutions, σελ. 327 - 329, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμὸν 14.

4. Seront placés dans la même catégorie tous ceux qui ont partagé les dangers de la patrie pour qu' ils puissent se construire une maison ou un magasin conforme à leur goût. Ce crédit ne peut s' élever à plus de 10 mille phoenix pour chaque individu.

5. On ne pourra acheter un bien d' une valeur au-dessus de 20 mille phoenix, y compris les achats faits à crédit. Ceux qui ont déjà acheté des biens nationaux, sujets à dépérissement, ne peuvent en acheter de nouveaux, jusqu'à ce qu' ils n' aient entièrement payé la somme de 20.000 ph.

6. Il est accordé un délai de 8 années à tous ceux qui ont le droit de réclamer le crédit pour le paiement des propriétés achetées par eux; ils doivent cependant payer 1/8 du prix de vente immédiatement après l' enchère, et le reste de la somme par huitièmes au commencement de chaque année, sans intérêt. Les acquéreurs en argent comptant devront payer la moitié au moment de la vente et l' autre moitié 6 mois après.

7. Il sera fait une double enchère, la 1re sur les lieux, la seconde et définitive à la résidence du Gouvernement.

8. La propriété vendue à crédit jusqu' au paiement complet du prix de vente sera considérée comme mise en hypothèque au profit du trésor national, et ne pourra en conséquence, avant l' amortissement de la dette, être grévée d' hypothèque ou de toute autre charge.

9. Les propriétés vendues seront arpentées et estimées par un architecte et seront mises en vente avec l' indication de leur position, de leur étendue par piques, de leur situation, de leurs limites et du nom de leur ancien propriétaire. Si un des acquéreurs ne payait point la somme convenue aux époques fixées, le Gouvernement mettra la propriété aux enchères, en laissant au premier acheteur le profit ou la perte.

Nauplie, 26 Mars 1830

(Suivent les signatures).

19

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 16 τῆς 13ης Αὐγούστου 1830
περί τῆς νέας πόλεως Κρίσης¹

Ψήφισμα ΙΣ'. Ἀρ. 2122

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 3088 Ἀναφορὰν τοῦ κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 68 (23 Αὐγ. 1830) σελ. 282. Γαλλιστὶ ἐν Constitutions, σελ. 329 - 331, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμὸν 15.

Ἑλλάδα Ἐκτάκτου Ἐπιτρόπου, δι' ἧς προβάλλει, κατ' αἴτησιν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Σαλόνων, νὰ χαρισθῇ ἢ νὰ ἐκτιμηθῇ μετρίως τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέλλουν νὰ ἐγείρουν πόλιν κατὰ τὸ παράλιον, Ἰτέαν λεγόμενον·

Θεωροῦντες ὅτι ἡ νέα αὕτη πόλις ἐγειρομένη εἰς κατάλληλον θέσιν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου θέλει κατασταθῇ, προϊόντος τοῦ χρόνου, πολλοῦ λόγου ἀξία κατὰ πολλοὺς λόγους καὶ μάλιστα διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἀγαθὰ·

Θεωροῦντες τὸ ΚΒ' Ψήφισμα τῆς Γ' ἐν Τροιζῆνι Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἡ ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος νέας πόλεως γῆ νὰ διανεμηθῇ δωρεὰν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Σαλόνων καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, κατὰ τὸ ἄρθρον δ' τοῦ ΙΓ' Ψηφίσματος τῆς Κυβερνήσεως, ὅσοι θελήσουν νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτήν, ἀνὰ τετρακοσίας ἢ ἑξακοσίας τετραγωνικὰς πήχεις εἰς ἕκαστον.

Β'. Ἐκ τῆς γῆς ταύτης θέλει ἐκλέξει καὶ κρατήσῃ ἡ Κυβέρνησις διὰ λογαριασμόν τῆς τὸν ἀρκετὸν τόπον καὶ ἀρμόδιον πρὸς οἰκοδομὴν τῶν δημοσίων καταστημάτων.

Γ'. Θέλει κρατήσῃ πρὸς ἐπὶ διὰ λογαριασμόν τῆς μέρος τῶν παρακειμένων εἰς τὴν ἀγορὰν τόπων καὶ μέρος τοῦ παραλίου, τὰ ὅποια καὶ θέλει πωλήσῃ ἐν καιρῷ διὰ νομίμου δημοπρασίας.

Δ'. Οἱ μέλλοντες νὰ κατοικήσουν εἰς τὴν νέαν ταύτην πόλιν ὑποχρεοῦνται νὰ κτίσουν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους τὰς οἰκοδομάς των, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου, ὅσοι τόποι εὑρεθοῦν ἄνευ οἰκοδομῶν, θέλουν μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θέλει τοὺς πωλεῖ διὰ δημοπρασίας.

Ε'. Ἡ νέα αὕτη πόλις θέλει φέρεῖ τὸ ὄνομα Κρίσσα¹.

Σ'. Τὸ αὐτὸ μέτρον θέλει ληφθῇ καὶ εἰς ὅσα μέρη διὰ τὴν εὐκρασίαν τοῦ κλίματος καὶ τὴν ἐμπορικὴν θέσιν ζητήσουν οἱ κάτοικοι διαφόρων ἐπαρχιῶν νὰ κτίσουν νέας πόλεις.

Ζ'. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσουν τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 13 Αὐγούστου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

1. Βλ. καὶ Β. Διάτ. τῆς 3/15 Δεκ. 1837, ἐν Θ. Δηλιγιάννη καὶ Γ. Ζηνοπούλου, Ἑλληνικὴ Νομοθεσία ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1869, τόμ. Ε', σελ. 394.

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 17 τῆς 13ης Αὐγούστου 1830
περὶ ἐπιβολῆς προστίμου εἰς τοὺς συγκομίζοντας λαθραίως προϊόντα¹

Ψήφισμα ΙΖ'. Ἀρ. 2123

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 4588 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς, διαλαμβάνουσιν ὅτι πολλοὶ τῶν γεωργῶν, αἰσχροκερδεῖα κινούμενοι, διὰ τῆς λαθραίας συγκομιδῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων τῆς γῆς ἀδικοῦσι τοὺς ἐνοικιαστές, ἀποστεροῦντες αὐτοὺς τὰ νενομισμένα δικαιώματα·

Θεωροῦντες ὅτι διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ τοιαύτη κατάχρησις καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα, κρίνεται ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβληθῇ ποινὴ εἰς τὸ ἀδίκημα·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν·

Α'. Ὅσοι τῶν γεωργῶν ἤθελον φανερῶς συγκομίζοντες λαθραίως δημητριακοὺς καρποὺς καὶ ἄλλα προϊόντα, διὰ τ' ἀπορρίψαι οὕτως τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ πληρώνουν διὰ τὰ συγκομιζόμενα εἶδη φόρον τριπλάσιον τοῦ ἐπιβαλλομένου κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 819 Ι' Ψήφισμα.

Β'. Ἐκ τοῦ φόρου τούτου ἐν τρίτον θέλει λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστής πρὸς ἀποξημίωσιν, τὰ δὲ δύο τρίτα θέλουν ἐμβαίνει εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς δημόσια καταστήματα.

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 13 Αὐγούστου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 68 (23 Αὐγ. 1830), σελ. 282. Γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 331.

21

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 18 τῆς 26ης Αὐγούστου 1830
περὶ παραχωρήσεως ἀκινήτων εἰς γεωργοὺς¹

Ψήφισμα ΙΗ'. Ἀρ. 2230

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 4261 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Θεωροῦντες ὅτι πολλοὶ τῶν γεωργῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας στερούμενοι γῆς ἰδιοκτητοῦ κατόκουν εἰς καλύβας ἢ οἰκίας κτισμένας ἐπὶ τουρκικῆς γῆς εἴτε διὰ χειρῶν αὐτῶν τῶν ἰδίων γεωργῶν, εἴτε δι' ἐξόδων τῶν κυρίων τῆς γῆς Ὁθωμανῶν·

Θεωροῦντες ὅτι αἱ καλύβαι καὶ αἱ οἰκίαι αὗται παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς γεωργοὺς παλαιόθεν καὶ ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν ἀπὸ τοὺς Ὁθωμανοὺς, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπέφεραν δουλείαν καλλιεργοῦντες τοὺς ἀγρούς των, καὶ διὰ τοῦτο νομίζεται δίκαιον νὰ τοὺς χαρισθῇ τὸ ἐπ' αὐτάς, ἐπὶ τὰ ἐρείπια καὶ ἐπὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας·

ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ζ' ἄρθρον τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ὁλοῦν Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τὸ ΚΒ' τῆς ἐν Τροιζήνι·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καλύβαι ἢ οἰκίαι, τὰ ἐρείπια καὶ τὸ ἔδαφος ἐπὶ τὸ ὁποῖον ὑπῆρχον ἢ ὑπάρχουσιν αἱ καλύβαι αὗται ἢ τὰ ἐρείπιά των λογίζονται ἰδιοκτησία τῶν γεωργῶν οἱ ὅποιοι κατόκουν εἰς αὐτάς καὶ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἢ τῶν κληρονόμων αὐτῶν· ἐπομένως ἐξαιροῦνται ἀπὸ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' Ψήφισμα.

Β'. Ἡ γῆ αὕτη τῶν καλυβῶν ἢ οἰκιῶν καὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν θέλει καθυπάγεσθαι εἰς τὴν προσδιορισθησομένην ἐκ τῆς ἐθνικῆς γῆς εἰς ἐκάστην κοινότητα, λογιζομένη ὡς μέρος τοῦ ὅλου τὸ ὁποῖον θ' ἀναλογίσῃ ἐξ αὐτῆς εἰς ἕκαστον τῶν κατοίκων τῆς ἰδίας κοινότητος.

Γ'. Δὲν θέλουν ἀναγνωρίζεσθαι οἱ γεωργοὶ ὅσοι ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὡς ἰδιοκτήμονες, εἰμὴ ἀφ' ὅτου οἱ κατ' ἐπαρχίας ἑκτακτοὶ ἐπίτροποι ἢ διοικηταὶ ἐξετάσωσιν ἐπιτοπίως τὰ περὶ τὰς καλύβας αὐτάς, ἐξακριβώσωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος καὶ ἀναφέρωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτε θέλουν ἐκδίδεσθαι

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 71 (3 Σεπτ. 1830), σελ. 294-295. Γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 332-333, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμὸν 17.

ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν τὰ τακτικά τῆς ἰδιοκτησίας ἔγγραφα εἰς ὄνομα ἐνὸς ἐκάστου τῶν εἰρημένων γεωργῶν ἢ τῶν κληρονόμων των.

Δ'. Ὅσοι τῶν ἐκπατρισθέντων διὰ τὰς περιστάσεις καὶ ἀπορούντων γεωργῶν θελήσουν νὰ συγκαταλεχθῶσι μὲ τοὺς κατοίκους ὁποιασδήποτε τῶν γεωργικῶν κοινοτήτων, ἐμποροῦν νὰ λάβουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τόσον τόπον, ὅσον χρειάζονται καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ οἰκοδομήσουν τὰς καλύβας των.

Ε'. Οἱ πύργοι ἢ τὰ ὀσπήτια εἰς τὰ ὁποῖα κατῴκουν οἱ ἰδιοκτῆμονες Τοῦρκοι ἢ οἱ ἐπίτροποί των, αἱ ἀποθῆκαι αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖνται, ὡς ἐθνικά, μένουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως, καθὸ δυνάμενα νὰ χρησιμεύσουν εἰς δημοσίους ὑπηρεσίας.

Σ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 26 Αὐγούστου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

22

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 19 τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1830
περὶ ἐκμισθώσεως ἐθνικῶν ἐλαιῶνων κλπ.¹

Ψήφισμα ΙΘ'. Ἀρ. 2358

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιθυμοῦντες ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους νὰ προληφθῇ ἡ ἐκ τῆς ἀκαλλιεργείας τινῶν ἐθνικῶν κτημάτων περαιτέρω φθορά, καὶ νὰ φθάσωσιν αὐτὰ τὰ κτήματα εἰς καλὴν κατάστασιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ὠφεληθῶσι καὶ οἱ πολῖται ἀπολαύοντες τοὺς καρποὺς αὐτῶν καὶ νὰ προσπορίζεται καὶ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον πρόσοδον τινά·

Θεωροῦντες προσέτι ὅτι, ὅταν ταῦτα καλλιεργῶνται παρὰ ἰδιωτῶν, γίνεται τελειότερα ἢ καλλιέργεια καὶ ὠφελεῖται περισσότερον καὶ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ὅλοι οἱ κατὰ πόλεις καὶ χωρία ἐκάστης ἐπαρχίας ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες, αἱ ἐθνικαὶ ἄμπελοι, αἱ σταφιδάμπελοι, οἱ κῆποι, τὰ περιβόλια, αἱ συκαῖ, αἱ συκαμινομορέαι, αἱ βαλανιδίαι, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ ἐθνικὰ δένδρα, ὅσα φέρουσι καρπὸν χρήσιμον εἰς τροφήν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, μετὰ τῆς ἐμπεριεχούσης αὐτὰ

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 78 (27 Σεπτ. 1830), σελ. 365 - 366.

γῆς, θέλουν ἐνοικιασθῇ ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τὸν ὅστις προσφέρῃ πλειότεραν τιμὴν διὰ δέκα χρόνους.

Β'. Θέλουν ἐνοικιασθῇ παρομοίως διὰ δέκα χρόνους καὶ οἱ κατὰ τὸν Σάλωνα, Βοστίτσαν καὶ Κόρινθον ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες, σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες, οἱ ὅποιοι εἶναι εἰς ὑποθήκην εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, καὶ θέλει δίδεσθαι εἰς αὐτὴν τὸ ἐνοίκιον αὐτῶν.

Γ'. Ἐκαστον κτῆμα θέλει ἐνοικιάζεσθαι χωριστὰ κατὰ τὰ σύνορά του, δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔκτασιν εἶχεν ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ ἰδιοκτήτου Ὁθωμανοῦ· οὐδεὶς ὁμως δύναται νὰ ἐνοικιάσῃ κτῆμα ὁλοκλήρως ἀβλαβές, ἔχον πλείω τῶν διακοσίων ἐλαιοδένδρων ἢ δεκαπέντε στρεμμάτων σταφιδαμπέλου ἢ ἀμπέλου ὡς ἔγγιστα.

Δ'. Τὰ σποράδην κείμενα δένδρα καὶ μὴ σχηματίζοντα ἀθροισμένην ποσότητα, ὅποιουδήποτε γένους καὶ ἂν εἶναι, θέλουν ἐνοικιάζεσθαι κατὰ ρίζαν, σημειουμένου τοῦ τόπου ὅπου κεῖται ἕκαστον.

Ε'. Τὰ βεβλαμμένα ἢ κομμένα δένδρα ἢ ἀμπελοι ἢ σταφιδάμπελοι θέλουν διαιρεθῇ εἰς τμήματα, καθὼς καὶ τὰ ἀβλαβῆ, καὶ ἡ δημοπρασία αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀνὰ μερίδας περιεχούσας ἀβλαβῆ καὶ βεβλαμμένα κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅπου τὰ κτήματα ταῦτα εὕρισκόμενα ἀβλαβῶν δένδρων ἢ ἀμπέλων ἢ σταφιδαμπέλων· ἐννοεῖται ὅμως πάντοτε ὅτι ἡ ποσότης τῶν ἀβλαβῶν θέλει εἶσθαι κατὰ τὸ ἄθρονον γ', ἡ δὲ τῶν βεβλαμμένων ἀπεριόριστος.

ΣΤ'. Τὸ ἐν δέκατον τοῦ ἐνοικίου θέλει διαιρεθῇ εἰς δύο δόσεις πληρωτέας τὴν μὲν ἐπὶ χειρᾶς, τὴν δὲ μετὰ ἕξ μῆνας· τὰ δὲ λοιπὰ χρήματα θέλουν πληρώνεσθαι ἀνὰ ἐν δέκατον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἄλλου τινὸς ἀντὶ τοῦ δεκάτου φόρου.

Ζ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ καλλιεργῶσιν αὐτὰ τὰ κτήματα κατὰ τοὺς περὶ καλλιεργείας αὐτῶν συνήθεις κανόνας, νὰ περιποιῶνται τὰ ἐν τοῖς κήποις, ἀμπέλοις καὶ σταφιδαμπέλοις εὕρισκόμενα δένδρα, ὡς καὶ νὰ φυτεύωσιν ἄλλα κάρπιμα δένδρα, καὶ ἐπὶ τούτων θέλουν θεμελιωθῇ αἱ μεταξὺ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἰδιαίτεραι συμφωνίαι, αἱ ὅποιαι θέλουν διακηρυχθῇ εἰς τὸν καιρὸν τῆς δημοπρασίας.

Η'. Ἡ δημοπρασία θέλει γένει διπλῇ, ἡ πρώτη ἐπιτοπίως καὶ ἡ δευτέρα καὶ τελεία εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως.

Θ'. Εἰς τὴν πρώτην δημοπρασίαν θέλει σημειοῦσθαι ὡς ἔγγιστα ἡ ἔκτασις τοῦ κτήματος καὶ ὁ ἀριθμὸς, ἡ σημείωσις καὶ ἡ κατάστασις τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων δένδρων.

Ι'. Εἰς τὸ τέλος τῆς προθεσμίας τῶν δέκα χρόνων, ἂν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ ἐνοικιάσῃ ἐκ νέου τὰ ἐθνικὰ ταῦτα κτήματα ἢ νὰ τὰ ἐκποιήσῃ, θέλουν προτι-

μᾶσθαι οἱ πρῶτοι ἐνοικιασται με ἐν δέκατον ὀλιγώτερον τῆς παρ' ἄλλων ἐπὶ δημοπρασίας προσφερομένης τιμῆς· ἀλλὰ τοῦτο θέλει γενῆ ὅταν γνωρισθῇ ἀπὸ διωρισμένους εἰδήμονας ἢ ἀκριβῆς καλλιέργεια αὐτῶν κατὰ τὰς συμφωνίας των· ἢ δὲ νέα ἐνοικίαις αὐτῶν θέλει γίνει ἐν ἔτος πρὶν τῆς προθεσμίας.

ΙΑ'. Οἱ κατὰ τὰ διάφορα τμήματα ἑκτακτοὶ ἐπίτροποι καὶ διοικηταὶ θέλουν ἐφορεύει ὡς ἐπίτροποι τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ περιποίησιν τῶν ἐνοικιασμένων ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ θέλουν εἶσθαι εἰς χρέος, συμπεριλαμβάνοντες καὶ ἓνα ἢ δύο ἐκ τῶν δημογερόντων τῆς ἐπαρχίας ἢ καὶ ἄλλους εἰδήμονας πολίτας, νὰ ἐπισκέπτωνται αὐτοπροσώπως τοῦλάχιστον τέσσαρας φορὰς τὸν χρόνον αὐτά, ἀναφέροντες λεπτομερῶς εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ὑπηρεσίαν περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν.

ΙΒ'. Ἄν τις τῶν ἐνοικιαστῶν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἐκπληροῖ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν ὅσα διαλαμβάνουν αἱ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτοῦ συμφωνίαι, τότε ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀφαιρῇ ἀπ' αὐτὸν τὸ ὅποιον ἐνοικίασε κτῆμα καὶ νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλον διὰ δημοπρασίας, ὅχι μόνον χωρὶς ν' ἀποζημιωῇ τὸν πρῶτον δι' ὅσα ἕως ἐκείνην τὴν στιγμήν ἔχει πληρωμένα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ, κατ' ἐκτίμησιν, εἰς ἀποζημιῶσιν τοῦ Ταμεῖου, διὰ τὴν ὁποίαν ἔθελε προσενήσῃ ζημίαν εἰς τὸ αὐτὸ κτῆμα.

ΙΓ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

23

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 20 τῆς 3ης Νοεμβρίου 1830
περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΙΔ'/1830
περὶ τελωνίων¹

Ψήφισμα Κ'. Ἀρ. 2572

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀρ. 1018 ΙΔ' περὶ τελωνίων Ψήφισμα, κατὰ τὸ ὅποιον αἱ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερόμεναι ἐξαγωγῆς πραγματεῖαι εἶναι ἐλεύθεραι παντὸς τέλους·

Παρατηρήσαντες ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀρ. 6492 (10 Ὀκτωβρίου 1830) Ἀναφορὰν

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 88 (8 Νοεμβρ. 1830), σελ. 415.

τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς συμφέρει ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου, νὰ ἐπιβληθῇ καὶ εἰς αὐτὰς τὸ τέλος ἕξ εἰς τὰ ἑκατόν, ἐκτὸς τῶν πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν ζώων καὶ τῶν γεννημάτων·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Τὸ ὑπ' ἀρ. 1018 ΙΔ' Ψήφισμα μεταρρυθμεῖται εἰς τὸ περὶ ἐξαγωγῆς κεφάλαιον ὡς ἐφεξῆς:

1. Τὸ τελώνιον τῶν ἐξερχομένων πραγματειῶν λαμβάνεται ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς.

2. Διὰ τὰς ἐξαγομένας πραγματείας ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας ἢ ἐντὸς αὐτῆς μεταφερομένας, θέλει πληρῶνεσθαι ἅπαξ τὸ τελώνιον ἕξ εἰς τὰ ἑκατόν εἰς τὸν τόπον τῆς πρώτης των ἐξαγωγῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὑπ' ἀρ. 1018 ΙΔ' Ψηφίσματος.

3. Τὰ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερόμενα πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν ζῶα καὶ τὰ γεννήματα εἶναι ἐλεύθερα τελωνίου· ἀλλὰ πρὸς ἀσφάλειαν ὅτι τὰ εἶδη ταῦτα δὲν θέλουν ἐξαχθῇ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, απαιτεῖται ἀποχρῶσα ἐγγύησις ἀπὸ τοὺς μεταφέροντας αὐτά.

Β'. Τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει ἔμβη εἰς πλῆρη ἐνέργειαν ἀπὸ τὴν 20 τοῦ παρόντος μηνός.

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ψήφισμα τοῦτο.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3 Νοεμβρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

24

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 21 τῆς 28ης Νοεμβρίου 1830

περὶ φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων¹

Ψήφισμα ΚΑ'. Ἀρ. 2731

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ἡ πεῖρα μᾶς ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ περὶ ἐθνικῶν προσόδων ὑπ' ἀρ. 819 Ι' Ψήφισμα, ἐκδοθὲν τὴν 7 Μαρτίου 1830, δὲν ἐπέτυχε τὰς προσδοκίας μας·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 98 (13 Δεκ. 1830), σελ. 459 - 460.

Κατὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα ἐξεδόθη ἡ ἐξῆς εἰδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἀρ. 7930

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εἰδοποιεῖ

Ἐπειδὴ εἰς τὸ περὶ μετακομίσεως φόρου 5 ἄρθρον τοῦ περὶ προσόδων ΚΑ' Ψηφίσματος εἶναι

Ἐπειδὴ ἐπληροφορήθημεν ὅτι εὐκολώτερον νομίζουν οἱ λαοὶ ν' ἀποδίδωσι τοὺς φόρους των εἰς καρπούς, παρὰ εἰς χρήματα·

Ἐπιθυμοῦντες ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους νὰ εὐκολύνωμεν τοὺς πολίτας εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δικαίων φόρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ τοὺς ἐλαφρώσωμεν ὅπως οὖν ἀπὸ τὸν φόρον τοῦ τριτοδεκάτου, χωρὶς ὅμως νὰ στερήσωμεν τὸ κράτος ἀπὸ τοὺς ἐκ τῶν προσόδων πόρους, συμφώνως μὲ τὰ ψηφισθέντα παρὰ τῆς Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ΙΑ' καὶ ΙΖ' Ψηφίσματα καὶ τὰς ἀναφορὰς τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀπὸ ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα τῆς γῆς, τῆς μὲν ἰδιοκτῆτου θέλει λαμβάνεσθαι ἐν εἰς τὰ δέκα, τῆς δὲ ἐθνικῆς, ἐπειδὴ ἡ μετακόμισις ἐπιφορτίζεται εἰς τοὺς πολίτας, θέλουν λαμβάνεσθαι δύο καὶ ἡμισυ εἰς τὰ δέκα, ἀλλ' εἰς καρπούς.

Β'. Αἱ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προερχόμεναι ἐθνικαὶ πρόσοδοι ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας δι' ἓνα ὁλόκληρον, τὸν παρόντα, χρόνον, ἥτοι ἀπὸ α' Μαρτίου τοῦ 1831 ἔτους ἕως τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1832.

Γ'. Ἡ δημοπρασία θέλει γένει διπλή· ἡ πρώτη εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκάστης ἐπαρχίας καθ' ἑκάστην χωρίον ἢ καθ' ἑκάστην τμήμα, καὶ θέλει ἐνεργηθῇ ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου μηνός· καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἡ τελειωτικὴ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπου θέλει ἀρχίσει νὰ ἐνεργῇται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐλευσομένου Ἰανουαρίου.

Δ'. Ἄν τις τῶν πολιτῶν θελήσῃ εἰς τὴν δευτέραν καὶ τελειωτικὴν δημοπρασίαν νὰ ἐνώσῃ ὅλα τὰ χωρία ἢ τμήματα εἰς ἓν καὶ νὰ προσφέρῃ ὁλικῶς δι' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, πρέπει νὰ προσθέτῃ 10 τοῖς 0/0 περισσότερον, παρὰ τὴν εἰς χωρία ἢ τμήματα προσφερθεῖσαν ἐπιτοπίως τιμὴν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν συγχωρεῖται νὰ γένη, παρὰ εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς δημοπρασίας· καὶ τότε, διὰ τοῦτο αὕτη ἡ ἡμέρα πρέπει νὰ λογίζεται πρώτη καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοπρασία.

Ε'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν συνάξει εἰς καρπούς τὰς προσόδους ἐφέτος μόνον ὥς ἀκολουθῶς:

δίκαιον νὰ γίνῃ διαστολή τις μεταξὺ τοῦ ἀπὸ ἐθνικῆς καὶ ἰδιοκτῆτου γῆς λαμβανομένου φόρου·

Ἐπειδὴ ἡ ἐκτίμησις κατὰ τοὺς 9 καὶ 12 παραγράφους τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος γινομένη εἰς τινα προϊόντα, θέλει ἐπιφέρει δυσαρεσκείας καὶ εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ εἰς τοὺς φορολογουμένους·

Κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 2868 Διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως, ἐκδοθὲν κατὰ συνέπειαν τῶν ὑπ' ἀρ. 134 καὶ 135 Διαγγελμάτων τῆς Γερουσίας, ἐπιδιορθοῦται τὸ 5' ἄρθρον τοῦ ΚΑ' Ψηφίσματος καὶ τὸ περὶ ἐκτιμήσεως, ὥς ἀκολουθῶς:

«Ὁ φορολογούμενος χρεωστεῖ νὰ μετακομίσῃ τὸν ἀπὸ ἐθνικῆς γῆς ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐνοικια-

1. Ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, οἶον σίτου, κριθῆς, σμιγαδίου, ἀραβοσίτου, καλαμποκίου, σίκαλης, βρίζης, κεχρίου, βρώμης, ταρίου, καναβουρίου καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίων καρπῶν τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φρυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φρυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

2. Ἐκ τῶν ὀσπρίων ἓν γένει, ἀκόμη τῶν ὀρυζίων, τοῦ σησαμίου, τοῦ γλυκανίσου καὶ κυμίνου καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίων τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φρυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φρυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

3. Ἐκ τοῦ βαμβακίου, τοῦ λιναρίου καὶ τοῦ καπνοῦ, τῶν μὲν φρυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φρυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

4. Ἐκ τῶν ἐλαιῶν εἰς καρπὸν, τῆς κορινθιακῆς σταφίδος, τῆς μαύρης σταφίδος, τῶν βαλανιδίων, τῶν ἀμυγδάλων, καρύων, λεπτοκαρῶν, καστάνων, ξυλοκερατίων, κουκουναρίων, τῶν φρυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον, ἓν εἰς τὰ δέκα.

5. Ἐκ τῶν κρομμύων, κροκκαρίων καὶ σκόρδων, τῶν μὲν φρυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον (ὄχι εἰς κήπους) ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φρυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν (ὄχι εἰς κήπους) δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

6. Ἐκ τῶν μελισσίων εἰς χρήματα δέκα λεπτὰ τὸ κοφίνι, καὶ ἔκ τοῦ ριζαρίου τοῦ ἡμέρου ὁμοίως ὀκτὼ λεπτὰ τὴν ὁκάν.

7. Ἐκ τῶν λεμονίων, πορτοκαλίων, νερανσιῶν, κίτρων, ροδίων, μήλων, ἀπιδίων, κυδωνίων καὶ λοιπῶν ὁμοίων ὀπωρικῶν ἓν εἰς τὰ δέκα, ἢ εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης ἐπιτοπίως τιμῆς ἢ εἰς καρπὸν.

8. Ἐκ τῆς ρητίνης καὶ κατραμίου ἓν εἰς τὰ δέκα.

9. Ἐκ τοῦ κρασίου ὀκτὼ τοῖς ἑκατὸν εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ μούστου ἐπιτοπίως· ἢ δὲ καταμέτρησις θέλει γίνεσθαι ὅταν ἐξάγεται ἀπὸ τὸν ληνόν.

10. Ἐκ τῶν σταφυλίων, πωλουμένων νωπῶν, ἓν λεπτὸν τὴν ὁκάν.

11. Ἐκ τῶν σύκων, τῶν μὲν ξηραιομένων, εἴτε εἰς ὀρμαθίας ἢ μή, ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ πωλουμένων νωπῶν ἓν λεπτὸν τὴν ὁκάν.

12. Ἐκ τῶν κήπων θέλει εἰσπράττεται φόρος εἰς χρήματα, κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος, ὀκτὼ τοῖς ἑκατὸν, ἐκτὸς τῶν εἰς αὐτοὺς ἐμπεριεχομένων

στὴν φόρον του, τὰ τριτοδέκατα δηλαδή, ἀνεξαιρέτως πρώϊμά τε καὶ ὄψιμα, μὲ τὰ ἰδιά του ζῶα ἕως εἰς πέντε ὥρῶν διάστημα ἀμισθί· καὶ τὸν ἀπὸ ιδιοκτήτου ἕως τριῶν ὥρῶν διάστημα, εἰ δὲν μεσο-
λαβοῦν ἀγοραὶ ἢ ἀποθῆκαι τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸ αὐτοῦ τοῦ διαστήματος, ὅτε δὲν ἐμπορεῖ ν' ἀπαιτῇ

δένδρων, τὰ ὅποια θέλουν φορολογεῖσθαι χωριστὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα. Χαρίζεται δὲ εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ φορολογία ἡμίσεος στρέμματος διὰ τὰ λαχανικά καὶ ὀπωρικά τῆς οἰκίας του μόνον, χωρὶς νὰ δύναται οὗτος νὰ πωλῇ ἐξ αὐτῶν· ἐκ δὲ τῶν μπιστανίων, τῶν μὲν σπειρομένων εἰς γῆν ἰδιόκτητον δέκα εἰς τὰ ἑκατὸν κατ' ἐκτίμησιν, τῶν δὲ σπειρομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν εἰκοσιπέντε εἰς τὰ ἑκατὸν, ὁμοίως κατ' ἐκτίμησιν.

13. Ἐκ τῶν συκαμινῶν καὶ μουριῶν τῶν μὲν ἰδιοκτήτων ἓν εἰς τὰ δέκα εἰς κουκούλι, τῶν δὲ λεγομένων ἐθνικοῖδιοκτητῶν δύο εἰς τὰ δέκα, ὁμοίως εἰς κουκούλι, καὶ ἐκ τῶν ἐξ ὀλοκλήρου ἐθνικῶν ἓν εἰς τὰ δέκα, ὁμοίως εἰς κουκούλι, ἀλλ' οἱ διοικηταὶ θέλουν συνάξει ἐκ τούτων τῶν τελευταίων τὸ περιπλέον, δηλ. ἀκόμη τρία· ἢ δὲ ἀπόδοσις τοῦ φόρου θέλει γίνεσθαι εἰς τὸν τόπον ὅπου γίνεται τὸ κουκούλι.

Τ'. Ὁ φορολογούμενος χρεωστεῖ νὰ μετακομίζῃ ὅλον τὸν ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν φόρον του, δηλ. ὅλα τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα, ἀνεξαιρέτως πρῶτόν τε καὶ ὄψιμα, μὲ τὰ ἴδια του ζῶα ἕως εἰς πέντε ὥρῶν διάστημα ἀμισθί, ἐὰν δὲν μεσολαβοῦν ἀγοραὶ ἢ ἀποθῆκαι τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸ αὐτοῦ τοῦ διαστήματος, ὅτε δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἀπαιτῇ ὁ ἐνοικιαστής τὴν συμπλήρωσιν τῶν πέντε ὥρῶν· ἐκεῖθεν δὲ ἕως εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας ἢ εἰς τὴν πλησιέστεραν ἀγορὰν, εἶναι μὲν ὑπόχρεως νὰ μεταφέρῃ τὸν φόρον τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὰ ἴδια του ζῶα, ἀλλὰ θέλει πληρῶνεται πρὸς δέκα λεπτὰ τὴν ὥραν δι' ἕκαστον κοιλόν.

Ζ'. Ὅλων τῶν λεγομένων ἐθνικοῖδιοκτητῶν κτημάτων οἱ καρποὶ θέλουσι φορολογεῖσθαι διπλοῦν φόρον τοῦ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἕως οὗ ἐξετασθῶσι παρὰ τῶν ἐπὶ τῆς θεωρήσεως τῶν ἐκποιηθέντων ἐθνικῶν κτημάτων συστηθησομένων ἐπιτροπῶν, κατὰ τὸ Γ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Η'. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἐθνικῶν προσόδων θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνουν τὸν ἀπλοῦ δεκάτου φόρον ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς ἀμπελῶνας, σταφιδαμπελῶνας, ἐλαιῶνας, κήπους, περιβόλια, ἐθνικὰ βαλανίδια καὶ ὅλα τὰ ἐθνικὰ δένδρα, καίτοι μέλλοντα νὰ ἐνοικιασθῶσι πολυετῶς κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 2358 ΙΘ' περὶ αὐτῶν Ψήφισμα. Ὡσαύτως θέλουσιν ἀποδεκατίζει καὶ τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς τῆς ἐθνικῆς γῆς τῆς περιεχούσης ταῦτα· θέλουν πληρῶνει ὁμοίως φόρον καὶ τὰ ἐθνικὰ κτήματα, τὰ ὅποια ἤθελε καλλιεργεῖ ἢ Κυβέρνησις πρὸς λογαριασμόν της, οἱ δὲ διοικηταὶ θέλουν φροντίζει νὰ συνάξωσι τὰ ἀντὶ τριτοδεκάτου δικαιώματα ἀπὸ ὅσα τοιαῦτα κτήματα τυχόν δὲν ἐνοικιασθῶσι κατὰ τὸ ρηθὲν ψήφισμα.

ὁ ἐνοικιαστής τὴν συμπλήρωσιν τῶν 5 ἢ 3 ὥρῶν· ἐκεῖθεν δὲ ἕως τὴν πρωτεύουσιν τῆς ἐπαρχίας, ἢ εἰς τὴν πλησιέστεραν ἀγορὰν, εἶναι μὲν ὑπόχρεως νὰ μεταφέρῃ τὸν φόρον τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὰ ἴδια του ζῶα, ἀλλὰ θέλει πληρῶνεται πρὸς δέκα λεπτὰ τὴν ὥραν δι' ἕκαστον κοιλόν.

Ὅσακις πρόκειται νὰ ἐκτιμηθῇ τί, ὁ κύριος τοῦ ἐκτιμητέου νὰ διορίζῃ ἓνα ἐκ μέρους του ἐκ-

Θ'. Τὸ περὶ κεραμέων, ἀσβεστοποιῶν, γυψοποιῶν, ἢ τουβουλοποιῶν καὶ ἄλλων ἐργολάβων ἀνάγεται εἰς τὸ περὶ ἐπιτοπίων πόρων ψήφισμα, καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν συγχωροῦνται νὰ λάβωσι κανὲν δικαίωμα.

Γ'. Τὸ ἄχυρον καὶ ἡ ρόβη μόνα, ὡς τροφή τῶν βοῶν, δὲν ὑπόκεινται εἰς κανένα φόρον· ὁμοίως καὶ τὰ ἀσταχολόγια.

ΙΑ'. Ἡ ἀποδεκάτωσις πρῶτον θέλει γίνεσθαι ἀπὸ ὅλον τὸν σωρὸν τοῦ ἁλωνίου καὶ ἔπειτα ὁ ἰδιοκτήτης θέλει πληρώνει ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τὸν θεριστὴν ἢ ἁλωνιστὴν καθὼς συνεφώνησεν.

ΙΒ'. Οἱ κάτοικοι χρεωστοῦν νὰ δίδουν ἐν ὁσπήτην διὰ νὰ ἀποθέτουν οἱ ἐνοικιασταὶ τοὺς καρποὺς μὲ ἀνάλογον ἐνοίκιον, κατ' ἐκτίμησιν διοριζόμενον παρὰ τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν δημογερόντων.

ΙΓ'. Ὄταν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀνακαλύψωσιν ὅποιονδήποτε κτῆμα ἐθνικὸν καταπατούμενον ἀπὸ πολίτας, θέλουν ἀμέσως ἀναφέρεσθαι διὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν, ἢ ὁποία θέλει διατάττει νὰ τίθενται ὑπὸ παρακαταθήκην εἰς τὴν Τράπεζαν τὰ ἐκ τούτου ἐθνικὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρεῖσθαι εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ ἐθνικότης τοῦ κτήματος ἀπὸ τὰς συστηθησομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ Γ' Ψήφισμα τῆς ἐν Ἀρχαίᾳ Συλλεύσεως.

ΙΔ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν πληρώνει εἰς τρεῖς ὅσοις τὰ ἐκ τοῦ ἐνοικίου χρήματα ἄνευ τινὸς προφάσεως· τὸ μὲν τρίτον ἐντὸς 48 ὥρῶν μετὰ τὴν δημοπρασίαν ἀνυπερθέτως, τὸ δὲ ἄλλο τρίτον τὴν α' Ἰουλίου καὶ τὰ λοιπὰ τὴν α' Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ χρεωστοῦν νὰ παρουσιάζωσιν ἀξιόχρεων ἐγγυητήν.

ΙΕ'. Οἱ διοικηταὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ δίκαια τῶν ἐνοικιαστῶν, ὅταν ὧσι σύμφωνα μὲ τὰ ἐψηφισμένα, καὶ νὰ ὑποχρεῶσι τοὺς πολίτας νὰ ἀποδίδωσιν ἀπροφασίστως τοὺς φόρους των, καθὼς χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν, ὅταν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπαιτοῦσι παράνομα καὶ ἄδिका.

ΙΣ'. Ἄν τις τῶν γεωργῶν ἤθελε φωραθῇ συγκομίζων λαθραίως τοὺς καρπούς του, διὰ ν' ἀποφύγῃ οὕτω τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, θέλει ὑποβάλ-

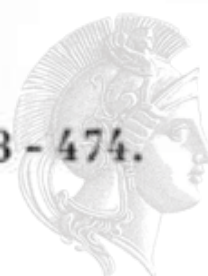
τιμητὴν καὶ ἕτερον ὁ ἐνοικιαστής, οἷτινες ἐκ συμφώνου θέλουν προσδιορίζει εἰδικῶς τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος, καθ' ἣν θέλει πληρῶνεσθαι τὸ ἐθνικὸν δικαίωμα· ἐὰν δὲ οὗτοι διαφωνήσουν, νὰ διορίζεται τρίτος ἐκ μέρους τοῦ διοικητοῦ, ὅστις θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀποφασιστικὴν ψήφον».

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 22 Δεκεμβρίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 101 (24 Δεκ. 1830), σελ. 473 - 474.

λεσθαι εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ πληρώνη διὰ τὰ συγκομιζόμενα εἶδη φόρον τριπλάσιον τοῦ ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸ παρὸν ψήφισμα. Ἐκ τοῦ φόρου τούτου τὸ ἥμισυ θέλει λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστὴς καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ θέλει ἐμβαίνει εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τῶν διοικητῶν.

ΙΖ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ὅλα των τῆς συνάξεως τὰ κατάστιχα.

ΙΗ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 28 Νοεμβρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

25

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 22 τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1830
περὶ ἐκμισθώσεως βαλτωδῶν τόπων πρὸς καλλιέργειαν¹

〈Ψήφισμα ΚΒ'.〉 Ἀρ. 2898

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιθυμοῦντες ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους νὰ ἀφαιρέσωμεν τὰς αἰτίας τῶν κατὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ κράτους ἐπιπολαζουσῶν θανατηφόρων ἀσθενειῶν, προξενουμένας κυριωτέρως ἀπὸ τοὺς καθύδρους καὶ βαλτωδεις τόπους, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ μὴ μένωσιν οὗτοι οἱ τόποι ἀκαλλιέργητοι καὶ ἐπομένως ἀκαρποὶ·

Αἱ πρόσοδοι ἐξετέθησαν εἰς δημοπρασίαν βάσει διακηρύξεων τῶν κατὰ τόπους διοικητῶν, κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον:

Ἀρ. 481

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Εἰδοποιεῖ ὅτι

δυνάμει τῆς ὑπ' ἀρ. 7608 προσκλήσεως τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς ἐκτίθενται ἐκ διαλειμμάτων εἰς δημοπρασίαν αἱ πρόσοδοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀπὸ α' Μαρτίου τοῦ ἐρχομένου ἔτους 1831 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1832, ἥτις ἀρχομένη ἐν τῇ πρωτενοῦσῃ ταύτῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπ' ἀρ. 2731 ΚΑ' Ψηφίσματος εἰς τὰς 8 τοῦ ἐρχομένου Ἰανουαρίου, παύει εἰς τὰς 25 ἰδίου. Προσκαλοῦνται λοιπὸν ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ γίνωσιν ἀγορασταὶ διὰ νὰ προσθέσωσιν τιμὴν ἢ τμηματικῶς ἢ ὁλικῶς.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 18 Δεκεμβρίου 1830

Ὁ Διοικητὴς Κορίνθου

Ἀ. Κονδάκης.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 101 (24 Δεκ. 1830), σελ. 474.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 3 (14 Ἰαν. 1831), σελ. 11.

ΑΘΗΝΩΝ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ΜΓ' Νόμον¹ τῆς Βουλῆς τῆς Γ' Περιόδου·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

1. Ὅσοι βάλτοι δὲν περιέχουσι δένδρα, κάλαμον, ψαθὶ καὶ ἄλλους παρομοίους θάμνους, ἀλλὰ κατακλύζονται μόνον ἀπὸ ὕδατα, θέλουν ἐνοικιασθῇ διὰ πέντε ἔτη.

2. Ὅσοι δὲ βάλτοι ἐκ τοῦ ἐναντίου περιέχουσι δένδρα, κάλαμον, ψαθί, βοῦρ-
λα καὶ ἄλλους παρομοίους θάμνους, θέλουν ἐνοικιασθῇ διὰ χρόνους ἑπτὰ.

3. Ἡ ἐνοίκιασις αὐτῶν τῶν βάλτων θέλει γενῇ διὰ δημοπρασίας, καὶ θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τὸν ὅστις προσφέρῃ πλειότεραν τιμὴν.

4. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν βαλτωδῶν τόπων, τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὸ α' ἄρθρον τοῦ παρόντος ψηφίσματος, θέλουν πληρώνει εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ β' ἔτους, μετὰ τὴν ἐνοικίασιν, τὸ ἐν τρίτον τῆς τιμῆς τοῦ ἐνοικίου, εἰς δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου ἔτους τὸ ἄλλο τρίτον, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐνοικίου.

5. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν βαλτωδῶν τόπων, τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ β' ἄρθρον τοῦ παρόντος ψηφίσματος, θέλουν πληρώσει εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ β' ἔτους, μετὰ τὴν ἐνοικίασιν, τὸ ἐν τέταρτον τῆς τιμῆς τοῦ ἐνοικίου, εἰς δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου ἔτους ἐν ἄλλῳ τέταρτον, εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου ὁμοίως ἐν ἄλλῳ τέταρτον, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ πέμπτου τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐνοικίου.

6. Εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν ἐν τῷ α' ἄρθρῳ διαλαμβανομένων βάλτων χαρίζεται ἀτέλεια διὰ τὸ α' ἔτος, διὰ δὲ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ἔτη θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δημοσίων δικαιωμάτων, ὥς καὶ οἱ καλλιεργοῦντες τὰς ἰδιοκλήτους γαῖας τῶν.

7. Εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν ἐν τῷ β' ἄρθρῳ διαλαμβανομένων βάλτων χαρίζεται ἀτέλεια διὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη, διὰ δὲ τὰ ἀκόλουθα πέντε ἔτη θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δημοσίων δικαιωμάτων, ὥς καὶ οἱ καλλιεργοῦντες τὰς ἰδιοκλήτους γαῖας τῶν.

8. Ὅσοι ἐπεχείρησαν τὴν καλλιέργειαν βαλτωδῶν τόπων πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ψηφίσματος, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς ὅσα κανονίζει ὁ ΜΓ' Νόμος, καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἔκαμαν μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἀρχῶν συμφωνίας.

9. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Αἰγίνῃ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

1. Βλ. τὸ κείμενον ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Νόμων», σελ. 157-158.

26

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 23 τῆς 11ης Μαρτίου 1831
περὶ ἐπιβολῆς τέλους ἐπὶ τῶν δημοσίων ἐγγράφων¹

Ψήφισμα ΚΓ'. Ἀρ. 3361

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἐπιβάλλεται γραφικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐπισήμως ἐκδιδομένων ἐγγράφων·

Θεωροῦντες ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἂν παρειαχθῇ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει προμηθεύσει μικρὸν τινα πόρον εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Δι' ὅλα τὰ τῆς ιδιοκτησίας ἐγγράφα θέλει πληρῶνεσθαι διὰ γραφικὸν δικαίωμα ἓν εἰς τὰ χίλια ἐπὶ τῆς ὀλικῆς τιμῆς τοῦ κτήματος.

Β'. Δι' ὅλα τὰ τοῦ ἐνοικίου ἐγγράφα ἡμῶν εἰς τὰ χίλια ἐφ' ὅλης τῆς ποσότητος τοῦ ἐτησίου ἢ πολυετοῦς ἐνοικίου.

Γ'. Δι' ὅλα τὰ ἐγγράφα τῶν χαριζομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς οἰκιῶν, καλυβῶν καὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν τρία λεπτά ἐφ' ἑκάστου τετραγωνικοῦ πήχεως.

Δ'. Δι' ὅλα τὰ διπλώματα, τὰ ἐκδιδόμενα εἴτε κατ' εὐθεΐαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἀπὸ τὰς Γραμματείας αὐτῆς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῇ, θέλει πληρῶνεσθαι ἅπαξ δύο εἰς τὰ ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ.

Ἐκάστη δὲ Γραμματεία θέλει κρατεῖ ἰδιαίτερον λογαριασμὸν τῶν συναζομένων ἐκ τοῦ γραφικοῦ τούτου τῶν διπλωμάτων δικαιώματος, καὶ θέλει παραδίδει τὰ συναζόμενα χρήματα εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς, μὲ σημείωσιν κατὰ τριμηνίαν· αὕτη δὲ θέλει κρατεῖ χωριστὴν μερίδα εἰς τὰ ἔθνικὰ κατὰστιχα.

Ε'. Αἱ Γραμματεῖαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλουν ἐνεργήσει τὸ παρὸν ψήφισμα, καθ' ὅσον ἑκάστη ἀνήκει.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 11 Μαρτίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 21 (18 Μαρτ. 1831), σελ. 105. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 343-344, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 122.

27

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 24 τῆς 13ης Μαρτίου 1831
περὶ ἀποκαταστάσεως προσφύγων ἐκ Κρήτης¹

Ψήφισμα ΚΔ'. Ἀρ. 3382

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦντες ὅτι τὸ Ἔθνος χρεωστεῖ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τοὺς Ἑλληνας, ὅσοι πολεμοῦντες ὑπὲρ τῶν δικαίων του ἔχασαν τὰς ἐστίας των, τὰ δυνατὰ μέσα διὰ νὰ ἐμπορέσουν ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὸ νέον κράτος·

Θεωροῦντες ὅτι μέγα μέρος Κρητῶν εὐρίσκεται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην·

Θεωροῦντες ὅτι ἡ φιλάνθρωπος καὶ γενναία ὑποδοχὴ αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων διαφόρων ἐπαρχιῶν ἀποδεικνύει πόσον εἶναι διατεθειμένον τὸ Ἔθνος νὰ τοὺς βοηθήσῃ·

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 1198 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείας, οὐσης ἐπιφορτισμένης τὰ περὶ τῆς μεταβάσεως τῶν Κρητῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ἐψηφίζομεν

Α'. Οἱ προσφυγόντες εἰς τὴν Ἑλλάδα Κρητὲς θέλουν διαμερισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας, ὅπου ἤθελε κριθῇ εὐλογον ν' ἀποκατασταθῶσι.

Β'. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλει προσδιορισθῇ δι' ἐκάστην οἰκογένειαν ἐθνικὴ γῆ κατὰ τὰς ἐπομένας ἀναλογίας·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 22 (21 Μαρτ. 1831), σελ. 113-114. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 344-346, ἐνθα δημοσιεύεται ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 Μαρτίου καὶ ἀριθμ. 23. Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος (σελ. 114) ἐδημοσιεύθη ἡ ἀκόλουθος σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τοὺς κατὰ τόπους διοικητάς:

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 3383

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν
ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, διοικητάς καὶ τοποτηρητάς

Οἱ ἀδελφοί μας Κρητὲς ἐβιάσθησαν καὶ βιάζονται διὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πατρίαν γῆν, ὅπου ἐγεννήθηκαν, τὴν τε ἀκίνητον περιουσίαν των καὶ ἴσως πολὺ μέρος τῆς κινητῆς, καὶ νὰ προσφύγῳσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος διὰ ν' ἀποκατασταθῶσι, τὸ δὲ Ἔθνος ὀφείλει νὰ τοὺς δώσῃ τὴν δυνατὴν βοήθειαν, καὶ νὰ δείξῃ ὅλην τὴν συμπάθειαν εἰς ἀνθρώπους δυσ-

εἰς οἰκογένειαν γεωργοῦ καὶ τεχνίτου, στρέμματα 15· ἐὰν δὲ τῆς τοιαύτης οἰκογενείας ὁ ἀρχηγὸς δὲν ὑπάρχη καὶ ὑπάρχουν ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ, προσδιορίζονται δι' αὐτὰ στρέμματα εἴκοσι·

εἰς οἰκογένειαν στρατιωτικοῦ: ἂν εἶναι χιλιάρχος ἢ καὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ, στρέμματα 25 ἕως 100 κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας· ἂν δὲ κατωτέρου βαθμοῦ, στρέμματα 20· ἐὰν ὁ ἀρχηγὸς τῆς τοιαύτης οἰκογενείας δὲν ὑπάρχη καὶ ὑπάρχουν ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς:

εἰς οἰκογένειαν χιλιάρχου ἢ καὶ ἀνωτέρου βαθμοῦ, στρέμματα 50· κατωτέρου, στρέμματα 25· εἰς πατέρας οἰκογενειῶν ἱερεῖς ἢ χήρας ἱερέων μὲ ὀρφανὰ, στρέμματα 20, ἐκτὸς τῶν μοναζόντων ἢ χηρευόντων ἱερέων, οἵτινες θέλουν εὖρει πόρον ζωῆς εἰς τὰ μοναστήρια·

εἰς οἰκογένειαν προκρίτου, στρέμματα 60, καὶ ἐὰν ἀπέθανεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐπὶ τῆς διαρκείας τοῦ Ἀγῶνος, στρέμματα ὀγδοήκοντα.

Γ'. Εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν θέλουν χορηγηθῇ προσέτι φοίνικες ὀκτὼ εἰς κάθε στρέμμα γῆς, ὥστε νὰ δυνηθῇ δι' αὐτῶν νὰ κτίσῃ κατοικίαν καὶ νὰ προμηθευθῇ τ' ἀναγκαῖα εἰς καλλιέργειαν τῆς χορηγηθησομένης εἰς αὐτὴν γῆς.

Δ'. Διὰ νὰ ἐξοικονομηθοῦν τὰ πρὸς τούτῳ ἀπαιτούμενα χρήματα, ἐπειδὴ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν τοιαύτην δαπάνην, προσκαλεῖται ἕκαστος τῶν πολιτῶν νὰ συνεισφέρῃ ἐπὶ τούτου ἀνὰ τεσσαράκοντα λεπτά· μένει δὲ εἰς τὴν καλὴν προαίρεσιν ἐκάστου νὰ προσφέρῃ καὶ πλεότερον κατὰ τὴν θέσιν καὶ κατάστασίν του.

Ε'. Οἱ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἑκτακτοὶ ἐπίτροποι, διοικηταὶ καὶ τοποτηρη-

τυχεῖς καὶ πολὺ πλεόν εἰς συναγωνισθέντας καὶ παθόντας ὑπὲρ τῶν δικαίων του. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠμπορεῖ κατὰ τὸ παρὸν νὰ τοὺς χορηγήσῃ εἰμὴ γῆν ἔθνικὴν, καὶ ταύτην ἀκαλλιέργητον· διὰ δὲ τὴν ἀπορίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου δὲν δύναται νὰ τοὺς προσφέρῃ καὶ χρηματικὰ τινα βοηθήματα διὰ νὰ κτίσουν οἰκίας, διὰ νὰ καλλιεργήσουν τὰς παραχωρηθησομένας εἰς αὐτοὺς γαίας, καὶ διὰ νὰ ἐξεύρουν πόρον ζωῆς διὰ τῆς βιομηχανίας των· ὅθεν τὴν ἑλλειψιν τοῦ Ταμείου ὀφείλουν ν' ἀναπληρώσουν οἱ πολῖται τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἐκπληρώσουν τοσοῦτον ἱερὸν χρέος πρὸς ἀδελφοὺς δυστυχεῖς, ἀνεστίους, ἀπόρους καὶ στερουμένους ὡς καὶ αὐτῶν τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, συνεισφέροντες χρηματικῶς ἕκαστος καθὰ δυνάμεως ἔχει ἐξ ἰδίων του.

Τὴν ἀνάγκην τῆς χρηματικῆς βοηθείας ταύτης τῶν πολιτῶν ἐγνώρισεν ἡ Κυβέρνησις· τὴν ἐγνώρισεν ἐπίσης καὶ τὴν ἐφήφισεν ἡ Γερουσία καὶ δὲν ἀμφιβάλλεται ὅτι θὰ τὴν γνωρίσουν ὡσαύτως ἅπαντες οἱ πολῖται, εὐκατάστατοι καὶ μὴ, ἀποροῦντες ἢ εὐποροῦντες, οὐδ' ἀμφιβάλλεται ὅτι θὰ εὗρεθῇ ποτε Ἕλληνας χριστιανὸς ἀναισθητῶν εἰς τὰ δεινὰ τοιούτων ἀναξιοπαθούντων χριστιανῶν ἀδελφῶν του.

Τὸ γ' (ὁρθόν: δ') ἄρθρον τοῦ ΚΔ' Ψηφίσματος, ἐνῶ προσκαλεῖ ἅπαντας τοὺς πολίτας νὰ

ταὶ θέλουν προσκληθῇ δι' ἐγκυκλίου νὰ συνάξουν τὴν ἐκούσιον ταύτην προσφοράν.

Γ'. Συνίσταται τριμελὲς ἐπιτροπή, συγκειμένη παρὰ τῶν γερονσιαστῶν κυρίων Δ. Καμπάνη καὶ Ἀ. Λιδωρίκη καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματέως, ἡτις, ἔχουσα συμβούλους καὶ τοὺς κυρίους Ν. Ρενιέρην καὶ Β. Χάλην, ὀφείλει νὰ φροντίσῃ:

1. Διὰ νὰ μεταβῶσιν οἱ κατὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους Κρηῖτες διὰ τοῦ καταλληλοτέρου καὶ οἰκονομικωτέρου τρόπου εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα.

2. Νὰ διαμερισθῶσιν εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τοῦ κράτους, ὅπου ἤθελε κριθῇ συμφερότερον καὶ δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τοὺς κατοίκους· ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ εὐχαὶ τῶν Κρητῶν ὡς πρὸς τὸν τόπον τῆς κατοικήσεώς των.

3. Νὰ συναχθῇ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας διὰ τῶν ἐκτάκτων ἐπιτρόπων, διοικητῶν καὶ τοποτηρητῶν ἡ ἀνωτέρω προσφορά, καὶ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς· περὶ δὲ τῆς χρήσεως τῶν ἐξ αὐτῆς χρημάτων θέλει δώσῃ λόγον εἰς τὸ Λογιστικὸν καὶ Ἐλεγκτικὸν Συμβούλιον, δημοσιεύουσα ἐν δέοντι καὶ διὰ τοῦ τύπου τὸν λογαριασμόν τῆς.

4. Νὰ δοθῇ ἡ χρηματικὴ βοήθεια εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν ἅμ' ἀφοῦ ἀποκατασταθῇ εἰς τὸν τόπον, ὅπου θὰ προσδιορισθῇ ἡ κατοικία τῆς.

5. Νὰ δίδῃ λόγον τῶν πράξεών τῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνὰ δεκαπέντε ἡμέρας, διὰ νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀναγκαιούσας διαταγὰς.

Ζ'. Ἡ προσδιορισθησομένη εἰς τοὺς Κρητὰς γῆ πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐκποιηθῇ πρὶν ἢ ληφθῶσι μέτρα περὶ τῆς μελετωμένης γενικῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Η'. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 13 Μαρτίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

συνεισφέρει ἕκαστος ὅχι ὀλιγώτερον τῶν 40 λεπτῶν, ἀφίνει ἐλευθέρους τοὺς θέλοντας νὰ συνεισφέρουν καὶ πλείοτερον κατὰ τὴν καλὴν προαίρεσιν καὶ τὴν κατάστασίν των.

Ἡ εἰσπραξις τῆς συνεισφορᾶς γίνεται διὰ γραμματίων, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ σὲ στέλλονται γραμμάτια, τὰ ὁποῖα θέλεις φροντίσει νὰ διανείμῃς, λαμβάνων ἀνὰ τεσσαράκοντα λεπτὰ διὰ τὸ καθέν.

Εἰς τὴν διανομὴν τῶν γραμματίων αὐτῶν νομίζομεν ὅτι θέλεις ἀποφύγει πᾶσαν δυσκολίαν καὶ βραδύτητα, ἀκολουθῶν τοὺς ἐπομένους κανόνας:

Α'. Θέλεις κοινοποιήσῃ εἰς τοὺς πάντας, δημοσιεύων τὴν παροῦσαν, ὅτι ὅστις χορηγήσῃ χρήματα, συνεισφέρων ὑπὲρ τῶν Κρητῶν, θέλει λαμβάνει ἐν ἡ καὶ πλείοτερα γραμμάτια, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃ ποσότητα.

Β'. Ἀμα λαβὼν τὰ γραμμάτια, θέλεις τὰ διανείμει εἰς τοὺς δημογέροντας καὶ εἰς τοὺς ἐφημερίους τῶν χωρίων καὶ κωμῶν, εἰς τε τοὺς ἐπαρχιακοὺς δημογέροντας καὶ εἰς τοὺς ἐφημερίους τῆς

Ψήφισμα υπ' αριθμ. 25 τῆς 3ης Ἰουνίου 1831
περὶ δωρεὰν παραχωρήσεως ἀκινήτων πρὸς ἐποικισμόν¹

Ψήφισμα ΚΕ'. Ἀρ. 3768

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς πατρίδος πόλεμος, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν δυστυχημάτων, ἐπέφερε καὶ γενικὴν σχεδὸν καταστροφὴν τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων·

Ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν εἰς τὸν κατοικισμόν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ τόπου, καθ' ὅσον τὸ δυνατόν·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Εἰς τοὺς θέλοντας ν' ἀνεγείρουν πόλιν ἢ προάστιον, ὅπου ἤδη ὑπάρχουν

πόλεως· οὗτοι δὲ θέλουν τὰ δώσει, οἱ μὲν εἰς τοὺς πολίτας, οἱ δὲ εἰς τοὺς ἐνορίτας των, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, προσπαθοῦντες νὰ δώσουν ὅσον τὸ δυνατόν πλεότερα, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς πειθοῦς καὶ ὁμιλοῦντες εἰς τὰς καρδίας των τὴν διάλεκτον τῆς φιλοφροσύνης καὶ τοῦ Εὐαγγελίου.

Γ'. Θέλεις διορίσει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀρχὴν ἢ εἰσπραξὶς τῆς συνεισφορᾶς, καὶ θέλεις προσέξει εἰς τὸ διάστημα 15 ἡμερῶν νὰ λάβῃ τὸ τέλος τῆς.

Δ'. Ἄν ὁ ἀριθμὸς τῶν στελλομένων ἤδη γραμματίων δὲν ἀρκέσῃ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃς τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν τῶν συνενεγκόντων, θέλεις τὰ κοινοποιήσῃς εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας, καὶ αὕτη θέλει σὲ ἀποστείλει καὶ ἄλλα ὅσα αὐτῇ ζητήσῃς.

Ε'. Παρελθουσῶν τῶν 15 ἡμερῶν τῆς διὰ τὴν εἰσπραξὶν τῆς συνεισφορᾶς προσθεσμίας, ἔχεις χρέος νὰ ἐξαποστείλῃς τὰ χρήματα πρὸς τὸν συνάδελφόν σου . . . , πρὸς τὸν ὅποιον θέλεις συναποστείλει ὅσα τυχὸν πλεονάσουν εἰς χεῖράς σου γραμμάτια.

Θέλεις προσέξει διὰ νὰ λάβῃ τὸ τέλος τοῦ τοῦ ἀγαθὸν τοῦτο ἔργον καὶ νὰ γενῇ μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν τόσον ἢ εἰσπραξὶς τῶν ὀφειλομένων ἀφ' ἑνὸς ἐκάστου 40 λεπτῶν καὶ τῶν πλειοτέρων ὅσα ἕκαστος οἰκειοθελῶς ἤθελε προσφέρει, ὅσον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῶν χρημάτων.

Τὸ ποσὸν τῆς συνεισφορᾶς τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησίν σου ἐπαρχίας θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος, διὰ νὰ γνωρισθῇ πανταχοῦ ἡ εὐεργεσία τῶν ἐγκατοίκων πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 13 Μαρτίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

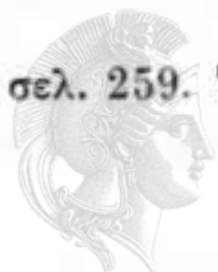
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

Περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Κρητῶν βλ. σχετικῶς καὶ ἐν Θ. Δηλιγιάννη καὶ Γ. Ζηνοπούλου, Ἑλληνικὴ Νομοθεσία ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1869, τόμ. Ε', Ἐν Ἀθήναις 1870, σελ. 328-351. Βλ. ἐπίσης καὶ Στ. Μακρυμιχαήλου, «Τὸ δῆθεν ἐλληνικὸν γραμματόσημον τοῦ 1831», περ. Φιλοτέλεια, τεύχ. 382-383-384-385-386 (Νοέμβρ. - Δεκ. 1963, Ἰαν. - Φεβρ. 1964, Μάρτ. - Ἀπρ. 1964, Μάιος - Ἰούν. 1964, Ἰούλ. - Αὐγ. 1964), σελ. 151-155, 8-11, 36-39, 64-66, 90-93 καὶ εἰς ἀνάτυπον.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 46 (20 Ἰουν. 1831), σελ. 259. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν Constitutions, σελ. 348-349.

μόνον ἐρείπια, ἢ ὅπουδῆποτε τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ γῆς ἐθνικῆς, ἅμα διαγραφῇ τὸ ἀνήκον σχέδιον, αἱ γαῖαι θέλουν παραχωρεῖσθαι δωρεάν, πλὴν κατὰ τὰς ἐξῆς συμφωνίας:

1. Ἡ Κυβέρνησις θέλει κρατεῖ ἐκλέγουσα τόπον ἀρκετὸν καὶ ἀρμόδιον πρὸς οἰκοδομὴν δημοσίων καταστημάτων.

2. Οἱ πολῖται, ὅσοι θὰ κατοικήσουν εἰς τὴν πόλιν ἢ τὸ προάστειον, περὶ ὧν ὁ λόγος, θέλουν λαμβάνει ἕκαστος αὐτῶν γῆν ἀνὰ τετρακοσίας ἢ ἑξακοσίας τετραγωνικάς πήχεις.

3. Οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ κτίσουν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους, καὶ τούτου παρελθόντος ὅσοι τόποι εὗρεθοῦν ἄνευ οἰκοδομῶν θέλουν μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θέλει τοὺς πωλεῖ διὰ δημοπρασίας.

4. Οἱ λαβόντες γῆν, ὡς ἀνωτέρω, δὲν δύνανται νὰ πωλήσουν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ οἰκοδομήσουν ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν.

Β'. Αἱ παραχωρήσεις τῶν δι' οἰκοδομὰς τόπων θέλουν γίνεσθαι δωρεάν, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀρχὴ πόλεως ἢ προαστείου· ὅπου δὲ ὑπάρχει εἰς ὅποιονδῆποτε βαθμόν, θέλουν πωλεῖσθαι διὰ δημοπρασίας κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' Ψήφισμα.

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

29

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 26 τῆς 3ης Ἰουνίου 1831
περὶ παραχωρήσεως τῶν ἐν Προνοίᾳ τοῦ Ναυπλίου
οἰκοδομηθεῖσων οἰκιῶν, ἐργαστηρίων κλπ.¹

〈Ψήφισμα ΚΖ'.〉 Ἀρ. 3769

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ, ὅτε ἐπετρέψαμεν εἰς τοὺς πολίτας νὰ οἰκοδομήσουν εἰς τὸ προάστειον τῆς Προνοίας, προεθέμεθα νὰ προμηθεύσωμεν κατοικίαν εἰς τοὺς ἀνεστίους καὶ ἀπόρους·

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 46 (20 Ἰουν. 1831), σελ. 259-260. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 347-348, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 24.

Στοιχεῖα σχετικὰ πρὸς τὸ ἐξωθι τοῦ Ναυπλίου προάστειον τῆς Προνοίας καὶ τὸν λόγον

Ἐπειδή, ἐκτὸς τούτων, ἔκτισαν οἰκίας, ἐργαστήρια καὶ ἀποθήκας καὶ πολλοὶ εὐποροῦντες·

Θεωροῦντες ὅτι ὅσοι ὠκοδόμησαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ ὠφεληθοῦν, ἐνῶ ἀπολαύουν τὰς ἐκ τῶν οἰκοδομῶν των ὠφελείας, εἶναι δίκαιον καὶ ν' ἀποδώσουν τὸ ἐθνικὸν δικαίωμα τῆς γῆς, καὶ τοῦτο διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως καὶ αὐτοῦ τοῦ προαστείου·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 6654 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ὅσοι ἔκτισαν οἰκίας, ἐργαστήρια ἢ ὅποιονδήποτε ἄλλο κτίριον κατὰ τὸ προάστειον τῆς Προνοίας, ἔχουν αἰδίου καὶ κατὰ κληρονομίαν τὴν χρῆσιν τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ δύνανται νὰ τὰ πωλήσωσιν εἰς ἄλλους ἢ νὰ τὰ διαθέσωσιν ὅπως βούλονται.

Β'. Ἡ γῆ τῶν ἐγγεγραμμένων οἰκοδομῶν θέλει καταμετρηθῇ καὶ ἐκτιμηθῇ ἀπὸ δύο εἰδήμονας ἐκλελεγμένους τοῦ μὲν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ δὲ ἐκ μέρους τοῦ πολίτου, καὶ ταυτοχρόνως παρ' ἑνὸς τῶν ἐπαρχιακῶν δημογερόντων, ἐκλελεγμένου μεταξὺ των διὰ πλειονηθείας.

Γ'. Ἡ ἀποφασισθησομένη ποσότης τῆς ἐκτιμηθείσης γῆς τῶν οἰκοδομῶν θέλει πληρωθῇ εἰς τρεῖς δόσεις, ἡ μὲν ἅμα ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις, αἱ δὲ δύο ἄλλαι κατὰ τριμηνίαν ἀκολουθῶς.

Δ'. Ἐξαιροῦνται τοῦ β' καὶ γ' παραγράφου μόνοι οἱ ἀποδεδειγμένως ἄποροι καὶ ἐνδεεῖς, ἔχοντες καλύβας, καὶ δὲν θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν ἐνόσω κατοικοῦν εἰς αὐτάς.

Ε'. Ἐὰν κατεπείγουσα ἀνάγκη πολέμου, ἀφορῶσα τὴν ἀσφάλειαν τοῦ φρουρίου, ἤθελεν ἀπαιτήσῃ τὸν κατεδαφισμὸν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος οἰκοδομῶν, οἱ κύριοι ἢ κτήτορες αὐτῶν δὲν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀπαιτῶσιν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Σ'. Ὅσοι τῶν πολιτῶν θελήσουν ἐφεξῆς νὰ οἰκοδομήσουν εἰς τε τὴν Πρόνοιαν καὶ εἰς τὰ πέριξ, οἱ τοιοῦτοι θέλουν ἀγοράζει τὸ ἐπὶ τούτου οἰκόπεδον ἐπὶ δημοπρασίας κατὰ τὸ ΙΓ' Ψήφισμα.

τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ περιλαμβάνονται καὶ εἰς τὴν πρὸς δημοσίευσιν ἐργασίαν μου: Διοικητικὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς δημοσίας ὑγείας κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν.

Ζ'. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν ἐκάστων οἰκοπέδου κατὰ τὸ ἄρθρον β', καὶ μετὰ τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον ζ', ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει ἐκδίδει τὸ ἀνῆκον τῆς ἰδιοκτησίας ἔγγραφον κατὰ τὴν τάξιν¹.

Η'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 3 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

1. Ὁ τύπος τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλοποιητικοῦ ἐγγράφου τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ἦτο ὁ ἑξῆς:

Ἄρ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δηλοποιεῖ

ὅτι κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 3769 ΚΣ' Ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀρ. 4482 ἐγγράφου τοῦ Διοικητοῦ Ναυπλίας, Ἀργύρου καὶ Κώτῳ Ναχαγέ, δι' οὗ εἰδοποιεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην ὅτι κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος ἐγένεν ἡ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις τῶν εἰς τὸ προάστειον τῆς πόλεως Ναυπλίας ἡρώων γενομένων οἰκοδομῶν, ἡ εἰς τὸ εἰρημένον προάστειον ἐθνικὴ γῆ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκτισ ο κύριος κατὰ τὴν ἀντικρυνὴν περιγραφὴν ὁρίων καὶ ἔκτασιν, παραχωρεῖται εἰς τὸ εἰρημένον κυριεῖ εἰς αἰδίου καὶ ἀναφαίρετον ἰδιοκτησίαν διὰ φοίνικας διὰ νὰ τὴν ἔχῃ αὐτὸς καὶ ο μετ' αὐτὸν ὑπὸ πληρεστάτην κυριότητα καὶ διαθέτῃ τὸ ἐπ' αὐτῆς οἰκοδόμημα, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν γῆν, κατ' ἰδίαν αὐτὴν ἀρέσκειαν, ἐκτὸς καὶ μόνον ἂν κατεπείγουσα ἀνάγκη πολέμου ἀφορῶσα τὴν ἀσφάλειαν τῶν φρουρίων Ναυπλίας ἤθελεν ἀπαιτήσῃ τὸν κατεδαφισμὸν τῶν εἰς τὸ ἀνωτέρω προάστειον οἰκοδομῶν, ὅτε ο ἀνωτέρω κύριος κατὰ τὸ ε' ἄρθρον τοῦ ἐπισυναπτομένου ψηφίσματος δὲν ἔχῃ δικαίωμα ν' ἀπαιτῇ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀποζημιώσιν ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς ἔνδειξιν δὲ ἐκδίδεται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης τὸ παρὸν ἐπίσημον ἰδιοκτησίας ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀπεράσθη εἰς τὸν ἰδιαίτερον Κώδικα τῶν Ἰδιοκτησιῶν τῶν εἰς τὴν Πρόνοιαν οἰκοδομημάτων εἰς φύλλα καὶ δίδεται εἰς χεῖρας τοῦ ἀνωτέρω κυρίου.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ ἔτει

Ἡ Ἐπιτροπή.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 27 τῆς 17ης Ἰουνίου 1831
περὶ ἐκδόσεως χαρτονομίσματος¹

Ψήφισμα ΚΖ'. Ἀρ. 3851

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην χρηματικῆς τινὸς ποσότητος πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ὅλου τῶν χρονικῶν ἐξόδων τοῦ κράτους, κατὰ τὸν ὅποιον μᾶς ἐπαρουσίασεν ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 9133 Ἀναφορᾶς τῆς προϋπολογισμὸν

Χρεωστοῦντες νὰ ἐξεύρωμεν τὸν τρόπον τοῦ νὰ θεραπεύσωμεν τὴν ἀνάγκην ταύτην, χωρὶς νὰ ἐπιφορτίσωμεν μὲ νέους φόρους τὴν γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, τὰ ὅποια ὀφείλομεν νὰ ἀναζωογονήσωμεν, ὡς παθόντα ἐκ τῆς παρελθούσης ἀνωμαλίας

Θεωροῦντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μεταχειρισθῶμεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην καὶ πρὸς θεραπείαν τῶν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀποτελεσμάτων τὸ εἰς ἄλλα ἔθνη παραδεδ-
γμένον χαρτονόμισμα, καὶ συνάμα ν' ἀσφαλίσωμεν τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς ὑπ' ἀρ. 9133

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας
Ψηφίζομεν

Α'. Θέλουν τυπωθῇ ἀμέσως καὶ ἐτοιμασθῇ χαρτονομίσματα διὰ νὰ ἔμβουν εἰς κυκλοφορίαν κατ' ὀλίγον ὀλίγον καὶ ἀναλόγως μὲ τὰς χρεῖας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπέχοντα τόπον 5, 10, 50 καὶ 100 φοινίκων ἀργυρῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν θέλει ὑπερβῇ τὴν ὀλικὴν ποσότητα τριῶν ἑκατομμυρίων φοινίκων.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 50 (4 Ἰουλ. 1831), σελ. 288-289. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 349-351, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 26.

Τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος ἐκδοθὲν σχετικὸν διάταγμα εἶχεν ὡς ἐξῆς:
Ὁργανισμὸς τῶν χαρτονομισμάτων

Ἀρ. 3944

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 12952 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς
Κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀρ. 3851 ΚΖ' Ψηφίσματος

Διατάττομεν

Α'. Τὰ χαρτονομίσματα θέλουν τυπώνεσθαι ἀφ' ἐνὸς μόνον προσώπου, τὰ μὲν τῶν 5 καὶ 10 φοινίκων ὡς τὸ σχέδιον α', τὰ δὲ τῶν 50 καὶ 100 ὡς τὸ σχέδιον β', καὶ θέλουν δένεσθαι εἰς βιβλία ἔχοντα ἑκάστον σελίδας πεντακοσίας. Ἐκάστη σελὶς θέλει φέρει τρία χαρτονομίσματα μὲ τὴν ἀκρο-

Β'. Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπὴ θέλει διαταχθῇ νὰ τυπώνη καὶ παραδίδῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας τὰ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τοῦ παρόντος ψηφίσματος χαρτονομίσματα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν προσδιορισθέντων τριῶν ἑκατομμυρίων φοινίκων· ἡ δὲ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας θέλει τὰ ἐμβάζει εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον.

Γ'. Τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ἅμα παραλάβῃ τὰ χαρτονομίσματα θέλει τὰ δίδει πρὸς τοὺς πολίτας, ὅσοι ἔχουν νὰ λάβουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἀναμεμιγμένως μὲ μεταλλικὰ νομίσματα κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐλλείψεως, δηλ. $1/3$ εἰς γραμμάτια καὶ $2/3$ εἰς μεταλλικὰ νομίσματα.

Δ'. Θέλει ὁμοίως τὰ λαμβάνει ἀμέσως καὶ διὰ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν τῆς

στιχίδα τοῦ μὲν σχεδίου α' ὅταν τὰ χαρτονομίσματα εἶναι τῶν 5 καὶ 10 φοινίκων, τοῦ δὲ σχεδίου β' ὅταν ταῦτα εἶναι τῶν 50 καὶ 100 φοινίκων. Τὸ μῆκος τῶν βιβλίων δὲν θέλει εἶσθαι μεγαλύτερον τῶν ἀκροστιχίδων.

Β'. Τὰ χαρτονομίσματα τῶν 5 καὶ 10 φοινίκων θέλουν εἶσθαι τυπωμένα μὲ κόκκινην μελάνην, τὰ δὲ τῶν 50 καὶ 100 μὲ κυανῇν.

Γ'. Ἐκ τῶν 5 φοιν. θέλουν τυπωθῇ
ἐκ τῶν 10
ἐκ τῶν 50
ἐκ δὲ τῶν 100

ὅσο χαρτ.	φοίνικες
150.000	750.000
75.000	750.000
20.000	1.000.000
5.000	500.000
Φ. 3.000.000	

Δ'. Δύο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς θέλουν ὑπογράφει τὰ χαρτονομίσματα καὶ θέλουν τὰ σφραγίζει καὶ ἀριθμεῖ εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπέναντι τῶν ὑπογραφῶν τῶν.

Ε'. Εἰς ἐλεγκτῆς, διοριζόμενος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, θέλει γράφει εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τῶν χαρτονομισμάτων ἰδιοχείρως καὶ λοξῶς ἀπὸ τὸ ἐπάνω πρὸς τὸ κάτω μέρος τὴν ἀξίαν ἐκάστου. Θέλει τὸ ἀριθμεῖ μὲ ἰδιαίτερον καὶ διαφορετικὸν ἀπὸ τὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀριθμόν, καὶ ὑπογράφει οὕτως: «Ὁ Ἐλεγκτῆς (δεῖνα)». Θέλει γράφει ὡσαύτως εἰς τὸ μέρος τοῦ χαρτίου τὸ ὅποιον μένει εἰς τὸ βιβλίον τὸν ἰδιαίτερον ἀριθμόν του καὶ τὸν τῆς Τραπεζῆς· θέλει κόπτει τὰ χαρτονομίσματα κατὰ μῆκος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀκροστιχίδος ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ, καὶ κάμωνων αὐτὰ φακέλλους ἀνὰ ἑκατὸν θέλει τὰ παραδίδει, καθὼς καὶ τὰ βιβλία, εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς.

Σ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπὴ θέλει πέμπει πᾶσαν φορὰν πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας ἀνὰ ἓν τριακοστὸν ἐκ τῶν χαρτονομισμάτων, δηλαδὴ φοίνικας 100.000, φυλάττουσα ἴσην ἀναλογίαν εἰς τὰ εἶδη, δηλαδὴ τόσα ἐκ τῶν 5, 10, 50 καὶ 100 φοινίκων. Θέλει δὲ καταγράφει εἰς τὸ ἔγγραφον τὸ συντροφεῦον αὐτὰ τοὺς ἐξερχομένους ἀριθμοὺς αὐτῆς καὶ τοῦ ἐλεγκτοῦ διὰ νὰ διευθύνωνται εἰς τὸ Ταμεῖον παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν αὐτὴν τάξιν. Ταῦτοχρόνως θέλει ἀποστέλλει πρὸς τὸ Λογιστικὸν καὶ Ἐλεγκτικὸν Συμβούλιον τὰ βιβλία διὰ νὰ ἐναποταμιεύωνται εἰς κιβώτιον ἔχον δύο κλεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων τὴν μὲν μίαν θέλει κρατεῖ αὐτὸ

Κυβερνήσεως ἀπὸ τοὺς πολίτας, ὅσοι ἔχουσι δοσοληψίας μετὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν· ἀλλὰ τὸ συνάλλαγμα τούτων τῶν χαρτονομισμάτων δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι διὰ χρέος πρὸς τὸ Δημόσιον, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐξοφληθῇ

τοῦτο τὸ Συμβούλιον, τὴν δὲ ἢ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῇ, διὰ νὰ εἶναι πρόχειρα νὰ παραβληθῶσιν, ὅταν ἢ χρεία τὸ καλέσῃ.

Ζ'. Τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς θέλουν φυλάττει εἰς κιβώτιον, ἔχον δύο κλεῖς, τὸ διὰ τὰ χαρτονομίσματα χαρτίον, τὴν μελάνην καὶ τὰς ἀκροστιχίδας, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν τῶν μελῶν θέλει παρευρίσκεσθαι ὅπου τυπώνονται τὰ χαρτονομίσματα. Ἀμα ἐνεργῆται ἡ τύπωσις θέλει σφαιρίζεσθαι τὸ πιεστήριον καὶ θέλει φυλάττεσθαι παρὰ τῆς διαληφθείσης Ἐπιτροπῆς ἡ τυπογραφικὴ σύνθεσις τῶν χαρτονομισμάτων, ἥτις ἀπαιτεῖται νὰ μὴ λάβῃ ποτὲ καμμίαν μεταβολήν.

Η'. Ὁ Ταμίας τῆς Ἑλλάδος θέλει προσέχει εἰς τὰς γινομένας πληρωμὰς διὰ νὰ δίδῃ μεγάλης ἀξίας νομίσματα, ὅταν ἢ πληρωμὴ εἶναι μεγάλη, ὥστε νὰ μὴν ἀκολουθῇ ἔλλειψις τῶν μικρῶν.

Θ'. Ὅταν τὸν παρουσιασθῇ χαρτονομίσματα σχισμένα ἀλλὰ σχεδὸν ὁλόκληρα, εἰμπορεῖ νὰ τὸ ἀλλάξῃ δίδων ἄλλο ἴσης ἀξίας· ἐὰν δὲ ἐλλείπῃ τὸ ἥμισυ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος χαρτονομίσματος, ἀλλὰ φυλάττεται εἰς τῶν ἀριθμῶν, θέλει τὸ ἀλλάξῃ καὶ τότε πληρώνων μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας του, εἴτε εἰς ἄλλο χαρτονομίσμα εἴτε εἰς χεῖματα, ὅταν ἢ ἀξία του εἶναι ἐκ τῶν μικροτέρων· τὴν δὲ λοιπὴν ἥμισυν ἀξίαν θέλει πληρῶναι ὅταν τὸν παρουσιασθῇ τὸ λοιπὸν ἥμισυ τοῦ χαρτονομίσματος.

Ι'. Τὰ σχισμένα χαρτονομίσματα θέλει φυλάττει ὁ Ταμίας διὰ νὰ παραδοθοῦν ἐν καιρῷ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῇ.

ΙΑ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῇ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 30 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ν. Σπηλιάδης.

Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 50 (4 Ἰουλ. 1831), σελ. 289.

Πανομοιότυπον χαρτονομίσματος τῶν δέκα φοινίκων δημοσιεύομεν ἐν τέλει τοῦ παρόντος.

Τὸ ψήφισμα καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν χαρτονομισμάτων ἐκοινοποιήθησαν πρὸς τὰ τελωνεῖα τῆς ἐπικρατείας διὰ τῆς ἀκολουθοῦσας ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 13066

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς τελώνας τῆς ἐπικρατείας

Ἀντίτυπα τοῦ ὑπ' ἀρ. 3851 ΚΖ΄ Ψηφίσματος περὶ χαρτονομισμάτων καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 3944 Διατάγματος περὶ ὀργανισμοῦ αὐτῶν τούτων τῶν χαρτονομισμάτων σᾶς πέμπομεν ἐσώκλειστα πρὸς πληροφориάν καὶ ὁδηγίαν σας.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ προκείμενον ψήφισμα ὅσαι πληρωμαὶ θέλουν γίνεσθαι εἰς τὸ Ἐθνικόν

εἰς προθεσμίας προηγουμένας τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θέλουν ἔμβη εἰς κυκλοφορίαν τὰ χαρτονομίσματα, ἀλλὰ διὰ χρέος τὸ ὅποιον θέλει πληρῶνεσθαι εἰς προθεσμίας ὑστεροχρόνους τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν. Ὁ δὲ πολίτης εἰς τὰς μετὰ τῆς Κυβερνήσεως δοσοληψίας του θέλει πληρῶνει εἰς τὸ Ταμεῖον τὸ $1/3$ εἰς χαρτονομίσματα ὑποχρεωτικῶς.

Ε'. Εἰς τὰς ἐκποιήσεις τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ εἰς τὰς δεκαετεῖς ἢ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις δύνανται οἱ πολῖται νὰ πληρῶνωσι τὴν τιμὴν τοῦ ἀγοραζομένου κτήματος ἢ ὅλην εἰς χαρτονομίσματα ἢ μέρος εἰς μέταλλα καὶ μέρος εἰς χαρτονομίσματα, ὅχι ὀλιγώτερα τοῦ $1/3$, καθὼς ἤθελεν εὐκολύνεσθαι καλύτερα.

Σ'. Ἀμα τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον εὐρεθῇ εἰς χρηματικὴν κατάστασιν καλυτέραν τῆς παρούσης, ἡ Κυβέρνησις θέλει διατάξει τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν χαρτονομισμάτων.

Ζ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 17 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

Ταμεῖον ἢ κατ' εὐθείαν ἢ διὰ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν καὶ τῶν τελωνείων, καθὼς καὶ ὅσας πληρωμὰς θέλει κάμει τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον, ἀπαιτεῖται νὰ δίδεται τὸ ἓν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα, ἔπεται ἀναμφιβόλως, ὅτι καὶ ὅλοι γενικῶς οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως θέλουν λαμβάνει τὰ δύο τρίτα τῶν μισθῶν των εἰς μεταλλικὰ νομίσματα καὶ τὸ ἓν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα, τὰ ὅποια ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἐτοιμάζονται.

Εἰδοποιοῦντές σας περὶ τούτου, κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀρ. 3959 Διαταγῆς τῆς Α.Ε. τοῦ Κυβερνήτου, σᾶς προσκαλοῦμεν νὰ κρατῆτε τὰ δύο τρίτα τῶν μισθῶν ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων σας, καὶ νὰ μᾶς εἰδοποιῆτε διὰ νὰ σᾶς πέμπωμεν τὸ λοιπὸν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 4 Ἰουλίου 1831

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμᾶς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς κυκλοφορίας τῶν χαρτονομισμάτων ἐξεδόθη ἡ ἐξῆς ἐγκύκλιος διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἀρ. 15164

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν

ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, διοικητὰς καὶ τελώνας

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 3851 ΚΖ' Ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως, τὰ χαρτονομίσματα ἀπὸ σήμερον ἐμβαίνουν εἰς κυκλοφορίαν, προσκαλεῖσθε, κατὰ τὰ ἄρθρα δ' καὶ ε' τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, νὰ τὰ δέχεσθε εἰς τὰς πληρωμὰς τὰς ὁποίας οἱ πολῖται θέλουν κάμει δι' ὑμῶν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον.

Ταμείον· καὶ εἰς μὲν τὰς προσόδους, τελωνειακὰ δικαιώματα καὶ ἐν γένει εἰς πᾶσαν δοσοληψίαν τὴν ὁποίαν οἱ πολῖται θέλουν ἔχει μετὰ τῆς Κυβερνήσεως θέλετε δέχεσθαι καὶ λαμβάνει τὸ 1/3 εἰς χαρτονομίσματα, τὰ δὲ λοιπὰ δύο τρίτα εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, εἰς δὲ τὰς ἐκποιήσεις τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ τὰς πολυτελεῖς ἐνοικιάσεις θέλετε δέχεσθαι ὅλην τὴν πληρωμὴν εἰς χαρτονομίσματα ἢ τὸ ἐν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα καὶ τὰ λοιπὰ εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, ὅπως ἤθελον εὐκολυνθῇ οἱ πολῖται καλύτερα· ἀλλὰ σημειώσατε ὅτι ὅσοι ἐχρεώστων εἰς τὸ δημόσιον καὶ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς παρεκτάνθη ἕως σήμερον, ἀπὸ αὐτοῦ θέλετε πληρωθῇ ὅλον τὸ χρέος εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ δ' ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 24 Αὐγούστου 1831

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κορτουμᾶς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ΚΖ' Ψηφίσματος ἀναλογία χαρτονομισμάτων καὶ μεταλλικῶν νομισμάτων κατὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων ἐτροποποιήθη σχεδὸν ἀμέσως κατὰ τ' ἀνάπαλιν. Οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τελῶναι ἐνημερώθησαν διὰ τῆς ἀκολουθοῦσης ἐγκυκλίου διαταγῆς :

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 15453

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς τελῶνας τοῦ κράτους

Κατὰ νεαρὸν διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως ἀπ' ἀρ. 4342 διατάττεσθε νὰ ὑποχρεώνητε ἄνευ τινὸς προφάσεως τοὺς ἐμπόρους νὰ σᾶς πληρώσων τὰ τελωνιακὰ δικαιώματα ὅχι πλέον ὥς διαλαμβάνει τὸ ὑπ' ἀρ. 3851 ΚΖ' Ψήφισμα, τὸ ἐν τρίτον εἰς χαρτονομίσματα καὶ τὰ δύο τρίτα εἰς μεταλλικά, ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν, δηλ. τὰ δύο τρίτα εἰς χαρτονομίσματα καὶ τὸ ἐν τρίτον εἰς μεταλλικά· προσκαλεῖσθε νὰ ἐνεργήσητε καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν καὶ μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν τὸ διαληφθὲν διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ἡ παραμικρὰ παράβασις θέλει λογισθῇ ἔγκλημα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 31 Αὐγούστου 1831

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

Ἡ περὶ τῶν χαρτονομισμάτων νομοθεσία συνεπληρώθη διὰ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ε' ἐν Ναυπλίῳ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὑπ' ἀριθμ. Δ' τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1832 καὶ Ζ' τῆς 27ης Ἰανουαρίου 1832, τὰ κείμενα τῶν ὁποίων βλ. ἐν ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 6 (23 Ἰαν. 1832), σελ. 28 - 30 καὶ φ. 9 (3 Φεβρ. 1832), σελ. 50, τοῦ Διατάγματος ὑπ' ἀριθμ. 8/25 Ἀπρ. 1832, οὗτινος τὸ κείμενον βλ. ἐν ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς» φ. 4 (30 Ἀπρ. 1832), σελ. 17, καὶ τῶν Ἐγκυκλίων τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 164/26 Ἀπρ. 1832 καὶ 173/27 Ἀπρ. 1832, δημοσιευμένων Αὐτόθι. Ἐπίσης βλ. Δηλοποίησιν τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας τῆς 21ης Μαρτίου 1835, «Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως», φ. 10 (29 Μαρτ./10 Ἀπρ. 1835), σελ. 63 - 64. Τὸ ἱστορικὸν τῶν ἐπὶ Καποδιστρίου χαρτονομισμάτων περιγράφεται εἰς τὴν πρὸς ἔκδοσιν ἐργασίαν μου περὶ τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς.

31

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 18ης Ἰουνίου 1831
περὶ αὐξήσεως τῶν τελωνίων¹

〈Ψήφισμα ΚΗ'.〉 Ἀρ. 3852

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 37 τῆς ὑπὲρ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς Ἀναφοράν, ἣτις στηρίζεται εἰς τὰς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην διευθυνθείσας ὑπὸ τινων διοικητῶν πληροφορίας, καὶ συνάξαντες ἐξ αὐτῆς ὅτι ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 3382 ΚΔ' Ψήφισμα συνεισφορὰν δὲν ἐλπίζεται ἢ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Κρητῶν ἀπαιτουμένη χρηματικὴ ποσότης·

Θεωροῦντες τὴν ἱερότητα τοῦ χρέους, τὸ ὁποῖον ὅλον τὸ Ἔθνος ὀφείλει πρὸς τοὺς πολίτας τούτους·

Θεωροῦντες ὅτι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους αὐτοῦ δὲν συγχωρεῖται οὐδ' ἢ παραμικρὰ ἀναβολή, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ γένη ἢ περὶ τούτου συνεισφορὰ κατ' ἴσην ἀναλογίαν ἀφ' ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἀνεξαιρέτως·

Θεωροῦντες ὅτι ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ συνεισφέρῃ πᾶς Ἕλλην ἀναλόγως μετὰ τὴν κατάστασίν του, ὅπερ καὶ ἠλπίζετο ἀπὸ τὴν προσηγησθεῖσαν ἐκούσιον συνεισφορὰν, συνίσταται εἰς τὸ νὰ προστεθῇ δόσιμον εἰς τὰ τελώνια τοῦ κράτους·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀπὸ τὴν 15 τοῦ ἐλευσομένου Ἰουλίου μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1832, τουτέστιν ἑξ μῆνας κατὰ συνέχειαν, τὰ τελωνειακὰ δικαιώματα θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὸν ἀκόλουθον κανονισμόν:

1. Εἰς τὸ τελώνιον τῆς ἐξαγωγῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ ΙΔ' Ψηφίσματος προσδιωρίσθη πρὸς 6 εἰς τὰ ο/ο, προστίθενται δύο εἰς τὰ ἑκατόν, καὶ ὅλα τὰ ἐξαγόμενα εἶδη, ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, θέλουν πληρῶναι τελώνιον πρὸς ὀκτὼ εἰς τὰ ἑκατόν.

2. Εἰς τὸ τελώνιον τῆς εἰσαγωγῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ δ' ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος προσδιωρίσθη πρὸς 10 εἰς τὰ ο/ο, προστίθενται δύο εἰς τὰ ἑκατόν, καὶ ὅλα τὰ εἰσαγόμενα θέλουν πληρῶναι πρὸς δώδεκα εἰς τὰ ἑκατόν.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 46 (20 Ἰουν. 1831), σελ. 260. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν Constitutions, σελ. 351 - 352.

3. Εἰς τὰ ἐν τῷ ς' ἄρθρῳ τοῦ ἰδίου ψηφίσματος προστίθεται καὶ ἄλλο ἐν εἰς τὰ ἑκατόν.

4. "Ολα τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 1019 Διάταξιν διαλαμβανόμενα εἶδη θέλουν πληρῶναι ἐκτὸς τοῦ προσδιωρισμένου τελωνίου καὶ ἕτερα δύο εἰς τὰ δέκα.

Β'. Διὰ τοῦ παρόντος ψηφίσματος δὲν προσβάλλουν¹ τὸ ΙΔ' Ψήφισμα, εἰμὴ καθ' ὅσα ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων.

Γ'. "Οσοι τῶν Ἑλλήνων συνεισέφερον ὑπὲρ τῶν Κρητῶν ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουν τὴν ἀπόδοσιν τῶν δεδομένων ἢ νὰ τὰ διαθέσουν ἄλλως πῶς πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των.

Δ'. Ἐκ τῶν εἰσαχθησομένων ἀπὸ τὴν τελωνειακὴν ταύτην προσθήκην χρημάτων ἀφοῦ ἀφαιρεθοῦν τὰ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Κρητῶν ἀναγκαιοῦντα, τὰ ὑπόλοιπα θέλουν διατεθῇ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ γ' ἁρθρου τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσουν τὸ αὐτὸ ψήφισμα².

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Ἰουνίου 1831.

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Δ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιᾶδης.

1. Ὁρθόν: προσβάλλεται.

2. Τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα ἐκοινοποιήθη πρὸς τὰ τελωνεῖα διὰ τῆς ἀκολουθοῦσης ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας:

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 12836

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς τελῶνας τῆς ἐπικρατείας

Ἐσωκλείεται εἰς ἀντίτυπα τὸ ὑπ' ἀρ. 3852 (ΚΗ') Ψήφισμα περὶ προσθήκης ἀνὰ 2 εἰς τὰ % εἰς τὸ τελώνιον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς καὶ προσκαλεῖσθε ν' ἀρχίσετε τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν 15 τοῦ μέλλοντος Ἰουλίου.

Ἄν καὶ τὸ ρηθὲν ψήφισμα εἶναι σαφές, πρὸς πλειοτέραν ὁμῶς σαφήνειαν κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς ἐξηγήσωμεν τὰ ἀκόλουθα:

1. Διὰ τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς, τὰ μεταφερόμενα εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, ἐπὶ

32

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 29 τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 1831
περὶ ὑποθηκεύσεως τῆς ἀλυκῆς τῆς Θερμησίας¹

Ψήφισμα ΚΘ'. Ἀρ. 4389

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ ὁ φιλέλλην ἱππότης κ. Ἐυνάρδος κινούμενος ἀπὸ εὐεργετικὰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα αἰσθήματα ἔπεμψεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν περὶ τὰ τέλη Μαρτίου τοῦ τρέχοντος ἔτους διακοσίας χιλιάδας φράγκα ἐπ' ἐλπίδι ὅτι θέλουν τὸν ἀποδοθῆ ἀπὸ τὰς πρώτας δόσεις τοῦ δανείου·

Ἐπειδὴ ἀνέθεσε συγχρόνως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὴν φροντίδα περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν χρημάτων αὐτῶν·

Λαβόντες ὑπ' ὅψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 12412 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

τῶν ὁποίων λαμβάνεται τελώνιον ἑξ εἰς τὰ ἑκατόν, θέλετε λαμβάνει προσέτι δύο εἰς τὰ ἑκατόν, δηλαδή ὅκτω εἰς τὰ ἑκατόν.

2. Διὰ τὰ εἶδη τῆς εἰσαγωγῆς, δι' ἐκεῖνα δηλαδή ἐπὶ τῶν ὁποίων λαμβάνεται τελώνιον δέκα εἰς τὰ ἑκατόν, θέλετε λαμβάνει ὡσαύτως ἐπὶ πλέον δύο εἰς τὰ ἑκατόν, δηλαδή δώδεκα εἰς τὰ ἑκατόν.

3. Διὰ τὰς πραγματείας, τὰς ἀπὸ πλοίων εἰς πλοῖον μεταβιβαζομένας, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατὰ τὸ 5' ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀρ. 1018 (ΙΔ') περὶ τελωνίων Ψηφίσματος λαμβάνεται δικαίωμα ἓν εἰς τὰ ἑκατόν, θέλετε λαμβάνει ἕτερον ἓν εἰς τὰ ἑκατόν, δηλαδή δύο εἰς τὰ ἑκατόν.

4. Διὰ δὲ τὰ εἶδη τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 1019 Διάταξιν, θέλετε λαμβάνει ἐκτὸς τοῦ προσδιωρισμένου τελωνίου καὶ ἕτερα δύο εἰς τὰ δέκα· παραδείγματος χάριν: διὰ τὰ ἀγκίστρια τῆς Ἀγγλίας, κατὰ τὴν ρηθεῖσαν Διάταξιν, λαμβάνεται εἰς ἐκάστην χιλιάδα τελώνιον φ. 1,20, ἥτοι λεπτὰ 120· ἔπεται ὅτι ἐκτὸς τούτων θέλετε λαμβάνει καὶ ἕτερα δύο εἰς τὰ δέκα, δηλαδή ἀκόμη λεπτὰ εἰκοσιτέσσαρα, ἀρ. 24, ὥστε τὸ ὅλον τὸ ὁποῖον θέλετε λαμβάνει εἰς ἐκάστην χιλιάδα εἶναι λεπτὰ 144, ἥτοι φ. 1,44/100.

Εὐρίσκονται δὲ τὰ 24 λεπτά, ἐξ ἀναλογίας διὰ τοῦ κανόνος τῶν τριῶν· οὕτω πως : 10:2 - 120: χ - φοίν. 1,44, δηλαδή ἐὰν εἰς τὰ 10 πληρῶνονται 2, εἰς τὰ 120 πόσα ; Πολλαπλασιάζετε τὸν ἀριθ. 120 μὲ τὰ 2 καὶ διαιρεῖτε μὲ τὸν 10, καὶ οὕτω εὐρίσκεται ὁ ἀριθ. 24.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 26 Ἰουνίου 1831

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐντοπα Καποδ. Φ. 7.

1. ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 276. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν Constitutions, σελ. 354-355, ἐνθα δημοσιεύεται ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Νοεμβρίου καὶ ἀριθμ. 29 (δὲς).

Κατὰ συνέπειαν τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ Γ' Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἡ ἀλυκὴ τῆς Θεομησίας, ἡ ὁποία ἐνοικιάσθη πέρουσι δι' ἐν ἔτος φ. 26.500 καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον τελειώνει εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐρχομένου Μαΐου, τίθεται ὑπὸ μεσέγγυον εἰς τὸν φιλέλληνα ἱππότην κ. Ἐυνάρδον διὰ τὰς διαληφθεῖσας διακοσίας χιλιάδας φράγκα.

Β'. Ἐπειδὴ τὸ εἰσόδημα τῆς εἰρημένης ἀλυκῆς εἶναι πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἔτησιον τόκου, ὅστις θέλει πληρῶνεσθαι εἰς τὸν κ. Ἐυνάρδον διὰ τὰ διαληφθέντα χρήματα, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ κρατῇ εἰς τὴν διάθεσίν της, μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ ἔτησιον τόκου, ὅσα χρήματα περισσεύσουν ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῆς ἀλυκῆς.

Γ'. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ Γραμματεὺς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλουν ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 30 τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 1831
περὶ τῶν ἐπὶ ἔθνικῆς γῆς οἰκοδομῶν¹

No XXIX des Décrets. (No 4390)

RÉPUBLIQUE GRECQUE
LE PRÉSIDENT DE LA GRÈCE

Considérant que plusieurs individus, avant la promulgation du Décret XIII, ont construit des maisons, boutiques et magasins sur des terrains nationaux, où existaient des constructions nationales, qui ont été entièrement détruites;

1. Constitutions, σελ. 352 - 354, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 29. Τὸ ἐλληνικὸν κείμενον τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος δὲν εὔρον μέχρι στιγμῆς. Ἀτυχῶς δὲν σώζεται συνημμένον εἰς τὸ διαβιβαστικὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν.

Τὸ ἐν λόγῳ διαβιβαστικὸν ἔγγραφον ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ἀρ. 6341

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν

Σὰς διευθύνονται τὰ ἀντίγραφα δύο Ψηφίσματα ὑπ' ἀριθμ. 4389 ΚΘ' καὶ 4390 Α', ἀφορῶντα τὸ μὲν τὰ περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δανείου τοῦ ἱππότη κ. Ἐυνάρδου, τὸ

Attendu que les dispositions de l' art. 2 du décret susmentionné ne s' appliquent point aux bâtisses en question;

Attendu qu' il est juste et avantageux que la propriété de ces bâtisses soit assurée aux constructeurs;

L' avis du Sénat entendu;

Nous décrétons

Art. 1er. Tout individu qui aura, depuis les fondements, construit sur un terrain national, de la nature de ceux dont il est parlé plus haut, payera, d' après l' estimation qui en sera faite, la valeur de ce terrain.

2. On prendra pour base dans cette estimation la valeur des terrains nationaux les plus voisins, mis ou devant être mis aux enchères, conformément au Décret XIII. Cette estimation du terrain se fera d' après sa nature, c.àd. qu' un terrain, qui jadis aurait été emplacement de maison sera estimé d' après la valeur des emplacements de maisons les plus voisins, mis ou devant être mis aux enchères: il en sera de même pour les emplacements de magasins, de boutiques etc.

3. Conformément à l' art.6 du Décret N° XIII les paiements se feront soit à terme soit au comptant; mais dans le 1er cas le huitième du capital sera compté avec l' intérêt légal, dès le moment où les bâtisses ont été commencées, et sera payé pour toutes les années qui se sont écoulées depuis cette époque, jusqu' au jour de l' estimation. Dans le second cas, la moitié du capital sera comptée avec l' intérêt légal, dès le jour où la construction a été faite, et sera payée aussitôt après l' estimation. Les autres cas seront réglés par les dispositions des articles 4, 5, 7 et 8.

4. Les articles 2 et 10 du décret susmentionné seront appliqués dans le cas où les sommes, dûes par les constructeurs sur terrains nationaux n' auraient pas été payées aux époques fixées.

5. Quant aux moulins et auberges qui ont été reconstruits de fond en comble sur des terrains nationaux, l' aliénation en sera réglée d' une autre manière, parce qu' ils ne rentrent pas dans la catégorie des constructions dont il est parlé.

6. Il est défendu dorénavant à tout individu de construire sur un terrain

δὲ τὰ περὶ τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομῶν, καὶ προσκαλεῖσθε νὰ τὰ ἐνεργήσετε καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν.

Ναύπλιον τῇ 12 Ἰβρίου 1831

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 222.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

national, avant de l' avoir acheté aux enchères publiques, conformément au Décret N° XIII. Toutefois les gouverneurs des provinces sont tenus de mettre sans délai aux enchères publiques les terrains que les particuliers voudront acheter, à l' exception de ceux qui ont été ou seront réservés pour la construction d' édifices publics.

7. La Commission des Finances est chargée de l' exécution du présent décret.

Nauplie, 11 septembre 1831

(Suivent les signatures).

34

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 31 τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1832
περὶ φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων¹

Ψήφισμα ΛΑ'. Ἀρ. 568

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Θεωροῦντες ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει γὰ ἐνοικιασθῶσιν αἱ ἐθνικαὶ προσόδοι τοῦ 1832 ἔτους·

Ἐπιθυμοῦντες, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὴν πείραν, γὰ κανονίσωμεν τὰ περὶ τῶν προσόδων ὅσον εἶναι δυνατὸν θετικώτερον, διὰ τὸ παρὸν ἔτος, ἕως ὅτου συνάξωμεν τὰ ἀναγκαῖα φῶτα εἰς τελειοποίησιν τοῦ αἰσιώδους τούτου κανονισμοῦ·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀφ' ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα τῆς γῆς, τῆς μὲν ἰδιοκτῆτου θέλει λαμβάνεσθαι ἐν εἰς τὰ δέκα, τῆς δὲ ἐθνικῆς, ἐπειδὴ ἡ μετακόμισις ἐπιφορτίζεται εἰς τοὺς πολίτας, θέλουν λαμβάνεσθαι δύο καὶ ἡμισυ εἰς τὰ δέκα, ἀλλ' εἰς καρπούς.

Β'. Αἱ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προερχόμεναι ἐθνικαὶ πρόσοδοι ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας δι' ἓνα ὁλόκληρον, τὸν παρόντα, χρόνον, ὅστις ἄρχεται ἀπὸ α' Μαρτίου τοῦ 1832 ἔτους ἕως τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1833 ἔτους· μόνον δὲ τῶν προσόδων τῶν λεῖμονοδένδρων ἡ ἐνοικίασις ἄρχεται ἀπὸ 21 Μαρτίου 1832 ἕως 20 Μαρτίου 1833.

Γ'. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνῃ διπλῇ, ἡ μὲν πρώτη εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐκά-

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 6 (23 Ἰαν. 1832), σελ. 30 - 32. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 355 - 359, ἐνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 30.

στης ἐπαρχίας ὀλικῶς κατ' ἐπαρχίαν καὶ ὄχι κατὰ χωρία ἢ τμήματα, ἢ δὲ δευτέρα καὶ τελειωτικὴ ὁμοίως ὀλικῶς, διὰ μὲν τὰς ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου εἰς τὸ Ναύπλιον, διὰ δὲ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους εἰς Σύραν, καὶ διὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἰς Σάλωνα· ἄρχεται δὲ ἡ τελειωτικὴ αὕτη δημοπρασία ἀπὸ τῆς 10 Φεβρουαρίου.

Δ'. Ἐὰν τις τῶν πολιτῶν θελήσῃ εἰς τὴν τελειωτικὴν δημοπρασίαν νὰ προσφέρῃ τιμὴν διὰ τινὰ ἐπαρχίαν, πρέπει νὰ προσθέτῃ πέντε τοῖς 100 περισσότερον ἀπὸ τὴν προσφερθεῖσαν εἰς τὴν πρώτην δημοπρασίαν τιμὴν.

Ε'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν συνάξει εἰς καρποὺς τὰς προσόδους ἐφέτος μόνον, ὥς ἀκολουθῶς:

1. Ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, οἷον σίτου, κριθῆς, σμιγαδίου, ἀραβοσίτου, καλαμποκίου, σίκαλης, βρίζης, κεχρίου, βρώμης, ταρίου, καναβουρίου καὶ λοιπῶν ὁμοίων καρπῶν, τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

2. Ἐκ τῶν ὀσπρίων ἓν γένει, ἀκόμη τῶν ὀρυζίων, τοῦ σησαμίου, τοῦ γλυκανίσου καὶ κυμίνου καὶ λοιπῶν ὁμοίων, τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

3. Ἐκ τοῦ βαμβακίου, τοῦ λιναρίου καὶ τοῦ καπνοῦ, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

4. Ἐκ τῶν ἐλαιοδένδρων, εἰς καρπὸν ἐλατῶν, τῆς κορινθιακῆς σταφίδος, τῆς μαύρης σταφίδος, τῶν βαλανιδίων, τῶν ἀμυγδάλων, τῶν καρύων, λεπτοκαρύων, καστάνων, ξυλοκερατίων, κουκουναρίων, τῶν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα.

5. Ἐκ τῶν κρομμύων, κροκαρίων καὶ σκόρδων τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον (ὄχι εἰς κήπους) ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν (ὄχι εἰς κήπους) δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

6. Ἐκ τῶν μελισσίων εἰς χρήματα δέκα λεπτὰ τὸ κοφίνι, καὶ ἐκ τοῦ ριζαρίου τοῦ ἡμέρου ὁμοίως ὀκτὼ λεπτὰ τὴν ὀκάν.

7. Ἐκ τῶν λεῖμονίων, πορτοκαλίων, νεραντζίων, κίτρων, ροδίων, μήλων, ἀπιδίων, κυδωνίων καὶ λοιπῶν ὁμοίων ὀπωρικῶν ἓν εἰς τὰ δέκα, ἢ εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς ἐπιτοπίως ἢ εἰς καρπόν.

8. Ἐκ τῆς ρητίνης καὶ κατραμίου ἓν εἰς τὰ δέκα.

9. Ἐκ τοῦ κρασίου 8 εἰς τὰ 100 εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ μούστου ἐπιτοπίως· ἢ δὲ καταμέτρησις θέλει γίνεται ὅταν ἐξάγεται ἀπὸ τὸν ληνόν.

10. Εἰς πᾶσαν περίστασιν ἡ ἐκτίμησις θέλει γίνεσθαι ἀπὸ δύο ἐκτιμητάς, τοῦ μὲν διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτημόνων· ἂν δὲ δὲν συμφωνήσουν οἱ ἐκτιμηταὶ οὗτοι, θέλει διορίζεσθαι καὶ τρίτος παρὰ τοῦ διοικητοῦ, εἰς ἔλλειψιν δὲ τοῦ διοικητοῦ ἢ τοποτηρητοῦ παρὰ τῆς δημογεροντίας.

11. Ἐκ τῶν σταφυλίων, πωλουμένων νωπῶν, ἐν λεπτὸν τὴν ὁκάν.

12. Ἐκ τῶν σύκων, τῶν μὲν ξηραινομένων, εἴτε εἰς ὀρμαθίας ἢ μὴ, ἐν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ πωλουμένων νωπῶν ἐν λεπτὸν τὴν ὁκάν.

13. Ἐκ τῶν κήπων θέλει εἰσπράττεσθαι φόρος εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος 8 τοῖς 100, χαρίζεται δὲ εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἡ φορολογία ἡμίσεος στρέμματος διὰ τὰ λαχανικὰ καὶ ὀπωρικὰ τῆς οἰκίας του μόνον, χωρὶς νὰ δύναται οὗτος νὰ πωλῇ ἐξ αὐτῶν· ἐκ δὲ τῶν μποστανίων, τῶν μὲν σπειρομένων εἰς γῆν ἰδιόκτητον δέκα εἰς τὰ 100 κατ' ἐκτίμησιν, τῶν δὲ σπειρομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν εἰκοσιπέντε εἰς τὰ ἑκατὸν ὁμοίως κατ' ἐκτίμησιν.

14. Ἐκ τῶν συκαμινῶν καὶ μαριῶν, τῶν μὲν ἰδιοκτήτων ἐν εἰς τὰ δέκα εἰς κουκούλι, τῶν δὲ ἐθνικῶν τέσσαρα εἰς τὰ δέκα ὁμοίως εἰς κουκούλι· ἡ δὲ ἀπόδοσις τοῦ φόρου θέλει γίνεσθαι εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ τόπου, ὅπου γίνεται τὸ κουκούλι.
Γ'. Ὁ φορολογούμενος χρεώσται νὰ μετακομίσῃ τὸν ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν φόρον του, τὰ τριτοδέκατα δηλαδή ἀνεξαιρέτως, πρῶιμά τε καὶ ὄψιμα μὲ τὰ ἰδιά του ζῶα ἕως πέντε ὥρῶν διάστημα ἀμισθί, καὶ τὸν ἀπὸ ἰδιόκτητον ἕως τριῶν ὥρῶν διάστημα, ἐὰν δὲν μεσολαβοῦν ἀγοραὶ ἢ ἀποθῆκαι τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸ αὐτοῦ τοῦ διαστήματος, ὅτε δὲν ἐμπορεῖ ν' ἀπαιτῇ ὁ ἐνοικιαστής τὴν συμπλήρωσιν τῶν πέντε ἢ τριῶν ὥρῶν· ἐκεῖθεν δὲ ἕως εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ἢ εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀγορὰν εἶναι μὲν ὑπόχρεως νὰ μεταφέρῃ τὸν φόρον τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὰ ἰδιά του ζῶα, ἀλλὰ θέλει πληρώνεσθαι πρὸς δέκα λεπτὰ τὴν ὥραν δι' ἕκαστον κοιλόν.

Ζ'. Ἀφ' ὅλα τὰ λεγόμενα ἐθνικοῖδιόκτητα κτήματα, τὰ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς φυτευμένα πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν, θέλουν λαμβάνει οἱ ἐνοικιασταὶ διπλοῦν δεκάτου φόρον.

Η'. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἐθνικῶν προσόδων θέλουν λαμβάνει ἀπλοῦν δεκάτου φόρον ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς ἀμπελῶνας, σταφιδαμπελῶνας, ἐλαιῶνας, κήπους, περιβόλια, βαλανίδια καὶ ὅλα τὰ ἐθνικὰ δένδρα, ὅσα κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 2358 ΙΘ' Ψήφισμα ἐνοικιάσθησαν πολυετῶς κατὰ τὸ ἐνοικιαστήριον ἔγγραφον, καλλιεργούμενα δὲ ἀπὸ πολίτας θέλουν λαμβάνει τριτοδεκάτου φόρον.

Θ'. Μόνον τὸ τετράγκαθον, πρινοκόκκι, ἄχυρον, ἢ ρόβη καὶ τὰ ἀσταχολόγια δὲν ὑπόκεινται εἰς κανένα ἀποδεκατώσεως φόρον.

Ι'. Ἡ ἀποδεκάτωσις πρῶτον θέλει γίνεσθαι ἀπὸ ὅλον τὸν σωρὸν τοῦ ἁλωνίου καὶ ἔπειτα ὁ ἰδιοκτήτης θέλει πληρώνει ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τὸν θεριστὴν ἢ ἁλωνιστὴν, καθὼς συνεφώνησεν.

ΙΑ'. Οἱ κάτοικοι χρεωστοῦν νὰ δίδουν ἐν σπήτι διὰ νὰ ἀποθέτουν οἱ ἐνοικιασταὶ τοὺς καρπούς, μὲ ἀνάλογον ἐνοίκιον, κατ' ἐκτίμησιν διοριζόμενον παρὰ τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν δημογερόντων.

ΙΒ'. Οἱ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐνοικιασταὶ θέλουν τριτοδεκατίζει τὰ κτήματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐτριτοδεκατίσθησαν κατὰ τὸ 1828 ἔτος· οἱ δὲ κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα θέλουν τριτοδεκατίζει τὰ κτήματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐτριτοδεκατίσθησαν κατὰ τὸ 1829 ἔτος· τὰ δὲ ἐθνικὰ κτήματα, ὅσα ἄχρι τοῦδε παρεχωρήθησαν εἰς νεοφωτίστους, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς ἅπλου δέκατον φόρον, ὡς καὶ τὰ ἰδιόκτητα.

ΙΓ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν πληρώνει εἰς τρεῖς δόσεις, καὶ ταύτας κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑλλάδος, τὰ ἐκ τοῦ ἐνοικίου γόηματα ἄνευ τινὸς προφάσεως, τὸ μὲν τρίτον ἐντὸς 48 ὥρῶν μετὰ τὴν δημοπρασίαν ἀναπεσθῆναι, τὸ δὲ ἄλλο τρίτον τὴν α' Μαΐου, καὶ τὰ λοιπὰ τὴν α' Αὐγούστου.

ΙΔ'. Οἱ διοικηταὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζονται τὰ δίκαια τῶν ἐνοικιαστῶν ὅταν ὧσι σύμφωνα μὲ τὰ ἐψηφισμένα, καὶ νὰ ἐποχρεῶσι τοὺς πολίτας ν' ἀποδίδωσιν ἀπροφασίστως τοὺς φόρους των, καθὼς χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζονται τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν ὅταν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπαιτῶσι παράνομα καὶ ἄδικα.

ΙΕ'. Ἄν τις τῶν γεωργῶν ἤθελε φωραθῇ συγκομίζων λαθραίως τοὺς καρπούς του διὰ ν' ἀποφύγῃ οὕτω τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ πληρώνῃ διὰ τὰ συγκομιζόμενα εἶδη φόρον τριπλάσιον τοῦ ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸ παρὸν ψήφισμα· ἐκ τοῦ φόρου τούτου τὸ ἥμισυ θέλει ἐμβαίνει εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τῶν διοικητῶν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ θέλει τὸ λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστής.

ΙΣ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουσιν εἶσθαι ὑπόχρεοι νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ὑπηρεσίαν, εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου, ὅλα των τῆς συνάξεως τὰ κατάστιχα.

ΙΖ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 14 Ἰανουαρίου 1832

Ὁ Πρόεδρος

Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

35

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 32 τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1832
περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως τῆς ἐκ δανείου
ὀφειλῆς πρὸς τὸν ἱππότην Ἑϋνάρδον¹

Ψήφισμα ΛΒ'. <Ἀρ.> 599

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ <ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ> ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Θεωροῦντες τὴν αἴτησιν τοῦ φιλέλληνος ἱππότου κ. Ἑϋνάρδου, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπόδοσις τῶν 200.000 φράγκων, τὰ ὁποῖα τὸ Ἔθνος τὸν χρεωστεῖ·

Θεωροῦντες τὸ ὑπ' ἀρ. 4389 ΚΘ' Ψήφισμα τῆς Α.᾽Ε. τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτέθη εἰς ὑποθήκην ἰδίως ἡ ἀλυκὴ τῆς Θερμησίας πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ τοῦ χρέους·

Παρατηροῦντες ὅτι τὸ εἰρημένον ψήφισμα, μ' ὅλον ὅτι διαλαμβάνει ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐνοικίου τῆς εἰρημένης ἀλυκῆς νὰ πληρώνωνται εἰς τὸν κύριον Ἑϋνάρδον οἱ χρεωστούμενοι τόκοι, διατάττει προσέτι τὰ περιπλέον νὰ μένῃ ὑπὸ τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως·

Θεωροῦντες ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ εὐχριστήσωμεν πληροῦστα τὸν κύριον Ἑϋνάρδον, ὅστις ἀπῆλανσε τόσα δικαιώματα παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει διὰ τὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα παλαιὰς καὶ νέας ἐκδουλεύσεις του·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Τὸ εἰσόδημα τῆς ἀλυκῆς τῆς Θερμησίας, οὔσης ἤδη εἰς ὑποθήκην ὑπὲρ τοῦ ἱππότου κυρίου Ἑϋνάρδου πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν διακοσίων χιλιάδων φράγκων τὰ ὁποῖα ἐδάνεισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, μέλλει εἰς τὸ ἐξῆς ὅχι μόνον νὰ χρησιμεύῃ εἰς πληρωμὴν τῶν τόκων τοῦ χρέους τούτου πρὸς τὸν κύριον Ἑϋνάρδον ὡς προσδιωρισθῇ ἀπὸ τὸ μνημονευθὲν ψήφισμα τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου, ἀλλὰ ἀκόμη μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν βαθμηδὸν ἐξόφλησιν τοῦ κεφαλαίου.

Β'. Κατὰ συνέπειαν τῶν ἄνω εἰρημένων ὅποιον καὶ ἂν εἶναι τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐνοικίου αὐτῆς τῆς ἀλυκῆς, θέλει ὁλοκλήρως ἀφεθῇ πρὸς τὸν κύριον Ἑϋνάρδον ἀπὸ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ νέα ἐνοικίασις θέλει ἀρχίσῃ, δηλαδὴ ἀπὸ τὰς ὀκτὼ τοῦ

1. ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 244. Τὸ κείμενον γαλλιστὶ ἐν *Constitutions*, σελ. 359-361, ἔνθα φέρει τὸν ἀριθμ. 31. Βλ. καὶ τὸ Ἐγγραφον τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Οἰκονομίας, 600/19 Ἰαν. 1832, διὰ τοῦ ὁποίου διεβιβάσθη αὐτῇ τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα, ΓΑΚ, Ἐπιτρ. Οἰκον. Φ. 244.

ἐλευσομένου Μαΐου, κατὰ τὰς προθεσμίας αἱ ὁποῖαι ἤθελον συμφωνηθῇ μετὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ κατὰ τὰς πληρωμὰς τὰς ὁποίας ἤθελεν εἶναι ὑπόχρεως οὗτος νὰ κάμῃ.

Γ'. Ἡ Οἰκονομία θέλει ἀνοίξει ἓνα λογαριασμὸν τοῦ κυρίου Ἑυνάρδου, εἰς τὸν ὁποῖον οὗτος θέλει χρεωθῇ μὲ τὰς ποσότητας αἱ ὁποῖαι θέλουν οὕτω τὸν πληρωθῇ καὶ θέλει πιστωθῇ μὲ τὸ ποσὸν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους καὶ μὲ τοὺς τόκους αὐτοῦ εἰς πᾶν ἔτος· μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον πληρωνομένων τῶν τόκων ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον, τὸ περιπλέον τούτου θέλει χρησιμεύει εἰς τὴν βαθμηδὸν ἐλάττωσιν τοῦ κεφαλαίου.

Δ'. Ὁ κύριος Ἑυνάρδος ἀφοῦ ἐπληρώθῃ ἤδη τοὺς χρεωστουμένους τόκους μέχρι τοῦ ἐλευσομένου Μαρτίου (ε. π.), μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην θέλουν περάσει εἰς πίστιν του κατὰ πᾶν ἔτος οἱ τόκοι τῶν δανείων του, οὕτω μειουμένων βαθμηδόν.

Ε'. Ὁ τόκος θέλει προσδιορισθῇ πρὸς 8 τοῖς %, ὥς λαμβάνουσι καὶ οἱ δανεισταὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

ΣΤ'. Εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ κύριος Ἑυνάρδος ἤθελεν ἐπιθυμήσει ν' ἀποκαταστήσῃ εἰς Ναύπλιον ἐπίτροπόν του, διὰ νὰ λαμβάνῃ οὗτος τὸ εἰσόδημα τῆς πρὸς αὐτὸν ὑποχωρηθείσης εἰς ὑποθήκην ἀλυσκῆς, ὁ ἐνοικιαστὴς αὐτῆς θέλει διαταχθῇ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν ἐπίτροπον τοῦ κυρίου Ἑυνάρδου, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει συνεννοηθῇ περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου ἀπ' εὐθείας.

Ζ'. Ἐκ τοῦ ἐναντίου ἂν ὁ κ. Ἑυνάρδος δὲν ἀποκαταστήσῃ ἐπίτροπόν του, ἢ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει φροντίζει ἀμέσως εἰς κάθε γενομένην διὰ λογαριασμὸν του πληρωμὴν νὰ διευθύνῃ πρὸς αὐτὸν διὰ τῶν ἐν Παρισίοις κ.κ. Gabriel Odier et Compagnie, τραπεζιτῶν του, ἢ δι' ἄλλων τοὺς ὁποίους ἤθελε διορίσει ὁ κύριος Ἑυνάρδος, τὸ ἀντίτιμον εἰς ἀσφαλεῖς συναλλαγματικάς.

Η'. Ἐὰν συμφέρῃ εἰς τὸν κ. Ἑυνάρδον ν' ἀποκατασταθῇ ὁ ἴδιος κύριος τοῦ ἐνοικίου τῆς ἀλυσκῆς Θερμησίας διὰ μέσου ἐπιτρόπου του, ἢ διὰ μέσου ἄλλου τινὸς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένου, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐπάνω του τὸ ἐνοίκιον προσθέτων ἐπὶ δημοπρασίας. Ὅθεν διὰ νὰ ἔχῃ τὸν καιρὸν ὁ κ. Ἑυνάρδος νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν περὶ τούτου ἐπιθυμίαν του προσδιορίζεται ἀπὸ σήμερον ὅτι ἡ δημοπρασία τῆς ἀλυσκῆς Θερμησίας δὲν θέλει ἐνεργηθῇ παρὰ ἐντὸς τοῦ ἐλευσομένου Ἀπριλίου.

Θ'. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνήκει νὰ διαθέσῃ τὰ περὶ τῆς ἀλυσκῆς, εἴτε ἐνοικιάζουσα αὐτὴν δι' ἐν ἣ πλειότερα ἔτη, εἴτε συνδέουσα ἄλλας ἐπωφελεστεράς διὰ τὸ ἔθνος συμφωνίας, εἴτε καλλιεργοῦσα αὐτὴν δι' ἰδίων ἐξόδων της, εἰς δὲ τὸν κύριον Ἑυνάρδον ἀνήκει τὸ ἐκ ταύτης καθαρὸν εἰσόδημα.

Ι'. Ἐὰν τὸ ὑποσχεθὲν παρὰ τῶν Σεβαστῶν Συμμάχων Αὐλῶν δάνειον κα-

τορθωθῇ, ἡ Κυβέρνησις ἀμέσως θέλει ἐξοφλήσει τὸ πρὸς τὸν κύριον Ἐυνάρδον χρέος της, καὶ τότε αἱ ἐν τῷ παρόντι ψηφίσματι ὑπάρχουσαι συμφωνίαι θέλουν παύσει.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 19 Ἰανουαρίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

36

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 33 τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1832
περὶ τελωνίου μεταφορᾶς¹

Ψήφισμα ΛΓ'. Ἀρ. 607

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀρ. 1018 ΙΔ' περὶ τελωνίου Ψήφισμα, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερόμεναι πραγματεῖαι εἶναι ἐλεύθεραι παντὸς τέλους·

ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἀπορίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου, ἣτις ὑπαγορεύει τὴν δι' ἓν ἔτος ἐνοικίαν τῶν τελωνίων τοῦ κράτους τμηματικῶς, δηλ. τῶν τῆς Πελοποννήσου ἰδιαιτέρως, τῶν τῆς Στερεῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν·

1. Αἱ ἀπὸ τμήμα εἰς τμήμα μεταφερόμεναι πραγματεῖαι ξένης ἐπικρατείας, ἐκτὸς τοῦ εἰσαγωγικοῦ τελωνίου κατὰ τὸ ΙΔ' Ψήφισμα, θέλουν ὑπόκεισθαι καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς μεταφορᾶς, προσδιοριζομένου πρὸς 5 τὰ 100.

2. Δι' ὅλα τὰ ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα εἰς τὴν περὶ τελωνίου ὑπ' ἀρ. 1019 Διάταξιν εἶδη θέλουν πληρῶνεσθαι 5 εἰς τὰ δέκα ἐπάνω εἰς τὸ κατ' αὐτὴν προσδιοριζόμενον δικαίωμα.

3. Τὸ τελώνιον τῆς μεταφορᾶς θέλει πληρῶνεσθαι εἰς τὸ μέρος τοῦ τμήματος ὅπου μεταφέρονται αἱ πραγματεῖαι.

4. Τὰ γεννήματα ἐν γένει, τὰ πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν ζῶα, καὶ ὅσα εἶναι ἐλεύθερα τοῦ εἰσαγωγικοῦ τελωνίου θέλουν εἶσθαι ἐλεύθερα καὶ τοῦ τελωνίου τῆς μεταφορᾶς.

5. Τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει ἔμβει εἰς πλήρη ἐνέργειαν ἀπὸ α' Φεβρουαρίου 1832 καὶ ἰσχύει δι' ἓν μόνον ἔτος.

6. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ψήφισμα τοῦτο.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Ἰανουαρίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερὶς τῆς Ἑλλάδος», φ. 8 (30 Ἰαν. 1832), σελ. 45.

37

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 34 τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1832
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων¹

Ψήφισμα ΛΔ'. Ἀρ. 610

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐπιθυμοῦντες νὰ εἰσπραχθῶσι τὰ τελωνειακὰ δικαιώματα ὅσον τὸ δυνατόν
ὠφελιμώτερον διὰ τὸ Ταμεῖον·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τούτου ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·
Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

1. Ἐκτίθενται εἰς δημοπρασίαν τὰ τελωνειακὰ δικαιώματα τοῦ κράτους, τμη-
ματικῶς τὰ τῆς Πελοποννήσου, τὰ τῶν νήσων καὶ τὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

α'. Εἰς τὰς νήσους συμπεριλαμβάνονται ὅλαι ἐν γένει αἱ νῆσοι, ὅπου ἤδη
ὑπάρχουν τελωνεῖα τῆς ἐπικρατείας.

β'. Εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα περιλαμβάνονται ὅλα τὰ ἤδη ὑπάρχοντα τελω-
νεῖα θαλάσσης τε καὶ ξηρᾶς, τὰ ἐντὸς τῆς διοικητικῆς γραμμῆς.

2. Τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐνοικιάζονται διὰ μόνον ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ἀρχόμενον
ἀπὸ α' Φεβρουαρίου 1832.

3. Ἡ δημοπρασία ἄρχεται τὴν α' τοῦ Φεβρουαρίου διὰ μὲν τὴν Πελοπόννησον
καὶ Στερεὰν Ἑλλάδα ἐνταῦθα εἰς Ναύπλιον, διὰ δὲ τὰς νήσους εἰς Σύραν.

4. Χρεωστοῦν οἱ ἐνοικιασταί:

α'. Νὰ πληρώνουν κατὰ τετραμηνίαν τὸ ἀνάλογον τῆς ὁλικῆς ποσότητος τοῦ
ἐνοικίου ἐκάστου τμήματος.

β'. Μετὰ 48 ὥρας ἀφ' οὗ τελειώσῃ ἡ δημοπρασία θέλουν πληρώσει ἀμέσως
τὴν πρώτην δόσιν, καὶ διὰ τὰς λοιπὰς δύο δόσεις θέλουν δώσει ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

γ'. Νὰ φυλάττωσι καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τὰ περὶ τελωνίου ψηφίσματα τῆς
Κυβερνήσεως εἰς τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους· δηλαδή:

α'. Τὸ IB' Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 881.

β'. Τὸ ID' Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 1018 καὶ τὴν Διάταξιν ὑπ' ἀρ. 1019.

1. Ἐφ. «Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος», φ. 8 (30 Ἰαν. 1832), σελ. 45-46. Βλ. καὶ Ἀνα-
φορὰν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, 19539/10 Μαρτ.
1832, περὶ καταργήσεως τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ὡς ἀπροσφόρου καὶ προτάσεως σκοπιμώτε-
ρων μέτρων, ἐν ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 286, καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην τῆς Γερουσίας
εἰς τὸ Ἐγγράφον αὐτῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, 316/13 Μαρτ. 1832, Αὐτόθι.

γ'. Τὸ Κ' Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 2572, ἐννοουμένου ὅτι ἡ ἐξαγωγή τῶν γεννημάτων τῆς ἐπικρατείας καὶ ἐν γένει τῶν πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν ζώων μένει πάντοτε εἰς τὴν θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ τὴν ἐμποδίῃ ἢ ὄχι.

δ'. Τὸ ΛΓ' Ψήφισμα ὑπ' ἀρ. 607 περὶ τελωνίου μεταφορᾶς.

5. "Αμα φθάσῃ πλοῖον εἰς τι τμήμα, ὃ ἐνοικιαστὴς τοῦ τμήματος δὲν δύναται νὰ τελωνίσῃ περισσότερον πρᾶγμα ἅφ' ὅ,τι τὸ πλοῖον θέλει ἀποβιβάσει ἐντὸς τοῦ τμήματός του· ἔπεται λοιπὸν ὅτι (εἰς τοιαύτην μόνον περίστασιν) δὲν θέλει εἶσθαι δεκτὸν ἀποδεικτικὸν τελωνείου ἐνὸς τμήματος περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐγκαταλειφθέντος εἰς τὸ πλοῖον πράγματος.

6. "Οστις τῶν τελωνῶν δι' αἰσχροκέρδειαν ἤθελε παραχωρήσει τὴν ἄδειαν εἰς ἐξαγωγήν τῶν πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν ζώων, τῶν γεννημάτων κ.λ. ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν, ὅταν τούτων ἡ ἐξαγωγή εἶναι ἐμποδισμένη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὴν ποινὴν τοῦ λαθρεμπορίου.

7. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν θέλει ὑπόκεισθαι καὶ ὅστις τῶν τελωνῶν ἤθελε συνεννοηθῇ ἐπ' αἰσχροκερδεῖα μὲ ἔμπορον τινὰ, προστιθέμενον νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλο τμήμα τὰς πραγματείας του, καὶ ἤθελε τὸν δώσει τελείαν ἐξοφλήσεως δήλωσιν, καὶ οὕτω ζημιώσῃ τὸν τελώνην εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλετο τοῦ δικαιώματος ἢ ἀπόδοσις.

8. Τοῦ δὲ προστίμου τούτων τὸ μὲν ἥμισυ θέλει δίδεσθαι εἰς τὸν ζημιούμενον ἐνοικιαστήν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ θέλει εἰσαγεσθαι εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον. Ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ τμήματος τῆς Πελοποννήσου, ὡς πρὸς τὰ τελωνεῖα τῶν μεσσηνιακῶν φρουρίων, χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ τὴν νῦν ὑπάρχουσαν συνήθειαν εἰς αὐτά.

9. Οἱ ἐνοικιασταὶ χρεωστοῦν νὰ φυλάττουν τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ τελωνεῖα τὰ ἐκτὸς τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς καὶ ὡς πρὸς τὰ χρήσιμα εἶδη εἰς τοὺς στόλους τῶν τριῶν Συμμάχων Δυνάμεων.

10. Τὸ τελώνιον τοῦ ἁλατος τῶν ἀλυκῶν τῆς ἐπικρατείας, τῆς σμύριγδος Νάξου καὶ ἐν γένει τῶν ὀρυκτῶν Μήλου μένουσιν διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως.

11. Οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν θέλουν ἀπαιτεῖ τελώνιον ἀπὸ τὰς εἰσαγομένας διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως πραγματείας.

12. "Οσαι πραγματεῖαι εἰσαγωγῆς ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ κατάστημα τῆς διαμετακομίσεως καὶ ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον λιμένα τῆς Ὑδρας, καθὼς καὶ αἱ ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον μεταβιβαζόμεναι διὰ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς ἕτερον τμήμα, θέλουν πληρῶνει τὸ δικαίωμα τοῦ τελωνίου τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ μέρος τοῦ τμήματος ὅπου μεταφέρονται, καὶ τότε δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς μεταφορᾶς.

13. Τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῶν τελωνείων ἀπὸ α' τοῦ ἐρχομένου ἕως ὅτου παραλάβωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ τὰ τελωνεῖα θέλουν εἶσθαι διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐνοικιαστῶν.

14. Τὰ βιβλία μόνα τῶν τελωνείων, εἰς τὰ ὅποια θέλουν καταγράφεσθαι αἱ εἰσερχόμεναι καὶ ἐξερχόμεναι πραγματεῖαι, καθὼς καὶ αἱ σφραγίδες τῶν τελωνείων θέλουν δίδεσθαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν τελωνίων, αὐτοὶ δὲ χρεωστοῦν νὰ τὰς ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου.

15. Αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουν νὰ ὑπερασπίζωνται τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν νομίμων δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 21 Ἰανουαρίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

38

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 35 τῆς 9ης Φεβρουαρίου 1832
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἰχθυοτροφείων κλπ.¹

〈Ψήφισμα ΔΕ'. Ἀρ. 748〉

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐπειδὴ ἡ προθεσμία τῶν διὰ δύο ἔτη ἐνοικιασθέντων ἰχθυοτροφείων, λιμνῶν, ποταμῶν, καὶ τῶν ἀγρευομένων ὑδάτων ἐγγίζει

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας

Ψηφίζομεν

1. Ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἰχθυοτροφεῖα, τῶν ὁποίων ἡ προθεσμία τοῦ ἐνοικίου λήγει τὴν 28 Φεβρουαρίου ἀρχομένου τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέλουν ἐνοικιασθῇ διὰ διπλῆς δημοπρασίας, γενομένης τῆς μὲν ἐπιτοπίως, τῆς δὲ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως δι' ἓν ἔτος.

2. Τὰ ἰχθυοτροφεῖα ἐνοικιάζονται κατὰ τὴν στάσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται σήμερον, οἱ δὲ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παραδίδωσιν αὐτὰ εἰς τὸ τέλος τῆς προθεσμίας τῶν ἐνοικίων, καθαρισμένα ἀπὸ πέτρας, χόρτα καὶ θάμνους καὶ κλεισμένα

1. ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 284. Πρβλ. καὶ Ἐγγραφον τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην, 312/7 Φεβρ. 1830, διὰ τοῦ ὁποίου ἐνεκρίθη τὸ ὑποβληθὲν αὐτῇ ὑπ' ἀριθμ. 567 Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ψηφίσματος καὶ διευτυπώθησαν ὠρισμέναι τροποποιήσεις, Αὐτόθι.

μὲ φράκτην στερεῶς κατασκευασμένον, ἐκτὸς τοῦ μέρους τὸ ὁποῖον ἀνοίγεται τὸν χειμῶνα διὰ τὴν εἴσοδον τῶν ὄψαρίων.

3. Τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸ κλείσιμον ὕλην θέλουν προμηθεύει οἱ ἐνοικιασταὶ δι' ἰδίας των δαπάνης.

4. Θέλουν ὡσαύτως ἐνοικιασθῇ δι' ἐν ἔτος τὰ θυννεῖα, λίμναι, ποταμοὶ καὶ ὅλα τὰ ἰχθυοτρόφα ὕδατα χωρὶς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ κλεισίματος.

5. Τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας μετὰ τὴν δημοπρασίαν οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν πληρώσει εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς τῶν ἐνοικίων καὶ τὸ ἐπίλοιπον ἥμισυ ὁμοίως εἰς τὸ Ταμεῖον μετὰ ἕξ μηνῶν.

6. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1832, Ναύπλιον

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 36 τῆς 9ης Φεβρουαρίου 1832
περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ζώων

〈Ψήφισμα ΛΓ'. Ἀρ. 749〉

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀρ. 601 Ζ' Ψηφίσματος προέκυψαν πολλαὶ καὶ μεγάλαι δυσκολίαι·

Ἐπιθυμοῦντες δὲ νὰ τὸ μεταρρυθμίσωμεν κανονικώτερον·

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Δι' ὅλα τὰ αἰγιοδοπρόβατα θέλουν πληρῶνεσθαι ἅπαξ τῶν ἐνιαυτῶν, εἴαν μὲν βόσκουσιν εἰς γῆν ιδιόκτητον λεπτὰ πέντε τὸ κεφάλι, εἴαν δὲ εἰς ἐθνικὴν λεπτὰ 15, δεκαπέντε, τὸ κεφάλι.

1. ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 284. Πρβλ. καὶ τὸ Ἐγγράφον τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην, 311/7 Φεβρ. 1832, διὰ τοῦ ὁποίου ἐνεκρίθη τὸ ὑπ' ἀριθμ. 585 Διάγγελμα αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ψηφίσματος καὶ διευτυπώθησαν ὠρισμέναι τροποποιήσεις, Αὐτόθι.

Β'. Δι' ὅλα τὰ νομαδικὰ χονδρὰ ζῶα καὶ τοὺς χοίρους ἐὰν βόσκουσιν εἰς γῆν ιδιόκτητον θέλουν πληρῶνεσθαι λεπτὰ ἔνδεκα τὸ κεφάλι, ἐὰν δὲ εἰς ἐθνικὴν λεπτὰ τριάκοντα πέντε τὸ κεφάλι.

Γ'. Δι' ὅλα τὰ ἔξωθεν τῆς ἐπικρατείας ἐρχόμενα ζῶα θέλουν πληρῶνεσθαι διὰ μὲν τὰ αἰγιδοπρόβατα λεπτὰ ὀκτὼ τὸ κεφάλι, ἐὰν βόσκουσιν εἰς γῆν ιδιόκτητον, καὶ λεπτὰ εἰκοσιτέσσαρα ἐὰν βόσκουσιν εἰς ἐθνικὴν· διὰ δὲ τὰ νομαδικὰ χονδρὰ ζῶα καὶ τοὺς χοίρους θέλουν πληρῶνεσθαι λεπτὰ δεκαοκτὼ ἐὰν βόσκουσιν εἰς γῆν ιδιόκτητον καὶ λεπτὰ πενήκοντα ἐὰν βόσκουσιν εἰς γῆν ἐθνικὴν.

Δ'. Ἐξαιροῦνται τοῦ φόρου τούτου ὅλα τὰ ὑπὸ μαστὸν ζῶα, τὰ σιτεντά, τὰ ἀχθοφόρα, καὶ τὰ πρὸς γεωργίαν χρήσιμα.

Ε'. Δὲν ἐπιτρέπονται ὅταν μεταβαίνωσι τὰ ζῶα ἀπὸ ιδιόκτητα εἰς ἐθνικὰ λιβάδια νὰ βόσκουσιν εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα περισσότερον ἀπὸ 24 ὥρας. Ἐὰν δὲ βοσκήσωσι περισσότερον τῶν 24 ὥρῶν, ὁ κύριος αὐτῶν θέλει πληρώσει ὅλον τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα.

ΣΤ'. Ἡ καταμέτρησις θέλει γίνεαι ἀναποφεικτικῶς ἄχρι τέλους τοῦ Μαστίου μηνός, ἢ δὲ πληρωμὴ ἓνα μῆνα μετὰ τὴν καταμέτρησιν.

Ζ'. Τῶν καταμετρηθέντων ζώων ὁ φόρος θέλει πληρωθῇ εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης εἰς τῆς ὁποίας τὰ ὄρια ἐβόσκησαν καὶ κατεμετρήθησαν ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν αὐτῆς.

Η'. Ὁ φόρος οὗτος θέλει εἰσπραχθῇ προηγουμένως ὁμως θέλει γίνεαι ἢ καταμέτρησις τῶν κατ' ἐπαρχίαν ὑπὸ φόρον ζώων παρὰ τῶν δημογερόντων καὶ τῶν διορισθησομένων εἰς ἐκάστην πολιτῶν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς, οἵτινες ἀφοῦ ἐκτελέσωσι τὴν καταγραφὴν θέλουσι διευθύνει τοὺς καταλόγους εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴν· ἢ δὲ Κυβέρνησις στέλλουσα τοὺς καταλόγους εἰς τοὺς διοικητάς, θέλει τοὺς διατάξει νὰ ἐνεργήσωσι τὴν εἴσπραξιν.

Θ'. Τὰ λεγόμενα λιβάδια τῶν κοινοτήτων καταργοῦνται, λογιζόμενα καὶ αὐτὰ ὡς ἐθνικά.

Ι'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Τὴν 9 Φεβρουαρίου 1832, Ναύπλιον

Ὁ Πρόεδρος
Α. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 τῆς 24ης Ἀπριλίου 1832
περὶ φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων¹

Ψήφισμα Α'. Ἀρ. 7

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦσα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων τοῦ παρόντος ἔτους ἄνευ περισσοτέρας ἀναβολῆς·

Ὁδηγουμένη ἀφ' ὅσα ἡ Γερουσία ἐγνωμοδότησεν ἤδη περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν προσόδων·

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 11 Ἀναφορὰν τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματείας·

Λαβοῦσα καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζει·

Α'. Ἀφ' ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα τῆς γῆς, τῆς μὲν ἰδιοκτίτου θέλει λαμβάνεσθαι ἐν εἰς τὰ δέκα, τῆς δὲ ἐθνικῆς, ἐπειδὴ ἡ μετακόμισις ἐπιφορτίζεται εἰς τοὺς πολίτας, θέλουν λαμβάνεσθαι δύο καὶ ἡμισὶ εἰς τὰ δέκα, ἀλλ' εἰς καρπούς.

Β'. Αἱ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προσερχόμεναι ἐθνικαὶ πρόσοδοι ἐνοικιάζονται δι' ἓνα ὁλόκληρον, τὸν παρόντα χρόνον, ὅστις ἄρχεται ἀπὸ α' Μαρτίου 1832 ἔτους ἕως τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1833 ἔτους, ἡ ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τὸν προσφέροντα τὴν ἀνωτέραν τιμὴν, ἢ διὰ παραχωρήσεως εἰς τὰς κοινότητας, μὲ συμφωνίας ὠφελίμους πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ἢ μὴ ἀπολειπομένας πολὺ ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς περυσινῆς ἐνοικιάσεως, ἀλλὰ πάντοτε θέλει λαμβάνεσθαι ἀξιόχρεως ἐγγυητής· μόνον δὲ τῶν προσόδων τῶν λεῖμονοδένδρων ἡ ἐνοικίασις ἄρχεται ἀπὸ 21 Μαρτίου 1832 ἕως 20 Μαρτίου 1833.

1. Ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 9 (18 Μαΐου 1832), σελ. 53-55.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος ἐξεδόθη τὸ ἀκόλουθον διάταγμα περὶ ἐκμισθώσεως τῶν προσόδων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους κατὰ τὸ 1832:

Ἀρ. 10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωροῦσα ὅτι διὰ τὴν προσέγγισιν τῆς ὥρας τοῦ θέρους τῶν προείμων δημητριακῶν καρπῶν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ἡ ἐνοικίασις τῶν προσόδων·

Ἐπιθυμοῦσα νὰ συμβιβάσῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ τὰς μεγάλας χρείας τοῦ Ταμεῖου μὲ τὸ

Γ'. Οί ἐνοικιασται θέλουν συνάξει εἰς καρποὺς τὰς προσόδους ἐφέτος μόνον, ὡς ἀκολούθως:

1. Ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, οἶον σίτου, κριθῆς, σμιγαδίου, ἀραβοσίτου, καλαμποκίου, σίκαλης, βρίζης, κεχρίου, βρώμης, ταρίου, καναβουρίου καὶ λοιπῶν ὁμοίων καρπῶν τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

2. Ἐκ τῶν ὀσπρίων ἓν γένει, ἀκόμη τῶν ὀρυζίων, τοῦ σησαμίου, τοῦ γλυκανίσσου καὶ κυμίνου καὶ λοιπῶν ὁμοίων τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὴν τὴν κλάσιν, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

3. Ἐκ τοῦ βαμβακίου, τοῦ λιναρίου καὶ τοῦ καπνοῦ, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

4. Ἐκ τῶν ἐλαιοδένδρων, εἰς καρπὸν ἐλαίου, τῆς κορινθιακῆς σταφίδος, τῆς μαύρης σταφίδος, τῶν βελανιδίων, τῶν ἀμυγδαλίων, τῶν καρύων, λεπτοκαρύων, καστανῶν, ξυλοκερατίων, κουνουναρίων, τῶν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον ἓν εἰς τὰ δέκα.

5. Ἐκ τῶν κρομμύων, κροκαρίων καὶ σκόρδων, τῶν μὲν φυομένων εἰς γῆν ιδιόκτητον (ὄχι εἰς κήπους) ἓν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ φυομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν (ὄχι εἰς κήπους) δύο καὶ ἥμισυ εἰς τὰ δέκα.

6. Ἐκ τῶν μελισσίων εἰς χρήματα δέκα λεπτὰ τὸ κοφίνι καὶ ἐκ τοῦ ριζαρίου τοῦ ἡμέρου ὁμοίως ὀκτὼ λεπτὰ τὴν ὁκάν.

7. Ἐκ τῶν λεϊμονίων, πορτοκαλίων, νεραντζίων, κίτρων, ροδίων, μήλων, ἀπιδίων, κυδωνίων καὶ λοιπῶν ὁμοίων ὀπωρικῶν ἓν εἰς τὰ δέκα, ἢ εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς ἐπιτοπίως ἢ εἰς καρπὸν.

8. Ἐκ τῆς ρητίνης καὶ κατραμίου ἓν εἰς τὰ δέκα.

συμφέρον τῶν κοινοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ θέλωσι νὰ ἐνοικιάσωσι διὰ λογαριασμόν των τὰς προσόδους, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ πέμψωσιν ἐπιτροπὰς των ἐνταῦθα:

Ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀρ. 7 προεκδοθὲν Ψήφισμα καὶ τὴν ὑπ' ἀρ. 365 Ἀναφορὰν τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματέως:

Λαβοῦσα καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας:

Διατάττει

Α'. Αἱ πρόσοδοι ὅλων τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους θέλουν ἐκτεθῇ εἰς τελειωτικὴν δημοπρασίαν καὶ ἐνοικιασθῇ διὰ τὸ παρὸν ἔτος εἰς τὴν νῆσον Σύρα.

Β'. Μία τετραμελὴς ἐπιτροπή, συγκειμένη παρὰ τοῦ Ἐκτάκτου Διοικητοῦ Σύρας καὶ Μυ-

9. Ἐκ τοῦ κρασίον ὀκτὼ εἰς τὰ ἑκατὸν εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ μούστου ἐπιτοπίως, ἢ δὲ καταμέτρησις θέλει γίνεσθαι ὅταν ἐξάγεται ἀπὸ τὸν ληνόν.

10. Εἰς πᾶσαν περίστασιν ἢ ἐκτίμησις θέλει γίνεσθαι ἀπὸ δύο ἐκτιμητᾶς, τοῦ μὲν διοριζομένου παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τοῦ δὲ παρὰ τῶν ἰδιοκτημόνων· ἂν δὲ δὲν συμφωνήσουν οἱ ἐκτιμηταὶ οὗτοι, θέλει διορίζεσθαι καὶ τρίτος παρὰ τοῦ διοικητοῦ· εἰς ἔλλειψιν δὲ τοῦ διοικητοῦ ἢ τοποτηρητοῦ, παρὰ τῆς δημογεροντίας.

11. Ἐκ τῶν σταφυλίων, πωλουμένων νωπῶν, ἐν λεπτὸν τὴν ὀκάν.

12. Ἐκ τῶν σύκων, τῶν μὲν ξηρανομένων, εἴτε εἰς ἀρμαθίας ἢ μή, ἐν εἰς τὰ δέκα, τῶν δὲ πωλουμένων νωπῶν ἐν λεπτὸν τὴν ὀκάν.

13. Ἐκ τῶν κήπων θέλει εἰσπράττεσθαι φόρος εἰς χρήματα κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος 8 εἰς τὰ %· χαρίζεται δὲ εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ φορολογία ἡμίσεος στρέμματος διὰ τὰ λαχανικὰ καὶ ὀπωρικὰ τῆς οἰκίας του μόνον, χωρὶς νὰ δύναται οὗτος νὰ πωλῇ ἐξ αὐτῶν. Ἐκ δὲ τῶν μισοτανίων τῶν μὲν σπειρομένων εἰς γῆν ἰδιόκτητον δέκα εἰς τὰ % κατ' ἐκτίμησιν, τῶν δὲ σπειρομένων εἰς γῆν ἐθνικὴν εἰκοσιπέντε εἰς τὰ ἑκατὸν, ὁμοίως κατ' ἐκτίμησιν.

14. Ἐκ τῶν συκαμινῶν καὶ μουριῶν, τῶν μὲν ἰδιοκτητῶν ἐν εἰς τὰ δέκα εἰς κουκούλι, τῶν δὲ ἐθνικῶν τέσσαρα εἰς τὰ δέκα ὁμοίως εἰς κουκούλι· ἢ δὲ ἀπόδοσις τοῦ φόρου θέλει γίνεσθαι εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ τόπου ὅπου γίνεται τὸ κουκούλι.

Δ'. Ὁ φορολογούμενος χρεωστεῖ νὰ μετακομίζῃ τὸν ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν φόρον του, τὰ τριτοδέκατα δηλαδή, ἀνεξαιρέτως πρῶιμά τε καὶ ὄψιμα, μὲ τὰ ἰδιά του ζῶα ἕως πέντε ὥρων διάστημα ἀμισθί, καὶ τὸν ἀπὸ ἰδιόκτητον <γῆν> ἕως τριῶν ὥρων διάστημα, ἐὰν δὲν μεσολαβοῦν ἀγοραὶ ἢ ἀποθῆκαι τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸ αὐτοῦ τοῦ διαστήματος, ὅτε δὲν ἐμπορεῖ ν' ἀπαιτῇ ὁ ἐνοικιαστής τὴν συμπλήρωσιν τῶν πέντε ἢ τριῶν ὥρων· ἐκεῖθεν δὲ ἕως εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ἢ εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀγορὰν εἶναι μὲν ὑπόχρεως νὰ μεταφέρῃ τὸν φόρον τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὰ ἰδιά του ζῶα, ἀλλὰ θέλει πληρώνεσθαι πρὸς δέκα λεπτὰ τὴν ὥραν δι' ἕκαστον κοιλόν.

Ε'. Ἀφ' ὅλα τὰ λεγόμενα ἐθνικοῖδιόκτητα κτήματα, τὰ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς

κόνου καὶ τῶν κυρίων Χρ. Βλάση, Συμβούλου τῆς Οἰκονομίας, Θ. Ξένου καὶ Γ. Μελά, διορίζεται ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως ταύτης.

Γ'. Ἡ ἐνοικίασις θέλει γενῇ εἴτε διὰ δημοπρασίας εἰς τοὺς προσφέροντας τὴν ἀνωτέραν τιμὴν, εἴτε διὰ παραχωρήσεως εἰς τὰς κοινότητας, ἀλλὰ μὲ συμφωνίας ὠφελίμους εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον καὶ μὴ ἀπολειπομένας ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς περυσινῆς ἐνοικιάσεως.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐνοικιάσεων ἐπιτροπὴ θέλει δώσει τὰ ἐνοικιαστήρια ὑπογεγραμμένα ἀπὸ

φυτευμένα πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν θέλουν λαμβάνει οἱ ἐνοικιασταὶ διπλοῦν δεκάτου φόρον.

Γ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν ἐθνικῶν προσόδων θέλουν λαμβάνει ἀπλοῦν δεκάτου φόρον ἀπὸ τοὺς ἐθνικοὺς ἀμπελῶνας, σταφιδαμπελῶνας, ἐλαιῶνας, κήπους, περιβόλια, βαλανίδια καὶ ὅλα τὰ ἐθνικὰ δένδρα, ὅσα κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 2358 ΙΘ' Ψήφισμα ἐνοικιάσθησαν πολυετῶς κατὰ τὸ ἐνοικιαστήριον ἐγγραφον, καλλιεργούμενα δὲ ἀπὸ πολίτας θέλουν λαμβάνει τριτοδεκάτου φόρον.

Ζ'. Μόνον τὸ τετράγκαθον, πρινοκόκκι, ἄχυρον, ἡ ρόβη καὶ τὰ ἀσταχολόγια δὲν ὑπόκεινται εἰς κανένα ἀποδεκατώσεως φόρον.

Η'. Ἡ ἀποδεκάτωσις πρῶτον θέλει γίνεσθαι ἀπὸ ὅλον τὸν σωρὸν τοῦ ἀλωνίου, καὶ ἔπειτα ὁ ἰδιοκτήτης θέλει πληρώνει ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τὸν θεριστὴν ἢ ἀλωνιστὴν, καθὼς συνεφώνησαν.

Θ'. Οἱ κάτοικοι χρεωστοῦν νὰ δίδουν ἐν σπήτι διὰ νὰ ἀποθέτουν οἱ ἐνοικιασταὶ τοὺς καρπούς, μὲ ἀνάλογον ἐνοίκιον κατ' ἐκτίμησιν διοριζόμενον παρὰ τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν δημογερόντων.

Ι'. Οἱ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐνοικιασταὶ θέλουν τριτοδεκατίζει τὰ κτήματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐτριτοδεκατίσθησαν κατὰ τὸ 1828 ἔτος· οἱ δὲ κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα θέλουν τριτοδεκατίζει τὰ κτήματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐτριτοδεκατίσθησαν κατὰ τὸ 1829 ἔτος· τὰ δὲ ἐθνικὰ κτήματα, ὅσα ἄχαι τοῦδε παρεχωρήθησαν εἰς νεοφωτίστους καὶ Κρητας, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς ἀπλοῦν δεκάτου φόρον, ὥς καὶ τὰ ιδιόκτητα.

ΙΑ'. Οἱ διὰ δημοπρασίας ἐνοικιασταὶ θέλουν πληρώνει εἰς τρεῖς δόσεις εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑλλάδος τὰ ἐκ τοῦ ἐνοικίου χρήματα ἄνευ τινὸς προφάσεως, τὸ μὲν τρίτον εὐθὺς μετὰ τὴν δημοπρασίαν εἰς μεταλλικὰ νομίσματα ἢ κατὰ τὴν συμφωνηθησομένην ὀλιγοήμερον προθεσμίαν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυητοῦ, τὸ δὲ ἄλλο τρίτον τὴν α' Ἰουνίου, καὶ τὰ λοιπὰ τὴν α' Σεπτεμβρίου. Διὰ δὲ τοὺς ἐνοικιάσαντας ἤδη ἢ προθεσμία τῆς α' Μαΐου διὰ τὴν β' δόσιν καὶ τῆς α' Αὐγούστου διὰ τὴν γ' εἶναι ὑποχρεωτική. Εἰς τὰς διὰ παραχωρήσεως ἐνοικιάσεις εἰς τὰς κοινότητας αἱ προθεσμίαι τῶν δύο τελευταίων δόσεων ἐμποροῦν νὰ παραταθοῦν κατὰ τὰς γενησομένας συμφωνίας, ἀλλὰ πάντοτε δι' ἀξιοχρέων ἐγγυητῶν.

ΙΒ'. Οἱ διοικηταὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζονται τὰ δίκαια τῶν ἐνοικιαστῶν

αὐτὴν καὶ ἐσφραγισμένα μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Ἐκτάκτου Διοικητοῦ Σύρας καὶ Μυκόνου.

Ε'. Οἱ ἐνοικιάζοντες ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσιν ἀμέσως εἰς μετρητὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης ποσότητος τοῦ ἐνοικίου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ θέλουν πληρώνει εἰς δύο δόσεις, τὴν μὲν τὴν α' τοῦ Ἰουνίου, τὴν δὲ τὴν α' Ὀκτωβρίου μηνός, δίδοντες ἀξιοχρέων ἐγγυητὴν.

ὅταν ὦσι σύμφωνα μὲ τὰ ἐψηφισμένα καὶ νὰ ὑποχρεῶσι τοὺς πολίτας ν' ἀποδίδωσιν ἀπροφασίστως τοὺς φόρους των, καθὼς χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν ὅταν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπαιτῶσι παράνομα καὶ ἄδικο.

II'. Ἐάν τις τῶν γεωργῶν ἤθελε φωραθῇ συγκομίζων λαθραίως τοὺς καρπούς του διὰ ν' ἀποφύγῃ οὕτω τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ πληρώσῃ διὰ τὰ συγκομιζόμενα εἶδη φόρον τριπλάσιον τοῦ ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸ παρὸν ψήφισμα. Ἐκ τοῦ φόρου τούτου τὸ ἥμισυ θέλει ἐμβαίνει εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τῶν διοικητῶν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ θέλει τὸ λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστής.

ΙΔ'. Οἱ ἐνοικιασταὶ θέλουν εἶσθαι ὑπόχρεοι νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ὅλα των τῆς συνάξεως τὰ κατάστιχα.

ΙΕ'. Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 24 Ἀπριλίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Γ. Κουντουριώτης

⟨Τὰ μέλη⟩

Δ. Ὑψηλάντης, Ἀ. Ζαῖμης,
Ἰ. Κωλέττης, Κ. Μπότσαρης,
Ἀ. Μεταξᾶς, Δ. Πλαπούτας

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς
Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Σ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεία νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα, δίδονσα τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως ἐπιτροπὴν.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 30 Ἀπριλίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Γ. Κουντουριώτης

⟨Τὰ μέλη⟩

Δ. Ὑψηλάντης, Ἀ. Ζαῖμης,
Ἰ. Κωλέττης, Κ. Μπότσαρης,
Ἀ. Μεταξᾶς, Δ. Πλαπούτας

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς
Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς» φ. 5 (4 Μαΐου 1832), σελ. 25.

41

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 18ης Μαΐου 1832
περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν μύλων καὶ νεροτριβῶν¹

Ψήφισμα Β'. Ἀρ. 16

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 85 περὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθν. μύλων καὶ νεροτριβῶν ἀναφορὰν τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματέως·

Θεωροῦσα ὅτι οἱ σφζόμενοι ἐθνικοὶ μῦλοι καὶ νεροτριβαὶ παρέχουσιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον σταθερόν τινα πόρον ἐνοικιαζόμενον ἐτησίως· καὶ ὅτι ἂν ἤθελον ἤδη ἐνοικιασθῇ πολυετῶς δὲν ἤθελε προσφερθῇ ἀνάλογος τιμὴ διὰ τὰς καιρικὰς περιστάσεις·

Ἀφ' ἐτέρου δὲ θεωροῦσα ὅτι ἐὰν οἱ κρημνισμένοι μῦλοι καὶ νεροτριβαὶ μένουν ἀνεπισκεύαστοι δὲν ὠφελεῖται τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ποσῶς·

Λαβοῦσα καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζει

Α'. Ὅλοι οἱ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν σφζόμενοι ἐθνικοὶ μῦλοι καὶ νεροτριβαὶ νὰ ἐνοικιασθῶσι διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις τῆς 28 Φεβρουαρίου 1833.

Β'. Ἡ ἐνοικίασις αὐτῶν νὰ γίνῃ διὰ δημοπρασίας ἀπὸ τοὺς διοικητάς, οἱ ὅποιοι νὰ διευθύνωσι τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Οἰκονομίας διὰ νὰ παρατηρῶνται καὶ ἀπερνᾶται τὸ ἐνοίκιον εἰς τὰ ἐθνικὰ κατὰ-στιχα.

Γ'. Ὅλοι οἱ κρημνισμένοι μῦλοι καὶ νεροτριβαὶ νὰ ἐνοικιασθῶσι διὰ ἑπτὰ ἔτη, λήγοντα τὴν 28 Φεβρουαρίου τοῦ 1839 ἔτους.

Δ'. Ἡ ἐνοικίασις αὐτῶν νὰ γίνῃ διὰ δημοπρασίας διπλῆς, τῆς μὲν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅπου κεῖνται τὰ κτήματα ταῦτα, τῆς δὲ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Κυβερνήσεως, λογιζομένης αὐτῆς μόνης ὡς τελειωτικῆς.

Ε'. Οἱ διοικηταὶ ὀφείλουσι νὰ διορίζωσιν εἰδήμονας ἀνθρώπους μὲ μισθὸν

1. ΓΑΚ, Γραμμ. Οἶκον. Φ. 263. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἐτυπώθη καὶ αὐτοτελῶς εἰς μονοφύλλους προκηρύξεις, ὡς φαίνεται ἐκ τοιαύτης φερεμένης ὡς σφζομένης εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Βλ. Δ. Γ κ ί ν η καὶ Β. Μ έ ξ α, Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία, 1800 - 1863, τόμ. Α', σελ. 321, ἀρ.* 2154 (Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 11, Ἐν Ἀθήναις 1939). Τὸ μονόφυλλον τοῦτο ἐζήτησα νὰ ἶδω καὶ νὰ χρησιμοποιήσω, ἀλλὰ μοὶ ἐγνωστοποιήθη προφορικῶς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὅτι δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην αὐτῆς. Ἐλπίζω ὁμως ὅτι θὰ εὑρεθῇ προσεχῶς.

μέτριον, οί όποιοι νά προσδιορίζωσι τά όρια τής περιοχής τών κτημάτων καί νά έκτιμῶσι τά έξοδα τής έπισκευής καί τό έτήσιον εισόδημα αὐτῶν καί τά πρακτικά ταῦτα νά διευθύνωνται όμοῦ μέ τά πρακτικά τής δημοπρασίας πρὸς τήν Γραμματείαν τής Οἰκονομίας διὰ νά οδηγῇται εἰς τήν τελειωτικήν δημοπρασίαν.

Γ'. Ἡ πληρωμή τοῦ ένοικίου τῶν σωζομένων μύλων καί νεροτριβῶν θέλει γίνει εἰς δύο ἴσας δόσεις· τὰ μέν ήμίση ἐπὶ χεῖρας, τὰ δ' ἄλλα ήμίση μετὰ ἕξ μῆνας.

Ζ'. Ἡ πληρωμή τοῦ ένοικίου τῶν κρημνισμένων μύλων θέλει γίνει εἰς ἑπτὰ ἔτη εἰς τήν ἀρχήν ἐκάστου ἔτους, τὸ δ' ένοίκιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους θέλει πληρῶνεσθαι εἰς δύο δόσεις, τὰ μέν ήμίση κατὰ τήν τελειωτικήν δημοπρασίαν, τὰ δ' ἄλλα ήμίση ἕξ μῆνας μετὰ τήν δημοπρασίαν.

Η'. Ὁ ἐπὶ τής Οἰκονομίας Γραμματεὺς νά ενεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τήν 18 Μαΐου 1832

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Κουντουριώτης

〈Τὰ μέλη〉

Ἀ. Ζαῖμης, Ἰ. Κωλέττης,

Κ. Μπότσαρης, Δ. Πλαπούτας

Ὁ ἐπὶ τής Οἰκονομίας Γραμματεὺς

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

42

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 3 τής 28ης Ἰουνίου 1832
περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος
ὑπ' ἀριθμ. ΙΓ' τής 25ης Μαρτίου 1830¹

Ψήφισμα Γ'. Ἀρ. 21

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ δ' ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων Ψηφίσματος, δι' οὗ δίδεται μέν πίστωσις δέκα χιλιάδων φοινίκων εἰς ἕκαστον πολίτην δι' ἀγορὰν ἐθνικῶν κτημάτων, δὲν σαφηνίζεται ὁμῶς ἂν, ὅταν ἐνωθῶσι διάφοροι πολῖται διὰ τήν ἀγορὰν ἐνὸς καί τοῦ αὐτοῦ κτήματος, πρέπει νά δίδεται ἰδιαιτέρα πίστωσις εἰς ἕκαστον ἢ νά εἶναι μία καί μόνη δι' ὅλους·

1. Ἐφ. «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς», φ. 22 (2 Ἰουλ. 1832), σελ. 122.

Ἐπιθυμοῦσα νὰ σαφηνισθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος διὰ νὰ μὴ γεννῶνται ἀμφισβητήσεις μεταξὺ τῶν ἀγοραστῶν καὶ τοῦ δημοσίου·

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 2475 Ἀναφορὰν τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματέως καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 318 Διάγγελμα τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζει

Α'. Εἰς τὸ δ' ἄρθρον τοῦ ὑπ' ἀρ. 1007 ΙΓ' Ψηφίσματος προστίθεται ὁ ἀκόλουθος παράγραφος:

Δύνανται πολλοὶ πολῖται ἠνωμένοι ν' ἀγοράσωσιν ἐν κτῆμα, ἀπολαύοντες ἕκαστος ἰδιαίτερον δικαίωμα πιστώσεως· ἀλλ' ὀφείλουν ἢ νὰ παρουσιασθῶσιν ὅλοι εἰς τὴν δημοπρασίαν ἢ νὰ πέμψωσιν ἐπίτροπόν των, ὅστις νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ παρουσιάσῃ ἐπιτροπικὸν ἔγγραφον τῶν ἀτόμων διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων ἀγοράζει τὸ κτῆμα.

Β'. Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 28 Ἰουνίου 1832

Ὁ Πρόεδρος
Γ. Κουντουριώτης

⟨Τὰ μέλη⟩

Α. Ὑψηλάντης, Ἰ. Κωλέττης,
Κ. Μπότσαρης, Α. Μεταξᾶς

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεὺς
Α. Μαυροκορδάτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

43

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 τῆς 22ας Ἰουλίου 182
τῆς ἐν Ἀργεῖ Δ' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως
περὶ κυρώσεως τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. ΝΗ' τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1828¹

ΨΗΦΙΣΜΑ Β'

Η Δ' ΕΘΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Ἐρευνήσασα ὠρίμως καὶ κατὰ βάθος τὰ αἷτια ὅσα ἐνομιμοποιήσαν τὴν πεντηκοστὴν ὀγδόην Πρᾶξιν τῆς Βουλῆς, ἐκδοθεῖσαν τὴν δεκάτην ὀγδόην Ἰανουαρίου τῷ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ εἰκοστῷ ὀγδούῳ ἔτους.

Ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπιστάσιας τὸν ὅποιον ἡ Κυβέρνησις ἔδωκε λόγον κατὰ τὴν ἐνδεκάτην τοῦ λήγοντος μηνός καὶ ὅλα τὰ ψηφίσματα ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸν ἐνεστῶτα προσωρινὸν ὀργανισμὸν τῆς ἐπικρατείας.

Ὁμολογούσα ὅτι εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι περιεστούχιζον τὴν Πατρίδα κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ὀγδούου ἔτους, ἦτον ἀδύνατον νὰ διοικηθῇ ἡ ἐπικράτεια ἄλλως εἰμὴ διὰ προσωρινοῦ συστήματος.

Θεωροῦσα, τελευταῖον, ὅτι εἰς τὴν παρούσαν κρίσιμον θέσιν τοῦ ἔθνους, καθ' ἣν στιγμὴν φαίνεται ὅτι ἐγγίζει τὸ τέλος τῶν μακροχρονίων συμφορῶν του καὶ τῶν μεγάλων θυσιῶν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῶν ἀγώνων του, τὸ νὰ βάλῃ δηλονότι εἰς ἐνέργειαν νόμους θεμελιώδεις, ἐπιστηριζομένους εἰς βάσεις σταθεράς, εἰμὴ διὰ τῆς συνεχείας τοῦ αὐτοῦ συστήματος πρεπόντως τροπολογημένου.

Ἡ Δ' Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις

Ψηφίζει

Ἄρθ. α'. Ἡ Πρᾶξις τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, ἐκδοθεῖσα ἐν Αἰγίνῃ τὴν δεκάτην ὀγδόην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ὀγδούου ἔτους, ἐπικυροῦται, τροπολογουμένη ἤδη ὡς ἀκολούθως.

1. Ἄ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. ΙΑ', σελ. 144-148. Τὸ Κυβ. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. ΛΔ' (14301) τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1829 περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Γερουσίας κλπ. βλ. ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κώδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828-1829», σελ. 186-191.

β'. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον I τοῦ καταστατικοῦ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως ψηφίσματος, ἐκδοθέντος τὴν εἰκοστὴν Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου ἔτους, τὸ Πανελλήνιον ἔπαυσε τὰς ἐργασίας του, τὸ συμβούλιον τοῦτο ἀντικαθίσταται παρ' ἑτέρου, συγκειμένου ὡσαύτως ἀπὸ εἰκοσιεπτὰ μέλη καὶ φέροντος τὸ ὄνομα Γερουσία.

γ'. Εἴκοσι καὶ ἓν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας θέλουν ἐκλεχθῇ ἀπὸ τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος, ληφθέντα ἐξ ἑνὸς καταλόγου ἐξήκοντα τριῶν ὑποκειμένων ὑποψηφίων, τὸν ὅποιον θέλει προβάλλει εἰς τὴν Α. Ἐ. ἡ Συνέλευσις. Ἡ ἐκλογὴ δὲ τῶν λοιπῶν ἐξ μελῶν ἀνατίθεται εἰς τὸν Κυβερνήτην.

δ'. Τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, τὰ ὅποια ἤθελε γένει χρεία ν' ἀντικατασταθῶσι παρ' ἄλλων, ἐὰν συμβῇ θάνατος ἢ παραίτησις, θέλουν ἐκλέγεσθαι παρὰ τοῦ Κυβερνήτου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

ε'. Ἡ Γερουσία θέλει γνωμοδοτεῖ εἰς ὅλα τὰ ψηφίσματα, ὅσα δὲν ἤθελον εἶσθαι ὅλως δι' ὅλου διοικητικά, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἡ Κυβέρνησις θέλει τὰ κοινοποιεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν πρὶν τὰ δημοσιεύσῃ· αὐτὰ δὲ τὰ ψηφίσματα προσωρινῶς θέλουν ἔχει δύναμιν νόμου.

ς'. Καθ' ἣν περίστασιν ἡ Γερουσία δὲν ἤθελεν εἶσθαι τῆς αὐτῆς γνώμης μετὰ τὴν Κυβέρνησιν, τὸ ψηφίσμα θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπίσης, ἀλλ' ἡ περὶ τούτου εὐθὺς θέλει εἶσθαι ὅλη εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

ζ'. Ἐξαιρεῖται τοῦ προηγούμενου ἄρθρου πᾶσα περίστασις, καθ' ἣν θέλει πρόκεισθαι λόγος περὶ διαθέσεως ἐθνικῶν πτημάτων ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου μέτρου σχέσιν ἔχοντος μετὰ τὴν ἰδιοκτησίαν ἢ τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ κράτους. Κανὲν δὲ ψήφισμα περὶ αὐτῶν τῶν ἀντικειμένων δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν συγκατατεθῇ προηγουμένως.

η'. Ἡ δικαστικὴ τάξις θέλει διατηρεῖσθαι προσωρινῶς κατὰ τὸ ἐνεστὼς σύστημα, προστιθεμένων τῶν τροπολογιῶν τὰς ὁποίας ἡ πείρα ἤθελεν ὑπαγορεύσει. Θέλει δὲ φροντίσει ἡ Κυβέρνησις ἐν δέοντι, ὥστε οἱ δικασταὶ νὰ μένωσιν ἀμετακίνητοι ἐφ' ὅρον ζωῆς καὶ νὰ ὀργανισθῇ ἡ δικαστικὴ δημόσιος ὑπηρεσία.

θ'. Ὅλοι οἱ ἄλλοι κλάδοι τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τοῦ κράτους περὶ ὧν οὐδὲν διορίζουσι τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια θέλουν μένει προσωρινῶς εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται τάξιν, ἀλλὰ θέλουν γένει καὶ περὶ τούτους αἱ τροπολογίαι ὅσας ἡ πείρα ἤθελεν ἀπαιτήσῃ.

ί'. Ὁ Κυβερνήτης ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ διοργανίσῃ τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὴν Γερουσίαν καθ' ὃν τρόπον ἤθελε κρίνει ἐπιτηδειότερον, ὥστε νὰ ταχύνῃ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν τὸ Ἔθνος θέλει κυβερναῖσθαι διὰ συνταγματικῶν καὶ ὀριστικῶν νόμων.

ια'. Ἡ Κυβέρνησις θέλει λάβει τὰς γνώμας τῆς Γερουσίας περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν συνταγμάτων καὶ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου θεμελιώδους νόμου καὶ κωδίκων.

ιβ'. Ἡ Κυβέρνησις θέλει προχωρήσει εἰς αὐτὰς τὰς ἐργασίας, θεμελιουμένη ἐπὶ τῶν βάσεων τῶν ἐπισυναπτομένων εἰς τὸ ψήφισμα τοῦτο, καὶ θέλει συγκαλέσει τὴν ἐνεστῶσαν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ἅμα ἀποπερατώσῃ ταύτας τὰς ἐργασίας τῆς.

ιγ'. Ἐὰν (ὃ μὴ γένοιτο!) ἤθελε συμβῇ ἀποβίωσις τοῦ Κυβερνήτου πρὶν ἢ συγκαλεσθῇ ἡ Συνέλευσις, αὕτη θέλει συγκροτηθῇ ἀμέσως κατὰ πρόσκλησιν μιᾶς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Κυβερνήτης θέλει συστήσει εἰς τὴν τοιαύτην περίστασιν, παραχωρῶν εἰς αὐτὴν τὴν ἐξουσίαν του, δυνάμει μιᾶς πράξεως γεγραμμένης καὶ ὑπογεγραμμένης ἰδιοχείρως καὶ σφραγισμένης μὲ τὴν ἰδίαν του σφραγίδα· δύο δὲ ἔγγραφα ἀπαράλλακτα τῆς αὐτῆς πράξεως, ἀμφότερα ἠσφαλισμένα διὰ τῆς ἰδίας του σφραγίδος, ὀφείλει νὰ παρακαταθέσῃ τὸ μὲν εἰς χεῖρας τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, τὸ δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν.

ιδ'. Εὐχεται ἡ Συνέλευσις ν' ἀφίσῃ κατὰ διαθήκην ὁ Κυβερνήτης εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν λεπτομερὴ ἐκθεσὶν τοῦ περὶ πολιτικῆς ἐπανορθώσεως τῆς Πατρίδος σχεδίου, περὶ τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης.

ιε'. Τὸ παρὸν ψήφισμα, καταχωρηθὲν εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ ἐπικυρωθὲν, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν τύπων καὶ νὰ ἐνεργηθῇ.

Βάσεις, ἐφ' ὧν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐργάζεται περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν συνταγματικῶν πράξεων τῆς Ἐπιδαύρου, τοῦ Ἄστρους καὶ τῆς Τροιζῆνος, ὡσαύτως καὶ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου τοῦ θεμελιώδους νόμου τοῦ κράτους καὶ τῶν ἄλλων ὀριστικῶν νόμων

Ἄρθ. α'. Ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν Συνταγμάτων θέλει συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας παρεδέχθησαν αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ καὶ Ἐν Ἀστρεὶ καὶ ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεις.

β'. Οἱ ὅροι καὶ τύποι τῆς πολιτογραφήσεως, τόσον διὰ τοὺς μὴ αὐτόχθονας Ἑλλήνας, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ξένους, θέλουν ὀρισθῇ θετικῶς.

γ'. Τὰ ἀπαιτούμενα χαρακτηριστικὰ τῶν πολιτῶν διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ὡσαύτως καὶ οἱ τύποι καθ' οὓς θέλουν ἐνεργεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο, θέλουν κανονισθῇ ὀριστικῶς καὶ ὁμοιομόρφως.

δ'. Μία Γερουσία, μερισμένη εἰς δύο Βουλευτήρια, θέλει ἐνεργεῖ τὰς νομοθετικὰς δυνάμεις ὁμοῦ μὲ τὸ Νομοτελεστικόν· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν γερονσιαστῶν, ὁ τρόπος καθ' ὃν αἱ ἐπαρχίαι θέλουν συντρέχει εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, ὁ διοργανισμὸς τῶν δύο Βουλευτηρίων καὶ τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ἕκαστον τῶν Βουλευτηρίων

θέλει ἔχει μετὰ τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως (=ἐκτελεστικῆς λειτουργίας) εἰς τὴν σύνταξιν τῶν νόμων θέλει προσδιορισθῇ διακεκριμένως.

ε'. Ὁ δικαστικὸς κλάδος θέλει ὁργανισθῇ ὀριστικῶς, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς πείρας τὴν ὁποίαν θέλει χορηγήσει τὸ ἐνεστὼς προσωρινὸν σύστημα· θέλει δὲ ὁργανισθῇ ἐπίσης καὶ ἡ δημόσιος δικαστικὴ ὑπηρεσία, τῆς ὁποίας οἱ ὑπουργοὶ θέλουν εἶσθαι μεταθέσιμοι, οἱ δὲ δικασταὶ θέλουν διορίζεσθαι διὰ βίου.

ς'. Ἡ νομοτελεστικὴ δύναμις θέλει κατασταθῇ κατὰ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσε τὰς ἐν Τροιζῆνι πράξεις, μὲ ὅσας τροπολογίας οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἑθνους ἤθελον νομίσει ἀναγκαῖον νὰ παραδεχθῶσι, κατὰ συνέπειαν τῶν συμβιβασμῶν οἱ ὁποῖοι θέλουν ἀναφέρεσθαι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν Λονδίῳ Συνθήκης.

ζ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα κ.τ.λ. (=καταχωρηθὲν εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ ἐπικυρωθὲν, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῶν τύπων καὶ νὰ ἐνεργηθῇ).

Ἐν Ἀργεὶ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰουλίου τοῦ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ εἰκοστῷ ἐνάτῳ

Ὁ Πρόεδρος
Γεώργιος Σισίνης

Τὰ μέλη
(ἔπονται ὑπογραφαί).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Διάταξις ὑπ' ἀριθμ. 3797 τῆς 7ης Ἰουνίου 1831
περὶ Κανονισμοῦ τῶν Ἑργασιῶν τῆς Γερουσίας¹

Διατάξεις. Ἀρ. 3797

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀρθρον α'

Περὶ τάξεως καθ' ἣν συνεδριάζουν οἱ Γερουσιασταὶ

Ὁ Πρόεδρος καταλαμβάνει τὸν εἰς αὐτὸν προσδιωρισμένον δίφρον.

Τὸ πρῶτον τμήμα κάθεται εἰς τὰ δεξιὰ του καὶ τὸ δεύτερον εἰς τ' ἀριστερά του.

1. ΓΑΚ, Γεν. Γραμμ. Φ. 268. Πρβλ. τὸν πρῶτον Κανονισμόν Ἑργασιῶν τῆς Γερουσίας, 94/18 Ὀκτ. 1828, ἐν Γ. Δ. Δημακοπούλου, «Ὁ Κῶδιξ τῶν Ψηφισμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, Α' 1828 - 1829», σελ. 192 - 194.

Ἡ περὶ ἐγκρίσεως τοῦ δημοσιευομένου ὡς ἄνω δευτέρου Κανονισμοῦ τῶν Ἑργασιῶν τῆς Γερουσίας πρότασις αὐτῆς καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Κυβερνήτου ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α')

〈Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ〉

Πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Κυβερνήτην

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 3744 Διάγγελμα τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως ἀναγνοῦντες καὶ τὰ διαλαμβανόμενα τῆς εἰς ἀντίγραφον ἐνταῦθα ἐπισυναπτομένης ὑπ' ἀριθ. 94 Διατάξεως συζητήσαντες, ἐπελθόντες

Οἱ εἰσηγηταὶ ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων κάθονται πλησίον τοῦ Προέδρου.

Τὰ ἄλλα μέλη τῆς Γερουσίας, διηρημένα εἰς δύο ἴσα μέρη, κατέχουν τοὺς τόπους τοὺς μετὰ τὰς ἑδρας τῶν δύο ἐπιτροπῶν τῶν τμημάτων.

Ὁ Γραμματεὺς κάθεται ἀντικρὺ τοῦ Προέδρου.

Ὅταν ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Κυβερνήσεως παρευρίσκονται, ἐνῶ ἡ Γερουσία βουλευέται, κατέχουν τὰς ἐπὶ τὰ δεξιᾷ καὶ τὰ ἀριστερᾷ τοῦ Γραμματέως τῆς Γερουσίας κειμένας ἑδρας.

Ἄρθρον β'

Περὶ τῆς ὥρας καθ' ἣν οἱ γερουσιασταὶ θέλουν συνέρχεσθαι καὶ διάρκεια τῶν συνεδριάσεων των

Οἱ Γερουσιασταὶ συνέρχονται εἰς τὸν γερουσιαστικὸν οἶκον τὴν Τρίτην καὶ Παρασκευὴν ἐκάστης ἑβδομάδος περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν πρὸ τῆς μεσημβρίας καὶ διαμένουν ἐκεῖ μέχρι τῆς πρώτης μετὰ τὴν μεσημβρίαν· ἂν δὲ <αἱ> περιστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν, ἐμποροῦν νὰ παρατείνουν καὶ νὰ πολλαπλασιάσουν τὰς συνεδριάσεις των.

Ἄρθρον γ'

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῶν γερουσιαστῶν, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ εἶναι πλήρης ἡ συνέλευσις

Ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται ν' ἀνοίξῃ τὴν συνεδρίαν παρ' ὅταν δεκατέσσαρα τοῦλάχιστον μέλη τῆς Γερουσίας εἶναι παρόντα. Τότε δὲ διαγγέλλει ὅτι ἡ συνέλευσις εἶναι πλήρης καὶ ὅτι ἡ συνεδρίασις ἀνοίχθη.

Ἄρθρον δ'

Περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἀρχίζει τὴν συνεδρίαν ἀναγινώσκων τὴν ἔκθεσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης, καὶ ὅταν ἡ σύνθεσις αὐτῶν ἐγκριθῇ διὰ τῶν πλειόνων ψήφων ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γραμματεὺς τὰ ὑπογράφουν.

δὲ καὶ τὸ ἀπὸ 8 7βρ. 1829 Ψήφισμα, σπεύδοντες νὰ βάλωμεν εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Ὑ.Ε. τὰς ἀκολουθούσας μεταρρυθμίσεις, αἱ ὁποῖαι διὰ τὴν εὐκολωτέραν καὶ τακτικωτέραν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας ἐνεκρίθησαν νὰ γίνωσιν εἰς τὴν ρηθεῖσαν Διάταξιν.

α'. Εἰς τὸ β'ον ἄρθρον ἀντὶ τῶν ἡμερῶν Δευτέρας καὶ Πέμπτης, τῶν προσδιορισθεισῶν ἀπὸ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 8 7βρίου 1829 Ψηφίσματος διὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, νὰ σημειωθῶσιν αἱ ἡμέραι Τρίτη καὶ Παρασκευή.

β'. Εἰς τὸ γ'ον ἄρθρον ἀντὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 16 μελῶν τῆς Γερουσίας, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ εἶναι πλήρης ἡ συνεδρίασις, νὰ γραφῇ ὁ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 558 Διάγγελμα τῆς Κυβερνήσεως διαλαμβανόμενος ἀριθμός, ἥτοι ὁ τῶν δεκατεσσάρων.

γ'. Εἰς τὸ δ'ον ἄρθρον ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν τρίτον παράγραφον ἡ τελευταία περὶ τοῦ Γραμ-

Ἄρθρον ε'

Περὶ τῶν διακοινώσεων τῆς Κυβερνήσεως

Ὅταν ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν νὰ κοινοποιήσουν τι εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀναγινώσκουν τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα καὶ τὰ καταθέτουν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Προέδρου, οὗτος δὲ τὰ ἐγχειρίζει εἰς τὸ ἀνήκον τμήμα.

Ἄρθρον ς'

Περὶ τῆς ἡμερουσίου διαταγῆς καὶ συσκέψεως

Ἡ τὴν προλαβοῦσαν ἡμέραν κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου ψηφίσματος διορισθεῖσα ἡμερούσιος διαταγὴ ἀναγινώσκεται ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Γερουσίας.

Δὲν εἶναι συγχωρημένον ν' ἀπομακρύνωνται ἀπὸ αὐτὰ οἱ γερονσιασταὶ εἰς τὰς συζητήσεις καὶ συσκέψεις των, ἐκτὸς μόνον ἂν ἐξ αἰτίας ἐκτάκτου τινὸς διακοινώσεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτῇται ν' ἀσχοληθῇ ἡ Γερουσία ἄνευ ἀναβολῆς περὶ τινα ὑπόθεσιν, μὴ διαλαμβανομένην εἰς τὴν ἡμερουσίαν διαταγὴν.

Οἱ εἰσηγηταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλήσουν πρῶτοι περὶ τῶν ὑποθέσεων τὰς ὁποίας τὰ τμήματα, συζητήσαντα κατὰ τὴν ἡμερουσίαν διαταγὴν, καθυποβάλλουν εἰς τὴν σκέψιν τῆς Γερουσίας. Τὰ λοιπὰ μέλη τῶν τμημάτων, ὡς καὶ οἱ γερονσιασταὶ ζητοῦν ἐπίσης ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσουν καὶ νὰ ἐκφράσουν τὴν γνώμην των περὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Οἱ ὁμιλοῦντες δὲν πρέπει νὰ διακόπτονται, ἐκτὸς ἂν ἀπομακρύνωνται τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ καὶ τότε πάλιν δὲν ἡμποροῦν νὰ διακοποῦν, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς εἰσηγητὰς τῶν τμημάτων.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Κυβερνήσεως ζητοῦν καὶ λαμβάνουν τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσουν ἢ διὰ νὰ δώσουν πληροφορίας ἢ διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὰς προτάσεις τῆς Κυβερνήσεως.

ματέως περικοπή, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ς'ου ἄρθρου τοῦ ὑπ' ἀρ. 3744 Διαγγέλματος τῆς Κυβερνήσεως.

δ'. Ἐπειδὴ, διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβεῖς σημειώσεις τῶν παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τὰς συνεδριάσεις λεγομένων, νὰ προστεθῇ εἰς τὴν Διάταξιν καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον:

Παρεκτὸς τῶν συγγραμμάτων, οἵτινες παρευρίσκονται ὡς ἀκροαταὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τοῦ ΛΔ' Ψηφίσματος τῆς Κυβερνήσεως, θέλουν παρευρίσκεσθαι καὶ οἱ πρῶτοι πάρεδροι τῶν δύο ἐπιτροπῶν καὶ ὁ τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας, κάμνοντες ἕκαστος, ὡς καὶ οἱ συγγραμματεῖς, σημειώσεις τῶν παρὰ τῶν γερονσιαστῶν λεγομένων. Ἐπὶ τούτων δὲ τῶν σημειώσεων στηριζόμενος ὁ Γραμματεὺς θέλει ἐκθέτει τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα τὴν

Μετὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως οἱ εἰσηγηταὶ ἀνακεφαλαιοῦν τὰς προτάσεις περὶ ὧν ἡ Γερουσία ἔχει νὰ ἀποφασίσῃ· ὁ Πρόεδρος καθυποβάλλει τὴν ὑπόθεσιν εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἡ ἀπόφασις γίνεται διὰ τῶν πλειόνων ψήφων.

Ἡ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως σύσκεψις ἡμπορεῖ νὰ ἀναβληθῇ εἰς τὴν προσεχῇ συνεδρίασιν, ἂν τοῦτο προβληθῇ ἀπὸ τινὰ τῶν γερουσιαστῶν, φθάνει μόνον ἡ προτεινομένη ἀναβολὴ νὰ γένη δεκτὴ διὰ τῶν πλειόνων ψήφων.

Ἄρθρον ζ'

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν δίδονται αἱ ψῆφοι

Αἱ ψῆφοι δίδονται καθ' ἓνα μόνον τρόπον. Οἱ γερουσιασταὶ καταφάσκουν ἢ ἀποφάσκουν.

Ὁ Πρόεδρος δίδει ἔσχατος πάντων τὴν ψῆφον του καὶ ἐὰν τύχῃ ἰσοψηφία φέρει τὴν νικῶσαν κατὰ τὸ ἡ' ἄρθρον τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος.

Ἄρθρον η'

Περὶ τῶν πράξεων τῆς Γερουσίας

Αἱ παρὰ τῆς Γερουσίας ἐκδιδόμεναι πράξεις θέλουν ὑπογράφεσθαι παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ προσυπογράφονται παρὰ τοῦ Γραμματέως, μεθ' ὃ θέλουν κοινοποιεῖσθαι αἰμέσως εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

ἀκόλουθον ἡμέραν θέλουν διορθοῦσθαι παρὰ τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, ἔχοντος ὑπ' ὄψιν τὰς ἰδίας σημειώσεις.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 5 Ἰουνίου 1831

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ Α' Τμήματος Ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ Β' Τμήματος
Δημήτριος Τζαμαδὸς Ἀ. Μεταξᾶς Γεώργιος Αἰνιάν.

ΓΑΚ, Προσωπ. Ἱστορ. Ἀρχ. Ἰ. Βλαχογιάννη, Κυτ. 1.

β') Ἀρ. 3798

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κατὰ συνέπειαν τοῦ ὑπ' ἀρ. 3744 Διαγγέλματος ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας καὶ οἱ δύο εἰσηγηταὶ καθυπέβαλον εἰς τὴν ἐπίκρισίν μας τὰς παρατηρήσεις των, ἀφορώσας τὴν τροπολογίαν τῆς ὑπ' ἀρ. 94 Διατάξεως τῆς 18 Ὀκτωβρίου τοῦ 1829 ἔτους.

Διορθώσαντες λοιπὸν κατ' αὐτὰς τὴν Διάταξιν, ὑπεγράψαμεν αὐτὴν καὶ σᾶς τὴν διευθύνομεν ἐγκλειστον διὰ νὰ τὴν ἔχετε ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξακολουθῆτε κατ' αὐτὴν τὰς ἐργασίας σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 7 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας
ΒΒ (λυτὰ ἔγγραφα).

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παρεκτός τῶν συγγραμμάτων, οἵτινες παρενρίσκονται ὡς ἀκροαταὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τοῦ ΛΔ΄ Ψηφίσματος τῆς Κυβερνήσεως, θέλουν παρενρίσκεσθαι καὶ οἱ πρῶτοι πάρεδροι τῶν δύο Ἐπιτροπῶν καὶ ὁ τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας, κάμνοντες ἕκαστος, ὡς καὶ οἱ συγγραμματεῖς, σημειώσεις τῶν παρὰ τῶν γερονσιαστῶν λεγομένων· ἐπὶ τούτων δὲ τῶν σημειώσεων στηριζόμενος ὁ Γραμματεὺς θέλει ἐκθέτει τὰ πρακτικά, τὰ ὅποια τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν θέλουν διορθοῦσθαι παρὰ τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, ἔχοντος ὑπ' ὄψιν τὰς ἰδίας σημειώσεις.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 7 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Ν. Σπηλιάδης.

45

Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας
ὑπ' ἀριθμ. 2482 τῆς 25ης Ἀπριλίου 1830
περὶ τῶν καθηκόντων τῶν τελωνῶν¹

Ἀρ. 2482

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρὲς καὶ Ὁδηγίαι τῶν τελωνῶν τῆς ἐπικρατείας

Α'. Ἐκαστος τελώνης χρεωστεῖ νὰ λαμβάνῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 1018 Ψήφισμα ΙΔ' καὶ τὴν Διάταξιν (Ταρίφαν) ὑπ' ἀρ. 1019, ἐκδοθέντα τῇ 25 Μαρτίου 1830, χωρὶς τῆς παραμικρᾶς συγκαταβάσεως καὶ ἐξαιρέσεως.

1. Βιβλιοθήκη Μουσείου Μπενάκη, Ἐντυπα τοῦ Ἀγῶνος.

Ἀμέσως πρὸς τὴν διαδικασίαν ἐκτελέσεως τοῦ περὶ τελωνίων ἐκδοθέντος Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΙΔ' τῆς 25ης Μαρτίου 1830 συνδέονται αἱ πρὸς τοὺς τελώνας παρασχεθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας μετὰ ἓνα μῆνα εἰδικαὶ ὁδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου ἐνασκήσεως τῶν καθηκόντων των, διὸ καὶ δημοσιεύονται ἐνταῦθα ὡς παράρτημα τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος. Τὰ μνημονευόμενα παραδείγματα (ὑποδείγματα) δὲν ἐπεσημάνθησαν εἰσέτι εἰς τὰ ἀρχεῖα.

Αἱ ἐν λόγῳ ὁδηγίαι ἐκοινοποιήθησαν εἰς τοὺς τελώνας διὰ τῆς ἀκολούθου ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπῆς:

Ἐγκύκλιος. Ἀρ. 4218

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς τελώνας τῆς ἐπικρατείας

Ἡ παροῦσα μας σᾶς συνοδεύει τὰς νέας Ὁδηγίας τῶν τελωνῶν ὑπ' ἀρ. 2482.

Τὸ περὶ τελωνίων Ψήφισμα καὶ τὴν Διάταξιν σᾶς τὰ ἐστείλαμεν προλαβόντως κατὰ τὴν

Β'. "Αμα ἐλλιμενισθῇ πλοῖον νὰ στέλλῃ εἰς τὸν πλοίαρχον αὐτοῦ ἔγγραφον εἰδοποίησιν, διὰ νὰ τὸν παρουσιάσῃ ἐντὸς 24 ὥρῶν τὸ δηλωτικόν του (μανιφέστον) δι' ὅσας πραγματείας ἔχει εἰς τὸ πλοῖον του κτλ., κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ περὶ τελωνίου ψηφίσματος.

Γ'. Νὰ κρατῇ βιβλίον τελωνίου εἰς τὸ ὅποιον νὰ καταγράφῃ λεπτομερῶς τὰς εἰσερχομένας ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν πραγματείας, καθὼς καὶ τὰς ἐξερχομένας διὰ ξένην ἐπικράτειαν* κατὰ τὸ παράδειγμα α'.

Δ'. Νὰ κρατῇ βιβλίον τῶν μεταφερομένων ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας πραγμα-

* Εἰς τὰ τελωνεῖα, ὅπου αἱ εἰσπράξεις τῶν δικαιωμάτων εἶναι μεγάλαι, πρὸς εὐκολίαν τοῦ τελώνου, ἐμπορεῖ (οὗτος) νὰ κρατῇ ἐν κατάστιχον εἰς τὸ ὅποιον θέλει σημειώνει μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἐμπόρου καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἀπ' αὐτὸν ποσότητα τοῦ δικαιώματος, καὶ θέλει σημειώνει ἂν ἀμέσως ἐπλήρωσεν ἢ ὄχι. Καθ' ἐσπέραν παραβαλλομένων τῶν δύο τούτων καταστίχων καὶ λογαριαζομένων τῶν μετρητῶν, θέλει φαίνεσθαι ἂν ἠκολούθησε κανὲν λάθος εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας.

ὑπ' ἀρ. 2513 Ἐγκύκλιόν μας ἤδη δὲ σὰς στέλλομεν μετὰ τῶν ρηθεισῶν Ὁδηγιῶν καὶ τὰ ἀκόλουθα τυπωμένα:

1. Ἐν βιβλίον καὶ παράδειγμα α' κατὰ τὸν παράγραφον γ'.

1. Ἐν ὅποιον καὶ παράδειγμα β' κατὰ τὸν παράγραφον δ'.

... Δηλωτικά καὶ παράδειγμα δ' καὶ ε' κατὰ τὸν παράγραφον η' καὶ θ'.

1. Ἐν παράδειγμα ἰσολογισμοῦ ζ' κατὰ τὸν παράγραφον ιγ'.

Διὰ δὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὰς Ὁδηγίας ἀναφερόμενα, τὰ μὲν ἀποδεικτικά καὶ τὸ παράδειγμα γ' κατὰ τὸν παράγραφον ζ' ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν σὰς στείλει, ἐν τοσούτῳ δὲ ἐμπορεῖτε νὰ μεταχειρίζεσθε ἀποδεικτικά τυπωμένα ἀπὸ τὸ ἀνὰ χεῖράς σας βιβλίον πληρωμῆς. Ὁμοίως ἐντὸς ὀλίγου μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν αὐτῶν θέλομεν σὰς στείλει καὶ τ' ἀποδεικτικά κατὰ τὸν παράγραφον ι' καὶ ἐν τοσούτῳ σὰς στέλλομεν τὸ παράδειγμα τῶν τελευταίων τούτων ὑπ' ἀρ. ζ' διὰ νὰ μεταχειρίζεσθε κατ' αὐτὸ χειρόγραφα.

Προσκαλεῖσθε, λοιπόν, κύριοι, νὰ συμμορφωθῆτε καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν μὲ τὰς ρηθείσας Ὁδηγίας.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Ἐπειδὴ ὅμως ἀπαιτεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ταχεῖα ἔκθεσις τῶν κατὰ μῆνα λογαριασμῶν τῶν τελωνείων, προσκαλεῖσθε νὰ ἐπιταχύνετε τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, κατὰ τὸ ρηθὲν παράδειγμα ζ'. Ὅστις δὲ ἐξ ὑμῶν ἤθελεν ἀμελήσει τὴν κατὰ μῆνα ταχεῖαν ἀποστολὴν τῶν λογαριασμῶν τῆς ἐπιστάσεως του θέλει λογίζεσθαι ὑπεύθυνος.

Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ αὖθις νὰ σὰς ἀναγγείλωμεν ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῆτε ἀκριβῶς μόνον μὲ τοὺς ἀπολύτως ἀναγκαίους ὑπαλλήλους σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 28 Ἰουνίου 1830

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμᾶς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

ΓΑΚ, Ἐντυπα Καποδ. Φ. 7.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τειῶν, καταγράφων εἰς αὐτὸ ὅλα τὰ μεταφερόμενα εἶδη, ὡς τὸ παράδειγμα β'.

Ε'. Πρὶν σηκωθῶσιν αἱ πραγματεῖαι ἀπὸ τὸ τελωνεῖον νὰ τὰς σημειώνη εἰς τὰ κατάστιχά των λεπτομερῶς κατὰ τὰ ρηθέντα παραδείγματα.

Σ'. Νὰ κρατῇ τὰ δηλωτικὰ τῶν ἐκφορτωθέντων πλοίων καὶ ἂν πλοῖον δὲν ἐκφορτώσῃ ὅλας τὰς ἐν αὐτῷ πραγματείας, θέλει δίδει σχέδιον δηλωτικοῦ εἰς τὸν πλοίαρχον, ὅστις χρεωστεῖ νὰ καταγράψῃ εἰς αὐτὸ ὅσας ἐκφόρτωσε πραγματείας καὶ νὰ τὸ ὑπογράψῃ. Ὁ δὲ τελώνης θέλει ἐπιστρέφει τὸ α' δηλωτικὸν τοῦ πλοιάρχου, ἀφοῦ σημειώσῃ ὀπισθεν αὐτοῦ τὰς ἐξαχθείσας πραγματείας.

Ζ'. Νὰ δίδῃ ἀποδεικτικὸν τυπωμένον διὰ πᾶσαν εἰσπραξιν εἰς τὸν ἔμπορον. Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο θέλει εἶσθαι διπλοῦν καὶ εἰς μὲν τὸ πρῶτον θέλει ὑπογράφεσθαι ὁ πληρώνων, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ὁ τελώνης καὶ συνεργάτης του (ὅπου ὑπάρχει) καὶ θέλει κόπτεσθαι καὶ δίδεσθαι εἰς τὸν ἔμπορον, ὡς τὸ παράδειγμα γ'.

Η'. Νὰ δίδῃ δηλωτικὸν τυπωμένον διὰ τὰς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερομένας πραγματείας, τόσον διὰ τὰ εἶδη τῆς ἐπικρατείας, ὅσον καὶ διὰ τὰ εἶδη ξένων ἐπικρατειῶν· εἰς τὸ δηλωτικὸν τοῦτο θέλει καταγράφεσθαι λεπτομερῶς ἡ ποσότης τῶν πραγματειῶν, κατὰ τὸ παράδειγμα δ'.

Θ'. Νὰ δίδῃ δηλωτικὸν διὰ τὰς ἀπὸ πλοίων εἰς πλοῖον μεταφερομένας πραγματείας ξένης ἐπικρατείας, κατὰ τὸ παράδειγμα ε'.

Ι'. Διὰ τὰς μεταφερομένας πραγματείας τῆς ἐπικρατείας ἐντὸς αὐτῆς, νὰ λαμβάνῃ ἐγγύησιν ὅτι εἰς ἀνάλογον διορίαν (οὐχὶ προτιμότερον τῶν τριῶν μηνῶν) θέλει τοῦ παρουσιασθῆ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου ἐκείνου τοῦ τόπου ὅπου μετεφέρθησαν αἱ πραγματεῖαι. Ἄν δὲ εἰς τὴν διορίαν δὲν τὸν παρουσιασθῇ τὸ ρηθὲν ἀποδεικτικὸν θέλει πληρῶνεσθαι ἀπὸ τὸν ἐγγυητὴν τὸ τελώνιον τῆς ἐξαγωγῆς. Εἰς ἔλλειψιν ἐγγυητοῦ θέλει λαμβάνει τὸ δικαίωμα εἰς παρακαταθήκην, τὸ ὅποιον θέλει ἐπιστρέφῃ ἅμα τὸν παρουσιασθῇ τὸ ρηθὲν ἀποδεικτικόν. Τὰ ρηθέντα ἀποδεικτικὰ θέλουν δίδεσθαι κατὰ τὸ παράδειγμα ς'.

ΙΑ'. Τὸ βιβλίον τοῦ τελωνίου, τὸ βιβλίον τῶν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερομένων πραγματειῶν, τ' ἀποδεικτικὰ πληρωμῆς καὶ τὰ δηλωτικὰ θέλουν στέλλεσθαι ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν. Οἱ δὲ τελῶναι ὀφείλουν ἓνα μῆνα πρὶν τελειώσῃ κανὲν τῶν ρηθέντων νὰ ἀναφέρωνται εἰς αὐτὴν διὰ νὰ λαμβάνουν ἄλλο.

ΙΒ'. Δὲν συγχωρεῖται εἰς τοὺς τελώνας νὰ ἀφήνωσιν εἰς πίστιν (βερεσέδια) τὰ ἐθνικὰ δικαιώματα, δύνανται δὲ εἰς ὅσους ἔχωσιν ἐμπιστοσύνην νὰ δίδωσι διορίαν μέχρι τοῦ τέλους ἐκάστου μηνός· ἂν ἔμπορος δυσκολευθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν ἐμπορεῖ νὰ τὸν χαρίζεται καὶ διορία ὀλοκλήρου μηνός, ἀλλὰ μὲ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

ΙΓ'. Νὰ κλείῃ τὸν λογαριασμὸν τοῦ τελωνίου εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνός· θέλει στέλλει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸ ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τοῦ τελωνείου, τὰ ἀπὸ τοὺς

ἐμπόρους ὑπογεγραμμένα ἀποδεικτικὰ πληρωμῆς καὶ τὸν ἰσολογισμόν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, κατὰ τὸ παράδειγμα ζ'. Πρὸς τούτοις τὰ δηλωτικὰ τῶν πλοίων, ὡς εἰς τὸ ἄρθρον ζ', καὶ ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τῶν ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας μεταφερομένων πραγματειῶν· τὴν δὲ εἴσπραξιν ὀφείλει νὰ ἐμβάζη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν <τῆς Οἰκονομίας> ἅπαξ ἢ δις τοῦ μηνός, μὲ ἀσφαλῆ εὐκαιρίαν.

ΙΔ'. Νὰ κρατῇ πρωτόκολλον τῶν ἐξερχομένων καὶ εἰσερχομένων ἐγγράφων τοῦ τελωνείου.

ΙΕ' Δὲν συγχωρεῖται εἰς τοὺς ὑποεπιστάτας νὰ δίδωσι κανενὸς εἶδους ἀποδεικτικά, ἀλλὰ θέλουν παραφυλάττει εἰς τὰ προσδιωρισμένα σκαλώματα τῆς περιφερείας τοῦ τελωνείου, κρατοῦντες σημείωσιν ἀκριβῆ εἰς τὰ φορτωνόμενα ἢ ἐκφορτωνόμενα εἶδη. Ἡ σημείωσις αὕτη θέλει ὑπογράφεσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ δίδεσθαι διὰ τοῦ πλοιάρχου εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ τελωνείου, διὰ νὰ λαμβάνῃ ὁ πλοίαρχος τὰ τακτικὰ ἐγγράφα πληρώνων τὰ δικαιώματα. Ὁ δὲ ἐπιστάτης ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ τὸ ὑγειονομολιμεναρχεῖον, ἀφοῦ δώσῃ τὰ τακτικὰ ἐγγράφα τοῦ πλοιάρχου, διὰ νὰ τὸν δίδεται ἡ ἄδεια τῆς ἀναχωρήσεως.

ΙΣ'. Δὲν συγχωρεῖται εἰς τοὺς ἐπιστάτας τῶν τελωνείων νὰ λαμβάνωσι τὸ τελώνιον τῆς εἰσαγωγῆς παρὰ δι' ὅσον πρᾶγμα ἐκφορτῶνεται εἰς τὸν τόπον των. Ἐπεται, λοιπόν, ὅτι δὲν θέλει εἶσθαι δεκτὴ εἰς τὰ λοιπὰ τελωνεῖα ἀπόδειξις ἄλλου τελωνείου περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐγκαταλειφθέντος εἰς τὸ πλοῖον πράγματος.

ΙΖ'. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐπιστάτας καὶ ὑπαλλήλους τοῦ τελωνείου τὸ νὰ μετέρχωνται ἐμπόριον.

ΙΗ'. Ὁ ἐπιστάτης καὶ συνεργάτης εἶναι συνυπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις τοῦ τελωνείου καὶ ἐπομένως ὀφείλουσι νὰ ἐπαρτυπνῶσιν εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων των.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 25 Ἀπριλίου 1830

Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ

Γ. Σταῦρος, Ἰ. Κοντουμάς, Ἀ. Παπαδόπουλος.

Αρ. Μερὶς μία Φοιν. 500.

Διφερόντες ἀπὸ τὸν

κατὰ τὸ ὑπ' Ἀρ. 591 Ψήφισμα
τῆς Κυβερνήσεως.
ἐν Αθήναις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. 591.
ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θαυροῦντες τὸ ἄρθρον τοῦ ὑπ' Ἀρ. Γ' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀρχαῖς Συνελεύσεως, δι' οὗ ἐπικυρώθη τὸ κατὰ τὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
Λειτουργίας τὴν ἀνάγκη τοῦ νὰ ἀναπτύξωμεν ἐπὶ πλέον τὸν ὑφιστάμενον κανονισμὸν τοῦ καταστήματος
ἐπιψηφισάντες νὰ προμηθεύσωμεν εἰς τὴν ἔθνη καὶ τὸ ἐμπόριον τοῦ ἐξ αὐτοῦ πόρου
διὰ τῆς προσδιοριστικῆς δυνάμει τοῦ ὑπ' Ἀρ. 594 σημειωτοῦ ψηφίσματος ὑποθήκας
λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν τῷ ἀντικειμένῳ τούτῳ κατὰ τὴν 26 Ἰανουαρίου χρο-
νολογημένην ὑπ' Ἀρ. 308 ἀναφερόν τῆς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Ἐπιτροπῆς
ἀκούσαντες δὲ καὶ τῆς γνώμης τῆς Γερουσίας.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Α. Ἡ διάρκεια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς προσδιορίζεται εἰς πέντε ἔτη κατὰ συνέχειαν, τὰ ὅποια συμπληρῶνται κατὰ τὴν 1 Ἀπριλίον 1835, καὶ ἐν τούτῳ οἱ μέτοχοι θέ-
λουσι πληρωθῆναι ἐν δὲν προτιμῶσι μᾶλλον νὰ ἀναγκασθῶσι νὰ τραπητέων τὸ δὲ
κατὰ τὸν 1835 ἐπὶ ἐξουσίᾳ ἀναλογισθῶσι τὰς περιστάσεις καὶ τὰς
προόδους τοῦ ἐμπορίου.

Β. Ὁ πληρωσόμενος τόκος προσδιορίζεται εἰς καὶ πέντε τοις ἑκατὸν, ἀνὰ 8 τὰ 100 τὸν
χρόνον, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐποίου καὶ πληρώνεται, ἢτοι εἰς τὴν 1 Ἀπριλίον ἐκάστου ἔτους,
διὰ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦς διευθυνταῖς τῆς Τραπεζῆς, διὰ δὲ τὸ ἐξω-
τερικὸν ἀπὸ πράκτορας διωρισμένους ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῶν αὐτῶν διευθυντῶν μὴ τὴν
συγκαταθεσὶν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὸν ὅσον τὰ ὀνόματα, ὡς καὶ ὁ τόκος τῆς δι-
μενῆς αὐτῶν, θέλουσι γνωστοποιεῖσθαι δι' ἐγκυλίον.

Γ. Ἡ ὅλη ποσότης τῶν μερίδων τῆς Ἐθνικῆς ταύτης Τραπεζῆς προσδιορίζεται εἰς
6,473 ἀνὰ 500 Φοίνικας, ἢ 83 $\frac{1}{2}$ διστάλια ἑκάστη, ποσότης ἴση τῆς εἰς τὴν Τράπεζαν
ταύτην τοθείσης ὑποθήκας ἰσχυρῶν κτημάτων ἐκτιμώμενων, ὡς τὸ ὑπ' Ἀρ. 594 ψηφί-
σμα τῆς σημερινῆς χρονολογίας, διὰ Φοίνικας 3,236,000, ἢτοι διστάλια 539,333 $\frac{1}{2}$.

Δ. Ἐὰν ἡ ποσότης τῶν μερίδων (actions) ὑπερβῇ τὴν τιμὴν τῆς ὅλης ταύτης πο-
σότητος, ἡ Κυβέρνησις ὑποχέται νὰ παραχωρῇ εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἄλλα ἔθνη κτή-
ματα ἀνάλογα μὲ τὴν ποσότητα τῶν ὑπερπερσῶν μερίδων, ἐκτιμώμενα δι' ἐμπείρων
ἐκτιμητῶν κατὰ τὸ παραδεχθὲν σύστημα· ἡ δὲ πράξις τῆς ἐπιπροσέσεως ταύτης θέ-
λει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος πρὸς γνώσιν ὅλων ἐν εἰναι τῶν μετόχων τῆς Τρα-
πεζῆς.

Ε. Οἱ παλαιὲ μέτοχοι (intéressés), τῶν ἐποίων ἡ ὅλη καθιερωμένη ποσότης ἀναβαί-
νει εἰς Φοίνικας 602,195 $\frac{1}{2}$, ἢτοι διστάλια 100,365,90, συμπεριλαμβανόμενοι εἰς
τὸν ὑπὸ τοῦ Γ' ἄρθρου προσδιορισμένον ἀριθμὸν, ἀλλ' ὀφείλουσι τὸν τάξιόν νὰ πλη-
ρῶσι πρὸς τοὺς διευθυνταῖς τῆς Τραπεζῆς τὰς ἀνὰ χεῖρας τὸν παλαιὰς ὀμολογίας διὰ
νὰ λάβωσι τὰς κατὰ τὸν παρόντα ὀργανισμὸν νέας ἀποδείξεις, ἀναπληρόντες τὸ ἐλ-
λείπον εἰς συμπλήρωσιν.

ς. Οἱ θέλοντες δύνανται νὰ λάβωσι ὅσας ἐπιθυμοῦν μερίδας, ἔχοντες ποτὶ διγώ-
τερον τῆς μισῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος πολλοὶ πολῖται Ἕλληνας ἐπιθυμοῦν μὲν,
δὲν εἶναι ὅμως εἰς κατάστασιν νὰ καταθέσωσι ἀκέραιον τὴν ποσότητα τῆς προσδιορισθεί-
σης.

Αρ.

ΜΕΡΙΣ ΜΙΑ ΦΟΙΝΙΚΩΝ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΩΝ ΦΟΙΝ. 500
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ἀντιπροβεί,

ὅτι κατὰ τὸ ἐνδιαλαμβανόμενον Ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως ἐλθόντων ἀπὸ τὸν
Φοίνικας πεντακόσιοι Αρ. 500 διὰ πέντε ὁλόκληρα ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τὴν 1 Ἀπριλίου 1830 μέχρι τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τοῦ 1835
ἔτους. Ὁ προσδιορισθεὶς κατὰ τὸ αὐτὸ Ψήφισμα τόκος τῆς διαληφθείσης ποσότητος θέλει πληρῶνέσθαι ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς τὸ τέλος
ἐκάστου τῶν προσδιορισθέντων πέντε ἐτῶν εἰς τὸν καθ' ὅσον τὴν παρούσαν μερίδα, παρὰ τοῦ ὁποίου θέλει λαμβάνει ἐξωφλισμένον ἐν τῶν
κατὰ πόδας πέντε χωρισμάτων.

ὡς αὐτῆς μερίδος διὰ τοῦτο παραχωρεῖται εἰς τοὺς τοιούτους τὴν ἀνάλογον τοῦ νὰ
λαμβάνουν καὶ ἡμισίας μερίδας.

Ζ. Οἱ ἔχοντες μερίδας τῆς Τραπεζῆς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς
προσπογγράφοντας τ' ὀνόμα τῶν μόνον δὲ εἰ κατέχοντες αὐτὰς τὴν ἐσχὴν τῆς
πληρωμῆς τῶν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς συνάξεως τοῦ καπιταίου καὶ τοῦ ἀναλο-
γούντος τόκου του.

Η. Οἱ διευθυνταῖς τῆς Τραπεζῆς χρεωστῶν νὰ δημοσιεύωσι διὰ τῆς ἐφημερίδος τὰ
ἔννομα τῶν ὅσων λαμβάνουν μετοχὴν εἰς τὴν Τράπεζαν κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν διδι-
μένων μερίδων, καθὼς καὶ σημειώσωσι τὸν ἐξωφλισμὸν ὅταν τυχόν τινες τῶν μετόχων
λάβωσιν ἀνάγκη νὰ ζητήσωσι πρὸ τῆς διωρισμένης προθεσμίας τὸ καταλθὲν παρ'
αὐτῶν κεφάλαιον, διὰ νὰ γνωρίζωσι εἰ μέτοχοι αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς κυκλοφορίαν
μερίδων.

Θ. Οἱ διευθυνταῖς τῆς Τραπεζῆς χρεωστῶν νὰ δημοσιεύωσι διὰ τῆς ἀρχῆς ἐκάστου ἔτους νὰ δημο-
σιεύωσι ἡλικίαν τῶν μετόχων τῆς Τραπεζῆς, διὰ νὰ γνωρίζωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν μετόχων
καθαρὸν τῶν ἐξόδων καὶ εἰσδημάτων τῶν εἰς τὸ κατὰ τὸν 1835 ἐπὶ ἐξουσίᾳ ἀναλογισθῶσι
τὰς περιστάσεις καὶ τὰς προόδους τοῦ ἐμπορίου, κατὰ τὴν 1 Ἀπριλίον ἐκάστου ἔτους, καὶ
περιληπτικὴν ἐκθεσὶν τῶν μέτρων, τὰ ὅποια θέλουσι ἐγκρίει ἡ Κυβέρνησις πρὸς τῆς
ἐπιτελείας τοῦ καταστήματος τούτου.

Ι. Ἐὰν εἰς τὸ διάστημα τούτου ἀπολασθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπισκέψας ἰσχυρῶν
κτημάτων, αἱ μερίδες τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς θέλουσι εἶναι δικταὶ ἀντὶ ματρητῶν εἰς
ἀγορὰν αὐτῶν.

ΙΑ. Πρὸς περισσοτέραν ἐμφύσησιν, ἐν ταύτῃ καὶ ἀσφάλειαν τῶν μετόχων τῆς Ἐθνι-
κῆς ταύτης Τραπεζῆς, ἡ Κυβέρνησις συγκατατίθεται ἀπ' ἐνὸς μέρους νὰ μόνον εἰς
τὴν Τράπεζαν ταύτην πρόσφορος τῶν μετόχων αὐτῆς, καὶ νὰ διανέμονται ματαῶν
αὐτῶν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς πένταστῆς προθεσμίας κατ' ἀναλογίαν τῶν μερίδων,
ἴσα ἐὰν τῶν εἰσδημάτων ἔθελον περισσεύει χρήματα μετὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν
χρεωστουμένων ἐποίων τόκων· ἀλλὰ τούτο τότε μόνον θέλει γίνεσθαι, ἔταν ἐξαντληθῇ
ἐλπίσιν ἡ ὑπὸ τοῦ 3 ἄρθρου προσδιορισμένη ποσότης τῶν 6,473 μερίδων ἐντὸς
τοῦ πρώτου ἔτους ἀπ' ἐτέρου δὲ ὑποχέται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναπληρῶν ἐπιπλέον
ποτὶ ἐλάττωσιν, ὡς ἔθελον πηγάσῃ εἴτε ἐὰν τῶν περιστάσεων, εἴτε ἐὰν τῆς φθορᾶς τοῦ
ἐμπορίου ὡς πρὸς τὴν ἀποπληρωμὴν τοῦ περὶ οὗ ἐ λόγος προσδιορισμένου τόκου.

ΙΒ. Τὸ κατὰ τὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δὲν δέχεται διόλου μετέγγυσον ἐπ' οὐδε-
μῇ περιστάσει.

ΙΓ. Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα.

ἐν Κωνσταντίνῳ, τῇ 3 Φεβρουαρίου 1830.

Ὁ Κυβερνήτης

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς

Ν. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

27

Τόμος τοῦ Α΄ έτους.	Τόμος τοῦ Β΄ έτους.	Τόμος τοῦ Γ΄ έτους.	Τόμος τοῦ Δ΄ έτους.	Τόμος τοῦ Ε΄ έτους.

Πανομοιότυπον μερίδος (μετοχῆς) τῆς Ἑθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς.

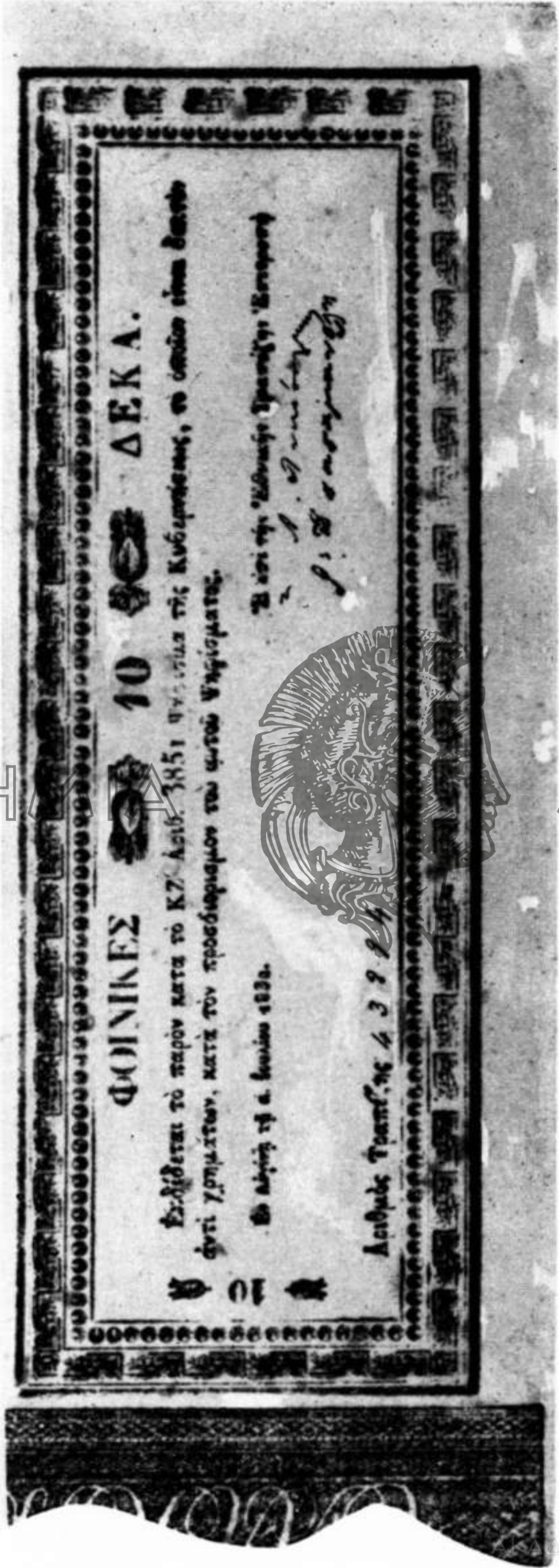

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

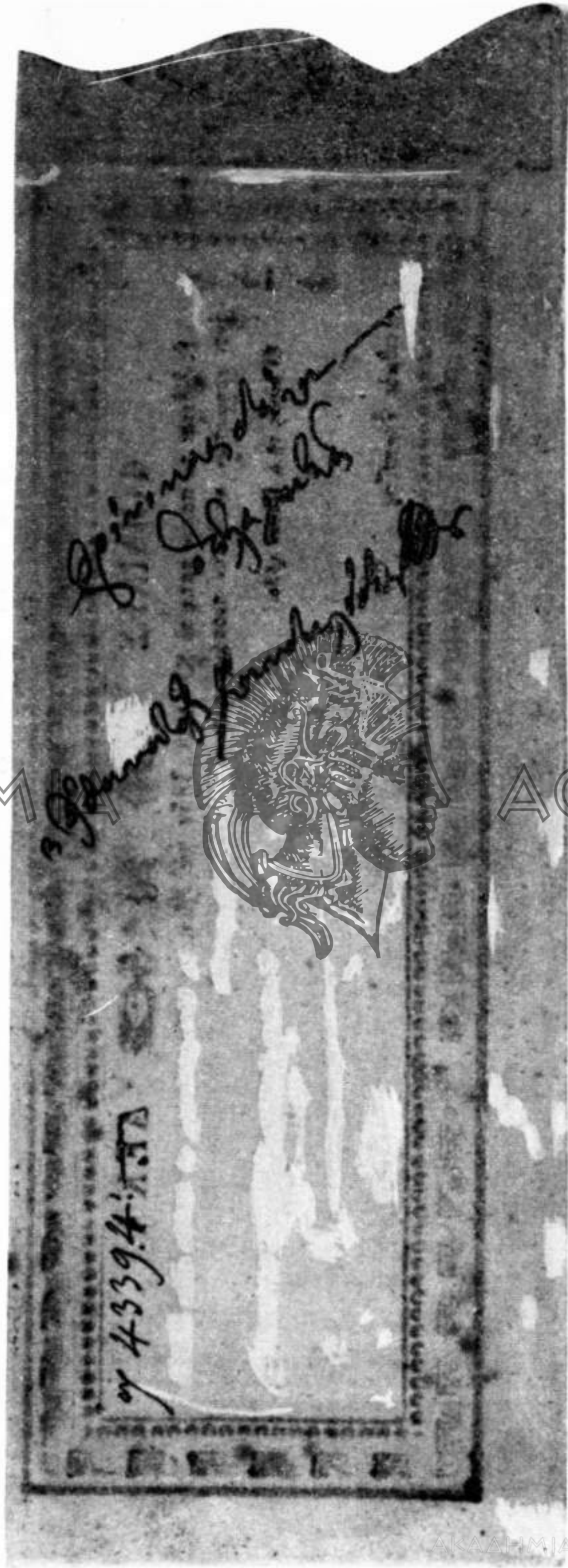

Πανομοίωτυπον χαρτονομίσματος δέκα φοινίκων. Έμπροσθία όφης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πανομοιότυπον χαρτονομήματος δέκα φονίκων. Όπισθία ὄψις.

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΠΟΙ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1829-1832

1

2

3

4

5

1. Σφραγίς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, 1829-1831 – Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος.
2. Σφραγίς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, 1831 – Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος.
3. Σφραγίς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, 1831-1832 – Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.
4. Σφραγίς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, 1832 – Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος.
5. Σφραγίς τῆς Γερουσίας, 1829 - 1832.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΚΑΘ' ΥΛΗΝ
ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΥ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

Οἱ ἀριθμοὶ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς ἐγγράφων ὑφ' οὓς ἐκδίδονται
ἐν τῷ παρόντι τὰ κείμενα τῶν ψηφισμάτων

Ἄλυσαι	32
Αὐτοδιοικήσεις τοπικὴ	4
Βιβλία διδακτικὰ	1
Βοσκότοποι, ἐκμίσθωσις αὐτῶν	10
Γερουσία	43,44
Διοικήσεις	43
Διοικήσεις περιφερειακὴ	4
Εὐνάριος, ἐξόφλησις δανείου	35
Κτήματα ἀμφισβητούμενα, εἰσοδήματα	7
Κτήματα ἐθνικά, ἐκμίσθωσις αὐτῶν	10,22,25,38,41
Κτήματα ἐθνικά, ἐκποίησις αὐτῶν	16,18,21,42
Κυβέρνησις	43
Μουσεῖον, Ἐθνικὸν	3
Νομίσματα	5, 6
Οἰκισμοὶ νέοι	19,28,29
Οἰκοδομαὶ ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς	33
Ὀρφανοτροφεῖον, ἐπιτροπὴ διευθύνσεως αὐτοῦ	2
Παραχώρησις ἀκινήτων	21
Παραχώρησις γαιῶν	12
Πόροι τοπικοὶ	11
Πρόσοδοι ἐθνικαί, ἐκμίσθωσις αὐτῶν	13,20,24,34,40
Πρόσοδοι ἐθνικαί, φορολογία αὐτῶν	13,24,34,40
Πρόσφυγες ἐκ Κρήτης	27
Σύνταγμα, ἀναθεώρησις αὐτοῦ	43
Τέλη ἐπὶ δημοσίων ἐγγράφων	26
Τελωνειακοὶ δασμοὶ (τελώνια)	15,17,23,31,36,37,45
Τράπεζα, Ἐθνικὴ Χρηματιστικὴ	8, 9
Φορολογία ζώων	10, 39
Φορολογία συκῶν καὶ συκαμίνων	14
Χαρτονόμισμα	30

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ
ΛΟΙΠΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ

Ἐν τῷ εὐρετηρίῳ τούτῳ περιλαμβάνονται τὰ εἰς τὰς ὑποσελιδίους σημειώσεις τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων καταχωρισθέντα κείμενα διαταγμάτων κλπ. Ὁ ἀριθμὸς δεικνύει τὴν σελίδα εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν.

Σελίς

1. Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 46 τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ διορισμοῦ ἐπιτροπῶν πρὸς σύνταξιν διδακτικῶν βιβλίων 63
2. Ἐγγραφον τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Παιδείσεως Γραμματείας ὑπ' ἀριθμ. 53 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829 πρὸς τὰ μέλη τῆς Β' Ἐπιτροπῆς συντάξεως διδακτικῶν βιβλίων περὶ τοῦ ἔργου των 65
3. Ἐγγραφον τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημόσιας Παιδείσεως Γραμματείας ὑπ' ἀριθ. 54 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829 πρὸς τὰ μέλη τῆς Α' Ἐπιτροπῆς συντάξεως διδακτικῶν βιβλίων περὶ τοῦ ἔργου των 64
4. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 55 τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ ἀναθέσεως εἰς τὸν Ἀν. Μουστοξύδην τῆς ἐπιστάσεως τῶν Τυπογραφιῶν τῆς Κυβερνήσεως 66
5. Ἐγγραφον τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ Ἐφορον τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου Ἀν. Μουστοξύδην περὶ τῶν καθηκόντων του... 68
6. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 69 τῆς 24ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ τῶν μηνιαίων λογαριασμῶν τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τῶν Τυπογραφιῶν τῆς Κυβερνήσεως 67
7. Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπ' ἀριθμ. 96 τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ καταρτίσεως σχεδίου ψηφίσματος περὶ τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως 71
8. Διάγγελμα τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην ὑπ' ἀριθμ. 6 τῆς 16ης Νοεμβρίου 1829 περὶ τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως 73
9. Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν τῆς 23ης Νοεμβρίου 1829 περὶ τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως 77
10. Διάγγελμα τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην ὑπ' ἀριθμ. 18 τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου 1829 περὶ τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως 78
11. Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπ' ἀριθμ. 460 τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1830 ἐπὶ τοῦ κυβ. ψηφίσματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας περὶ τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως 80
12. Εἰδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 466 τῆς 28ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τῆς νέας Διατάξεως τῶν ξένων νομισμάτων 81
13. Ἀναφορὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην ὑπ' ἀριθμ. 308 τῆς 29ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς 85

14. Είδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 2036 τῆς 31ης Μαρτίου 1830
περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΙΔ' περὶ τελωνίων.... 106
15. Είδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 2037 τῆς 31ης Μαρτίου 1830
περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τῆς νέας Διατάξεως περὶ τελωνίων..... 107
16. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς δασμοτελώνας τῆς ἐπι-
κρατείας ὑπ' ἀριθμ. 2513 τῆς 24ης Ἀπριλίου 1830 περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κυβ. Ψη-
φίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΙΔ' περὶ τελωνίων 107
17. Διακήρυξις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 2774 τῆς 6ης Μαΐου 1830 περὶ
φορολογίας τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς φυτευμένων ἰδιοκτητῶν ἀμπελώνων καὶ καρποφόρων
δένδρων 99
18. Διακήρυξις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 2985 τῆς 2ας Μαΐου 1830 περὶ
ἐρμηνείας τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. Ι' (819) τῆς 7ης Μαρτίου 1830 περὶ ἐκμι-
σθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων 98
19. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς τελώνας τῆς ἐπικρα-
τείας, ὑπ' ἀριθμ. 4218 τῆς 28ης Ἰουνίου 1830, περὶ κοινοποιήσεως καὶ ἐρμηνείας τῶν
νέων Ὁδηγιῶν ἐπὶ τῶν χρεῶν τῶν τελωνίων..... 181
20. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 2185 τῆς 21ης Αὐγούστου 1830 περὶ οἰκοδομήσεως ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς. 105
21. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς τελώνας ὑπ' ἀριθμ.
7663 τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1830 περὶ πώσεως ἐφαρμογῆς τῆς Διατάξεως περὶ τελωνίων. 111
22. Είδοποίησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κορινθίας ὑπ' ἀριθμ. 481 τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1830
περὶ προκηρύξεως πλειοδοτικῆς δημοπρασίας πρὸς ἐκμισθωσιν τῶν ἐθνικῶν προσόδων
τῆς Ἐπαρχίας Κορινθίας 134
23. Είδοποίησις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 7930 τῆς 22ας Δεκεμβρίου
1830 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΚΑ' τῆς 28ης Νοεμβρίου
1830 περὶ φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων..... 129
24. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, διοικητὰς καὶ
τοποτηρητὰς ὑπ' ἀριθμ. 3383 τῆς 13ης Μαρτίου 1831 περὶ συνεισφορᾶς ὑπὲρ τῶν ἐκ
Κρήτης προσφύγων 137
25. Διάγγελμα τῆς Γερουσίας πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς 5ης Ἰουνίου 1831 περὶ τροποποιή-
σεως τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας 177
26. Διάγγελμα τοῦ Κυβερνήτου πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπ' ἀριθμ. 3798 τῆς 7ης Ἰουνίου 1831
περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ἐργασιῶν τῆς Γερουσίας 180
27. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς τελώνας τῆς ἐπικρα-
τείας, ὑπ' ἀριθμ. 12836 τῆς 26ης Ἰουνίου 1831, περὶ ἐρμηνείας τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος
ὑπ' ἀριθμ. ΚΗ' τῆς 18ης Ἰουνίου 1831 περὶ αὐξήσεως τῶν τελωνίων 150
28. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 3944 τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1831 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν χαρτονομι-
σμάτων 144
29. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς τελώνας τῆς ἐπικρα-
τείας, ὑπ' ἀριθμ. 13066 τῆς 4ης Ἰουλίου 1831, περὶ καταβολῆς τῶν μισθῶν τῶν δημο-
σίων ὑπαλλήλων εἰς μεταλλικὰ καὶ χάρτινα νομίσματα 146
30. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν

Σελίς

ἐκτάκτους ἐπιτρόπους, διοικητάς καὶ τελώνας, ὑπ' ἀριθμ. 15164 τῆς 24ης Αὐγούστου 1831, περὶ καταβολῆς ὀφειλῶν πρὸς τὸ δημόσιον διὰ μεταλλικῶν καὶ χαρτίνων νομισμάτων	147
31. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας πρὸς τοὺς τελώνας τοῦ κράτους, ὑπ' ἀριθμ. 15453 τῆς 31ης Αὐγούστου 1831, περὶ καταβολῆς τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων εἰς μεταλλικὰ καὶ χάρτινα νομίσματα	148
32. Ἐγγραφον τῆς Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Οἰκονομίας, ὑπ' ἀριθμ. 6341 τῆς 12ης Σεπτεμβρίου 1831, περὶ κοινοποιήσεως τῶν Κυβ. Ψηφισμάτων ὑπ' ἀριθμ. ΚΘ' καὶ Λ'	152
33. Δηλοποιήσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 15683/246 τῆς 12ης Σεπτεμβρίου 1831 περὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος ἐθνικοῦ κτήματος	102
34. Τύπος δηλοποιητικοῦ ἐγγράφου τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας περὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος οἰκοδομῆς ἀνεγερθείσης ἐν Προνοίᾳ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος ὑπ' ἀριθμ. ΚΖ' τῆς 3ης Ἰουνίου 1831	143
35. Εἰδοποιήσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθμ. 18761 τῆς 22ας Ἰανουαρίου 1832 περὶ τελωνίου ἐπὶ τοῦ ρητινοκατράμου	118
36. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 880 τῆς 4ης Μαρτίου 1832 περὶ ἐκποιήσεως τῶν μύλων καὶ νεροτριβῶν	103
37. Διάταγμα ὑπ' ἀριθμ. 10 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1832 περὶ ἐκποιήσεως τῶν προσόδων τοῦ Ἀγλαίου Πελάγους	166

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
Εἰσαγωγή	39
Ἡ νομοθετικὴ διαδικασία	
Α'. Ἡ ἰδρυσις τῆς Γερουσίας	42
Β'. Ἀρμοδιότητες καὶ διαδικασία ψηφίσεως	44
Γ'. Ὁ πολιτικὸς βίος τῆς Γερουσίας	50
Ἡ νομικὴ φύσις τῆς δημοσιεύσεως τῶν ψηφισμάτων	57
Τρόπος ἐκδόσεως τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων	59

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ

1. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 (Α') τῆς 18ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ ἐπιτροπῶν συντάξεως δι- δακτικῶν βιβλίων	63
2. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 (Β') τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἀν. Μου- στοξύδου ὡς Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀρφανοτροφείου	66
3. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 3 (Γ') τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1829 περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἀν. Μου- στοξύδου ὡς Διευθυντοῦ καὶ Ἐφόρου τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου	69
4. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 1 (Α') τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ διοργανώσεως τῆς περιφε- ρειακῆς διοικήσεως καὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως	71
5. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 2 (Β') τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ καθορισμοῦ ἰσοτιμίας τῶν ξένων νομισμάτων πρὸς τὸν φοίνικα	81
6. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 3 (Γ') τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ἐκφράσεως τῶν ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῶν μνημόνων ποσῶν εἰς φοίνικας	83
7. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 4 (Δ') τῆς 26ης Ἰανουαρίου 1830 περὶ τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῶν ἀμφισβητουμένης κυριότητος κτημάτων	84
8. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 5 (Ε') τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830 περὶ τῆς Ἐθνικῆς Χρηματι- στικῆς Τραπεζῆς	85
9. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 6 (Σ') τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1830 περὶ ὑποθηκεύσεως ἐθνικῶν κτη- μάτων ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς πρὸς ἀσφάλειαν τῶν παρ' αὐτῇ καταθέσεων	89
10. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 7 (Ζ') τῆς 4ης Φεβρουαρίου 1830 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νό- μου ὑπ' ἀριθ. ΜΒ' τῆς 18ης/28ης Φεβρουαρίου 1825	90
11. Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 8 (Η') τῆς 4ης Φεβρουαρίου 1830 περὶ καθορισμοῦ πόρων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπαρχιῶν	92

12. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 9 (Θ') τῆς 1ης Μαρτίου 1830 περί παραχωρήσεως εἰς τὸν ναύαρχον Μιαούλην γῆς πρὸς καλλιέργειαν	94
13. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 10 (Ι') τῆς 7ης Μαρτίου 1830 περί ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων	95
14. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 11 (ΙΑ') τῆς 7ης Μαρτίου 1830 περί φορολογίας τῶν συκῶν καὶ συκαμίνων	99
15. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 12 (ΙΒ') τῆς 12ης Μαρτίου 1830 περί τελωνειακῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ λιμένος τῆς Ὑδρας	101
16. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 13 (ΙΓ') τῆς 25ης Μαρτίου 1830 περί ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων	102
17. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 14 (ΙΔ') τῆς 25ης Μαρτίου 1830 περί τελωνίων (τελωνειακῶν δασμῶν)	106
18. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 15 (ΙΕ') τῆς 26ης Μαρτίου 1830 περί πωλήσεως ἐθνικῶν ἀκινήτων	121
19. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 16 (ΙΣ') τῆς 13ης Αὐγούστου 1830 περί τῆς νέας πόλεως Κρίσσης	122
20. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 17 (ΙΖ') τῆς 13ης Αὐγούστου 1830 περί τῆς ἐπιβολῆς προστίμου εἰς τοὺς συγκομίζοντας λαθραίως προϊόντα	124
21. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 18 (ΙΗ') τῆς 26ης Αὐγούστου 1830 περί παραχωρήσεως ἀκινήτων εἰς γεωργούς	125
22. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 19 (ΙΘ') τῆς 18ης Σεπτεμβρίου 1830 περί ἐκμισθώσεως ἐθνικῶν ἐλαιώνων κλπ.	126
23. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 20 (Κ') τῆς 3ης Νοεμβρίου 1830 περί τροποποιήσεως τῆς Κ.β. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 14' 1830 περί τελωνίων	128
24. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 21 (ΚΑ') τῆς 28ης Νοεμβρίου 1830 περί φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων	129
25. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 22 (ΚΒ') τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1830 περί ἐκμισθώσεως βαλτωδῶν τόπων πρὸς καλλιέργειαν	134
26. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 23 (ΚΓ') τῆς 11ης Μαρτίου 1831 περί ἐπιβολῆς τέλους ἐπὶ τῶν δημοσίων ἐγγράφων	136
27. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 24 (ΚΔ') τῆς 13ης Μαρτίου 1831 περί ἀποκαταστάσεως προσφύγων ἐκ Κρήτης	137
28. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 25 (ΚΕ') τῆς 3ης Ἰουνίου 1831 περί δωρεᾶν παραχωρήσεως ἀκινήτων πρὸς ἐποικισμόν	140
29. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 26 (ΚΣ') τῆς 3ης Ἰουνίου 1831 περί παραχωρήσεως τῶν ἐν Προνοίᾳ οἰκοδομηθεισῶν οἰκῶν, ἐργαστηρίων κλπ.	141
30. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 27 (ΚΖ') τῆς 17ης Ἰουνίου 1831 περί ἐκδόσεως χαρτονομίσματος	144
31. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 28 (ΚΗ') τῆς 18ης Ἰουνίου 1831 περί αὐξήσεως τῶν τελωνίων	149
32. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 29 (ΚΘ') τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 1831 περί ὑποθηκεύσεως τῆς ἀλυκῆς τῆς Θερμησίας	151
33. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 30 (Λ') τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 1831 περί τῶν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομῶν	152
34. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 31 (ΛΑ') τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1832 περί φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων	154
35. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 32 (ΛΒ') τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1832 περί τρόπου ἐξοφλήσεως τῆς ἐκ δανείου ὀφειλῆς πρὸς τὸν ἱππότην Ἐϋνάρδον	158
36. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 33 (ΛΓ') τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1832 περί τελωνίου μεταφορᾶς	160

37. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 34 (ΛΔ') τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1832 περὶ ἐκμισθώσεως τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων	161
38. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 35 (ΛΕ') τῆς 9ης Φεβρουαρίου 1832 περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἰχθυοτροφείων κλπ.	163
39. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 36 (ΛΣ') τῆς 9ης Φεβρουαρίου 1832 περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ζώων	164
40. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 1 (Α') τῆς 24ης Ἀπριλίου 1832 περὶ φορολογίας καὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν προσόδων	166
41. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 2 (Β') τῆς 18ης Μαΐου 1832 περὶ ἐκμισθώσεως τῶν ἐθνικῶν μύλων καὶ νεροτριβῶν	171
42. Ψήφισμα υπ' αριθμ. 3 (Γ') τῆς 28ης Ἰουνίου 1832 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κυβ. Ψηφίσματος υπ' αριθμ. ΙΓ'/1830	172

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

43. Ψήφισμα υπ' αριθμ. Β' τῆς 22ας Ἰουλίου 1829 τῆς ἐν Ἀργεὶ Δ' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως περὶ κυρώσεως τοῦ Νόμου υπ' αριθμ. ΝΗ' τῆς 18ης Ἰανουαρίου 1828	174
44. Διάταξις υπ' αριθμ. 3797 τῆς 7ης Ἰουνίου 1831 περὶ Κανονισμοῦ τῶν Ἑργασιῶν τῆς Γερουσίας	177
45. Ἐγκύκλιος Διαταγὴ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Οὐμανιτέας υπ' αριθμ. 2482/25 Ἀπρ. 1830 περὶ τῶν καθηκόντων τῶν τελωνῶν	181

ΤΥΠΟΙ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ

Τύπος μερίδος (μετοχῆς) τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς	185
Τύπος ἐμπροσθίας ὄψεως χαρτονομίσματος τῶν 10 φραγκίων	187
Τύπος ὀπισθίας ὄψεως χαρτονομίσματος τῶν 10 φραγκίων	188
Τύπος σφραγίδων τοῦ Κράτους καὶ τῆς Γερουσίας	189

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

Εύρετήριον καθ' ὕλην τοῦ Κώδικος τῶν Ψηφισμάτων	190
Εύρετήριον λοιπῶν νομοθετημάτων.	191

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελίς	στιῖχος	ἀντὶ	ἀνάγνωθι
42	33	ἐφεξῆς	ἐφεξῆς
44	28	καταλυμάτων	καταλυμάτων
55	7, 14	πρίγκιψ	πρίγκιψ
91	29	τῶ	τῶν
114	12	Κανάβι	Κανάβι
117	6	Νεῦτι	Νέφτι
117	22	πάφυλλας	πάφιλας
118	17	Σισάμι	Σησάμι
118	18	Σισαμόλαδον	Σησαμόλαδον
120	23	οἶον	οἶον
146	9	σφραγίζεσθαι	σφραγίζεσθαι
174	8	ἐνομιμοποίησαν	ἐνομιμοποίησαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΠΟΙΣ Ν. & Μ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
Ρήγα Παλαμήδου 5, Ἀθήναι - Τηλ. 3219306

